

Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie
door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen

Wie innoveert, die wint.

Activiteitenverslag 2003

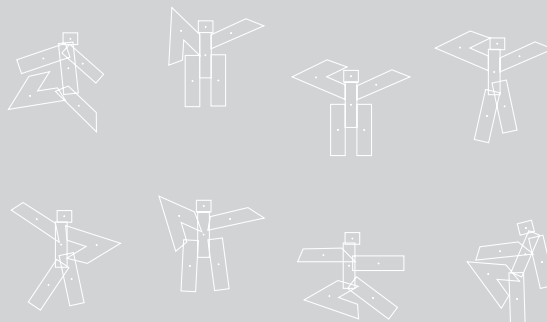
Wie innoveert, die wint. **Activiteitenverslag 2003**

Inhoudstafel

◆ WAT IS HET IWT?	4
DEEL 0 ◆ VOORWOORD: HET INNOVATIEBELEID	6
DEEL 1 ◆ ADVIEZEN, BELEIDSOPTIES EN NIEUWE OPDRACHTEN	10
DEEL 2 ◆ STEUN AAN ONDERZOEK EN ONTWIKKELING	18
DEEL 3 ◆ STEUN AAN TECHNOLOGIEVERSPREIDING EN INNOVATIE	38
DEEL 4 ◆ INOVATIE-INITIATIEVEN BESLIST DOOR DE VLAAMSE REGERING	48
DEEL 5 ◆ DIENSTVERLENING	58
DEEL 6 ◆ FINANCIËEL EN ADMINISTRATIEF VERSLAG	80
DEEL 7 ◆ BIJLAGEN	102
◆ TREFWOORDENREGISTER	157
◆ LIJST MET AFKORTINGEN	159

2003

Wat is het IWT?

Instituut voor Innovatie door Wetenschap en Technologie

WAT IS HET IWT?

Het instituut voor Innovatie door Wetenschap en Technologie is een overheidsinstelling opgericht in 1991 door de Vlaamse regering, voor de ondersteuning van technologische innovatieprojecten in Vlaanderen. Hiervoor beschikt het IWT over verschillende financieringsinstrumenten waarmee het jaarlijks zo'n 250 miljoen euro **financiële steun** verleent, zowel aan bedrijven als aan onderzoeksinstellingen en innovatie-actoren.

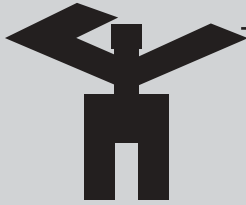
Daarnaast is er ook **dienstverlening** aan de Vlaamse bedrijven op het gebied van technologie-transfer, partner search, voorbereiding van projecten in Europese programma's, enz..

Het IWT heeft ook een belangrijke **coördinatie**-opdracht die doelt op een hechte samenwerking van alle actoren in Vlaanderen die met technologische innovatie bezig zijn.

Mede door deze activiteiten bouwt het IWT zich uit tot een **kenniscentrum** inzake O&O en innovatie in Vlaanderen.

Tenslotte heeft het IWT een belangrijke taak bij de **voorbereiding** en het **beheer** van de innovatie-initiatieven van de Vlaamse regering.

Financiële steun

Financiële steun aan O&O-projecten voor bedrijven

KMO-Innovatiestudies en -projecten

O&O-bedrijfsprojecten

Extra steunvoorwaarden voor:

Eureka, Duurzame Technologische Ontwikkeling, Lucht- en Ruimtevaart, EFRO-doelstellingsgebieden, achtergestelde leningen

Financiële steun aan onderzoeksinstellingen en innovatie-actoren

Interfacediensten universiteiten

Landbouwkundig Onderzoek

OnderzoeksMandaten (post-doc)

SpecialisatieBeurzen (doctoraal)

Strategisch BasisOnderzoek

TETRA-Fonds

Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden

Dienstverlening

Infoloket

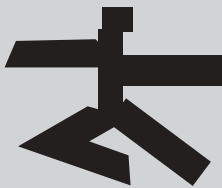
Innovatiekrant

IRC-Vlaanderen

Vlaams Contactpunt voor het EC-Kaderprogramma

Coördinator van Innovatie-actoren

Thematische platformen

Vlaams Innovatienetwerk

IWT-Observatorium

Innovatiemonitoring en -statistieken

Studies

Vorbereiding en beheer voogdij-initiatieven

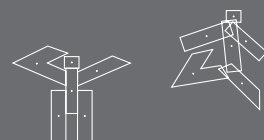

Grotere ad-hoc initiatieven

Excellentiepolen

DEEL 0 VOORWOORD

Voorwoord

Het Innovatiebeleid

Positief bilan!

Nieuwe perspectieven?

2003 vormde het laatste volle werkjaar van de Vlaamse legislatuur 1999 - 2004.

Die periode werd gekenmerkt door ingrijpende en succesvol geïmplementeerde hervormingen in het Wetenschaps- en Innovatiebeleid met een duidelijke impact op de werking van het IWT.

De steunprogramma's werden sterk vereenvoudigd, gestroomlijnd en systematisch verruimd naar alle potentiële innovatie-actoren. Vlaanderen beschikt nu over meer dan 200 gesteunde innovatie-adviseurs die bedrijven en inzonderheid KMO's actief kunnen begeleiden naar de meest adequate kennispartners en naar het IWT zelf. De Coördinatie-opdracht van het IWT ter zake vormt een reële en concrete meerwaarde. De budgetten stegen tussen 2000 en 2003 met 80%.

Het Vlaams Innovatiesysteem is ongetwijfeld gekenmerkt door dynamisme en groei, niet in het minst vanwege het bedrijfsleven zelf. Sinds 1995 stegen de O&O-bestedingen van bedrijven van ca. 1,3% van het Vlaamse BRP tot 1,93% van het BRP. De publieke O&O-uitgaven situeren zich rond de 0,7% van het BRP. De Europese Barcelona-doelstelling van 3% van het BRP, is dus voor Vlaanderen haalbaar, nog vóór 2010. De Vlaamse overheidsondersteuning van het innovatieproces kan kwalitatief tot de betere van Europa gerekend worden.

Maar ook het overheidsbeleid is vatbaar voor permanente innovatie en verbetering. De Raad van Bestuur van het IWT formuleerde begin 2004 zijn aanbevelingen voor het innovatiebeleid van de volgende Vlaamse regering. De vier belangrijkste voorgestelde hervormingen zijn: de introductie van een parafiscale maatregel voor de O&O-loonkosten van bedrijven, bij voorkeur op federaal niveau, maar desgevallend op Vlaamse niveau (bv. via een eenvoudige subsidieregeling); de bijdrage van alle beleidsdomeinen tot het innovatiebeleid, de inzet van overheidsuitbestedingen voor innovatieve oplossingen; de verruimde toegang tot durfkapitaal voor jonge technologiebedrijven met benutting van de evaluatiecapaciteit van het IWT hierbij; de verruiming van het "technologisch innovatiebeleid" tot een innovatiebeleid gericht op de ondersteuning van kennisontwikkeling en kennisverspreiding (inclusief de niet-technologische aspecten).

Dit alles onder het motto:

"Zonder gezonde ambitie, geen innovatie!"

Paul Zeeuwts
Directievoorzitter

Paul Lagasse
Voorzitter van de Raad van Bestuur

Paul LAGASSE

Paul ZEEUWTS

Gino BARON

Geert CAMPAERT

Viviane CAMPHYN

Renilde CRAPS

Annie CUYT

Koen DEBACKERE

Ann DEMEULEMEESTER

Luc LEMIENGRE †

Bruno PAIRON

Wilfried VAN DEN HEUVEL

Eric VERMEYLEN

Veerle LORIES

Hans BRACQUENÉ

Michèle OLEO

Olivier DE COCK

Voogdijminister

De heer DIRK VAN MECHELEN
Vlaams minister van Financiën & Begroting, Ruimtelijke Ordening,
Wetenschappen & Technologische Innovatie

Raad van Bestuur

Voorzitter: Professor Paul LAGASSE

Directievoorzitter: De heer Paul ZEEUWTS

Leden: Professor Gino BARON
De heer Geert CAMPAERT
Mevrouw Viviane CAMPHYN
Mevrouw Renilde CRAPS
Professor Annie CUYT
Professor Koen DEBACKERE
Mevrouw Ann DEMEULEMEESTER
De heer Luc LEMIENGRE (overleden op 25-04-04)
De heer Bruno PAIRON
De heer Wilfried VAN DEN HEUVEL
De heer Eric VERMEYLEN

Leden met raadgevende stem:
Mevrouw Veerle LORIES

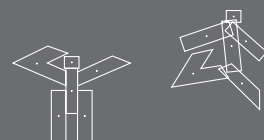
Commissaris van de Vlaamse regering:
De heer Hans BRACQUENÉ
Mevrouw Michèle OLEO (vanaf februari 2004)

Gemachtigde van financiën en begroting:
De heer Olivier DE COCK

Directiecomité

De heer Paul ZEEUWTS, Directievoorzitter
De heer Bernard DE POTTER, Directeur Innovatiestimulering
De heer Leo VAN DE LOOCK, Directeur Evaluatie & Opvolging
De heer Michel VANDERMEULEN, Directeur Personeel & Juridische Zaken

DEEL 1 ADVIEZEN, BELEIDSOPTIES EN NIEUWE OPDRACHTEN

Adviezen, beleidsopties en nieuwe opdrachten

1. Tussentijdse evaluatie en bijsturing van de O&O-bedrijfssteun

Na één jaar praktische ervaring met de nieuwe modaliteiten voor de O&O-bedrijfssteun, gebaseerd op het nieuwe reglementair besluit van 5 oktober 2001, werd een grondige tussentijdse evaluatie doorgevoerd begin 2003. Hiertoe werden alle betrokken bedrijven bevroegd, met al dan niet gesteunde projecten. Tevens werd een werkgroep met bedrijfsvertegenwoordigers, op initiatief van Industrie Vlaanderen, actief betrokken bij de voorbereidende werkzaamheden.

Dit alles resulteerde in een reeks bijsturingen en een aangepaste handleiding voor het indienen van projecten. De twee belangrijkste bijsturingen waren:

- Voortaan wordt gewerkt met slechts drie basistarieven al naar gelang de hoofdkenmerken van de projectkarakteristieken: 50% (industriële basisonderzoek); 38% (gemengd onderzoek) of 25% (prototype) ontwikkeling.
Simulaties op een reeks projecten wijzen uit dat dit globaal een kleine verhoging van het steunvolume met zich meebrengt en dat dit naar technologiedomeinen toe geen wezenlijke impact heeft t.o.v. de voorgaande werkwijze met meer gedifferentieerde steunpercentages.
- Het evaluatie- en beoordelingskader werd eenvoudiger gemaakt en gestroomlijnd.

Deze bijsturingen leidden tot grotere transparantie. Alle beoordelingskaders zijn voortaan ook beschikbaar op de IWT-website. Dit moet de bedrijven toelaten om hun steunkansen en steunverwachtingen bij voorbaat beter in te schatten.

2. Een grotere selectiviteit in de O&O-bedrijfssteun

2003 was ook het eerste jaar waarbij een grotere selectiviteit diende ingevoerd te worden voor bedrijfsprojecten. Het was immers voorspelbaar dat niet alle projecten die als voldoende goed konden worden geëvalueerd ook daadwerkelijk konden gesteund worden binnen de beschikbare kredieten. Begin 2003 besliste de Raad van Bestuur daarom in een selectiviteitskader in functie van de beoordelingsscores. Dit voorzag o.m. dat projecten op een wachtlijn konden terechtkomen. Hierover kon uitsluitel gegeven worden op de Raad van Bestuur van september, omdat er tegen dan meer duidelijkheid was over de steunvraag.

Dit alles bleek zeker geen overbodige luxe. De globale steunvraag steeg met ca. 40% t.o.v. 2002, vnl. wegens een gemiddeld groter budget- en steunvolume per project. Dankzij de beslissing van de voogdijminister om extra middelen ter beschikking te stellen (12,6 miljoen euro in september 2003) kon nog een belangrijk aantal projecten op de wachtlijn toch nog steun verkrijgen.

3. Nieuwe Excellentiecentra

2003 was ook het jaar waarbij de opstart van een reeks nieuwe Excellentiecentra kon worden beslist door de Vlaamse regering.

Daar waar geopteerd werd om alle "reguliere" steunkanalen in competitie open te stellen voor projecten uit alle mogelijke domeinen en sectoren, was de budgettaire omvang voor de noodzakelijk geachte nieuwe Excellentiepolen te groot om binnen deze steunkanalen te worden opgevangen.

Zij werden ten laste genomen van de kredietlijnen "innovatie-initiatieven van de Vlaamse regering", en van het Hermes-Fonds (minister van economie).

De inhoudelijke en administratieve voorbereiding van deze dossiers werden opgedragen aan het IWT. Zo kon de steun van volgende Excellentiecentra beslist worden in 2003:

- Vlaams Instituut voor de Logistiek (VIL)
(VR van 17.01.2003: 11,125 miljoen euro steun over 5 jaar);
- Flanders' Mechatronics Technology Centre (FMTC)
(VR van 28.02.2003: 11,145 miljoen euro steun over 5 jaar);
- Incubatiepunt Geo-Informatie (IncGeo)
(VR van 18.07.2003: 7,730 miljoen euro steun over 3 jaar);
- Het Interdisciplinair Instituut voor de BreedBand Technologie (IBBT), waarbij voorzien zal worden in een jaarlijkse dotatie van 15 miljoen euro
(VR van 24.10.2003).

Daarnaast werd ook beslist tot de steun aan het project "Vlaanderen Interactief" (iDTV).

Dit bestond uit een consortium van de Vlaamse kabeldistributeurs en van de Vlaamse publieke en privé-omroepen, met als doel om tegen eind 2004 een operationeel en open aanbod te doen inzake interactieve digitale televisie. Een steunbedrag van 12,5 miljoen euro werd door de Vlaamse regering toegekend op 18.07.2003.

4. Van HOBU- naar TETRA-Fonds

Het HOBU-Fonds had sinds 1997 duidelijk zijn waarde bewezen. Hierbij werden over de periode 1997 - 2003 in totaal 159 projecten van hogescholen gesteund, gericht op technologische kennistransfer naar bedrijven en inzonderheid KMO's, naast social profit organisaties. 1.954 organisaties waren betrokken in de begeleidende "gebruikerscommissies" (2/3 KMO's). In totaal vertegenwoordigde dit een steunvolume van 36,4 miljoen euro.

In 2003 werd het HOBU-Fonds omgevormd tot het TETRA-Fonds (Fonds voor TEchnologie TRansfer). De steun wordt ook gebaseerd op een stabielere "reglementair besluit". Dit werd op 24 oktober 2003 beslist door de Vlaamse regering, op basis van een advies van de Raad van Bestuur van het IWT. In december 2003 werd de nieuwe oproep tot indiening van projecten gelanceerd op basis van de nieuwe handleiding.

Belangrijkste nieuwigheden betroffen:

- Voortaan kunnen ook andere actoren dan de hogescholen deel uitmaken van projectconsortia.
- Het projectbudget werd dan ook opgetrokken van 2 naar 3 VTE voor een projectduur van 2 jaar.
- Voortaan wordt ook een bijdrage vanwege de bedrijven in de gebruikerscommissies gevraagd, als blijk van hoger engagement en relevantie.
- Voor de oproep 2004 - 2005 werd de financiële bijdrage op 7,5% gesteld. Dit zal naar de toekomst evolutief jaarlijks bepaald worden tussen 5 en 20%.

5. De hervorming van de postdoctorale onderzoeksmandaten

Sedert 1992 is voorzien in postdoctorale onderzoeksmandaten (vrijgesteld van personenbelasting) in continuïteit met wat vroeger bestond bij het federale IWONL. Dit steunkanaal kende slechts een matig succes (\pm 25 aanvragen/ jaar). Het vormde slechts één van de meerdere mogelijkheden voor gedoctrineerde onderzoekers om hun onderzoek verder te zetten binnen de universiteiten.

Zonder de relatief omslachtige procedurele weg op te gaan van een herziening van het reglementair besluit van 11 december 1991, opteerde de Raad van Bestuur (20.02.03) om op die basis 3 projecttypes te voorzien:

- type 1: gericht op de voorbereiding van een nieuw spin-off bedrijf;
- type 2: vnl. uitgevoerd binnen een bestaand bedrijf (kennistransfer van basisonderzoek), een soort van Vlaamse "Marie Curie-beurzen";
- type 3: vnl. uitgevoerd binnen een universiteit of een andere onderzoeksinstelling, m.a.w. in continuïteit met wat tot dan toe bestond.

De twee eerste types zijn m.a.w. eerder gericht “weg van de universiteit” naar economische valorisatie toe van basisonderzoek.

De onderzoeksmandaten richten zich naar gedoctoreerden, maar ook naar onderzoekers met 4 jaar onderzoekservaring en met een diploma van ingenieur, bio-ingenieur, arts of dierenarts.

Het stelsel kan ook benut worden als “onderzoekssabbatical” voor mensen met een aantal jaren bedrijfservaring.

Vanuit de overweging van niet-discriminatie, ook inzake leeftijd, besliste de Raad van Bestuur op 20 november 2003 om de bepaling van max. 32 jaar niet meer te laten gelden.

Hoewel het aantal aanvragen in 2003 aanzienlijk steeg (47) blijken de nieuwe mogelijkheden nog onvoldoende bekend, zowel binnen de universiteiten en onderzoeksinstellingen als bij de bedrijven. In 2004 zal daartoe een bijzondere inspanning geleverd worden.

6. De SBO-selectieprocedure bijgesteld

Het programma Strategisch BasisOnderzoek (SBO) werd voor het eerst behandeld in 2003, in navolging van de voormalige STWW- en GBOU-Programma's.

Initieel werden, in “summiere formulering”, 184 projectvoorstellen ingediend. Na voorselectie werden hiervan 71 projecten toegelaten tot grondige uitwerking en evaluatie. 35 projecten werden als steunwaardig geëvalueerd, maar gegeven de budgettaire beperkingen (nochtans 35 miljoen euro beschikbaar) konden slechts 12 projecten gesteund worden (gemiddeld ca. 3 miljoen euro per projectconsortium voor 4 jaar).

De zeer lage steunkans samen met de relatief snelle evaluatie- en selectieprocedure leidde tot begrijpelijke frustraties bij de projectindieners. De modaliteiten en procedures werden daarom nader geëvalueerd en bijgestuurd. Op 16 oktober 2003 herzag de Raad van Bestuur de evaluatie- en selectieprocedure ten gronde. Deze verloopt voor de oproep 2003 - 2004 in 3 fases:

- fase 1: voorselectie op basis van bij aanvang uitgewerkte voorstellen;
- fase 2: evaluatie en selectie, mede op basis van het advies van buitenlandse deskundigen (schriftelijke procedure);
- fase 3: definitieve rangschikking van de meest excellente voorstellen, die hiertoe de kans krijgen een aantal aspecten nader bij te stellen (valorisatieperspectief en projectbegroting).

Deze werkwijze vergt meer tijd (eindbeslissing tegen november 2004) maar laat een betere evaluatie- en selectieonderbouw toe.

Bij de nieuwe oproep eind 2003 werd voor het eerst ook voorzien in de mogelijkheid van zuiver menswetenschappelijke projectvoorstellen, doorgaans met een maatschappelijke toepassingsfinaliteit. Het IWT heeft voor de evaluatie en selectie externe consultantcapaciteit ingehuurd. Technopolis (NL) werd hierbij geselecteerd.

7. De volle operationalisering van de Coördinatie-opdracht

Het Innovatiedecreet geeft aan het IWT de opdracht de gesteunde innovatie-intermediären en -actoren afdoend te coördineren.

De algemene optie inzake innovatie maar ook inzake innovatiestimulering en begeleiding is om te “doen doen”, eerder dan het als gecentraliseerde overheidsinstantie zelf te doen. Dit “gedistribueerd model” vergt dan ook netwerking en coördinatie.

Op de Raad van Bestuur van 20.02.03 werd een Actieplan voor de Coördinatie-opdracht nader gepreciseerd.

Dit Actieplan werd succesvol geïmplementeerd. Belangrijkste accenten:

- De oprichting van een Centrale OverlegGroep (COG) met zowel gesteunde innovatie-intermediären als grotere bedrijfsorganisaties (VEV, Agoria, UNIZO, enz).

- De opstart en ten dele reeds de afwerking van gemeenschappelijke ontwikkelingsprojecten, gericht op het verwerven van gezamenlijk noodzakelijk geachte expertise en nieuwe werkinstrumenten. Een zestal ontwikkelingsprojecten zagen het licht in de loop van 2003.
- De verdergezette werking van coördinatiewerkgroepen voor de onderscheiden innovatie-intermediaren (Technologische Dienstverlening, Thematische InnovatieStimulering, (sub)Regionale InnovatieStimulering, Interfacediensten).
- De werkzaamheden van de Thematische platformen met alle gesteunde innovatie- en onderzoeksactoren (Coating, IT, Milieutechnologie).
- Een reeks werkbezoeken aan kenniscentra om hun aanbod beter te leren kennen.
- De interne organisatie bij het IWT, waarbij de verantwoordelijkheid voor de Coördinatie-opdracht gescheiden werd van de evaluatie- en selectie-opdracht (voor de steunverlening aan innovatie-intermediaren).
- Op 3 december 2003 werd het werkjaar afgerond met een VIS-dag met een deelname van 180 aanwezigen.

In totaal waren er eind 2003 zo'n 200 adviseurs actief voor innovatiestimulering en -begeleiding (ca. 150 VTE).

8. Het nieuwe personeelsstatuut van het IWT

Het Innovatiedecreet voorziet dat het IWT-personeel moet tewerkgesteld worden volgens de algemene bepalingen van het APKB (Koninklijk Besluit voor de Algemene Principes van het overheidspersoneel).

Op 16 oktober 2003 kon de Raad van Bestuur het gefinaliseerde ontwerp van het aangepast personeelsstatuut goedkeuren, na omstandige voorafgaandelijke onderhandelingen met Ambtenarenzaken en met vakorganisaties. Hierbij werd geopteerd om zoveel mogelijk de bepalingen van het Stambesluit te volgen, dat van toepassing is op de centrale Vlaamse administratie en de meeste Vlaamse Openbare Instellingen.

Dit ontwerp moet in 2004 nog een aantal procedurestappen volgen (princiële goedkeuring Vlaamse regering; overlegcomité XVIII; advies Raad van State; definitieve goedkeuring Vlaamse regering).

In afwachting hiervan werd evenwel werk gemaakt van een hele reeks examens die de relatief talrijke contractuele personeelsleden toelieten om over te schakelen naar een statutair werkverband (naast gelijktijdig een uitbreiding van het personeelsbestand).

9. Een grotere inzet in de Europese Onderzoeksruimte

In 2003 kwam het Vlaams Contactpunt voor het (Zesde) Kaderprogramma tot volle operationalisering. Dit is een samenwerkingsverband tussen het IWT en de Administratie Wetenschap en Innovatie (AWI). Het opzet is om bedrijven en onderzoekinstellingen optimaal te informeren en te begeleiden naar de Europese Onderzoeksprogramma's.

Eind 2003 werd een eerste bilan gemaakt van de Vlaamse deelname aan de eerste oproepen van het Zesde Kaderprogramma. Hieruit blijkt dat Vlaanderen globaal even goed scoort als bij het Vijfde Kaderprogramma, ondanks de initiële vrees voor zwakkere deelname, o.m. omwille van de nieuwe projecttypes die ermee gepaard gingen.

Het IWT zelf nam deel aan ERA-Net projecten, gericht op een intensievere samenwerking tussen regionale of nationale instanties belast met onderzoeks- en innovatiesteun. In 2003 werden zo 6 projecten geselecteerd waaraan het IWT deelneemt. In totaal werden 9 projecten geselecteerd met Vlaamse deelname, hetgeen de hoogste score vertegenwoordigt in de onderscheiden programma's (4,2%).

Het IWT was ook nog actiever betrokken in een reeks internationale innovatienetwerken (TAFTIE, Six Countries Programme, OESO-TIP, MAP, enz.) naast zijn activiteiten in het Eureka-kader. Europese en internationale samenwerking wordt een steeds belangrijker uitdaging, waar de kansen actief moeten benut worden, ten bate van de Vlaamse onderzoeksactoren.

10. Diverse werkzaamheden inzake beleidsvoorbereiding

Het IWT stond in voor de voorbereiding van een reeks dossiers in opdracht van de politieke overheid. In het bijzonder:

- de uitwerking van het ontwerp instellingsspecifiek decreet op het IWT i.s.m. de Veranderingsmanager in het domein Wetenschappen en Innovatie (omvorming van de Vlaamse Administratie - Beter Bestuurlijk Beleid);
- de deelname aan de administratieve vereenvoudiging (Reguleringsmanagement) met als pilootproject de steun aan bedrijfs-O&O;
- de bijdrage aan e-government: elektronische indiening van 2de termijn aanvragen voor de specialisatiebeurzen van het IWT, subsidiewijzer;
- de herbenoeming van de Raad van Bestuur van het IWT voor een nieuw mandaat van maximum 6 jaar (mei 2003);
- de voorbereidende werkzaamheden voor een nieuw reglementair besluit van steun aan het Landbouwonderzoek;
- de voorbereiding van de begrotingscontrole 2003 en de opmaak van de begrotingen voor 2004;
- de bijdrage aan de Beleidsbrief 2003 voor het Wetenschaps- en Technologisch Innovatiebeleid;
- de voorbereiding van een bijdrage van de Raad van Bestuur tot de beleidsverklaring van de volgende Vlaamse regering (consulteerbaar op de IWT-website).

11. De begroting 2004

De begrotingen in IWT-beheer voor 2004 worden hierna weergegeven. De cijfers hierna zijn deze na begrotingscontrole (begin 2004) en geven de vastleggingskredieten weer.

Tabel 1:
Begrotingen
2002 - 2004
in IWT-beheer -
Vastleggings-
machtigingen
in € miljoen
(na begrotingscontrole)

	2002	2003	2004
Dotatie werkingsmiddelen IWT	9.487	10.752	11.298
Projecten van bedrijven en innovatie samenwerkingsverbanden	87.560	101.503*	97.206**
Acties op initiatief van de Vlaamse regering***	32.668	57.898*	40.000
Universitaire interfacediensten	1.307	1.326	1.345
HOBU-Fonds/ TETRA-Fonds	5.949	5.949	5.949
Specialisatiebeurzen	18.265	17.786	18.271
Strategisch Basisonderzoek (SBO)	16.840	16.840	37.488
Landbouwonderzoek	9.265	10.794	9.602
Totaal	181.341	222.848	221.159

(*) Na overdracht eind 2003 van 12,6 miljoen euro.

(**) Incl. de kredietoverdracht van 3 miljoen euro uit de provisie voor het economisch relancebeleid (Pr. 24.60 - 0017) - Ondernemingsconferentie 2003.

(***) Incl. Initiatieven VR - b.a. 99.11, Innovatieve mediaprojecten (e-VRT), deel van de FFEU-middelen 2003 (FinancieringsFonds voor Eénmalige uitgaven Uitrustingen), initiatieven Vlaamse regering ten laste van het HERMES-Fonds, deel middelen van de Ondernemingsconferentie.

Daarnaast stonden in 2003 volgende begrotingsmiddelen ter beschikking voor projectsteun:

- een saldo van 4,549 miljoen euro van de begrotingsenveloppe voor het KMO-Programma (2000);
- EFRO-middelen (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) als extra steun voor KMO-projecten in doelstellingsgebieden;
- 18,160 miljoen euro voor het programma Strategisch BasisOnderzoek (SBO) vanaf de begrotingslijn "Acties op initiatief van de Vlaamse regering" van 2002.

In 2004 kunnen tevens EFRO-middelen ingezet worden voor KMO-projecten in doelstellingsgebieden. Met de PMV (Participatie Maatschappij Vlaanderen) wordt een samenwerkingsprotocol voorzien met het IWT, waarbij een globale lening de "achtergestelde leningen" aan IWT-KMO-projecten ten laste kan nemen, daar waar deze tot nu toe aangerekend werden aan de begroting voor O&O-bedrijfssteun.

In 2004 wordt het IWT tevens actief betrokken bij andere innovatie initiatieven van de Vlaamse regering, zonder echter de verantwoordelijkheid voor het volledig financieel, administratief en inhoudelijk beheer waar te nemen.

12. Evolutie van het globale steunvolume

Voor de cijfers inzake toegewezen steun aan projecten dient het onderscheid gemaakt te worden tussen:

- de projecten waarbij het IWT belast is met zowel de evaluatie als de steunbeslissing zelf, naast de inhoudelijke, administratieve en financiële opvolging;
- de projectsteun op initiatief en beslissing van de Vlaamse regering waarbij de opdracht van het IWT zich situeert in de voorbereiding van het dossier, naast de inhoudelijke, administratieve en financiële opvolging.

	2001	2002	2003
Steun aan O&O-bedrijfsprojecten (incl. KMO-Programma)	77,861	72,554	87,542*
Steun aan innovatie samenwerkingsverbanden en interface-diensten	12,533	34,772	13,491
HOBU-Fonds/TETRA-Fonds	5,946	5,949	5,949
Dotorale Specialisatiebeurzen	18,247	19,910	18,569
Postdoctorale Onderzoeksmandaten	0,815	1,500	1,794
Strategisch BasisOnderzoek (SBO)	20,278	25,888	34,999
Landbouwonderzoek	----	9,250	10,524
Subtotaal	135,680	168,823	172,868
Initiatieven Vlaamse regering (incl. Innovatieve mediaprojecten en FFEU-middelen)	12,295	10,535	27,898
HERMES-Fonds	----	----	30,000
Subtotaal	147,975	179,358	230,766
Werkingsmiddelen IWT	9,581	10,561	11,480
Algemeen totaal	157,556	189,919	242,246

(*): Het betreft hier de budgettaire vastgelegde steun. Projecten met een belangrijke tussentijdse evaluatie, doorgaans na 2 jaar, worden voor hun vervolgtraject later budgettair vastgelegd. In totaal bedroeg de (voorwaardelijk) toegekende steun in 2003 nl. 98,352 miljoen euro (zie 2.1 tabel 5).

Tabel 2:
Evolutie van het steunvolume (vastleggingen in € miljoen)

	2001	2002	2003
Steun aan O&O-bedrijfsprojecten (incl. KMO-Programma)	334	426	489
Steun aan innovatie samenwerkingsverbanden en interface-diensten	110	122	105
HOBU-Fonds/TETRA-Fonds	59	69	78
Dotorale Specialisatiebeurzen	551	703	857
Postdoctorale Onderzoeksmandaten	16	26	38
Strategisch BasisOnderzoek (SBO)	66	66	182
Landbouwonderzoek	--	50	69
Initiatieven Vlaamse regering, incl. HERMES-Fonds	13	16	16
Totaal	1.149	1.478	1.834

Tabel 3:
Evolutie van het aantal afgehandelde dossiers

Dit vertegenwoordigt een toename met 24% in de afgehandelde dossiers t.o.v. 2002 en met 92% t.o.v. 2000 (eerste volle werkjaar van de legislatuur 1999 - 2004).

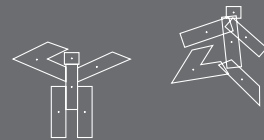
Tussen begin 2000 en eind 2003 staat hiertegenover een toename van het personeelsbestand van het IWT met 12%. Het gepresteerde werkvolume kon dus slechts gerealiseerd worden door belangrijke interne productiviteitsverbeteringen en door administratieve vereenvoudigingen.

Tabel 4:
Verhouding
werkingsmiddelen
IWT t.o.v. het
toegekende
steunvolume
(in € miljoen)

	(a)	(b)	(c)	(c)/(a)	(c)/(b)
	Steunvolume (excl. initiatieven Vlaamse regering)	Steunvolume (incl. initiatieven Vlaamse regering)	Werkings- middelen IWT		
2000	121,205	126,110	8,783	7,25%	6,96%
2001	135,680	147,975	9,581	7,06%	6,47%
2002	168,823	179,358	10,561	6,26%	5,89%
2003	172,868	230,766	11,480	6,64%	4,97%

Hierbij dient opgemerkt te worden dat een aantal opdrachten van het IWT niet rechtstreeks gerelateerd zijn met het beheer van steun (dienstverlening, coördinatie en innovatie-actoren, IWT-Observatorium, beleidsvoorbereiding, enz ...) samen goed voor ca. 1/3 van de werklast.

DEEL 2 STEUN AAN ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

Steun aan onderzoek en ontwikkeling

1. Inleiding

Bottom-up steun aan onderzoek en ontwikkeling in bedrijven en onderzoeksinstituten of door bursalen is, zowel wat het aantal aanvragen als wat de toegekende middelen betreft, de hoofdactiviteit van het IWT. Driekwart van de in 2003 door IWT toegezegde steun heeft betrekking op deze instrumenten.

In hoofdstuk 2 van dit deel wordt een algemeen overzicht gegeven van de toegekende steun. In de volgende hoofdstukken worden de verschillende regelingen behandeld.

- Subsidies en achtergestelde leningen voor O&O-projecten op initiatief van de bedrijven; dit betreft alle projecten gesteund op basis van het O&O-Besluit van 5 oktober 2001. Naast de basisregeling (hoofdstuk 3) vallen hieronder ook de specifieke regelingen zoals EUREKA, Lucht-en Ruimtevaart en de specifieke projecten voor de KMO's (hoofdstuk 4).
- Subsidies voor Strategisch BasisOnderzoek (hoofdstuk 5); in 2003 werd voor de eerste maal steun toegekend in het SBO-Programma, de verruimde opvolger van STWW en GBOU.
- Subsidies voor projecten op initiatief van individuele vorsers: dit omvat de onderzoeksmandaten die in 2003 werden uitgebreid (hoofdstuk 6), en de specialisatiebeurzen ter ondersteuning van de doctoraatstudenten aan de Vlaamse universiteiten (hoofdstuk 7).
- Subsidies voor Landbouwkundig Onderzoek (hoofdstuk 8): in 2003 werd voor de tweede maal een oproep verwerkt voor Collectief Onderzoek in de landbouw.

2. Algemeen overzicht van de steun aan onderzoek en ontwikkeling

2.1 Overzicht

Zoals aangegeven in tabel 5 werd in 2003 in totaal € 159 miljoen steun toegekend, onder de vorm van subsidies of leningen, aan projecten van onderzoek en ontwikkeling in de verschillende steunmaatregelen. In vergelijking met 2002 is dit een stijging van 25%.

Tabel 5:
Overzicht van de
steun (€) toegekend
in 2003

Actielijn		subsidie	subsidie+lening	subsidie	subsidie+lening
O&O-bedrijfssteun				94.221.045	98.351.667
	subsidie		subsidie+lening		
	waarvan KMO-Programma	15.149.260	17.248.000		
	waarvan EUREKA	18.152.231	18.271.210		
Onderzoeksmandaten				1.675.926	1.794.000
Specialisatiebeurzen				18.569.202	18.569.202
SBO				34.999.852	34.999.852
Landbouwkundig Onderzoek				10.524.000	10.524.000
Algemeen totaal				159.990.025	164.238.721

Sommige toekenningen onderworpen aan een positieve tussentijdse evaluatie werden niet vastgelegd, waardoor voor O&O-bedrijfssteun, het toegekende bedrag groter is dan de vastlegging (zie tabel 2).

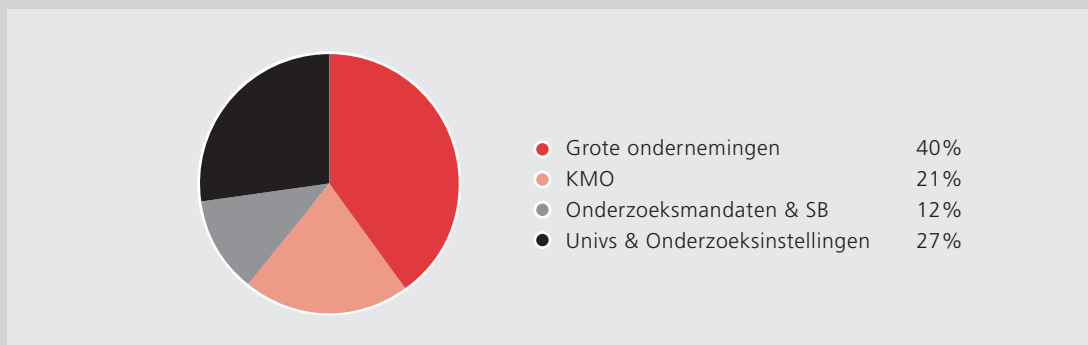
	Reeds in behandeling eind 2002	Ingediend in 2003	Behandeld in 2003	Positief beoordeeld	Negatief beoordeeld	Onont- vankelijk of terug- getrokken	Nog in behandeling eind 2003
O&O-bedrijfssteun	54	127	142	108	14	20	39
KMO-Programma	71	328	347	240	65	42	52
Onderzoeksmandaten	7	47	38	19	16	3	16
Specialisatiebeurzen	0	857	857	298	536	23	0
SBO	6	178	182	12	59	111	0
Landbouwonderzoek	69	86	69	30	39	0	86
Algemeen totaal	207	1623	1635	707	729	199	193

Tabel 6:
Overzicht van
de ingediende en
behandelde aanvragen
in 2003

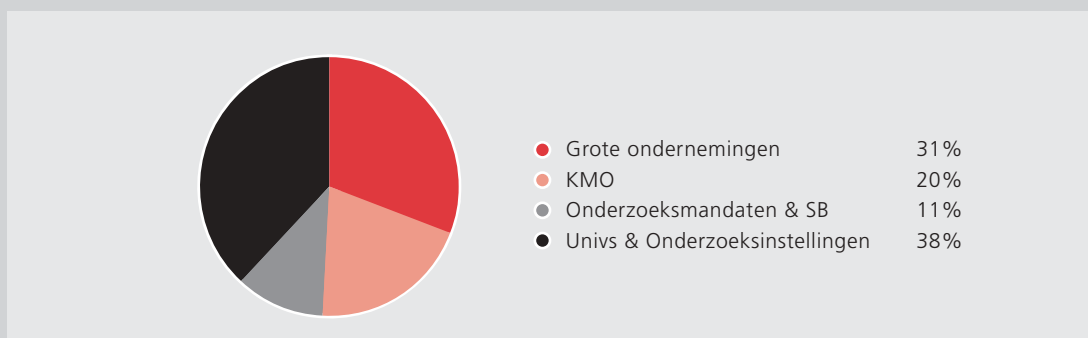
De groei van het aantal aanvragen is even scherp: waar in 2002 voor de eerste maal meer dan 1.000 aanvragen werden behandeld, zijn het er nu al 1.623. Dit kan in belangrijke mate toegeschreven worden aan de specialisatiebeurzen en het SBO-Programma. Het aantal behandelde aanvragen voor bedrijfsprojecten is echter ook toegenomen, niet alleen in het KMO-Programma maar ook in de basisregeling.

Dit stijgend aantal aanvragen is niet volledig gecompenseerd door stijgende middelen, ondanks extra vastleggingsmiddelen toegekend in de loop van het jaar. In het bijzonder voor de specialisatiebeurzen en het SBO-Programma leidde dit tot zeer lage slaagpercentages. Voor de bedrijfsprojecten diende een selectiviteitsregeling te worden ingevoerd, met een wachtlijst. Het totaal aantal gesteunde projecten in 2003 bedroeg 707 (409 zonder de specialisatiebeurzen), iets hoger dan in 2002 met 674 (380) gesteunde projecten.

In 2003 werd in totaal 61% van de steun voor O&O-projecten toegekend aan bedrijven (figuur 7). Dit stemt overeen met een bedrag van € 98,5 miljoen. De rest van de steun gaat naar projecten van onderzoeksinstituten (hoofdzakelijk SBO) en naar bursalen. Wanneer gekeken wordt naar de uitvoerder van de gesteunde activiteiten (figuur 8) is het aandeel van bedrijven lager (51%) omdat ze vaak delen van hun projecten laten uitvoeren door onderzoeksinstituten. Bedrijven en onderzoeksinstituten (inclusief bursalen) voeren dus elk ongeveer de helft van de gesteunde activiteiten uit.

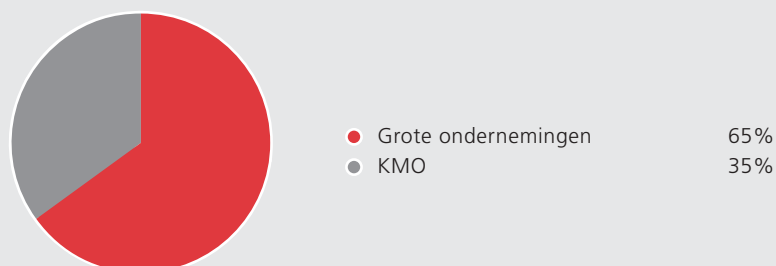
Figuur 7:
Verdeling van de steun
voor O&O-projecten
naar aanvrager in 2003

Figuur 8:
Verdeling van de steun
voor O&O-projecten
naar uitvoerder in 2003

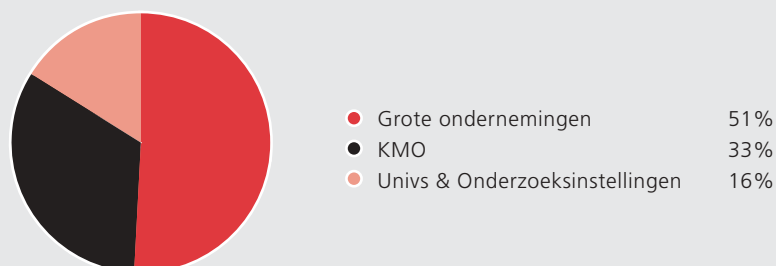
35% van de steun toegekend aan bedrijven komt ten goede van KMO-aanvragers (figuur 9). Dit betreft zowel het KMO-Programma als de steun toegekend aan KMO's binnen de basisregeling, hoofdzakelijk ten bate van (startende) technologiebedrijven. De groei in toegekende steun in vergelijking met 2002 is hoofdzakelijk naar grote bedrijven gegaan.

Figuur 9:
Verdeling van steun
aan bedrijven
(incl. KMO-Programma)
tussen grote onder-
nemingen en KMO's

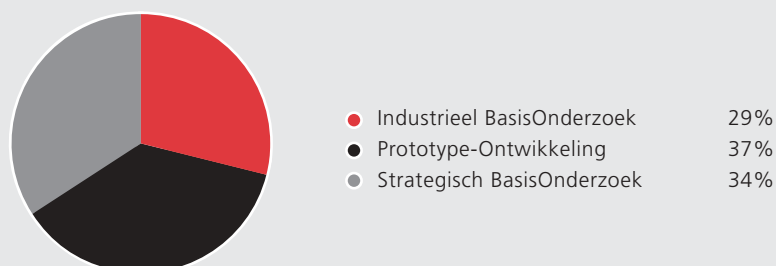
Uit de vergelijking van figuur 9 en figuur 10 blijkt dat, zoals in het verleden ook het geval was, grote bedrijven meer uitbesteden aan onderzoeksinstituten dan KMO's.

Figuur 10:
Verdeling van steun
aan bedrijven
(incl. KMO-Programma)
naar uitvoerder

De steun aan bedrijfsonderzoek, al dan niet in samenwerking met onderzoeksinstituten bedraagt in totaal 66% (figuur 11). Deze steun gaat voor 44% naar industrieel basisonderzoek en voor 56% naar prototype/ontwikkeling, waarbij gemengde projecten verdeeld zijn over beide. Van het totale steunvolume gaat 34% naar het Strategisch BasisOnderzoek via het SBO-Programma, de onderzoeksmandaten en de specialisatiebeurzen.

Figuur 11:
Verdeling van de
steun voor
O&O-projecten
naar de aard van
het onderzoek

2.2 Duurzame Technologische Ontwikkeling

Sinds medio 2002 is ten gevolge van een beslissing van de Vlaamse regering een specifieke, horizontale aanpak voor het stimuleren van Duurzame Technologische Ontwikkeling (DTO) in voege. In de verschillende subsidiekanalen (met inbegrip van de VIS-projecten en de HOBU-projecten behandeld in deel 3 van het jaarverslag) worden voordelen toegekend aan projecten die DTO als (neven)doel hebben. Hieronder wordt verstaan:

- grondstoffenbesparing;
- energiebesparing;
- reductie van emissies;
- vermindering van afval en milieuhinder;
- verhoogd gebruik van hernieuwbare grondstoffen en energiebronnen;
- hergebruik van grondstoffen;
- verhoging van de levensduur van producten.

DTO moet daarbij een hoofddoelstelling zijn van het project of een nevendoelelstelling met een aantoonbaar (gekwantificeerd) voldoende potentieel belang in relatie tot de steun.

Voor de steunmaatregelen met een groepsgewijze behandeling zoals SBO, HOBU/TETRA en VIS moet jaarlijks minimum een vast afgesproken deel van de steun naar projecten met voldoende DTO-bijdrage gaan. DTO-projecten moeten hierbij prioriteit krijgen, voor zover ze aan alle andere kwaliteitsnormen voldoen en het DTO-potentieel ook bereikbaar is.

Conform de nota aan de Vlaamse regering werd als richtquotum binnen de betrokken budgettaire enveloppes een aandeel van 15% voor de oproepen 2002 en 16,5% voor de oproepen 2003 vooropgesteld. De gehanteerde normen werden in de betrokken steunprogramma's spontaan gehaald. Er moest dus geen prioriteit toegekend worden aan DTO-projecten.

Programma	Totaal aantal	Totaal aantal gesteunde projecten	Aandeel DTO-projecten
SBO	12	2	17% (18% steun)
HOBU	25	8	32% (35% steun)
VIS-CO	21	5	24% (30% steun)
VIS-TIS	26	7	27% (35% steun)
VIS-TD	26	8	31% (28% steun)
Totaal	110	30	27%

DTO in SBO, HOBU en VIS

Voor de O&O-bedrijfssteun en het KMO-Programma is er naast het prioritair karakter, ook een extra steun van 10% op de volledige begroting, of op een deel ervan, voor specifieke DTO-gerichte taken. In de algemene regeling voor steun aan O&O-projecten werden in totaal 21 aanvragen voor DTO-steun geëvalueerd. 14 projecten op 108 gesteunde projecten (inclusief EUREKA) kregen effectief bijkomende steun voor het gehele project (13,5%). Daarnaast werden 46 DTO-aanvragen bij KMO-Innovatiestudies of -Innovatieprojecten geëvalueerd. 33 projecten op de 238 gesteunde KMO-aanvragen kregen een DTO-label (14%), waarvan twee voor een deelproject. In één project wordt tevens een DTO-studie uitgevoerd, die aan een basissteun van 50% (+10% KMO-toeslag) gesteund kan worden.

Naast projecten met "DTO-label" zijn er uiteraard nog projecten met een bijdrage tot DTO, die onvoldoende is of onvoldoende onderbouwd om aan de IWT-criteria te voldoen.

3. O&O-Projecten op initiatief van de bedrijven (met uitzondering van het KMO-Programma)

3.1 Algemeen

Deze steunregeling is de belangrijkste bottom-up maatregel voor het stimuleren van O&O in de Vlaamse bedrijven gericht op economische valorisatie, of anders gesteld: voor technologische innovatie. Het uitgangspunt blijft dat bedrijven onafgezien van hun activiteiten, technologiedomein of omvang op alle momenten projecten kunnen indienen, alleen of in samenwerking.

De steunregeling, die reeds bestond bij de start van IWT in 1991, werd geactualiseerd met het O&O-Besluit van 5 oktober 2001. In het verlengde daarvan werden de IWT-procedures grondig bijgestuurd. Dit gebeurde reeds in 2002, maar in 2003 werden na een eerste tussentijdse evaluatie nog verdere aanpassingen doorgevoerd. Te vermelden zijn:

- **De verdere fijnstelling van het beoordelingskader**

Elke aanvraag wordt uiteindelijk gekwoteerd op 2 dimensies (wetenschappelijk-technologische kwaliteit en valorisatiemogelijkheden). Vervolgens wordt bepaald of het project prioritair is omdat de aanvrager een KMO is, er een belangrijke samenwerking is of het project DTO-karakter vertoont. Door beperkte aanpassingen aan de deelcriteria maar vooral door het meer accentueren van de onderscheidende kenmerken, wordt een duidelijker onderlinge positionering mogelijk. Het is enkel dankzij een dergelijke aanpak dat de selectie kan bijgestuurd worden in functie van de beschikbare budgetten.

- **De vereenvoudiging van het basissteunpercentage**

Het basissteunpercentage (tussen 25% en 50%) is afhankelijk van de aard van het uit te voeren werk (ontwikkeling of onderzoek). In het verleden werd de verhouding tussen beide per project bepaald, en het steunpercentage evenredig toegekend. Door over te stappen op een systeem waarin slecht 3 basissteunpercentages mogelijk zijn (naast de 25% en 50% ook 38% voor een gemengd project) wordt meer eenvoud en een grotere doorzichtigheid nagestreefd. Vergelijking tussen de oude en nieuwe regeling heeft uitgewezen dat de effecten hiervan op de totale steun beperkt zijn.

- **Diverse verbeteringen in de procesvoering**

Rekening houdend met de ervaringen werden veel kleinere verbeteringen aangebracht, die evenwel een belangrijke impact kunnen hebben op de interactie tussen het IWT en de bedrijven. Te vermelden zijn alleszins de vereenvoudigingen in de budgetopmaak, de stroomlijning van de financiële analyse, de beperking van de specifieke contractuele voorwaarden, de verduidelijking rond de achtergestelde leningen en de verbetering van de herzieningsprocedures.

- **De aanpassing van de handleidingen**

Alle handleidingen werden aangepast aan de nieuwe regels.

In 2003 werd ook voor de eerste keer het selectiviteitsmechanisme toegepast om tegemoet te komen aan de stijging in de gevraagde steun. Aanvragen werden ondergebracht in 3 categorieën: projecten die van een voldoende hoge kwaliteit waren om onmiddellijk te steunen, projecten die niet voor steun in aanmerking kwamen en tenslotte projecten die op een wachtlijst werden geplaatst. Deze wachtlijst omvatte 17 projecten of 16% van de steunbare aanvragen. In september werd beslist hiervan 12 projecten te steunen. In totaal werden 14 aanvragen niet gesteund, wat het slaagpercentage op 89% brengt. Als ook rekening wordt gehouden met de 20 aanvragen waarvan de behandeling diende te worden stopgezet voor de beslissing, daalt de slaagkans tot 76%, t.o.v. 84% in 2002 en 81% in 2001. Het totaal aantal gesteunde O&O-bedrijfsprojecten bedroeg in 2003 uiteindelijk 108 t.o.v. 110 in 2002.

3.2 Aantal aanvragen, gevraagde steun en toegekende steun in 2003

De stijging in gevraagde steun die in 2002 reeds werd waargenomen, zette zich begin 2003 stevig door. In de 2e jaarhelft was er echter een aanzienlijke terugval. Het aantal ingediende aanvragen in 2003 bedroeg 127,

maar de totale gevraagde steun € 128 miljoen of 5,4% meer dan in 2002. Ten gevolge van het groot aantal aanvragen dat in de 2e helft van 2002 werd ingediend en nog moest worden afgewerkt begin 2003, is het aantal behandelde aanvragen toegenomen. Vermits in de 2e helft van 2003 minder aanvragen werden ingediend is het aantal openstaande aanvragen op het einde van 2003 daarentegen afgenomen. De openstaande gevraagde steun was echter zowel begin als eind 2003 ongeveer € 40 miljoen.

	Aantal projecten positief beoordeeld	Toegekende steun (€)	Toegekende begroting (€)	Aantal mens-maanden	Gemiddelde steun per project (€)	Steun vs begroting
basisonderzoek	7	5.093.473	8.774.331	1.027	727.639	58,0%
gemengd onderzoek	73	60.720.754	144.345.839	15.649	831.791	42,1%
prototype/ontwikkeling	28	15.289.440	53.371.288	6.091	546.051	28,6%
Totaal	108	81.103.668	206.491.458	22.767	750.960	39,3%

Tabel 12:
Indicatoren m.b.t. de verschillende types van onderzoek in O&O-bedrijfsprojecten

De totale toegekende steun kan verder verdeeld worden over de verschillende types van projecten, gaande van basisonderzoek tot prototype/ontwikkeling, zoals aangetoond in tabel 12. Voor elk van de individuele types is het gemiddeld steunpercentage hoger dan de voorgaande jaren, wat het gevolg is van de extra steun. Het steunpercentage is immers de som van het basissteunpercentage, bepaald door de aard van het project, en de extra steunpercentages ten gevolge van het KMO-karakter, het DTO-karakter, EUREKA, de relatie tot Lucht- en Ruimtevaart of EFRO-steun voor KMO's. In onderstaande tabel worden de verschillende mogelijkheden samengevat.

	Aantal projecten	Directe impact op het steunvolume (in K€)
KMO (10% extra steun)	30	4.990
EUREKA (10% extra steun)	15	3.489
DTO (10% extra steun)	14	1.295
LuRu (10% extra steun)	2	190
EFRO (5 of 15% extra steun)	2	254

Tabel 13:
Overzicht van de extra steun voor O&O-bedrijfsprojecten (excl. het KMO-Programma)

De extra steun voor KMO's is dus toegekend op bijna een derde van de projecten (naast de projecten in het specifieke KMO-Programma) en vormt daarmee de belangrijkste specifieke maatregel. Van deze KMO-aanvragers had 46% minder dan 10 werknemers, 31% had een werknemersaantal begrepen tussen 10 en 50, en 23% had meer dan 50 werknemers. De EUREKA-steun wordt meer in detail besproken in punt 3.3.

Het aantal projecten dat een specifieke DTO-steun kreeg bedroeg in 2003 13,5% van alle gesteunde aanvragen binnen de algemene O&O-regeling.

De bijkomende steun voor projecten die betrekking hebben op Lucht- en Ruimtevaart werd toegekend aan 2 projecten. Met deze regeling, die startte in 2002, wil de Vlaamse regering bedrijven steunen die zich een toegang trachten te verwerven tot deze sterk internationale markt.

Naast de extra steunmaatregelen werd eind 2003 de achtergestelde lening geïntroduceerd als bijkomend steuninstrument ter aanvulling van bedrijfssubsidies. Een KMO kan een achtergestelde lening aanvragen wanneer hij steun krijgt voor een O&O-bedrijfsproject of een KMO-Innovatieproject waarbij de som van de subsidie en lening maximaal 80% van de projectkost bedraagt. In de loop van 2003 werden de modaliteiten voor toekenning van een achtergestelde lening nog licht bijgesteld om maximaal tegemoet te komen aan de financieringsbehoefte van een technologisch innoverende KMO.

In 2003 ontving het IWT een dertigtal aanvragen voor een achtergestelde lening, binnen de O&O-bedrijfssteun en het KMO-Programma. Hiervan ontvingen 22 bedrijven een lening voor een totaal bedrag van K€ 4.131.

De lijst van goedgekeurde O&O-projecten waarvoor in 2003 een overeenkomst werd afgesloten wordt weergegeven in bijlage 1.

3.3 Specifieke toelichtingen bij de deelname aan EUREKA

3.3.1 Algemeen

EUREKA is een initiatief voor de bevordering van de internationale samenwerking op het vlak van toegepast en marktgericht industrieel Onderzoek & Ontwikkeling. In de Europese Onderzoeksruimte heeft EUREKA een specifieke plaats en een complementaire functie naast het Kaderprogramma van de Europese Commissie en het COST-Programma. Het EUREKA-Programma combineert namelijk:

- een brede geografische basis (33 lidstaten);
- industriële gerichtheid;
- het 'bottom-up' principe waarbij het thema en de consortiumsamenstelling van onderzoeksprojecten worden bepaald door de betrokken partners;
- een hoge betrokkenheid van de deelnemende lidstaten waarbij de bevoegde overheid van elk afzonderlijk deelnemend land, steun kan toekennen aan zijn partners in het project, op basis van de eigen modaliteiten.

Het EUREKA netwerk stimuleert internationaal industrieel onderzoek o.m. door begeleiding van de partners bij de projectvoorbereiding en de aanvraagprocedures, en door de creatie van thematisch of sectoraal geïntendeerde netwerken (Cluster- en Umbrella-projecten). Het netwerk staat ook in voor kwaliteitscontrole: na een internationale evaluatie krijgen goedgekeurde projecten het EUREKA-erkenningslabel.

Het IWT kan Vlaamse industriële partners, en hiermee samenwerkende onderzoeksinstituten, voor hun aandeel in het EUREKA-project financieel steunen. Voor de steunaanvragen voor EUREKA-projecten worden de vigerende procedures van het IWT gevolgd. Ter bevordering van de internationale samenwerking in EUREKA-verband voorziet IWT in een uniforme EUREKA-toeslag van 10% van de aanvaarde kosten.

Het EUREKA-Programma maakt een onderscheid tussen projecten die op een niet geprogrammeerde wijze tot stand komen, en projecten die gegenereerd worden in door de Europese ICT-industrie geleide "Clusters". De EUREKA Cluster-projecten (MEDEA+, ITEA, PIDEA, EURIMUS) zijn meerjarige industriële O&O-programma's, geïnitieerd en beheerd door Europese bedrijven actief in de specifieke domeinen van de informatie- en telecommunicatietechnologie. Elk van deze Clusters geeft invulling aan het eigen O&O-programma via de initiatie van "sub-projecten".

3.3.2 EUREKA - projecten

De projecten van het eerste type ontstaan strikt volgens de "bottom-up" benadering. Deze projecten krijgen elk afzonderlijk een erkenningslabel. In de loop van 2003 werden de criteria voor het verlenen van een label fijngesteld. Het invoeren van de uniforme en internationaal geaccepteerde "Project Assessment Methodology" moet nog meer dan in het verleden de basis leggen voor een succesvolle afloop van de projecten. De beschrijving van de gelabelde projecten en hun partners worden publiek gemaakt door de opname in een database welke toegankelijk is via de EUREKA-website.

De EUREKA-statistieken zijn georganiseerd per Voorzitterschapsjaar. Nieuw gelabelde projecten worden officieel aangekondigd ter gelegenheid van de Ministeriële Conferentie. Tijdens het Deens Voorzitterschap, dat afliep op 1 juli 2003, verkregen 168 nieuwe projecten met een totaalbudget van € 398 miljoen het EUREKA-label. In 12 van deze projecten participeren Vlaamse deelnemers. In 5 van deze projecten vroegen de Vlaamse deelnemers steun aan het IWT.

In 2003 heeft IWT 8 steunaanvragen voor 'bottom-up' EUREKA-projecten goedgekeurd voor een totaal steunvolume van € 3,7 miljoen. Dit is gelijk aan het meerjarig gemiddelde.

3.3.3 EUREKA Cluster-projecten

Via IWT is Vlaanderen betrokken in de EUREKA-clusters MEDEA+, ITEA, EURIMUS en PIDEA, langlopende initiatieven in de ICT-sector. Het IWT verleent steun aan de Vlaamse projectaanvragen en vertegenwoordigt ook de Vlaamse overheid binnen de bestuursorganen op Europees niveau.

MEDEA+ (Micro-Electronics Development for European Applications) is samengesteld uit diverse Europese deelprojecten en verwierf globaal het EUREKA-label voor de periode van 2001-2008. MEDEA+ gaat uit van de grote elektronicagroepen in Europa en omvat Europese O&O-Projecten in micro-elektronica en informatietechnologie. Het programma is opgebouwd rond zes kerncompetenties: multimedia chip-set technologieën, communicatietechnologieën, specifieke applicatietechnologieën (automobiel- en smart cards), ontwerptechnieken en -bibliotheken, CMOS procestechologieën en platforms en IC-produktietechnieken.

In 2003 werd steun toegekend voor in totaal 6 MEDEA+-projecten met Vlaamse bijdrage, voor een steunbedrag van € 12,7 miljoen.

ITEA (Information Technology for European Advancement) is een clusterproject, dat het EUREKA-label verwierf voor de periode van acht jaar vanaf 1 juli 1999. ITEA legt zich toe op de "embedded systems software", waarbinnen een aantal competenties prioriteit krijgen: geavanceerde multimedia, communicatie, gedistribueerde informatie en diensten, informatieprocessing ('content'), multimodale gebruikersinterfaces, en software ontwikkelingsprocessen.

In 2003 heeft IWT in 3 ITEA-projecten aan Vlaamse partners steun toegekend, voor een totaal steunvolume van € 1,9 miljoen.

Naast zijn rol als financier voor Vlaamse deelnemers aan EUREKA-projecten vertegenwoordigt IWT het Vlaams Gewest in de EUREKA-bestuursorganen en organiseert een aanspreekpunt voor Vlaamse bedrijven en instellingen. Dit wordt in detail besproken in deel 5.

4. KMO-Programma

4.1 Situering

Het KMO-Programma ter stimulering van innovatie in de Vlaamse KMO's, is een deel van de algemene regeling voor steun aan O&O-projecten van bedrijven. Het omvat een aantal specifieke projecttypes en een behandelingsprocedure die afgestemd is op de kenmerken van de KMO's. De projecttypes zijn: KMO-Innovatiestudies, onderverdeeld in 3 types naargelang omvang en samenwerking met derden, en KMO-Innovatieprojecten.

In 2003 werden geen wijzigingen doorgevoerd aan het KMO-Programma. De beide basiselementen voor het eerder vastgestelde succes van het programma werden behouden en versterkt onder de aandacht gebracht, namelijk **administratieve eenvoud** en **een snelle behandelingsprocedure**. Hierbij wordt rekening gehouden met de eerder beperkte omvang van deze projecten. Mede door de opstart van diverse RIS- en TIS-actoren werd een ruimere bekendmaking over het KMO-Programma gestimuleerd, wat zich in 2003 echter (nog) niet vertaald heeft in een aanzienlijk groter aantal aanvragen, zoals verder wordt uiteengezet.

4.2 KMO-Programma in 2003

Met 328 aanvragen (t.o.v. 326 aanvragen in 2002) was 2003 voor het KMO-Programma een jaar van stabilisatie. Er werd echter wel een belangrijke inhaalbeweging in het aantal afgehandelde aanvragen gerealiseerd, zoals onderstaande tabel aangeeft.

Tabel 14:
Evolutie van het
KMO-Programma in
2003

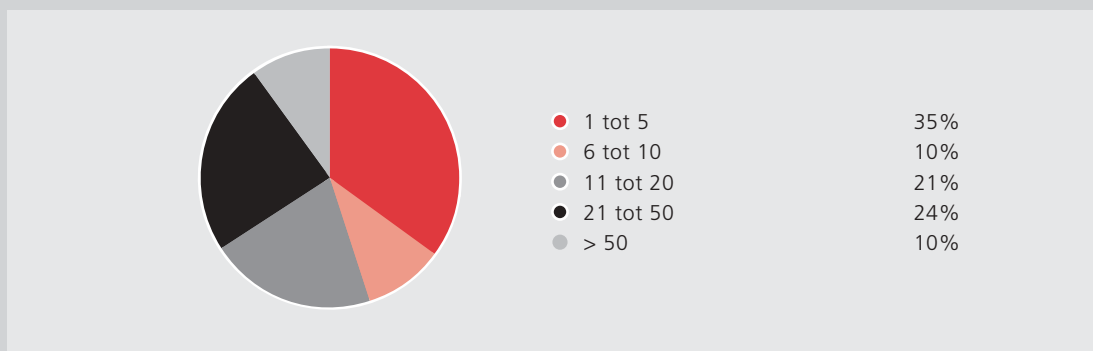
PROJECTTYPE	Nog in behande- ling op 31.12.2002	Ingediend in 2003	Behandeld in 2003	Nog in behande- ling op 31.12.2003	Positief	Negatief	Onont- vankelijk of terug- getrokken	Toege- kende steun (€)
Innovatieproject	43	171	187	27	129	38	20	14.746.989
Innovatiestudie Type 1	2	19	21	0	15	5	1	92.579
Innovatiestudie Type 2	10	57	53	14	36	8	9	698.467
Innovatiestudie Type 3	16	81	86	11	60	14	12	1.709.965
Totaal	71	328	347	52	240	65	42	17.248.000

Als gevolg van deze inhaalbeweging werd ook een beduidend hoger steunbedrag toegekend dan in 2002 (11,5 miljoen euro). In april 2003 was de budgetlijn die in maart 2001 was voorzien voor de KMO-projecten uitgeput. Sindsdien wordt de steun aan KMO-projectvoorstellen gefinancierd vanuit de middelen van het IWT voor steun aan O&O-projecten van bedrijven. In lijn met de algemene regeling werd dan ook voor het KMO-Programma in 2003 een grotere selectiviteit ingevoerd, evenwel beperkt tot de KMO-Innovatieprojecten. Uiteindelijk bleef de invloed van deze verhoogde selectiviteit beperkt tot het niet steunen van 5 KMO-Innovatieprojecten.

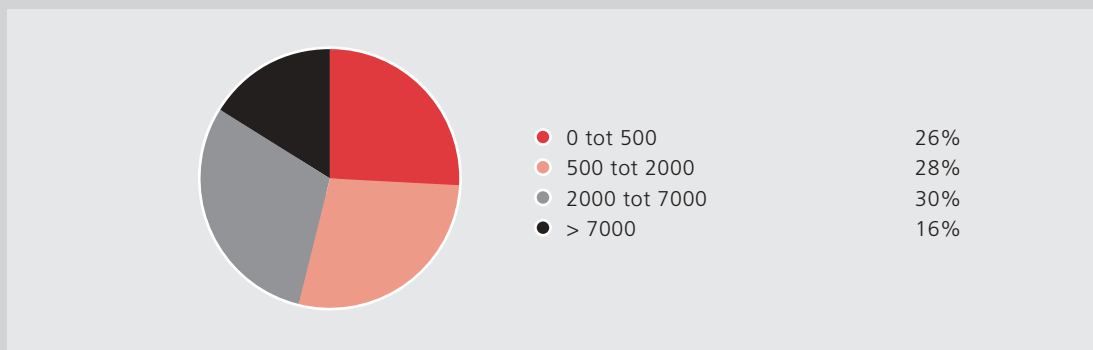
In aantal aanvragers uitgedrukt bereikten 282 individuele KMO's het IWT met één of meerdere aanvragen. Indien naast de aanvragers tevens de partners in de diverse projectvoorstellen worden meegerekend, gaat het in totaal om een populatie van 337 KMO's. In 2003 was anderzijds een beduidend hoog aantal projectvoorstellen afkomstig van bedrijven die voor de allereerste keer bij het IWT voor steun aanklopten. In totaal gaat het om 183 "nieuwe klanten", of dus bijna twee derde van de totale aanvragersgroep.

Zoals uit de volgende figuren blijkt, blijft het KMO-Programma nog steeds voornamelijk kleine ondernemingen aantrekken. Bijna de helft van de aanvragende bedrijven stelt 10 of minder personen tewerk. Ook in omzetcijfer uitgedrukt is een gelijkaardige verdeling vast te stellen.

Figuur 15:
Verdeling van de
aanvragende KMO's
naar tewerkstelling
(aantal werknemers)

Figuur 16:
Verdeling van
de aanvragende
bedrijven in het
KMO-Programma
naar omzetcijfer
(K€)

De lijst van goedgekeurde KMO-Projecten waarvoor in 2003 een overeenkomst werd afgesloten wordt weergegeven in bijlage 2.

4.3 Voorziene uitbreidingen in 2004

Naar aanleiding van de Ondernemingsconferentie eind 2003, zullen in 2004 twee nieuwe KMO-Innovatiestudietypes geïntroduceerd worden. Eén studietype zal zich specifiek richten op de voorbereiding van projecten van internationale samenwerking, terwijl het andere studietype de aanwerving van hogeschoolden ter ondersteuning van de innovatie binnen KMO's zal stimuleren. Een extra budget van 3 miljoen euro zal hiervoor uitgetrokken worden. Implementatie en bekendmaking is voorzien voor medio 2004.

5. Strategisch BasisOnderzoek (SBO)

5.1 Algemeen

IWT-Vlaanderen werd in 2003 belast met het beheer van het nieuwe steunkanaal voor Strategisch BasisOnderzoek (SBO). Voor de eerste SBO-oproep 2003 (selectie in juli 2003) werd 35 miljoen euro gebudgetteerd door de Vlaamse regering. Dit is meer dan het dubbele dan wat was voorzien voor het vroegere programma Generisch Basisonderzoek aan de Universiteiten (GBOU) in 2002, de voorganger van het SBO-Programma.

Strategisch Basisonderzoek situeert zich tussen het fundamenteel algemeen kennisverruimend onderzoek aan de universiteiten en het meer specifiek gericht toegepast onderzoek bij de bedrijven. Bedoeling is om strategisch belangrijke kennis te ontwikkelen met ruime economische of maatschappelijke toepassingsmogelijkheden. De projecten worden dan ook geselecteerd op zowel hun wetenschappelijke kwaliteit als op hun maatschappelijk en/of economische strategische relevantie. Alle mogelijke domeinen of sectoren kunnen hierbij aan bod komen. Het nieuwe SBO-financieringskanaal voorziet in een aantal belangrijke verruimingen in vergelijking met de vroegere GBOU- en STWW-programma's:

- Naast de Vlaamse universiteiten kunnen nu ook de andere Vlaamse O&O-actoren volwaardig deelnemen, namelijk de Vlaamse onderzoeksinstituten zoals IMEC, VITO en VIB, de bedrijven, de hogescholen, de collectieve centra etc... Er wordt expliciet gestreefd naar een zo open mogelijk karakter van het financieringskanaal.
- Er wordt ruimte voorzien voor bijdragen vanuit buitenlandse onderzoeksploegen in consortiumverband met Vlaamse onderzoeksgroepen.
- De maximaal toegelaten projectbudgetten worden significant verhoogd. De projecten kunnen dus meer omvangrijk zijn met het oog op het bereiken van een voldoende 'kritische massa', competitief op internationaal niveau. Voorwaarde is wel dat men bereid is onderzoeksconsortia uit te bouwen over instellingsgrenzen heen. Dit wordt structureel aangemoedigd in de modaliteiten van het programma.

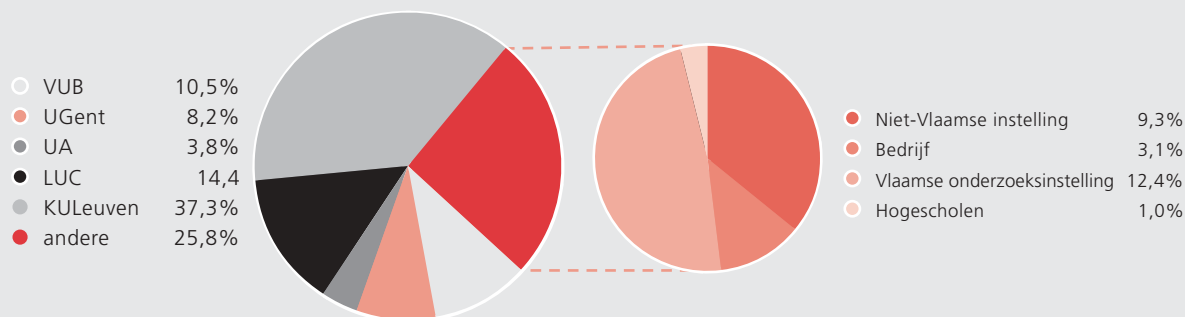
5.2 Oproep 2003

In 2003 bestond het SBO-selectieproces uit twee fasen. Aan de hand van een beknopt projectvoorstel werd eerst een voorselectie doorgevoerd. De indieners van de voorgeselecteerde projectvoorstellen werden vervolgens uitgenodigd om een volledig projectvoorstel in te dienen. In de eerste selectiefase werden 184 beknopte projectvoorstellen ingediend. In de tweede selectiefase werden 71 volledige projectvoorstellen ontvangen. Op basis van de expertadviezen werden 35 projectvoorstellen minstens "redelijk goed" bevonden en gerangschikt door de Raad van Bestuur.

Binnen de voorhanden budgettaire enveloppe van 35 miljoen euro konden hiervan 12 SBO-projectvoorstellen effectief gesteund worden met een goede diversiteit over de technologiedomeinen en sectoren. Meerdere projecten vertonen een sterk multidisciplinaire invalshoek waardoor ze niet eenduidig binnen één klassiek domein kunnen worden ingedeeld. De verdeling van de toegekende SBO-middelen over de onderzoeksinstituten heen is weergegeven in de figuur 17.

Figuur 17:
Verdeling van de
SBO-steun over de
verschillende actoren
in 2003

De impact van de beleidsmatige verruimingen van het SBO-steunkanaal op het resultaat van de eerste SBO-oproep 2003 kan als volgt worden samengevat:

- Ongeveer een kwart (25,8%) van de SBO-middelen werd toegekend aan andere (Vlaamse en ook niet-Vlaamse) O&O-actoren dan de vijf Vlaamse universiteiten. De beleidsmatige verruiming naar een meer open steunkanaal leidde dus tot een verschuiving van de middelen naar een breder spectrum van betrokken O&O-actoren. Bij de vroegere programma's (GBOU, STWW) was het relatief aandeel van deze andere O&O-actoren veel beperkter of zelfs bijna onbestaande.
- Hierbij kwam 9,3% van de SBO-middelen terecht bij niet-Vlaamse O&O-actoren die participeren aan SBO-consortia zoals KMS, VKI, Universiteit van Luik en T.U. Delft. Dit is een nieuw gegeven ten opzichte van de vroegere programma's.
- De gemiddelde budgettaire omvang van een gesteund SBO-project bedraagt 2,9 miljoen euro. De SBO-projecten zijn dus beduidend groter dan de vroegere STWW-projecten met een gemiddeld projectbudget van 0,7 miljoen euro en tevens ten opzichte van de vroegere GBOU-projecten met een gemiddeld projectbudget van 1,4 miljoen euro.

De SBO-oproep 2003 heeft globaal geleid tot een belangrijke respons met een groot aantal ingediende projectvoorstellen. Van de 35 projectvoorstellen die minstens als "redelijk goed" en dus als steunwaardig werden gekwalificeerd, konden uiteindelijk slechts 12 projectvoorstellen gesteund worden met de beschikbare budgettaire middelen. Dit impliceert dat er een belangrijk spanningsveld blijft bestaan tussen de aangevraagde steun en de beschikbare middelen voor het SBO-steunkanaal.

De lijst van de in 2003 geselecteerde SBO-Projecten wordt weergegeven in bijlage 3.

5.3 Bijsturingen voor toekomstige oproepen

In het najaar van 2003 heeft de Raad van Bestuur van het IWT een evaluatie gemaakt van de selectieprocedure van de eerste SBO-oproep. Op basis hiervan werden een aantal bijsturingen geformuleerd binnen de krijtlijnen van het reglementair SBO-besluit. Deze bijsturingen worden geïmplementeerd in de nieuwe SBO-oproep voor het werkjaar 2004. De voornaamste aangebrachte wijzigingen ten opzichte van het selectieproces van de eerste SBO-oproep zijn:

- Voor een maximale transparantie en duidelijkheid wordt het SBO-beoordelingskader (zoals beschreven in het reglementair SBO-besluit) nader gepreciseerd aan de hand van onderbouwende parameters of/ en specifieke aandachtspunten per beoordelingscriterium. Deze precisering wordt integraal opgenomen in het nieuwe SBO-oproepdocument 2004.
- De interactiemogelijkheden voor de indieners worden selectief ingevuld en versterkt. De projectindieners kunnen vanaf nu schriftelijk reageren op de uitgebrachte adviezen van de buitenlandse experts. In de laatste selectieronde worden de indieners van de "excellente projectvoorstellen" ook uitgenodigd

voor een mondelinge bespreking op het IWT toegespitst op de utilisatiefacetten en de projectbegroting.

- De tijdsperiode van het evaluatie- en selectieproces wordt verruimd naar ca. 10 maanden. Dit moet vooral een meer grondige en een beter onderbouwde selectie toelaten binnen de portfolio van de "steunwaardige projecten". Tegenover de vraag naar een snelle behandelings- en beslissingstermijn moet immers ook het belang geplaatst worden van een goed onderbouwde keuze voor strategische investeringen met een duur van 4 jaar.

Vanaf 2004 wordt het SBO-steunkanaal ook verruimd tot het menswetenschappelijk basisonderzoek met een economische of maatschappelijke finaliteit. Het globaal voorziene budget voor de SBO-oproep 2004 bedraagt 37,5 miljoen euro. De oproep 2004 werd afgesloten eind februari en de beslissing is voorzien voor november 2004.

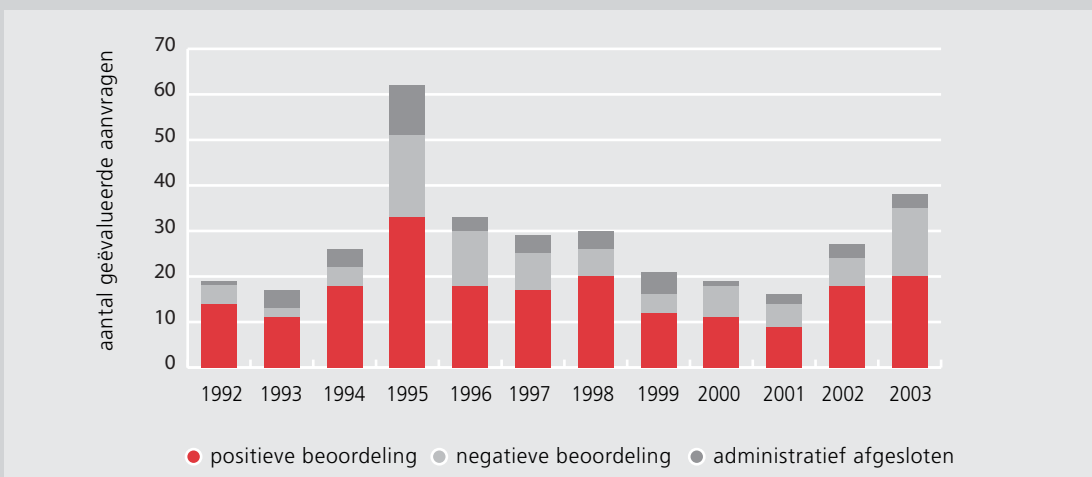
6. Onderzoeksmandaten

Onderzoeksmandaten van het IWT zijn persoonsgebonden post-doctorale beurzen die worden toegekend aan onderzoekers met een ruime onderzoekservaring voor het uitvoeren van projecten die kunnen bijdragen tot de industriële valorisatie van wetenschappelijke onderzoeksresultaten. Een onderzoeksmandaat duurt 2 jaar en kan maximaal met één bijkomend jaar verlengd worden. Het wordt uitgevoerd onder de begeleiding van een promotor uit de academische wereld en een promotor uit de bedrijfswereld. De evaluatie ervan omvat een mondelinge verdediging van het projectvoorstel door de aanvrager voor een college van deskundigen.

Vanaf maart 2003 werden twee nieuwe OZM-types geïntroduceerd. OZM type 1 is vooral gericht op de valorisatie van onderzoeksresultaten in het kader van de oprichting van een spin-off bedrijf, terwijl OZM type 2 onderzoekers (uit de industrie) de mogelijkheid biedt om basisonderzoek vanuit wetenschappelijke onderzoekinstellingen te transfereren naar een bestaande, Vlaamse onderneming. Het oorspronkelijke OZM-type, gericht op onderzoekers voornamelijk werkzaam aan de universiteit, werd behouden als OZM type 3. De verhoogde aandacht die aan het OZM-steunkanaal in het algemeen werd gewijd, bleef niet onopgemerkt.

In 2003 werden 47 aanvragen ingediend, wat 68% meer is dan in 2002 (28). Vooral in het tweede halfjaar van 2003 was de stijging duidelijk merkbaar. Hiermee lijkt de trend van het dalend aantal aanvragen van de laatste jaren gekeerd, alhoewel de piek van 1995 nog niet werd bereikt. Van de 26 dossiers die na de herziening van het OZM-systeem werden ingediend, bleken 20 dossiers van het OZM type 3, 5 van het OZM type 2, en 1 van het OZM type 1.

Bijna een jaar na de hogergenoemde verruiming vertegenwoordigde OZM type 3 nog steeds meer dan 3/4 van de aanvragen.

Figuur 18: Evolutie van de evaluatie van OZM-aanvragen tussen 1992 en 2003

Samen met 7 aanvragen uit het laatste kwartaal van 2002, werden 31 van de 47 dossiers ook in 2003 beslist (figuur 18). Buiten 3 dossiers die reeds voor het college door de aanvrager werden ingetrokken, werden alle overige geëvalueerd. Het slaagpercentage in 2003 bedroeg ca. 57% wat 15% lager is dan de gemiddelde waarde over de voorbije 11 jaar en meteen ook het laagste cijfer dat sinds 1992 werd behaald. Wetenschappers werkzaam aan de KULeuven en de UGent dienden respectievelijk 22 en 10 aanvragen in. Vrouwelijke kandidaten maken minder dan 1/3 van de aanvragerspopulatie uit.

Bijlage 4 geeft de lijst van de goedgekeurde OZM's waarvoor in 2003 een overeenkomst werd afgesloten.

7. Specialisatiebeurzen

7.1 Inleiding

Met een specialisatiebeurs ondersteunt het IWT doctoraatstudenten aan de Vlaamse universiteiten. In 2003 organiseerde het IWT voor het 10de opeenvolgende jaar ad-hoc commissies voor de evaluatie van specialisatiebeursaanvragen. Hierbij werden de standaard beoordelings- en selectieprocedures voor de 1ste termijn aanvragen (op basis van 4 selectiecriteria) en de 2de termijn aanvragen (op basis van 2 selectiecriteria) gehanteerd. Deze procedures werden sinds het voorjaar van 1997 overigens niet meer ingrijpend gewijzigd.

Naar de aanvragers toe zette het IWT tijdens 2003 zijn inspanningen met betrekking tot administratieve vereenvoudiging verder. Voor de 1ste termijn aanvragen werd voor de 3de maal succesvol gebruik gemaakt van een on-line registratiemodule, die momenteel (lente 2004) trouwens werd uitgebreid ten behoeve van de aanvragers van een 2de termijnbeurs. Ook het schriftelijk aanvraagdossier werd verder vereenvoudigd.

7.2 Financiële aspecten en sterk verhoogde interesse

De dotatie voor 2004 kende t.o.v. 2003 slechts een beperkte stijging van K€ 267 of 1,5% tot K€ 18.053. Het maandelijks nettobedrag voor een 1ste termijnbeurs werd voor 2003-2004 vastgelegd op € 1.517,68 en voor een 2de termijnbeurs op € 1.598,14. Maandelijks komt dit voor de bursaal overeen met een stijging van 2,5 % t.o.v. 2002 - 2003.

De sterke stijging van het aantal aanvragen in 2002 vertaalde zich niet in een toename van de beschikbare middelen en het aantal beschikbare beurzen is al jaren vrijwel constant. In 2003 bleek de vraag naar een IWT-specialisatiebeurs echter nog aanzienlijk hoger dan in 2002. Waar in 2002 het aantal geëvalueerde aanvragen 524 bedroeg, steeg dit in 2003 met 29% naar 676. Op 2 jaar tijd is dit een toename van maar liefst 75%. Net als in 2002 werd een toename vastgesteld in vrijwel alle disciplines (behalve de biochemie). Ze was procentueel het meest uitgesproken bij de biomedici (+119%), bio-ingenieurs (+39%), informatici (+38%) en burgerlijk ingenieurs (+29%). Bij de universiteiten vertoonde de KULeuven de grootste uitbreiding (+38%).

Bij toewijzing van de specialisatiebeurzen worden in eerste instantie de verbintenissen van de 2de termijnbursalen verzekerd. De resterende financiële middelen lieten het IWT toe eind 2003 150 beurzen 1ste termijn toe te kennen, wat neerkomt op een slaagpercentage van slechts 22,2% t.o.v. 28,2% in 2002 en 42,4% in 2001.

7.3 Evaluatie van de aanvragen 2003

7.3.1 Ingezetten deskundigen

De evaluatiecommissies vonden plaats in mei-juni (aanvragen 2de termijn) en november-december 2003 (1ste termijn). In het voorjaar werden 109 deskundigen ingezet, verdeeld over 25 commissies. In het najaar werd vanwege de toevloed het maximaal aantal aanvragen per college van 12 naar 15 verhoogd. Dankzij deze maatregel konden alle dossiers in 69 evaluatiecommissies ondergebracht worden, waarbij evenwel

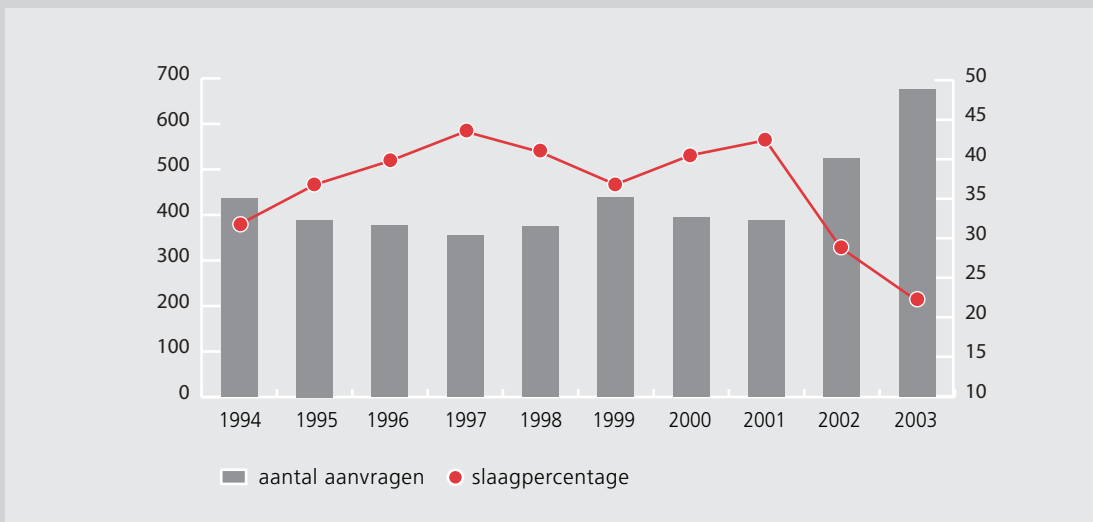

aanzienlijk meer deskundigen nodig waren dan in 2002. Hun aantal steeg dan ook met 57 tot 340. Tijdens beide sessies werden vooral experts uit de Vlaamse universiteiten en hogescholen (voorjaar: 45,9%; najaar: 41,2%) en uit de bedrijfswereld (32,1%; 29,7%) gerecruteerd. De bijdrage van buitenlandse deskundigen (voornamelijk uit Nederland) bedroeg tijdens de voorjaar- en najaarsessie respectievelijk 10,1% en 16,8%.

7.3.2 Evaluatieresultaten beursaanvragen 1ste termijn (herfst 2003)

Voor een eerste mandaat dienden 699 kandidaten een beursaanvraag in. Hiervan waren er 11 onontvankelijk en nog eens 12 haakten af voor de verdediging plaatsvond. Mede door de nauwere samenwerking tussen het IWT en de diensten Onderzoekscöördinatie van Vlaamse universiteiten werd het aantal onontvankelijke aanvragen quasi gehalveerd t.o.v. 2002. Finaal verschenen 676 kandidaten voor een evaluatiecollege, wat een stijging is van 29% t.o.v. 2002. Ongeveer 1/5 van de kandidaten was burgerlijk of bio-ingenieur, terwijl de biologen en biomedici tevens meer dan 10% van de kandidaten vertegenwoordigen. Telkens circa 37% van de aanvragers was verbonden aan de KULeuven of UGent.

Niettegenstaande de hoger genoemde, frappante stijging van het aantal aanvragen, bleef zowel het aandeel van de niet-IWT-beurwaardige kandidaten (kandidaatsscore < 14/20; 13%) als dit van de goede kandidaten (kandidaatsscore \geq 16/20; 28%) nagenoeg ongewijzigd t.o.v. 2002. Dit duidt op een evenredige toename van het aantal aanvragen in de verschillende kwaliteitsklassen. Ook de gemiddelde kandidaatskwaliteit en de kwaliteit en haalbaarheid van het projectvoorstel stagneerde t.o.v. 2002 maar blijft hiermee wél onder het niveau van de voorgaande 6 jaren. Finaal werd aan de 150 best gerangschikte kandidaten een beurs toegekend, waarmee een slaagpercentage van amper 22,2% werd bereikt (figuur 19). Door deze strenge selectie kon aan 42 van de 92 goede kandidaten (kandidaatsscore: 16/20) geen beurs worden toegekend, en kandidaten met 15,5/20 kwamen evenmin in aanmerking voor een beurs. In totaal diende dus nog strenger geselecteerd te worden dan in de selecties van 1994 en 2002, die tot nu toe als onaantvaardbaar streng werden beschouwd.

Figuur 19: Evolutie van de kandidaat-bursalen en slaagpercentages in 1994 - 2003

Onder de disciplinegroepen presteerden de burgerlijk en bio-ingenieurs, informatici en biotechnologen het beste en behaalden een slaagpercentage boven het globaal gemiddelde. De vier overige omvangrijke disciplines (o.a. biochemici, biomedici, chemici) behaalden een slaagpercentage beneden 20%, met een laagste score (7%) bij de biologen.

Onder de universiteiten behaalde de VUB als enige Vlaamse universiteit een slaagpercentage boven 30%. De KULeuven en de UGent, die in 2002 eveneens een slaagpercentage van > 30% bereikten, eindigden in 2003 respectievelijk 11% en 8% lager dan de VUB. Vrouwelijke kandidaten presteerden in 2003 terug iets minder goed dan hun mannelijke collega's, terwijl opnieuw een eenduidige correlatie werd vastgesteld tussen het slaag-

percentage en de graden behaald tijdens het laatste jaar van de universitaire opleiding. Onder de kandidaten die afstudeerden met onderscheiding, behaalde amper 14,6% een beurs, terwijl deze waarden aanzienlijk hoger waren bij kandidaten met grote onderscheiding (29,7%) en de grootste onderscheiding (35,7%).

De alfabetische lijst van kandidaat-bursalen aan wie in 2003, na evaluatie, een SB werd toegekend wordt weergegeven in bijlage 5.

7.3.3 Evaluatieresultaten beursaanvragen 2de termijn (lente 2003)

Eind februari 2003 werden 159 2de jaarsbursalen uitgenodigd om een beursaanvraag 2de termijn in te dienen. Hiervan verschenen 158 aanvragers daadwerkelijk voor een college. De spontane, voortijdige uitval tijdens het 1ste beursjaar bedraagt 3,7%, wat nagenoeg een halvering is ten opzichte van 2002. Niet-projectgebonden, persoonlijke redenen, alternatieve financierings-bronnen voor het doctoraatsonderzoek en betrekkingen buiten de academische wereld (met stopzetting van het doctoraatsonderzoek) zijn de oorzaken van de stopzettingen.

Van de 158 aanvragers bleken 10 kandidaten, alle uit de bio(techno)logiesector, onvoldoende vorderingen te hebben gemaakt om in aanmerking te komen voor een verlenging. Het slaagpercentage bedroeg derhalve 93,7%, wat 2% lager is dan in 2002. Er werd geen reservelijst van kandidaten aangelegd.

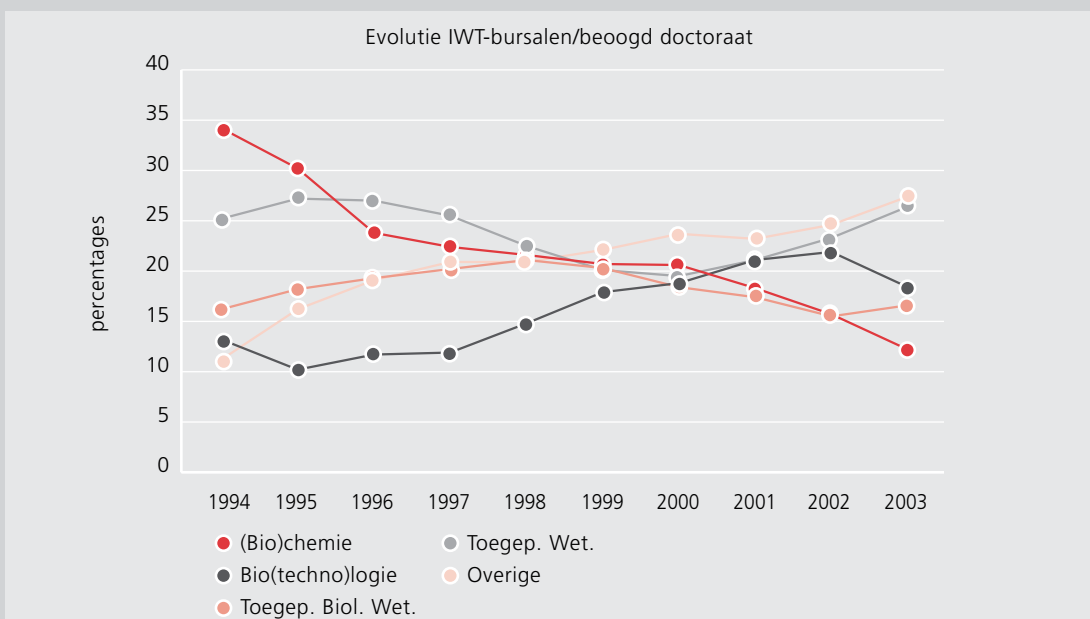
De alfabetische lijst van kandidaat-bursalen aan wie, na evaluatie, een SB werd toegekend wordt weergegeven in bijlage 5.

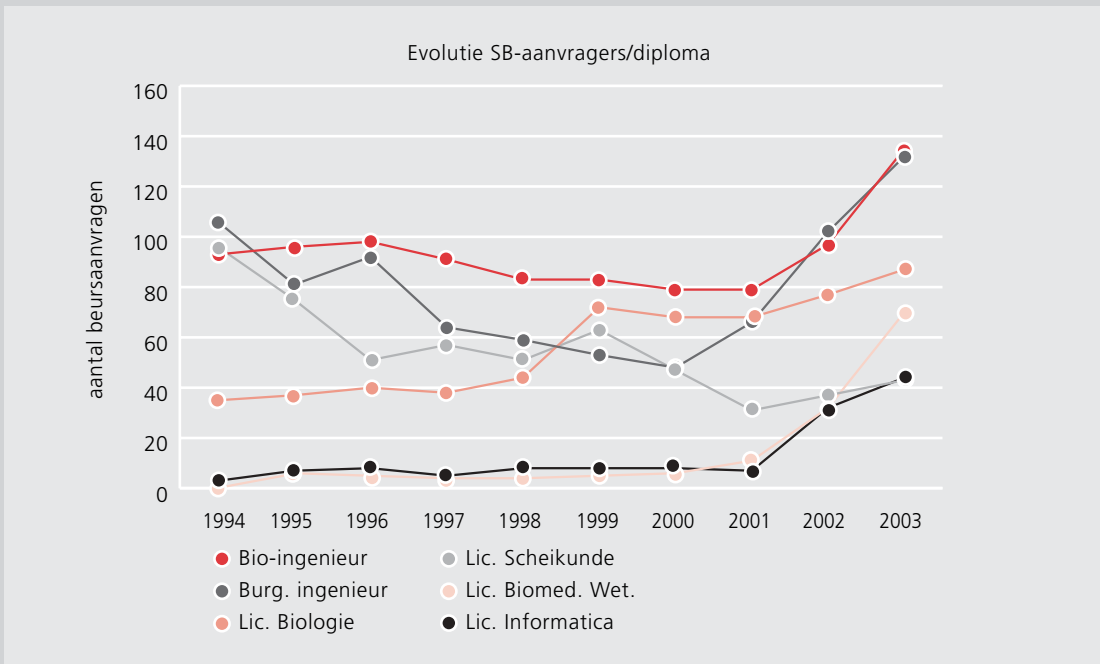
7.4 Evoluties

Vermits het totale budget geen belangrijke stijging van het aantal beurzen toelaat, daalt het slaagpercentage 1ste termijn evenredig met de stijging van het aantal beursaanvragen. Het slaagpercentage van nieuwe kandidaten daalt hierdoor snel. Tijdens de laatste twee jaren werd een slaagpercentage van minder dan 30% behaald, wat impliceert dat minder dan 1 op 3 kandidaten een beurs verwierf. In 2003 werd nauwelijks meer dan 1 op 5 van de nieuwe kandidaten gehonoreerd.

Het totaal aantal aanvragen (toekenningen na evaluatie + automatisch toegekende 2de en 4de beursjaren) steeg met 14% (van 986 in 2002 tot 1128 in 2003). Hiermee werd opnieuw een record gevestigd wat betreft het aantal beursaanvragen. Vermits het aantal toegekende beurzen stabiliseert rond 600 eenheden, daalde het globaal slaagpercentage in 2003 met 9% tot 53%.

Figuur 20:
Evolutie van de
bursalen per disci-
pline in 1994 - 2003

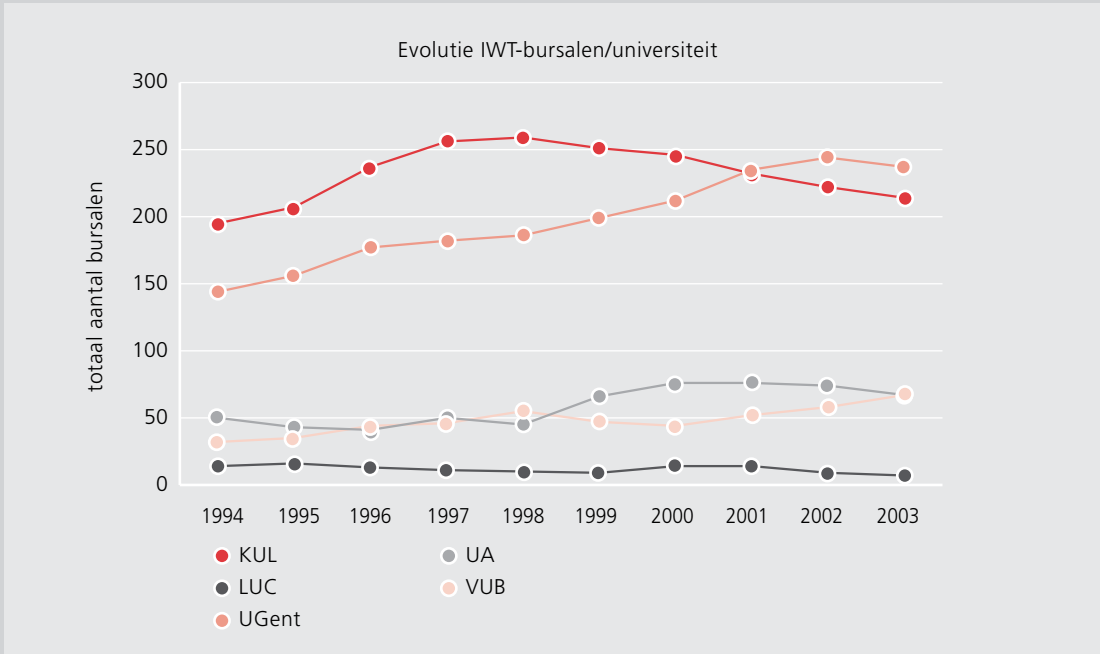

Figuur 21: Evolutie van de aanvragers per einddiploma in 1994 - 2003

Figuur 20 toont de belangrijkste trends binnen de IWT-bursalenpopulaties sinds 1994. Ter vergelijking werd de evolutie van de jaarlijkse beursaanvragen 1ste termijn in figuur 21 opgenomen. Hierbij dient onmiddellijk opgemerkt dat beide grafieken niet volkomen vergelijkbaar zijn, daar niet alle doctorandi hun onderzoek uitvoeren binnen de faculteit waar het einddiploma werd behaald. De faculteit Geneeskunde blijkt in dit verband een interessante aantrekkingspool voor "anders-gediplomeerden" (voornamelijk bio-ingenieurs).

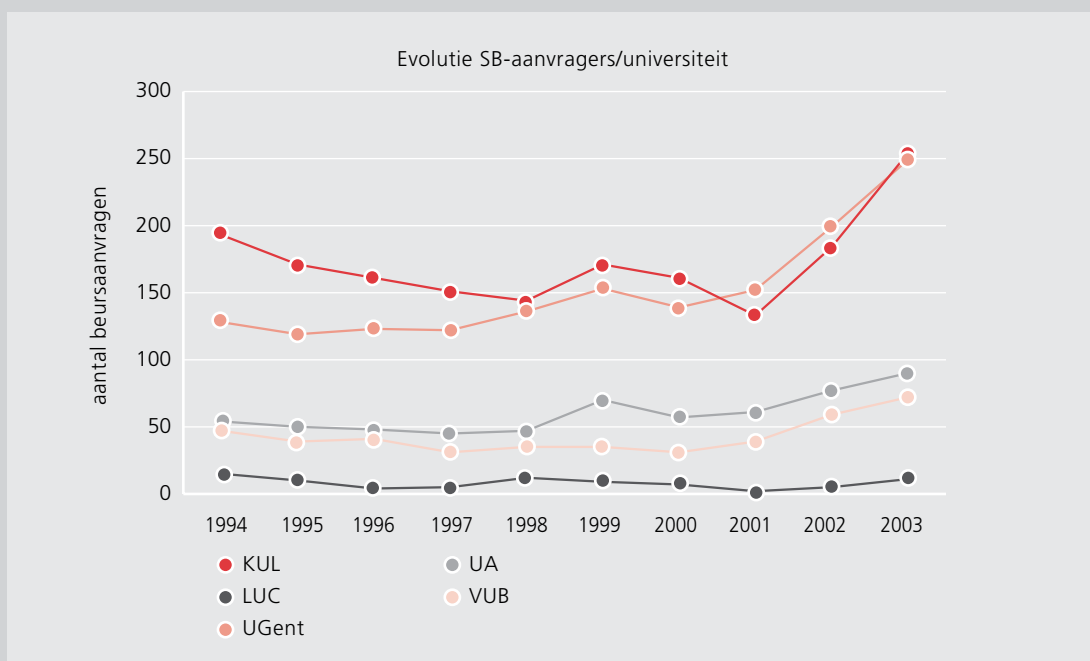
Bij de burgerlijk ingenieurs en scheikundigen worden de trends uit de voorgaande jaren verdergezet. De geringe toename van het aantal scheikunde-kandidaten in 2003 kon niet verhinderen dat deze discipline onder de bursalen verder inkrimpt. Bij de bio(techno)logen en de bio-ingenieurs wordt daarentegen een trendbreuk vastgesteld. De 2de opeenvolgende stijging van het aantal bio-ingenieuraanvragen veroorzaakt voor het eerst sinds 1998 eveneens een toename bij de bursalen. Daarentegen boeken de bio(techno)logen voor het eerst sinds 1995 verlies onder de IWT-bursalen, niettegenstaande een stijgende trend bij de aanvragers. De voornaamste

Figuur 22: Evolutie van de bursalen per Vlaamse universiteit in 1994 - 2003

Figuur 23:
Evolutie
van de aanvragers
per Vlaamse
universiteit
in 1994 - 2003

oorzaak van deze achteruitgang is dus de minder goede beoordeling van deze kandidaten tijdens de meest recente evaluaties.

Momenteel vertegenwoordigen de burgerlijk ingenieurs met 155 bursalen of 26,2% van de populatie de kwantitatief belangrijkste discipline onder de IWT-bursalen, gevolgd door de bio(techno)logen met 108 bursalen (18,2%) en de bio-ingenieurs met 97 bursalen (16,4%). Het aandeel van de biomedische disciplines, vooral vertegenwoordigd door bursalen uit de Farmaceutische en (Bio)Medische faculteiten, blijft systematisch groeien.

Figuren 22 en 23 geven de trends weer bij respectievelijk de bursalen en beursaanvragers per Vlaamse universiteit tussen 1994 en 2003. In 2003 stijgt het aantal beursaanvragers aan alle universiteiten, in het bijzonder aan de KULeuven (+70) en de UGent (+50). Voor het eerst sinds 2001 diende de KULeuven trouwens terug de meeste aanvragen in bij het IWT. Niettegenstaande deze verhoogde interesse boeken zowel de KULeuven als de UGent een licht verlies in het aantal bursalen. Dit geldt tevens voor de UA en het LUC. Daarentegen breidt de VUB dit jaar zijn aandeel uit met 9 kandidaten.

Meer dan van de 592 bursalen is verbonden aan de KULeuven of UGent, terwijl de UA en VUB beide ca. 11% van de populatie vertegenwoordigen. In de voorbije 10 jaar bleef het aandeel van het LUC steeds beperkt tot minder dan 20 bursalen (7 in 2003).

8. Landbouwkundig Onderzoek

8.1 Inleiding

Vóór januari 1996 maakte het Contractueel Landbouwkundig Onderzoek deel uit van de activiteiten van het Instituut tot aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw (IWONL). Sinds 1996 organiseerde het federale Ministerie van Middenstand en Landbouw jaarlijks een oproep voor projectvoorstellen. Projecten werden meestal toegekend voor een periode van twee jaar en konden na evaluatie één- tot tweemaal voor een periode van twee jaar verlengd worden.

Bij de overheveling van de landbouwbevoegdheden in het kader van het Lambermont-akkoord werd in 2001 het Contractueel Landbouwkundig Onderzoek door de Vlaamse regering toegewezen aan het Beleidsdomein Wetenschappen en Technologische Innovatie. Het beheer en de opvolging van het Contractueel Landbouwkundig Onderzoek werd opgedragen aan IWT-Vlaanderen.

Dit onderzoek heeft tot doel de productiviteit, het concurrentievermogen, de kwaliteit en de duurzaamheid in de land- en tuinbouw te stimuleren. De onderzoeksprojecten hebben een collectief karakter omdat ze gericht zijn op de bevordering van de sector en niet op het oplossen van problemen van individuele land- en tuinbouwbedrijven. De projecten worden uitgevoerd door onderzoeksploegen van Vlaamse instellingen van hoger onderwijs, onderzoeksinstellingen en proefcentra.

Om in een overgangsfase de continuïteit zoveel mogelijk te verzekeren, werd zowel voor de oproep 2002 als voor de oproep 2003 en 2004 een ad hoc regeling uitgewerkt waarbij de maximale projectduur in principe beperkt werd tot twee jaar.

De oproep 2002 voorzag in de verlenging van 25 lopende projecten die op federaal vlak goedgekeurd werden. Daarnaast konden met de nog resterende middelen 8 nieuwe projecten gesteund worden op basis van kwaliteit.

Het IWT beheerde in 2003 de nog lopende projecten uit deze oproepen.

8.2 Oproep 2003

Op 23 mei 2003 heeft de Vlaamse regering haar goedkeuring gehecht aan de selectie van de projectvoorstellen ingediend in het kader van de oproep 2003 van het Contractueel Landbouwkundig Onderzoek. Er werden 70 projectaanvragen ingediend voor in totaal 25.996.766 euro aan gevraagde steun. Met de voorhanden budgettaire enveloppe van 9.265.000 euro kon steun verleend worden aan de verlenging van 17 lopende projecten en aan 13 nieuwe projectaanvragen.

De selectie in het kader van de oproep 2003 was de eerste die volledig op Vlaams niveau werd georganiseerd. Het beoordelingskader werd zodanig uitgewerkt dat vooral gestreefd wordt naar onderzoeksprojecten met een hoge wetenschappelijk-technologische kwaliteit en een degelijk onderbouwd valorisatietraject, en minder naar projecten die eerder gericht zijn op kennisvertaling en -diffusie. Daarbij speelt de "open competitie" en worden lopende projecten volgens dezelfde criteria beoordeeld als nieuwe projectaanvragen.

Als gevolg van deze nieuwe aanpak van projectmatige financiering stelden zich voor een aantal proeftuinen en -centra op relatief korte termijn grote financiële en sociale problemen. Vanuit een bezorgdheid om het voortbestaan van deze kenniscentra en het verzekeren van de continuïteit van hun O&O-activiteiten, heeft de Vlaamse regering op 18 juli 2003 beslist om éénmalig voor 4 centra een bijkomend project te financieren, voor een totaal bedrag van 906.871 euro.

Bijlage 6 geeft de lijst van de in 2003 geselecteerde LO-Projecten.

8.3 Verdere ontwikkelingen

De Vlaamse regering heeft in juli 2003 de uitwerking van de oproep 2004 van het Contractueel Landbouwkundig Onderzoek goedgekeurd. Aan het IWT werd de opdracht gegeven om de oproep te lanceren en de verdere evaluatie en selectie van de ingediende projectvoorstellen te organiseren. Voor deze oproep is opnieuw een budgettaire enveloppe voorzien van 9.265.000 euro om het peil van het landbouwkundig onderzoek in Vlaanderen op dezelfde hoogte te kunnen houden als de voorbije jaren. Volgens de opgelegde tijds kalender kwamen voor 1 november 2003 86 aanvragen binnen, voor in totaal 34.526.836 euro aan gevraagde steun. De selectie gebeurt in het voorjaar van 2004.

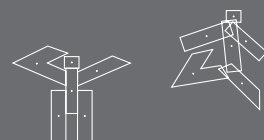
Hoewel de evaluatie- en selectieprocedure voor de oproep 2004 gelijkaardig is aan deze van 2003, zal in samenspraak met de landbouwadministratie aan de relevantie van de projectvoorstellen voor de land- en tuinbouwsector in Vlaanderen een belangrijker gewicht gegeven worden. De maximale projectduur blijft ook voor deze oproep beperkt tot twee jaar. De beperking van de maximale duur houdt verband met de

overgangsfase waarin het programma zich bevindt. Het steunpercentage bedraagt 100% van de aanvaardbare kosten.

Op basis van de conclusies en aanbevelingen van de externe doorlichting van het landbouwkundig onderzoek zal een nieuwe aanpak voor de organisatie en de financiering van het landbouwkundig onderzoek worden uitgewerkt vanaf de oproep 2004 -2005. Voor dit nieuwe financieringskanaal dient evenwel nog een specifiek wettelijk kader gecreëerd te worden.

DEEL 3 STEUN AAN TECHNOLOGIEVERSPREIDING EN INNOVATIE

Steun aan technologieverspreiding en innovatie

1. Inleiding

Naast de steun aan kennisontwikkeling is de steun aan kennisdiffusie een even belangrijke component in een uitgebalanceerd innovatiesysteem. De Vlaamse overheid ondersteunt dit proces van technologie-overdracht en -implementatie met diverse maatregelen.

De steun aan de Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden (VIS) kende een derde oproepronde in 2003. De selecties van de projecten hiervoor gebeurt pas in 2004. De oproepen die in 2002 werden opengesteld kenden voor wat betreft Technologische Dienstverlening (TD) en Collectief Onderzoek (CO) hun beslissing in het voorjaar van 2003. De oproep Thematische InnovatieStimulering (TIS) werd reeds afgerond in december 2002. Projecten (sub)Regionale InnovatieStimulering (RIS) waarvan de beslissing in de loop van 2002 viel, kenden hun opstart in 2003.

Een ander belangrijk en waardevol instrument is het HOBUTETRA-Fonds. Via de steun aan het projectmatig wetenschappelijk onderzoek aan de hogescholen wordt voor de bedrijven, de KMO's in het bijzonder, een belangrijke transfer van technische kennis naar de bedrijven gerealiseerd.

Naast de steun via het VIS-Besluit en het HOBUT-Fonds, is het IWT ook volledig verantwoordelijk geworden voor de steun aan de universitaire interfacediensten. Hiervoor bestaat er sinds 2003 nu ook een reglementair besluit.

De steun aan de verschillende innovatie-actoren heeft geleid tot een uitgebouwd Vlaams InnovatieNetwerk (VIN) in Vlaanderen. Om de samenwerking tussen al deze actoren te bevorderen onderneemt het IWT heel wat acties. Deze zijn vermeld in Deel 5.

2. VIS-Besluit

2.1. VIS - Technologische Dienstverlening (TD)

2.1.1 Algemeen kader

Projecten Technologische Dienstverlening worden aangevraagd door een Vlaams InnovatieSamenwerkingsverband. Voor de uitvoering van de projecten Technologische Dienstverlening doet het Vlaams Innovatie Samenwerkingsverband beroep op een kenniscentrum.

Technologische adviseerdiensten kennen een lange traditie (meer dan 20 jaar) en daardoor een sterke bekendheid bij de KMO's. De vertrouwensrelatie die de meeste adviseurs in de loop der jaren met de bedrijven hebben opgebouwd vormt een waardevolle bron van netwerking en is een belangrijk vehikel voor innovatiestimulering, in het bijzonder naar de kleine en middelgrote ondernemingen toe. Door de uitbreiding naar alle Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden wordt er nu ook technologische dienstverlening aangeboden in sectoren die niet aan bod komen in de collectieve en gelijkgestelde centra.

De taak van de technologische adviseur bestaat enerzijds uit prestaties naar individuele bedrijven: het verstrekken van technologisch advies en innovatiestimulering; anderzijds zijn de adviseurs ook betrokken bij prestaties naar een groep van bedrijven zoals het geven van lezingen ter verspreiding van de onderzoeksresultaten van het collectief onderzoek uit het kenniscentrum waar de adviseur gehuisvest is.

Sedert de oproep 2002 (projecten gestart in 2003) kunnen de uitvoerders van TD-projecten ook Grondig Technologisch Advies (GTA) verlenen aan individuele bedrijven. De selectiecriteria voor het uitvoeren van een GTA zijn dezelfde als voor een KMO-Innovatiestudie type 1. Voor een GTA wordt de selectie uitgevoerd door het uitvoerend kenniscentrum. De begroting van een GTA is kleiner dan € 7.500. Het begunstigde bedrijf betaalt minstens 20% van de kosten, ingeval het een Vlaamse KMO betreft, en minstens 50% in de andere gevallen. De uitvoerders van TD-projecten beschikken voor deze GTA's over een afzonderlijke kredietlijn.

2.1.2 Analyse van de prestaties in 2003

Eind 2003 waren er 47 technologische adviseerdiensten (TAD) actief in 21 kenniscentra (waarvan 9 collectieve centra). In totaal betreft het een 80-tal technologische adviseurs die vol- of deeltijds werkzaam zijn. Omgerekend naar voltijds equivalenten betreft het 48,85 eenheden.

In tabel 24 worden een aantal kengetallen weergegeven die de prestaties van de technologisch adviseurs in kaart brengen. Zo heeft een voltijdsequivalent adviseur gemiddeld genomen contact met een 125-tal bedrijven voor het leveren van een dienst of een technologisch advies. Meer dan 80% van deze bedrijven zijn KMO's.

Prestaties	Totaal	Per VTE
Bedrijfsbezoeken (KMO, GO)	1165	24
IWT-Innovatiestudies begeleid	53	1,1
IWT-Innovatieprojecten begeleid	57	1,2
Geleverde innovatie-adviezen (met rapport, incl. GTA)	1519	31,3
Persoonlijke bedrijfscontacten (waarbij een dienst/advies werd geleverd)	6022	124,2
Uitgevoerde innovatie-audits	11	0,2
Uitgewerkte innovatieplannen/trajecten	179	3,7
Georganiseerde seminars/workshops (en aantal deelnemers)	147 (met 5.503 deelnemers)	3
Innovatieondersteunende publicaties	275	5,7
Technologieprofielen ingebracht in IRC-netwerk	8	0,2
Partner-matchings (bedrijf-bedrijf, bedrijf-kenniscentrum)	337	6,9
Begeleide doorverwijzingen	487	10,0
Samenwerkingen met andere intermediairen in het VIS-netwerk	141	2,9

Tabel 24:
Overzicht van de prestaties van de TAD's in 2003

2.1.3 Beoordeling van aanvragen en financiering van de projecten in 2003

Voor de portfolio 2003 werden de voorstellen tot verlenging van bestaande adviseerdiensten of voor het opstarten van nieuwe acties door het IWT beoordeeld. Deze evaluatie werd doorgevoerd mede op basis van het door de adviseerdiensten geleverde activiteitenverslag.

Concreet werden voor de portfolio 2003, 31 voorstellen ingediend door 6 collectieve centra en 10 Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden. Van deze aanvragen zijn 16 voortzettingen van reeds bestaande adviesdiensten en 15 voorstellen voor het oprichten van nieuwe adviseerdiensten. Na de inhoudelijke en budgettaire evaluatie besliste de Raad van Bestuur van het IWT op 20 februari 2003 26 projecten financieel te steunen voor een totaal bedrag aan steun van € 10.270.833, doorgaans voor een projectduur van 4 jaar. Voor 24 projecten werd eveneens een kredietlijn voor het uitvoeren van GTA goedgekeurd voor twee jaar, voor een totaal bedrag van € 1.708.540.

Bijlage 7 geeft de lijst van de in 2003 geselecteerde TD-projecten.

2.2. VIS - Thematische InnovatieStimulering (TIS)

2.2.1 Algemeen kader

Projecten Thematische InnovatieStimulering hebben tot doel bedrijven, in het bijzonder de KMO's, verbonden door een gemeenschappelijke technologische problematiek, op pro-actieve wijze te informeren en te begeleiden bij de omschrijving en uitdieping van hun innovatieproces. Daarbij wordt het proces van het zoeken naar en het ondersteunen van mogelijke synergieën tussen enerzijds de bedrijven onderling, en anderzijds tussen bedrijven en kennisinstellingen, ondersteund en geoptimaliseerd.

2.2.2 Analyse van de prestaties

In 2003 waren er 39 projecten van Thematische InnovatieStimulering actief. Omgerekend naar voltijds equivalenten waren 62,4 adviseurs werkzaam.

Alhoewel de tijdsbesteding verschillend is van project tot project, lag de klemtoon van de werking op de pro-actieve innovatiestimulering en informatieverspreiding enerzijds, en op netwerkvorming anderzijds. Samen vertegenwoordigden deze twee werkpakketten circa 70% van de tijdsbesteding. In het kader van de pro-actieve innovatiestimulering werden per voltijds equivalente adviseur typisch 30 à 35 bedrijfsbezoeken gebracht op jaarbasis. In beperktere mate ging de aandacht naar projectgerichte werking en beperkte technologische adviezen. Samen werd hieraan meestal minder dan 10% van de tijd besteed.

De nadruk lag het afgelopen jaar, overeenkomstig de doelstellingen, op innovatiestimulering en netwerkvorming.

In tabel 25 worden een aantal kengetallen weergegeven, die de prestaties van de adviseurs in kaart brengen. Deze gegevens zijn gebaseerd op een steekproef, waaraan 75% van de initiatieven vrijwillig hebben deelgenomen.

Op basis van de tussentijdse evaluatie van de projecten van de eerste oproep, die begin 2002 opstartten, stelt men over het algemeen vast dat de werking van heel wat nieuwe initiatieven in de loop van het eerste werkjaar op punt gesteld werd, en dat men vanaf het tweede werkjaar een duidelijke toename van de resultaten kan voorleggen.

Tabel 25:
Overzicht van de
prestaties van de TIS-
adviseurs
in 2003

Prestaties	Totaal	Per VTE
Bedrijfsbezoeken (KMO, GO)	1464	32,4
IWT-Innovatiestudies begeleid	22	0,5
IWT-Innovatieprojecten begeleid	56	1,2
Geleverde innovatie-adviezen (met rapport, incl. GTA)	102	2,3
Persoonlijke bedrijfscontacten (waarbij een dienst/advies werd geleverd)	1710	37,8
Uitgevoerde innovatie-audits	82	1,8
Uitgewerkte innovatieplannen/trajecten	155	3,4
Georganiseerde seminars/workshops (aantal deelnemers)	186 met 6487 deelnemers	4,1
Innovatieondersteunende publicaties	288	6,4
Technologieprofielen ingebracht in IRC-netwerk	21	0,5
Partner-matchings (bedrijf-bedrijf, bedrijf-kenniscentrum)	767	17,0
Begeleide doorverwijzingen	202	4,5
Samenwerkingen met andere intermediairen in het VIS-netwerk	111	2,5

2.2.3 Beoordeling van aanvragen en financiering van de projecten in 2003

Waar het bij de eerste oproep in eerste instantie de bedoeling was om continuïteit te verlenen aan lopende 'cluster-initiatieven', was de tweede oproep reeds meer gericht op het ondersteunen van nieuwe initiatieven. Bij de derde oproep in 2003 lag de klemtoon op het vervolledigen van het aanbod, in het bijzonder in sectoren zoals biotechnologie en voeding. Er werden dan ook bijzondere inspanningen gedaan om potentiële indieners, in het bijzonder in de tot dan toe niet of beperkt vertegenwoordigde sectoren, zo direct mogelijk te informeren. Bijzondere aandacht in deze communicatie werd gegeven aan technologie-wacht, -verkenning, en -roadmapping als steunbare activiteiten. De intensieve informatiecampagne en begeleiding resulteerde in een hoog aantal aanvragen (43), met meer dan een kwart nieuwkomers. Positief is ook de grote betrokkenheid van universiteiten (8 deelnames), onderzoeksinstituten (10 deelnames) en hogescholen bij de projecten. Dit toont aan dat de projectvorm Thematische InnovatieStimulering een belangrijk potentieel heeft als disseminatiekanaal voor resultaten bereikt in SBO- en HOBU-Fondsprojecten. TIS-projecten kunnen ook waardevol zijn bij de verdere ondersteuning van het valorisatietraject van SBO- en HOBU-Fondsprojecten.

In totaal werden 43 aanvraagdossiers ingediend door 21 verschillende samenwerkingsverbanden. De definitieve selectie van de projecten gebeurt in maart 2004.

2.3 VIS - (sub)Regionale InnovatieStimulering (RIS)

2.3.1 Algemeen kader

Midden 2002 werden zeven VIS-projecten (sub)Regionale InnovatieStimulering geselecteerd. De beide projecten die voor West-Vlaanderen geselecteerd werden, besloten samen te gaan in één nieuwe organisatie zodat sinds begin 2003 zes (sub)regionale innovatieprojecten actief zijn. Deze projecten dekken het volledige Vlaamse grondgebied en zijn geografisch per provincie georganiseerd.

Het aantal gesteunde VTE adviseurs bedraagt hierbij in totaal 27 als volgt verdeeld:

- 6,5 voor West-Vlaanderen en voor Antwerpen;
- 5 voor Oost-Vlaanderen en voor Limburg;
- 4 voor Vlaams Brabant.

De projecten hebben een maximale duur van 4 jaar (met een tussentijdse evaluatie na 2 jaar). De steun bedraagt maximaal 80% van de aanvaarde kosten voor personeel (directe personeelskosten van de uitvoerders) en werkingskosten (€ 37.500 per VTE/jaar).

De algemene opdracht van deze adviseurs bestaat erin bedrijven te helpen bij het ondersteunen van hun innovatieproces en het nastreven van concrete synergie tussen de bedrijven onderling, en tussen de bedrijven en de technisch-wetenschappelijke wereld. De specifieke doelgroep zijn bedrijven met een sluimerend innovatiepotentieel.

2.3.2 Analyse van de prestaties

Het grote aantal nieuw aan te werven adviseurs maakte dat het merendeel van de projecten slechts begin 2003 konden opstarten.

Na een klein jaar werking blijkt dat de RIS-adviseurs een erg pro-actieve aanpak hanteren. Gemiddeld bezochten zij ieder een 45-tal bedrijven in 2003 en per RIS-adviseur werden er ca. 4 innovatiestudies of -projecten bij het IWT ingediend. Ook het uitvoeren van innovatie-audits en het begeleiden van bedrijven bij het opstellen van innovatieplannen is een belangrijke bezigheid van dit type innovatie-adviseur.

De RIS-adviseurs fungeerden tevens als pilootgroep voor het invullen van innovatieprofielen van bedrijven. In de periode oktober - december 2003 werden er ca. 250 innovatieprofielen geregistreerd. Deze informatie geeft een goed beeld van welke bedrijven bezocht worden en wat het innovatieve profiel is van de bezochte bedrijven.

De tussentijdse evaluaties van de projecten zal in het najaar van 2004 plaatsvinden.

2.4 VIS - Collectief Onderzoek (CO)

2.4.1 Algemene context

De projecten Collectief Onderzoek omvatten activiteiten waarbij zowel elders ontwikkelde geavanceerde kennis wordt verzameld, als eigen kennis wordt opgebouwd binnen het innovatiesamenwerkingsverband. Het doel van deze projecten is door middel van een duidelijke competentieverhoging te komen tot kennis en resultaten die nuttig kunnen aangewend worden door een brede groep van bedrijven, in eerste instantie de leden van het innovatiesamenwerkingsverband.

De projecten kunnen ingediend worden door een vereniging van bedrijven (federaties, vzw's en consortia of gelijkgestelde sectoriële collectieve centra). Voor de uitvoering van het project kunnen zij beroep doen

op een ruim gamma van kenniscentra (collectieve centra, hogescholen, universiteiten, grote onderzoeksinstellingen). Projecten Collectief Onderzoek duren twee of vier (2x2) jaar. De overheid subsidieert maximum 50% van de aanvaardbare projectkosten.

Vóór het in voege treden van het VIS-Besluit konden enkel de collectieve centra (centra De Grote en gelijkgestelde centra) overheidssteun voor Collectief Onderzoek bekomen, op basis van een co-financiering door de gewesten en de federale overheid. Bij de eerste oproep binnen het VIS-kader, in 2001 (portfolio 2002), werd bij wijze van overgangsmaatregel deze cofinanciering nog aangehouden. Enkel de collectieve centra waren als aanvrager bij deze oproep betrokken.

Bij de bekendmaking van de tweede oproep in 2002 (portfolio 2003) werden specifiek andere samenwerkingsverbanden en uitvoerende kenniscentra aangesproken, terwijl de selectie autonoom door het IWT, die als enige overheid de geselecteerde projecten steunt, doorgevoerd werd.

2.4.2 Selectie en resultaten portfolio 2003

De oproep 2002 (portfolio 2003), met als uiterste indiendatum 29 november 2002, was de tweede oproep Collectief Onderzoek in het kader van het VIS-Besluit. Er werden 25 aanvraagdossiers ingediend door 9 verschillende samenwerkingsverbanden. De totale aangevraagde steun bedroeg 10,05 miljoen euro.

Het IWT voerde de evaluatie uit op basis van de criteria uit het VIS-Besluit. De evaluatie omvatte de beoordeling van de kwaliteit van het project en het innovatiepotentieel gegenereerd door het project, en een bijkomende appreciatie van het DTO-gehalte (Duurzame Technologische Ontwikkeling) van het project, indien toepasselijk. Voor de evaluatie werd tevens beroep gedaan op het advies van externe deskundigen. Er werden vier colleges georganiseerd met in totaal 18 deskundigen.

Op basis van de inhoudelijke en budgettaire evaluatie besliste de Raad van Bestuur van het IWT op 20 maart de selectie van 21 projecten voor een totaal bedrag aan financiële steun van € 6.771.969. Twee geselecteerde projecten werden vóór de opmaak van een overeenkomst alsnog teruggetrokken door de aanvragers. Er werden bijgevolg 19 projecten gestart, met een totale begroting van € 12.423.274 en een maximum steunbedrag van € 6.211.637.

Naast de collectieve centra worden drie projecten, aangevraagd door andere samenwerkingsverbanden, gesteund. Twee hiervan (VBT en Best Select) situeren zich in de land- en tuinbouwsector. De verruiming naar nieuwe samenwerkingsverbanden kende bijgevolg een beperkt succes in vergelijking met de andere VIS-Programma's. Als één van de mogelijke drempels kan verwezen worden naar het groter aandeel in eigen financiering (50% t.o.v. 20% voor de andere VIS-Programma's).

De steun aan collectieve centra bedroeg voor de oproep 2002 (portfolio 2003) € 5.612.587 of meer dan 90% van de totale steun. Ook voor wat betreft de uitvoering van het onderzoek ligt de hoofdmoot van de toegekende steun bij de collectieve centra. Het aandeel van andere kenniscentra bedraagt € 748.078 of 12% van de totale steun. Het grootste deel hiervan is bestemd voor het Vlaams KunststofCentrum, het Vlaams Centrum voor Bewaring van Tuinbouwproducten en het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek. Het aandeel van universiteiten en hogescholen bedraagt slechts € 149.733 of 2,4%.

Vijf van de gesteunde projecten kregen het label DTO: twee uit de textielsector, twee uit de bouwsector en één uit de coatingsector. De steun toegewezen aan deze projecten bedraagt € 2.006.910 wat overeenstemt met meer dan 32% van de totale steun.

In bijlage 8 is de volledige lijst van de in 2003 geselecteerde CO-projecten te vinden.

3. HOBU-Fonds – TETRA-Fonds

3.1 Algemene context

IWT steunt, in opdracht van de Vlaamse regering, reeds enkele jaren onderzoeksprojecten bij de hogescholen in Vlaanderen via het zogenaamde HOBU-Fonds.

Het betreft meestal tweejarige projecten waarbij gericht onderzoek geschiedt naar innovatieve technologieën of toepassingen. De projecten zijn niet alleen interessant voor de hogescholen zelf maar komen ook tegemoet aan de reële interesses van een aantal bedrijven. Bij de meeste projecten zijn tevens universitaire laboratoria en onderzoeksinstituten betrokken.

Het HOBU-Fonds ondersteunt projecten van één tot twee jaar met een maximum begroting van € 310.000. Sinds 1997 is er elk jaar een oproep geweest om projectvoorstellen in te dienen. De beste voorstellen werden geselecteerd voor uitvoering.

Tabel 26 geeft een overzicht van de jaarlijkse toewijzing in het HOBU-Fonds sinds 1997, samen met het aantal ingediende en goedgekeurde projecten.

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Totaal
Fonds K€	4.214	4.214	4.214	5.949	5.949	5.949	5.949	36.438
ingediende projecten	86	46	49	61	59	69	78	448
goedgekeurd	20	20	18	26	24	26	25	159
% goedg./ gevr. steun	20%	38%	35%	43%	41%	38%	32%	35%

Tabel 26:
Overzicht HOBU-
steun sinds 1997

Sinds 1997 zijn, naast de hogescholen zelf, 1.125 geïnteresseerde organisaties betrokken (geweest) in de gebruikerscommissies van de goedgekeurde projecten. Verscheidene organisaties hebben geparticipeerd aan meer dan 1 project. Dit heeft geleid tot in totaal 1.954 participaties van meestal twee jaar vanwege bedrijven (waarvan 2/3 KMO's), universiteiten, beroepsfederaties, andere hogescholen dan aanvrager, vzw's, ...

Rekening houdend met het succes van het HOBU-Fonds enerzijds, en met het veranderende landschap van het hoger onderwijs in Vlaanderen en Europa anderzijds (cfr. Bachelor-Master structuren en de Associaties), heeft de Vlaamse regering einde 2003 beslist het HOBU-Fonds te vervangen door het TETRA-Fonds. Het nieuwe programma breidt de mogelijkheden uit en rekent op een grotere bijdrage van de geïnteresseerde Vlaamse bedrijven.

3.2 Selectie en resultaten portfolio HOBU 2003

Eind 2002 werd de oproep 2003 gelanceerd, de laatste van het huidige HOBU-Fonds. Aanvragers uit 14 Vlaamse hogescholen hebben op de limietdatum (15 februari 2003) 78 projecten ingediend voor een gevraagd budget van 20 miljoen euro. Dit was het hoogst aantal aanvragen na het startjaar 1997. De beschikbare enveloppe bedroeg 5,949 miljoen euro, conform de begrotingsopmaak 2003 van de Vlaamse regering.

De aanvragen in 2003 situeerden zich, net zoals de voorbije jaren, in alle industriële toepassingsdomeinen. Er was geen significante verschuiving naar een bepaald technologisch domein:

	Aantal	Verdeling
Biotechnologie, Landbouw & Voeding	14	18%
Basistechnologie: Werktuigkunde, Bouw, Chemie, Materiaal en Milieu	31	40%
ICT en Micro-elektronica	33	42%
Totaal	78	100%

Toepassingsdomeinen
2003

De ingediende aanvragen worden via (verplichte) gebruikerscommissies ondersteund door in totaal 902 deelnames van ondernemingen, universiteiten, beroepsverenigingen en andere organisaties.

De aanvragen van de oproep 2003 werden geëvalueerd in 8 colleges door 43 deskundigen met kennis over onderzoek in de hogescholen en valorisatie van de onderzoeksresultaten in de bedrijfswereld. De evaluatieprocedure omvatte de beoordeling op twee hoofdcriteria: de kwaliteit van het projectvoorstel en de economische finaliteit. 37 projecten scoorden boven de selectiedrempel van 6/10 op beide assen.

De Raad van Bestuur van het IWT selecteerde in juni 2003 de 25 beste projecten, binnen de beschikbare budgettaire enveloppe.

Naar analogie met de vorige jaren gaat het grootste gedeelte van de projectbegroting naar personeelskosten (75%). Bij alle steunbare projecten werd een grondige analyse verricht van de gevraagde en de aanvaardbare begroting.

In bijlage 9 vindt men de lijst van de in 2003 goedgekeurde HOBu-projecten, met de participerende organisaties. Deze lijst is eveneens raadpleegbaar op de website van het IWT (www.iwt.be/hobu en www.iwt.be/fiche).

De meeste projecten zijn gestart in het najaar 2003, enkele startten begin 2004. Geïnteresseerde ondernemingen of organisaties die alsnog wensen deel te nemen aan een bepaald project, kunnen contact opnemen met de projectleider van hun keuze, of met het IWT.

4. Interfacediensten van de Vlaamse universiteiten

2003 is voor de universitaire interfacediensten meteen het eerste werkingsjaar in het kader van het nieuw reglementair Besluit van de Vlaamse regering van 13 september 2002. Dit reglementair kader biedt voor de interfacediensten een vaste basis voor de ontwikkeling en de uitvoering van de volgende interface-activiteiten:

- bevordering van de samenwerking tussen de Vlaamse universiteiten en de bedrijven,
- bevordering van economische valorisatie van het universitaire onderzoek,
- bevordering van de oprichting van spin-off bedrijven.

Alhoewel elke interfacedienst zijn eigen historiek heeft en een eigen organisatiestructuur op poten heeft gezet, weerspiegelen bovengenoemde doelstellingen de voornaamste toekomstplannen voor het geheel van de interfacediensten.

De valorisatie van het onderzoek aan de universiteit wordt in elk van de universiteiten verder op punt gesteld worden. De activiteiten om tot de optimale valorisatie van het universitair onderzoek te komen, hebben betrekking op de interne structuren en mensen. Het gaat hierbij over professionalisering, een verdergaande integratie tussen de verschillende betrokken instanties (onderzoeksgroepen, de diensten belast met contractonderzoek en deze actief op vlak van bescherming en exploitatie), sensibilisering zowel op het onderzoekersniveau als op het niveau van de studenten. Er wordt niet enkel gekeken naar bestaande activiteiten; men beoogt ook nieuwe activiteiten op te zetten zoals het pro-actief opsporen van onderzoeksresultaten die voor valorisatie in aanmerking komen. De uitbouw van de samenwerking tussen de Vlaamse universiteiten en de bedrijven is nodig om een antwoord te bieden op een internationalisering van de onderzoeksprojecten, om de nodige competentie te hebben voor samenwerkingen met bedrijven, en om de autonomie te handhaven binnen de eigen structuren.

Het merendeel van de interfacediensten vindt de oprichting van spin-offs, alhoewel deze een uitgebouwde ondersteuning vergen, een essentieel traject in de valorisatie van het onderzoek aan de universiteit. Dit geldt zowel voor de universiteiten met een grote hoeveelheid aan contractonderzoek als voor deze met een geringe hoeveelheid aan contractonderzoek. Alhoewel de meeste universiteiten een verdere (interne) uitbouw van begeleidende activiteiten op dit vlak plant, suggereert een aantal universiteiten hier uitdrukkelijk de mogelijkheid van samenwerking tussen Vlaamse en ook buitenlandse onderzoeksinstituten.

Buiten de implementatie van het reglementair besluit stonden volgende onderwerpen op de agenda van de interfacewerkgroep:

- de hervorming van de onderzoeksmandaten,
- het auditverslag van de interfacediensten en hun werking,
- de formele aspecten van O&O-samenwerking tussen onderzoeksinstituten en bedrijven.

Dit laatste onderwerp heeft geleid tot de oprichting van een subgroep. Deze subgroep bood de mogelijkheid tot uitwisseling van ervaringen in verband met de interne organisatie en van de zienswijzen van de verschillende onderzoeksinstituten op het vlak van de wetenschappelijke dienstverlening.

DEEL 4 INOVATIE-INITIATIEVEN BESLIST DOOR DE VLAAMSE REGERING

Innovatie-initiatieven beslist door de Vlaamse regering

1. Inleiding

Tussen het economisch beleid en het technologische innovatiebeleid, vindt men vanzelfsprekend een aantal raakvlakken. De brug slaan tussen economische en technologische innovatie wordt verwezenlijkt in de excellentiepolen. Een aantal andere initiatieven zijn echter een voorbeeld van een nog ruimere symbiose tussen een aantal beleidsdomeinen.

- Het Vlaams Instituut voor de Logistiek (VIL) bestrijkt een actierein dat technologie-ontwikkeling ruim overstijgt.
- De innovatieve multimediaprojecten (e-VRT) en Vlaanderen Interactief (iDTV) richten zich niet enkel op technologie-ontwikkeling, maar evenzeer op gedragsonderzoek t.a.v. het nieuwe interactieve aanbod.
- Het IBBT (Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie) heeft niet alleen technologie ontwikkeling als werkterrein maar ook het onderzoek naar de reglementaire en maatschappelijke aspecten van breedbandtoepassingen.

De verruiming van de IWT-opdrachten en de verruiming van de steunregelingen naar de bredere ondersteuning van kennisontwikkeling t.b.v. innovatie, eerder dan de beperktere "technologie ontwikkeling", stelt zich reeds in de praktijk maar dient wel nog een structurele onderbouw te kennen.

Gelet op de toenemende omvang van deze taak, is in dit activiteitenverslag een apart deel opgenomen rond de activiteiten die het IWT onderneemt om het beleid van de Vlaamse regering, in het bijzonder van voogdijminister Dirk Van Mechelen, concreet gestalte te geven.

2. Het onderzoeks- en ontwikkelingsforum van de VRT: e-VRT

IWT beheert ten behoeve van de Vlaamse regering de middelen toegewezen aan het onderzoeks- en ontwikkelingsforum van de VRT (e-VRT). Het onderzoeks- en ontwikkelingsforum van de VRT is gericht op het organiseren, begeleiden, verspreiden en opvolgen van nieuwe activiteiten op het vlak van de media. Het gaat met name om het proefproject Digitaal Thuisplatform (DTP), het MPEG onderzoeksprogramma (Moving Picture Expert Group) en het ASP project voor de Vlaamse audiovisuele sector (Application Service Provider).

2.1 Het proefproject Digitaal ThuisPlatform (DTP)

In het kader van het DTP-proefproject werd een relevante set van Vlaamse gezinnen uitgerust met een speciaal ontwikkelde settop box. Hierdoor was het mogelijk om de mogelijkheden van interactieve TV uit te testen. Het DTP-proefproject werd in 2003 met succes afgesloten. Simultaan werd er gewerkt aan een vervolproject voor het aanbieden van interactieve diensten in Vlaanderen. Het vervolproject noemt iDTV, interactieve Digitale Televisie, en wordt uitgevoerd door de VRT i.s.m. andere Vlaamse omroepen en de kabelmaatschappijen.

2.2 Het MPEG onderzoeksprogramma

Dit onderzoeksproject moet leiden tot de vorming van een competentiecentrum rond MPEG-technieken. Het onderzoek maakt deel uit van de uitbouw van een **Content Management System** dat het bestaande

beeldmateriaal moet kunnen beheren. Er wordt nagegaan hoe dit op een uitwisselbare en duurzame manier mogelijk is, zodat het beschikbare materiaal over de bestaande en toekomstige kanalen en platformen kan worden geconsulteerd. Het MPEG onderzoeksprogramma werd in het najaar 2003 afgesloten. Simultaan werd het vervolgproject @Media opgestart.

2.3 Het ASP-project

Het ASP-project moet er toe leiden dat de VRT een software dienstenplatform ontwikkelt voor de Vlaamse audiovisuele sector volgens het ASP-model. Dit onderdeel van het e-VRT project loopt nog tot 2006.

3. Het pilootproject "Vlaanderen Interactief: Onderzoek en Ontwikkeling interactieve Digitale Televisie Vlaanderen (iDTV)"

3.1 Situering

Op 18 juli 2003 besliste de Vlaamse regering steun te verlenen aan het pilootproject rond interoperabiliteit van interactieve Digitale Televisie in Vlaanderen (iDTV) ingediend door een samenwerkingsverband tussen de drie belangrijkste Vlaamse omroeporganisaties (VRT, VMMA en VT4) en de twee belangrijkste Vlaamse distributienetwerkorganisaties (Telenet en Interkabel).

Het iDTV-project onderzoekt de technologische en menswetenschappelijke problematiek verbonden met de introductie van interactieve digitale televisie in Vlaanderen. Het te ontwikkelen platform voor het aanbieden van interactieve digitale televisie zal de burger niet enkel in staat stellen gebruik te maken van de klassieke interactieve televisietoepassingen, maar zal tevens toepassingen uit de internetwereld toelaten. Op deze manier kunnen diensten als e-government dichterbij de burger gebracht worden via een ingeburgerd en laagdrempelig medium, m.n. de televisie, en kan een bijdrage geleverd worden aan het dichten van de digitale kloof.

3.2 Projectdoelstellingen en omschrijving

Het ingediende project startte op 1 mei 2003 en loopt gedurende een periode van 17 maanden. Het project omvat enerzijds de uitbouw van een prototype van een open en gemeenschappelijk platform voor interactieve digitale televisie op basis van de DVB/MHP en EuroDOCSIS standaarden. Anderzijds voert het project onderzoek uit naar de met dergelijk platform gerelateerde menswetenschappelijke problemen.

Er zullen in het kader van het project twee veldopstellingen (één per kabeloperator) gerealiseerd worden telkens bij zo'n 100 pilootgezinnen ter ondersteuning van de netwerkarchitectuur van het distributienetwerk (eind 2003 - begin 2004). Na het pilootproject volgt in 2004 nog een ruimer pilootproject bij 500 à 1.000 gezinnen om voorkeuren en gebruik te analyseren, waarna een commerciële lancering met volledige uitroiling over het ganse kabelnetwerk vooropgesteld wordt rond het vierde kwartaal van 2004.

3.3 Omvang van de financiële ondersteuning

De vooropgestelde begroting voor de uitvoering van het iDTV pilootproject bedraagt 24.774.284 euro. Conform de steunmogelijkheden van de EC-kaderregeling werd besloten voor dit project een steun te verlenen overeenkomstig 50% van de aangevraagde begroting. Dit komt neer op een totale steun van 12.387.142 euro, waarvan 9.288.267 euro voorzien voor 2003 en 3.098.875 euro voor 2004.

Voor 2003 kwam de steun voor de substantiële investeringen ten bedrage van 6.712.000 euro vanuit de FFEU-middelen. De overige steun ten bedrage van 5.675.142 euro wordt vastgelegd op de budgetlijn Pr.71.3-b.a 99.11 (Acties van Technologische Innovatie op initiatief van de V.R.).

3.4 Rol van het IWT

Het IWT heeft het ingediende projectvoorstel geëvalueerd, wat aanleiding gegeven heeft tot een betere uitwerking van de activiteiten van zowel de consortiumpartners als de onderaannemingen, en het beter kaderen van het pilootproject binnen de bredere context van interactieve digitale televisie, de onderliggende technologische normen en de Europese richtlijnen terzake en de bestaande Vlaamse en Europese initiatieven. Tevens werd de nodige assistentie verleend aan het kabinet van minister Van Mechelen in de redactie van de Nota aan de Vlaamse regering en het opstellen van de overeenkomst.

Het IWT werd belast met de inhoudelijke en administratieve opvolging van de overeenkomst. In die hoedanigheid zal het IWT als waarnemer deelnemen aan de maandelijks gewone en driemaandelijks executieve opvolgingscommissies.

4. Vlaams Instituut voor de Logistiek (VIL)

4.1 Situering

Begin 2003 heeft de Vlaamse regering de definitieve beslissing genomen omtrent de financiering van de werking van het Vlaams Instituut van de Logistiek voor een periode van 5 jaar met een bedrag van 11,125 miljoen euro.

Dit instituut moet een leemte opvullen in de ondersteuning van de sector op het vlak van wetenschappelijk onderzoek en innovatie. Tot op heden kwam logistiek slechts marginaal aan bod in bvb. steun die het IWT aan bedrijven toekent. De logistieke sector heeft echter belangrijke troeven in Vlaanderen, door de unieke geografische ligging in het centrum van Europa. In dit kader is er een dringende behoefte aan het professioneel ondersteunen van de logistieke dienstverleners. Het Vlaams Instituut voor de Logistiek moet dan ook uitgroeien tot het kenniscentrum in Vlaanderen op het vlak van logistiek.

Om voorgaande doelstelling te bereiken werden twee grote domeinen van activiteit gedefinieerd. Vooreerst kennisopbouw en innovatie. Door effectief zelf onderzoeksprojecten te starten wil het Instituut zich onderscheiden van de klassieke belangenverenigingen en een basis leggen voor efficiënte dienstverlening naar de logistieke bedrijven toe. Daarnaast is de opdracht promotie. Het Instituut wil logistieke dienstverleners die willen investeren in Vlaanderen, optimaal begeleiden en knowhow aanbieden.

Midden 2003 werd het Instituut echt operationeel. De Raad van Bestuur werd samengesteld. Een algemeen directeur werd aangeworven. Een locatie werd gevonden en ingericht. De beheersovereenkomst die de modaliteiten en de voorwaarden voor de steunverlening vastlegt, werd door alle partijen ondertekend.

In de herfst 2003 werd de operationele strategie vastgelegd en werd de staf aangeworven.

4.2 Rol van het IWT

Het IWT heeft een vrij actieve rol gespeeld in de verdere uitbouw van het Vlaams Instituut voor de Logistiek in 2003. Vooreerst moesten in de loop van 2003 heel wat administratieve aspecten geregeld worden zodat de uitbetaling van de voorziene steun in de toekomst vlot zou kunnen doorgaan. Zo werd er o.m. een protocol opgesteld met het Hermes-fonds, een kostenmodel afgesproken en ook de rapporteringswijze werd in nadere details vastgelegd.

Inhoudelijk bleek duidelijk dat onverminderd de krachtlijnen die waren vastgelegd in de beheersovereenkomst, er nood was een verdere fijnstelling van de actieradius van het initiatief. Dit leidde tot interessante en boeiende discussies, voornamelijk in de Raad van Bestuur van het VIL, waaraan het IWT als waarnemer actief participeerde. Het IWT blijft de opdracht van het VIL bewaken, zoals opgenomen in de opdracht van de Vlaamse regering: uitgroeien tot het kenniscentrum in Vlaanderen door het ontwikkelen van nieuwe conceptuele én

technologische logistieke innovaties, bruikbaar voor een brede groep van logistieke dienstverleners in Vlaanderen. Het is uitzien naar de eerste concrete resultaten van het pilootproject rond de RF-tags in 2004.

5. Flanders' Mechatronics Technology Centre (FMTC)

Op 28 februari 2003 heeft de Vlaamse regering de definitieve beslissing genomen om de werking van het Flanders' Mechatronics Technology Centre (FMTC) financieel te ondersteunen. Het centrum zal, in nauwe samenwerking met de KULeuven (afdeling PMA) en het Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid (WTCM) instaan voor de technologische kennisopbouw in de Vlaamse mechatronica sector.

Het onderzoekscentrum moet zich op een termijn van vijf jaar positioneren als een topinstituut in Europa op het vlak van mechatronica onderzoek. De doelstelling is dat de kerngroep van 15 bedrijven uit de sector, die mee de onderzoeksstrategie bepalen en actief participeren in de onderzoeksprojecten, op die manier tot de wereldtop in hun segment kunnen blijven behoren.

Het basis- en toegepast onderzoek moet een kritische massa bereiken binnen het kader van drie geselecteerde hoofdthema's:

- sensoren en microsystemen;
- hoogperformante modulaire machines;
- mechatronica als bouwsteen 'digitale fabriek van de toekomst'.

De activiteiten van het centrum zullen bestaan uit:

- opbouwen en up-to-date houden van de technologische competentie (basisonderzoek);
- collectieve projecten van kennisopbouw (collectief onderzoek);
- projecten die gericht zijn op het ontwikkelen van specifieke bedrijfskennis;
- deelname aan Europese projecten.

Medio 2003 werd de Raad van Bestuur samengesteld en de algemeen directeur aangeworven. De beheersovereenkomst werd gefinaliseerd en ondertekend door alle partijen.

5.1 Rol van het IWT

Na de zomer kende het Flanders' Mechatronics Technology Centre een snelle start. De grondige voorbereiding van het initiatief, de sterke betrokkenheid van de industriële actoren en de professionele ondersteuning van de oprichters maakten dat, nadat de algemeen directeur werd aangeworven, er ook vrij snel met het echte werk, technisch-wetenschappelijk onderzoek kon begonnen worden. Het IWT heeft dan ook als facilitator opgetreden opdat de initiatiefnemers hun werkzaamheden vlot konden starten. Zo werden, net als in de case van het VIL, de administratieve afspraken gemaakt zodat de steunverlening vlot kon verlopen.

Verder heeft het IWT ook inhoudelijk de opstart van het FMTC opgevolgd via deelnames als waarnemer aan de Raden van Bestuur. Een aantal aspecten uit de convenant moesten in de praktijk nog nadere invulling krijgen, in het bijzonder de inzet van beursstudenten, de samenwerking met andere onderzoeksinstituten, de ontwikkeling van een visie op IP-opbouw, exploitatie en valorisatie. Het IWT ziet zich zijn rol als een constructieve maar kritische partner in 2004 verderzetten.

6. Incubatiepunt Geo-informatie (IncGeo)

Op 18 juli 2003 heeft de Vlaamse regering de definitieve beslissing genomen om de werking van het Incubatiepunt Geo-informatie (IncGeo) financieel te ondersteunen. De financiering van de opstartperiode van

drie jaar voorziet enerzijds in een enveloppe van de Vlaamse overheid ten bedrage van 7,375 miljoen euro en anderzijds 0,825 miljoen euro projectbijdragen vanuit bedrijven, om aan de geschatte kapitaalsbehoefte van 8,2 miljoen euro te voldoen. Na deze periode moet het incubatiepunt ernaar streven een zelfstandige koers te varen zonder structurele overheidsfinanciering, waarbij alternatieve financieringsvormen moeten worden aangezocht, zoals projectonderzoek (binnen het kader van regionale, nationale en internationale programma's), contractonderzoek en uiteraard inkomsten uit valorisatie van producten.

Het IncGeo is een open initiatief van de KULeuven (groepen ESAT/Visics GfG en LBNL binnen SADL) en VITO (TAP), versterkt door deelname van de VUB (IRIS / Etro en CCG) en UGent (IRI m.n. Vakgroep Geografie en TELIN). Aanvullend zal een samenwerking met de KMS (Signal Image Centre - SIC) worden ingebouwd om o.a. hun ervaring in het operationaliseren naar eindproducten binnen het domein in te schakelen.

De missie van IncGeo is de drempel voor het gebruik van ruimtelijke informatie door overheidsadministraties, industrie en burger te kunnen verlagen. Hierdoor moet betere, meer geactualiseerde en op kostefficiënte wijze geproduceerde informatie aangeboden en aangewend worden voor beleid en management, informatie en monitoring. Daartoe zal IncGeo zich toeleggen op het ontwikkelen van generische 'tools' voor 'enhanced feature and feature change detection'.

6.1 Rol van het IWT

Het IWT heeft in 2003 alles in het werk gesteld om de beslissing door de Vlaamse regering voor de toekenning van steun aan het Incubatiepunt Geo-informatie mogelijk te maken. Het betreft hier ondersteuning bij de opmaak van de Nota aan de Vlaamse regering, ondersteuning en redactie van de beheersovereenkomst, activiteiten ter bevordering van het administratief en logistiek beslissingsproces.

In het najaar van 2003 werd de procedure opgestart voor het zoeken van een algemeen directeur en werden de voorbereidingen getroffen voor de opstart van het initiatief. De concrete opstart van IncGeo is dan ook maar te verwachten voor 2004.

7. Flanders' Drive

Het project Flanders' DRIVE beëindigt stilaan het tweede werkingsjaar. Dit initiatief beoogt het opzetten van een kenniscentrum ter ondersteuning van de **toeleveranciers aan de voertuigsector**. Het ontwikkelt zich rond twee geïntegreerde deelinitiatieven, de uitbouw van een test- en engineeringcentrum en een cluster - of netwerk - die een ondersteunende structuur levert voor onderzoek en kennisverspreiding.

Wat het test- en engineeringcentrum betreft, werd de eerste steen gelegd in het voorjaar van 2003. Begin 2004 dient de bouw volledig gerealiseerd te zijn. Op dat moment zal een performante rekencapaciteit en materiële infrastructuur voor geïntegreerd ontwerpen ter beschikking zijn van de toeleveranciers aan de voertuigsector. De uitdaging bestaat erin deze belangrijke en waardevolle investering voldoende bekend te maken zodat deze ook optimaal gevaloriseerd kan worden.

De cluster Flanders' Drive is reeds op kruissnelheid. Reeds meer dan 100 bedrijven hebben zich lid gemaakt van het netwerk. Aan de talrijke initiatieven (seminaries, infonamiddagen, groepsbezoeken aan innovatieve bedrijven, ...) participeerden reeds meer dan 1.600 deelnemers. Te vermelden is ook dat vier clusterprojecten van collectief onderzoek werden opgestart waarbij 19 partners betrokken zijn. In oktober 2003 werd voor de tweede maal een feestviering georganiseerd waaraan minister Dirk Van Mechelen participeerde.

De clusteradviseurs zijn ook actief in de begeleiding van bedrijven bij het indienen van IWT-projecten.

7.1 Rol van het IWT

In tegenstelling tot de andere excellentiepolen is de cluster Flanders' Drive reeds op kruissnelheid gekomen. De inbreng van het IWT is dan ook veel meer gericht op opvolging en ondersteuning van het initiatief.

Vooreerst neemt IWT actief deel aan de Raden van Bestuur. Bijzondere aandachtspunten die het IWT hierbij inbrengt zijn:

- de samenwerking met VETC,
- het behalen van de targets opgenomen in de convenant,
- de inschakeling van Flanders' Drive in het netwerk van Vlaamse innovatie-actoren,
- klankbord zijn voor de ondersteuning van nieuwe ontwikkelingen,
 - > de uitbouw van een actieplan rond voertuigelectronica
 - > de grensoverschrijdende samenwerking met Nederland.

Een heel specifieke opdracht voor het IWT is te vinden in het proces van goedkeuring van de collectieve onderzoeksprojecten. Vooraleer de Raad van Bestuur van Flanders' Drive beslist over toekenning van steun aan dergelijke projecten onderzoekt het IWT de conformiteit met de basiscriteria voor onderzoeksprojecten. De uiteindelijke selectie gebeurt door de Raad van Bestuur van Flanders' Drive.

Zoals gebruikelijk staat het IWT ook in voor de jaarlijkse evaluatie van het activiteiten- en financieel verslag, en na goedkeuring ervan, voor de uitbetaling van de steun.

8. IBBT

Op 24 oktober 2003 gaf de Vlaamse regering haar principiële goedkeuring voor de oprichting en basisfinanciering (15 miljoen euro/jaar) van een Interdisciplinair virtueel onderzoeksinstituut voor BreedBandTechnologie. Het voorstel werd uitgewerkt door Prof. Paul Lagasse in nauwe samenwerking met de betrokken onderzoekswereld, en in overleg met het IWT. Met dit initiatief wenst de Vlaamse regering een belangrijke bijdrage te leveren aan de uitbouw van Vlaanderen tot een toonaangevende en internationaal erkende speler in de toekomstige informatiemaatschappij. En dit meer in het bijzonder door te investeren in middellange termijn basisonderzoek, een gebied waarbinnen er, mede door de conjuncturele crisis in de ICT-sector, actueel een leemte ontstaan is.

De vzw IBBT zal functioneren als een virtueel onderzoeksinstituut op basis van een aantal bestaande onderzoeksgroepen die elk binnen hun eigen instelling blijven, aangevuld met een beperkt aantal centrale directiefuncties en de nodige administratieve staf. De initieel aan het initiatief deelnemende onderzoeksgroepen werden door de Vlaamse regering bij wijze van opstartbeslissing goedgekeurd, maar de samenstelling kan i.f.v. de jaarlijkse bijsturing van de onderzoeksprogrammering aangepast worden aan de actuele noden.

De basisopdracht van IBBT bestaat in het uitvoeren van onderzoek dat een (strategische) ondersteuning moet leveren voor de applicaties van informatie- en communicatietechnologie. Dit zowel voor de verdere ontwikkeling van bestaande bedrijven als (en nog meer) voor vernieuwende initiatieven in de industrie, de dienstensector en de overheid. In dit kader zal IBBT in eerste instantie een "eigen", doch vraaggedreven, onderzoeksprogrammering opbouwen, gericht op de ontwikkeling van generische (middellange termijn) onderzoeksresultaten en kennis, vanuit vijf gedefinieerde competentieclusters, m.n. **Reguleringsaspecten van ICT, Gebruiker, Inhoud, Multiservice breedbandcommunicatienetwerken en Terminal.**

De (jaarlijkse) bijstelling van de onderzoeksprogrammering zal gebeuren door de Raad van Bestuur van IBBT, die samengesteld is uit vertegenwoordigers van zowel het bedrijfsleven als de overheid. Op dit moment werden de volgende onderzoeksthema's geïdentificeerd: E-gezondheid en ouderenzorg, Mobiliteit en transport, Vlaanderen interactief (als aanvulling bij de eerder op de korte termijn gerichte activiteiten binnen het iDTV-project) en @Media (geëxtraheerd uit het eVRT-project). Naast de hierboven gedefinieerde onderzoeksprogramma's zal ook nog een onderzoeksluik e-government binnen het IBBT geïntegreerd worden.

Buiten het kader van zijn eigen onderzoeksprogramma's zal IBBT ook onderzoek kunnen verrichten op basis van bilaterale onderzoekscontracten met de industrie en de dienstensector en/of deelnemen aan Europese onderzoeksprogramma's.

Tenslotte zal het ook verantwoordelijk zijn voor het ter beschikking stellen van netwerk testlaboratoria voor bedrijven (en meer in het bijzonder KMO's). Het zal een forum opzetten en begeleiden om de netwerking tussen alle betrokken actoren te bevorderen en om zo tot een snellere ontwikkeling en implementatie van ICT en breedbandtoepassingen te komen.

8.1 Rol van het IWT

Het IWT is van in het begin nauw betrokken geweest bij de uitwerking en de evaluatie van dit initiatief, zowel tijdens de eerste fase, die leidde tot de principiële goedkeuring, als bij het opstellen van de convenant en de statuten. Het was o.a. ook verantwoordelijk voor het opstellen van de nota's aan de Vlaamse regering. IWT zal verder ook belast worden met de (jaarlijkse) controle op de uitvoering van de convenant en zal met raadgevende stem de vergaderingen van de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering van het onderzoeksinstituut bijwonen.

9. Port Community Services portal (PCS)

Op 12 december 2003 besliste de Vlaamse regering 2.491.000 euro steun te verlenen aan het project "Port Community Services portal" (PCS) ingediend door het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen.

Het project beoogt de automatisering van een aantal havengerelateerde informatiestromen m.b.t. goederen- en scheepsverkeer, om het logistieke gebeuren vlotter en efficiënter te laten verlopen.

Binnen het ruime kader van de automatisering van havenprocessen richt het project zich in eerste instantie op het front-office gebeuren met de uitbouw van een geïntegreerd interactief webportaal via hetwelk de betrokken partijen informatie kunnen bekomen en diensten kunnen aanvragen en waarop verschillende back-office applicaties aangesloten kunnen worden. En dit voor vier geselecteerde deeldomeinen, die behandeld zullen worden in vier geïdentificeerde, maar nog verder in detail uit te werken, deelprojecten:

- **e-loket voor aankomende, verhalende en vertrekkende zeeschepen in havens**, heeft als doel de verschillende meld- en bestelprocedures waarmee de aanloop van een schip in een zeehaven gepaard gaat, te harmoniseren en op elkaar af te stemmen,
- **Kruispuntbank voor ladinggegevens** richt zich op een vereenvoudiging en verbetering van het communicatieproces tussen de verschillende partijen betrokken bij de organisatie van het (internationaal) goederentransport, door het beschikbaar stellen van een geïntegreerd communicatieplatform (een kruispuntbank) waarbinnen informatie slechts éénmaal ingegeven moet worden,
- **Bargeplanning** heeft als doel de planning, opvolging en sturing van de binnenscheepvaart in de haven te automatiseren om deze aldus te kunnen integreren met de planning voor de zeevaart,
- **Verlagen van de instapdrempel van de KMO** heeft als doel de KMO's (en meer bepaald de expediteurs) binnen de havengemeenschap op een zo efficiënt mogelijke manier te laten deelnemen aan de elektronische gegevensuitwisseling, door hen een standaardtoepassing aan te bieden waarbinnen ze hun havengerelateerde toepassingen kunnen integreren.

Het project zal uitgevoerd worden door het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en zijn informatica-afdeling AMARIS. De projectresultaten zullen gratis beschikbaar gesteld worden van de andere Vlaamse zeehavens.

9.1 Rol van het IWT

Het IWT was in eerste instantie verantwoordelijk voor de initiële doorlichting en voor de evaluatie van het initiatief. Deze evaluatie en de hiermee gepaard gaande discussies met het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen hebben o.a. bijgedragen tot een verdere uitwerking van het dossier op basis waarvan een eerste nota aan de Vlaamse regering kon opgesteld worden. In de tweede fase heeft het IWT actief bijgedragen tot het opstellen van de overeenkomst en de bijhorende nota aan de Vlaamse regering.

Tijdens de uitvoering van het project, zal het IWT verder belast worden met de administratieve en inhoudelijke controle op de uitvoering van de overeenkomst. In dit kader zal het o.a. ook verantwoordelijk zijn voor het bepalen van de uiteindelijke verdeling van de steun over de verschillende deelprojecten. Het IWT zal tenslotte ook met raadgevende stem zetelen in zowel het beheerscomité als de stuurgroep van het project.

10. Andere initiatieven

Het IWT heeft naast de ondersteuning van bovenvermelde belangrijke initiatieven ook nog een technische doorlichting gemaakt van een aantal andere initiatieven. Hierna wordt enige toelichting gegeven bij de vier belangrijkste initiatieven.

10.1 Location Based Services

Flanders Multimedia Valley (FMV) heeft in augustus 2003 een "Voorstel voor de oprichting van een Vlaams kennisconsortium voor de experimentele aanwending van Location Based technologieën in logistiek- en mobiliteitsverbeterende toepassingen" bij het kabinet van minister Van Mechelen ingediend.

Het ingediende dossier kadert in een vraag tot financiële steun van de Vlaamse en/of Limburgse overheid voor een vestiging als kenniscentrum in Limburg. FMV stelde voor een kennisplatform op te richten voor onderzoek en dienstverlening inzake de verbetering van logistieke processen en de verbetering van de mobiliteit van personen en goederen. Daarbij wil men "location based" technologieën gebruiken, die het mogelijk maken om bewegingen van goederen, voertuigen en personen te identificeren, te volgen en te sturen.

De technische doorlichting werd eind september aan de minister overgemaakt.

10.2 International Telematics Test & Knowledge Centre Limburg

Door de Telematics Cluster vzw werd een business plan voor een International Telematics Test & Knowledge Centre Limburg (ITTKCL) opgemaakt. Dit was eveneens een aanvraagdossier voor het bekomen van erkenning en impulsfinanciering als Kenniscentrum door de Bestendige Deputatie van de provincie Limburg.

De doelstelling is een permanente testinfrastructuur uit te bouwen, waarop alle belanghebbenden bepaalde diensten en technologieën kunnen valideren. Deze infrastructuur moet dienstverleners, technologieleveranciers en eindgebruikers toelaten om op een veel snellere manier nieuwe telematicatoepassingen uit te werken, te valideren en tot grootschalige en commerciële implementatie te brengen.

De technische doorlichting werd eveneens eind september aan de minister overgemaakt.

10.3 EVIO

In het kader van het Interreg III-programma Benelux-middengebied werd door VOM vzw (Belgische Vereniging voor Oppervlakte-technieken van Materialen), BOM (Brabantse OntwikkelingsMaatschappij) en industriebank LIOF, een projectvoorstel ingediend met als titel "Ecologisch Verantwoord produceren door Innovatieve Oppervlaktebehandeling: EVIO". Het voorstel werd aan het IWT bezorgd op 16 oktober 2003 en later bijgesteld (d.d. 28 november 2003).

De doelstelling van dit project is een grensoverschrijdende technologietransfer te creëren in het domein van oppervlaktebehandeling, door een interactie te voorzien tussen bedrijven, kennisinstellingen en vakgroeperingen. Dit gebeurt vanuit de argumentatie dat het Benelux-middengebied enerzijds een grote concentratie aan productiebedrijven en in het bijzonder KMO's omvat, en anderzijds een dichte kennisinfrastructuur rond

oppervlaktebehandeling heeft. Men wil een collectief kennisaanbod samenbrengen met bedrijven, en nieuwe technologie via een bestendig regionaal platform implementeren. De gevraagde steun van de Vlaamse regering bedraagt 388.000 euro. Het IWT heeft een technische doorlichting gemaakt en de nota voor de Vlaamse regering voorbereid.

10.4 POLYMER

Polymer is een project dat mede wordt uitgevoerd door het Vlaams KunststofCentrum (VKC) in het kader van Interreg. Dit project wordt uitgevoerd door vier onderzoekscentra, zijnde CERTECH, CREPIM, CRIT-TM2A en het Vlaams KunststofCentrum.

De totale kosten voor dit project bedragen 1.023.100 euro te verdelen over het Ministerie van het Waals Gewest, Provincie West-Vlaanderen, CRITT2MA, EFRO en het Vlaams Gewest. Het Vlaams Gewest levert een bijdrage van 113.440 euro.

Doel van het project is het ontwikkelen van een technologisch netwerk voor de bedrijven op het vlak van polymeren en hybride materialen gericht naar de verbetering van de levenskwaliteit. Het IWT heeft in 2003 de convenant opgemaakt die toeliet de Vlaamse steun uit te betalen aan de Vlaamse partner in dit project, zijnde het Vlaams KunststofCentrum.

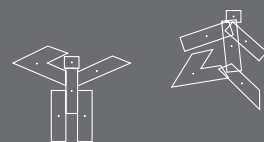
10.5 EFRO-initiatieven

In het kader van een afspraak tussen het programmamanagement van de Structuurfondsen doelstelling 2 Limburg en het IWT wordt voor projecten met invalshoek 'technologische innovatie' een technische doorlichting gemaakt. In 2003 werden een drietal initiatieven in dit kader behandeld:

- Ondersteuning van Limburgse bedrijven met CAE, Kunststoflabo en Speciale Spuitgiettechniken ingediend door de Hogeschool Limburg, Departement IW&T, cel Kunststoffen.
- Verpakkingsinnovatie met ECO-design, ingediend door de Hogeschool Limburg, Departement IW&T, cel verpakkingscentrum.
- Demonstratiecel CVD-technologie ten behoeve grote bedrijven, ingediend door WTCM.

Voor elk van deze initiatieven werd dus een technische doorlichting opgemaakt die ter ondersteuning diende voor de beslissing van het managementcomité.

DEEL 5 DIENSTVERLENING

Dienstverlening

1. Inleiding

Naast zijn belangrijke opdrachten in het kader van het beheer van financiële steun aan bedrijven, kennisinstituten en innovatie-actoren, heeft het IWT nog een aantal complementaire opdrachten, voor dienstverlening op het vlak van innovatiestimulering.

Er kunnen vier grote domeinen onderscheiden worden:

- Stimuleren van bedrijven en Vlaamse instellingen voor deelname aan internationale technologische programma's, en ondersteuning van hun aanvragen en projecten. Deze taak komt tot uiting in de NCP-werking voor de thematische programma's binnen het 6de Kaderprogramma en EUREKA.
- Ondersteunen van technologische innovatie in bedrijven, zowel door het stimuleren van de valorisatie van onderzoeksresultaten als door het ondersteunen van technologie-overdracht. Dit proces komt in wezen neer op het zoeken naar geschikte partners via netwerken als (eerstelijns)begeleiding. Dit gebeurt voornamelijk binnen het kader van het netwerk van IRC-centra.
- Ondersteunen en coördineren van Vlaamse actoren werkzaam in het domein van technologische innovatie en aanverwante dienstverlening (zie ook Deel 3 'Steun aan Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden').
- Deelname aan internationale netwerken en acties met als doel de eigen competentie te verhogen, kennis op te doen en/of de Vlaamse belangen te verdedigen.

De concrete activiteiten zijn zeer divers en omvatten onder meer informatieverstrekking en sensibilisering, het beheer van informatienetwerken, adviesverlening, vertegenwoordigende opdrachten en organisatieactiviteiten bijvoorbeeld op beurzen. Naast de eigen dotatie wordt hiervoor ook dankbaar gebruik gemaakt van middelen ter beschikking gesteld door de Europese Commissie. IWT tracht deze geïntegreerd in te zetten en maximaal te profiteren van de onderlinge ondersteuning van de verschillende actielijnen. In 2003 was vooral de deelname aan ERA-Net projectvoorstellen zeer succesvol.

In dit deel wordt ook aandacht gegeven aan het communicatiebeleid van het IWT, dat steeds meer visibiliteit krijgt in een brede waaier van media.

Tenslotte wordt ook de werking van het IWT-Observatorium behandeld, dat als interne en externe studieopdracht een bijdrage levert, zowel tot de onderbouwing van het innovatiebeleid als tot de concrete acties van het IWT.

2. Ondersteuning van de deelname aan internationale programma's

2.1 Het Vlaams Contactpunt Europees Kaderprogramma

In de aanloop naar het Zesde Kaderprogramma (eind 2002-2006) werd in een samenwerkingsverband tussen het IWT en de Administratie Wetenschap en Innovatie (AWI) van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap midden 2002 het Vlaams Contactpunt voor het Europees Kaderprogramma opgericht.

Het Vlaams Contactpunt heeft tot doel om:

- de deelname van Vlaamse onderzoekers (zowel uit bedrijven, universiteiten, hogescholen, collectieve centra,...) aan het Kaderprogramma te stimuleren en te faciliteren, waarbij voor wat betreft dit laatste aspect de nadruk ligt op het aanbieden van een kwaliteitsvolle, pro-actieve dienstverlening met een toegevoegde waarde;
- als vertolker van het Vlaamse standpunt op te treden in alle beleids- en overlegorganen (CIS/CFS, CREST, programmacomité's,...) met betrekking tot het Europees Zesde Kaderprogramma (6KP).

De basis van een goede dienstverlening en meer bepaald een goede informatieverspreiding wordt gevormd door het (vroegtijdig) kunnen beschikken over de juiste informatie. De informatie wordt ingewonnen via:

- deelname aan programmacomités, NCP-meetings, workshops, e.d.
- deelname aan het IGLO-netwerk (Informal Group of Liaison Offices): sinds december 2002 treedt het Vlaams Contactpunt als Belgisch knooppunt op, d.w.z. dat het zorgt voor de informatiedoorstroming van en naar de andere Belgische overheden.

Dit kanaal vormt een belangrijke bron voor partner searches en voor informele informatie inzake juridische en financiële aspecten, toekomstige ontwikkelingen van het Europees O&O-beleid ...

De eerste oproepen tot het indienen van projectvoorstellen in het kader van 6KP werden gelanceerd in december 2002. De resultaten van de evaluaties van deze projectvoorstellen zijn ondertussen beschikbaar zodat door een gezamenlijke inspanning binnen het Vlaams Contactpunt een eerste preliminaire analyse van de Vlaamse deelname aan 6KP kon worden gemaakt. Uit die analyse blijkt dat er globaal gezien geen noemenswaardige verschuiving in deelname is opgetreden ten opzichte van de deelname in 5KP. De Vlaamse deelname is voornamelijk sterk binnen de domeinen informatietechnologie, biotechnologie en beleidsondersteunend onderzoek. Voor de meeste thematische prioriteiten is er een Vlaamse vertegenwoordiging in een significant percentage van de gesteunde projecten. Duidelijke zwaktes zijn voedselkwaliteit en -veiligheid, het programma voor internationale samenwerking (INCO) en de actie gericht op het uitbouwen van onderzoeksinfrastructuur.

Wanneer de Vlaamse deelname geanalyseerd wordt naar type deelnemende organisatie toe, dan blijkt dat de universiteiten en hogescholen de belangrijkste deelname leveren, gevolgd door de industrie en de onderzoekscentra. De drie onderzoekscentra IMEC, VIB en VITO, zijn binnen hun technologiedomeinen in belangrijke mate in de gesteunde projecten vertegenwoordigd en hebben duidelijk een positief effect op de Vlaamse deelname aan het Europees Kaderprogramma.

2.2 NCP-werking

De NCP-werking of directe dienstverlening aan (potentiële) deelnemers vindt plaats onder de vorm van volgende activiteiten:

- algemene sensibilisering en informatieverstrekking,
- gerichte informatieverspreiding,
- helpdesk, adviesverlening en projectbegeleiding,
- samenwerking met intermediairen

2.2.1 Algemene sensibilisering en informatieverstrekking

Bij het Vlaams Contactpunt ligt de nadruk op gerichte informatieverspreiding naar dezen die op de VCP-website geregistreerd zijn. Daarnaast heeft elke bezoeker toegang tot basisinformatie, die complementair is aan wat bijvoorbeeld op CORDIS te vinden is of enige duiding en situering (toegevoegde waarde) geeft bij doorverwijzingen naar andere informatiebronnen.

Via algemene sensibilisering worden zoveel mogelijk potentiële deelnemers aangezet om zich te registreren op de VCP-website. Verspreiding van de juiste informatie moet immers de baseline vormen in de stimulering van de deelname aan 6KP.

De belangrijkste instrumenten voor algemene sensibilisering en informatieverstrekking zijn:

- **VCP-website**
 - > De statische website van het Vlaams Contactpunt dient voor algemene informatie over 6KP en bekendmaking van het Vlaams Contactpunt en haar dienstverlening.
 - > In de loop van 2003 werd mede dankzij de inbreng van de VCP-webmaster (aanwerving AWI), de structuur van de statische VCP-website vernieuwd richting 'feel & look alike' van de Portaal Vlaanderen. Daarnaast werd ook de inhoud duidelijker gestructureerd en de dienstverlening meer op de voorgrond geplaatst. De vernieuwde website kwam on-line vanaf eind november 2003.

- Algemene promotie- en informatieseminaries

Aan volgende evenementen werd in 2003 deelgenomen of bijgedragen:

- > coörganisatie van seminars over impact nieuwe 6KP-instrumenten op universiteiten samen met Nederland (Ministerie Onderwijs) en Noord-Rijn Westfalen (25-26 februari 2003, Maastricht en 8 oktober 2003, Münster);
- > medewerking aan seminars georganiseerd door EIC, UBCA, GOM Vlaams-Brabant, GOM Oost-Vlaanderen en Innovatiecentrum West-Vlaanderen i.v.m. 6KP en KMO-specifieke maatregelen;
- > interviews, artikels pers (o.a. FET, Trends, VEV-snelbericht).

2.2.2 Gerichte informatieverspreiding

Het centrale instrument voor de gerichte informatieverspreiding is de e-6KP tool (verspreiding van gerichte e-mail alerts en gepersonaliseerde toegang tot e-6KP website via registratie). Op basis van de bestaande databanken van IWT en AWI en in overleg met intermediaire organisaties (thematische werkgroepen) werden in de loop van 2002 doelgroepen gedefinieerd. Deze doelgroepen werden uitgenodigd om zich te registreren op de e-6KP applicatie. Eveneens werd via de algemene informatiesessies systematisch gesensibiliseerd voor registratie. Op datum van 31/12/2003 waren er 494 geregistreerden op de e-6KP website. Circa 60% van de geregistreerden komt uit de onderzoekswereld (universiteiten, hogescholen, onderzoeksinstituten) en een kwart (24%) komt uit de industrie (KMO, GO).

Op basis van de registraties in e-6KP wordt informatie met toegevoegde waarde (vroegtijdig, met duiding) gericht verstuurd naar de gepaste doelgroep via e-mail alerts. Zo werden in 2003 in totaal 125 e-mail alerts verstuurd met o.a. informatie over werkprogramma's, oproepen voor projectvoorstellen, conferenties of infodagen, partner searches, financiële en contractuele aspecten, analyse van de Vlaamse deelname.

2.2.3 Helpdesk, adviesverlening en projectbegeleiding

Nadat kandidaat-deelnemers gesensibiliseerd zijn en de juiste informatie hebben ontvangen, is het belangrijk dat zij een dienstverlening krijgen die zoveel mogelijk rekening houdt met hun specifieke noden. Hier toe vindt volgende ondersteuning plaats:

- **Helpdeskfunctie:** (kandidaat-)deelnemers kunnen sinds oktober 2003 met hun vragen voor informatie over 6KP algemeen of over specifieke topics (thema's, kostenmodellen, e.d.) via een centraal telefoonnummer (02/788 15 67) en/of e-mailadres (6kp@vlaanderen.be) terecht bij het Vlaams Contactpunt.
- **Projectadvies:** zij kunnen ook over een concreet projectidee of -voorstel advies inwinnen aangaande thema-oriëntatie, financiële, juridische en administratieve aspecten.
- **Projectbegeleiding:** intensieve begeleiding rond een volledig projectvoorstel, inclusief het zoeken van geschikte partners.

Ten behoeve van de kandidaat-deelnemers alsook van de intermediaire actoren werd een handleiding over het dienstenpakket voor advies en begeleiding uitgewerkt en via de VCP-website ter beschikking gesteld. Hierin wordt aangegeven welke dienstverlening zij van het Vlaams Contactpunt kunnen verwachten en hoe zij hierop kunnen beroep doen.

De kandidaat-deelnemers kunnen tevens hun vragen voor advies of projectbegeleiding inbrengen via specifieke forms op de website van het Vlaams Contactpunt.

Enkele Cijfers:

- Totaal aantal geregistreerde contacten in 2003	301
> Aantal vragen voor informatie (o.a. helpdesk)	135 (45%)
> Aantal vragen voor advies	124 (41%)
> Aantal interacties voor partner searches	19 (6%)
> Aantal projectbegeleidingen	23 (8%)
- 66% van de contacten verlopen via e-mail, 30% zijn telefonisch en 4% face-to-face

2.2.4 Samenwerking met intermediaire actoren

Het is duidelijk dat de opdrachten inzake sensibilisering, gerichte informatieverbreiding en begeleiding van alle potentiële kandidaat-deelnemers de beschikbare capaciteit van het Vlaams Contactpunt ver overschrijden. Om de prioritaire doelgroepen maximaal te kunnen bereiken werden met de universitaire onderzoekscoördinaties alsook met de VITO afspraken gemaakt over de dienstverlening waarvoor zij kunnen worden ingeschakeld en de wijze waarop de samenwerking met het Vlaams Contactpunt wordt georganiseerd. Tevens werden voor meerdere van de specifieke 6KP-thema's vertegenwoordigers van de universiteiten/hogescholen, onderzoekscentra en regionale of sectoriële organisaties samengebracht in thematische werkgroepen. Tenslotte werden met de RIS-adviseurs samenwerkingsmodaliteiten afgesproken op het vlak van algemene 6KP-sensibilisering (zie ook KMO-specifieke maatregelen 6KP) en ondersteuning in verband met Coöperatief Onderzoek (CRAFT).

2.3 KMO-specifieke maatregelen in 6KP

Net zoals in de vorige kaderprogramma's werden ook in 6KP een aantal KMO-specifieke maatregelen voorzien om de deelname van KMO's te stimuleren. Deze zijn:

- **Coöperatief Onderzoek (CRAFT):** bedoeld voor individuele KMO's (minimum 3) die zelf over weinig of geen onderzoekscapaciteit beschikken, en het onderzoek uitbesteden aan meerdere onderzoeksuitvoerders (minimum 2).
- **Collectief Onderzoek:** bedoeld voor industriële associaties en beroepsfederaties, waar KMO's een dominante rol spelen, en die het onderzoek verbonden met gemeenschappelijke uitdagingen laten uitvoeren door onderzoeksuitvoerders. KMO's kunnen hier een belangrijke rol spelen door hun deelname aan de 'kerngroep' die van bij de conceptie tot de implementatie van het project dient betrokken te worden.

2.3.1 Vlaamse deelname aan Coöperatief Onderzoek (CRAFT) in 6KP

Op 17 december 2002 werd de eerste oproep voor projectvoorstellen gelanceerd met sluitingsdata op 29 april 2003 en 27 november 2003.

Uit de analyse van de evaluatie na de eerste sluitingsdatum blijkt dat:

- in totaal 668 projectvoorstellen werden ingediend met in totaal 5712 partners, waarvan 122 Belgisch (2.13%);
- finaal 122 werden geselecteerd, waarvan 12 met Vlaamse deelname op een totaal van 15 met Belgische deelname (totaal aantal Vlaamse partners: 16, waarvan 1 coördinator).

2.3.2 Sensibilisering en informatieverbreiding

De Vlaamse KMO's werden over de lopende oproepen geïnformeerd via e-mail alerts. Bovendien werden, voornamelijk met het oog op een sensibilisatie voor de tweede deadline van 27 november 2003, in samenwerking met de intermediaire organisaties verschillende infosessies voor KMO's georganiseerd:

- infosessie georganiseerd door de GOM Vlaams-Brabant op 25 juni 2003;
- infosessie georganiseerd door de GOM Oost-Vlaanderen en het Innovatiecentrum West-Vlaanderen op 24 september 2003;
- infosessie georganiseerd door het Euro Info Centrum van de Vlaamse Gemeenschap op 21 oktober 2003.

2.3.3 Begeleiding van Vlaamse deelnemers

In de loop van 2003 werden 15 Vlaamse KMO's geholpen bij diverse vragen over de KMO-specifieke maatregelen. Aan 8 KMO's werd specifiek advies gegeven over de formele en financiële aspecten; 7 KMO's werden intensief begeleid bij de uitwerking en opvolging van hun projectvoorstel.

2.3.4 Samenwerking met Senter/EG-Liaison

Ook in 2003 werd de samenwerking met Senter/EG-Liaison voornamelijk op het vlak van de KMO-specifieke maatregelen verder gezet. Dit heeft geleid tot:

- het uitbrengen van een nieuw nummer van de nieuwsbrief 'MKB in Europa' in samenwerking met Senter/EGL (februari 2004), waarbij de Nederlandse en Vlaamse bijdragen niet meer als aparte onderdelen voorkomen maar in een geheel zijn geïntegreerd; bovendien werden ook de activiteiten van IRC-Nederland en IRC-Vlaanderen in de nieuwsbrief opgenomen.

2.4 ERA-Net

Het Zesde Kaderprogramma (6KP) is een belangrijk instrument bij de realisatie van de Europese Onderzoeksruimte (ERA) en van de objectieven van de Top van Lissabon (maart 2000), waarbij Europa tegen 2010 moet omgevormd zijn tot de meest competitieve kenniseconomie. 6KP wordt dan ook gekenmerkt door nieuwe projectvormen en instrumenten die hieraan moeten bijdragen. Eén van die activiteiten is "Steun voor de coördinatie van de activiteiten", beter bekend als het ERA-Net. Deze actie beoogt het stimuleren en ondersteunen van netwerken, de coördinatie van nationale en regionale maatregelen en het uitwerken en implementeren van gezamenlijke activiteiten. Dit moet uitmonden in een gemeenschappelijke kennisverzameling die noodzakelijk is voor een coherente ontwikkeling van het beleid. Het is een eerste stap in de richting van initiatieven in het kader van het zogenaamde artikel 169, waarbij de EC gezamenlijke programma's cofinanciert. De deelnemers aan de projectvoorstellen in het kader van ERA-Net moeten in eerste instantie ministeries en overheidsinstellingen zijn, die instaan voor de uitwerking en het beheer van nationale of regionale maatregelen. Bij de eerste oproep voor projectvoorstellen (met sluitingsdatum 3 juni 2003) werden uiteindelijk 32 ERA-Net projectvoorstellen geselecteerd. Er bestaan 2 uitvoeringsvormen, namelijk coördinerende acties en ondersteunende (ter voorbereiding van coördinatie-acties). Vlaanderen neemt deel aan 9 van deze projecten en levert zodoende een sterke bijdrage aan deze actie. Het IWT nam actief deel aan 5 projectvoorstellen, 2 coördinatie-acties en 3 ondersteunende of voorbereidende projecten, die allemaal werden geselecteerd voor financiering. Deze zijn:

- SUSPRISE (Networking programmes in the field of Sustainable Enterprises)
Is een coördinatieproject, dat wordt gecoördineerd door het Nederlandse Novem. Het is de bedoeling om te komen tot netwerking en coördinatie van nationale en regionale maatregelen op het vlak van duurzaam ondernemen en technologische ontwikkeling.
In eerste instantie zal gewerkt worden aan een gestructureerde uitwisseling van informatie en best practices in verband met evaluatie- en selectieprocessen. Het IWT neemt aan dit project deel op basis van de DTO-maatregel.
- ETRANET (ICT in traditional manufacturing industries)
Is eveneens een coördinatieproject dat als doel heeft om maatregelen rond het stimuleren van de implementatie van ICT in traditionele industriële sectoren op elkaar af te stemmen en te komen tot synergieën. Voor de uitvoering van dit project heeft IWT een samenwerking uitgebouwd met WTCB en VLOOT.
- CORNET (Collective Research - Technological Innovation for SMEs)
Is een voorbereidend project dat de uitwerking van een coördinatieproject tegen de deadline van oktober 2004 beoogt. In Europa bestaan er in verschillende landen maatregelen ter stimulering van collectief onderzoek. Dit project wil bijdragen tot de coherentie en coördinatie van deze maatregelen en zal in de voorbereidende fase een inventaris maken van de bestaande maatregelen, en zal additionele partners zoeken. Dit project wordt getrokken door het Duitse AIF en het IWT neemt deel op basis van de VIS-activiteiten rond Collectief Onderzoek.
- ENMATSSA (ERA-Net Materials preparatory phase)
Is een voorbereidend project op het vlak van materiaalonderzoek, eveneens met de bedoeling om een coördinatieproject voor te bereiden via het afbakenen van de scope van het project en het aantrekken van bijkomende partners. Het Finse TEKES is de coördinator van dit project.
- VALOR (Knowledge Valorisation through spin-off generation)
Is een voorbereidend project op het vlak van maatregelen ter stimulering van valorisatie van onderzoeksresultaten. Het project wordt gecoördineerd door de Nederlandse organisatie Dreamstart en het IWT neemt er aan deel op basis van het beheer van het interfacebesluit (nu overgegaan in Technopartners).

2.5 EUREKA

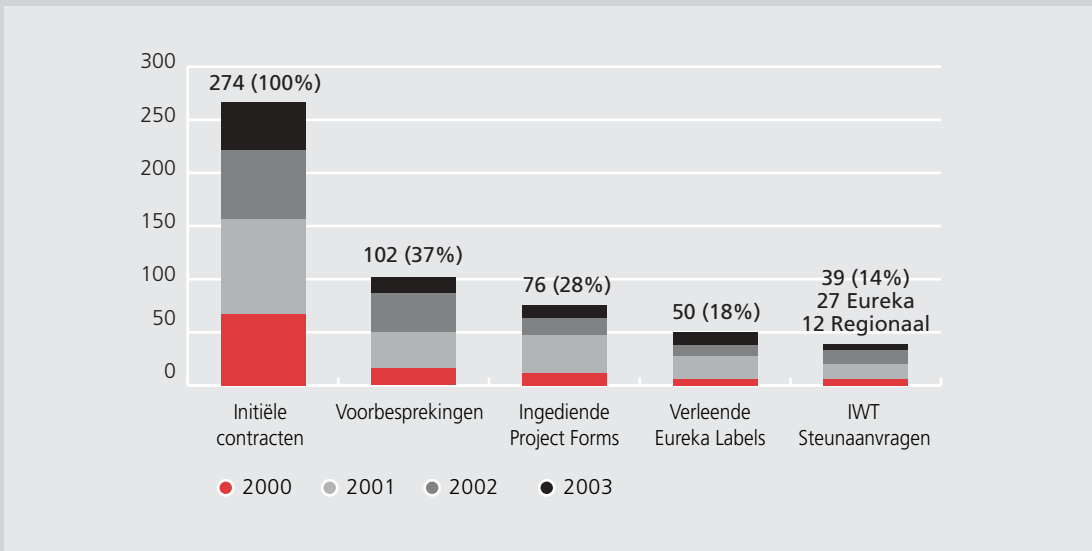
Naast zijn rol als financierder voor Vlaamse deelnemers aan EUREKA-projecten levert het IWT een belangrijke inspanning als regionaal EUREKA Coördinator. IWT vertegenwoordigt aldus het Vlaams Gewest in de EUREKA-bestuursorganen, behandelt de internationale evaluatieprocedure ter verlening van het EUREKA label, en organiseert een aanspreekpunt voor Vlaamse bedrijven en instellingen.

Potentiële deelnemers aan EUREKA-projecten kunnen bij dit aanspreekpunt terecht voor toelichting van de procedures voor labeling en steunaanvraag, en voor advies bij het opzetten van een internationaal project en de daarmee gepaard gaande keuzes qua steunmodaliteiten.

Figuur 27 toont een overzicht van de doorstroom in de verschillende fases van een EUREKA-trajectbegeleiding. Tussen 1.1.2000 en 31.12.2003 (4 jaar) werden 274 initiële contacten (personen, of partners in wording, met vragen naar informatie of advies) op hun vraag geïnformeerd over het EUREKA-Programma. Bij 37% van deze contacten werd overgegaan tot een grondige voorbespreking van een project-concept. Dit heeft geleid tot 76 ingediende aanvragen voor een EUREKA-label. Eind 2003, hadden 50 projecten het label verkregen. In de helft van de gevallen ging dit gepaard met een subsidieaanvraag bij het IWT. In 12 gevallen werd afgezien van de vooropgestelde internationale samenwerking, en diende de Vlaamse partner een subsidieaanvraag in bij het IWT voor een Vlaams project.

De tijdsperiode tussen een eerste contact aangaande een projectidee en het uiteindelijk verlenen van het EUREKA-label, en/of de IWT financiering, bedraagt in de meeste gevallen meer dan 6 maand. De cijfers voor 2003 zullen dus nog wijzigen in de toekomst.

De details over de EUREKA-werking zijn opgenomen in DEEL 2, Steun aan Onderzoek en Ontwikkeling.

Figuur 27:
Eureka
trajectbegeleiding
1.1.2000 -
31.12.2003

3. Ondersteunen van innovatie en valorisatie

3.1 IRC-VLAANDEREN

3.1.1 Situering

Ter stimulering van de verspreiding en exploitatie van O&O-resultaten en nieuwe technologie in de Europese Unie, heeft de Europese Commissie het Netwerk van Innovation Relay Centres (IRC) in het leven geroepen. Dit netwerk omvat 68 IRC's verspreid over gans Europa, en Israël. IRC-Vlaanderen vormt het Vlaamse knooppunt in het IRC-netwerk.

Het zwaartepunt van de IRC-activiteiten ligt op het stimuleren van internationale samenwerking via technologie-overdracht en exploitatie van onderzoeksresultaten. IRC-Vlaanderen brengt Vlaamse bedrijven en onderzoeksgroepen in contact met potentiële Europese partners en ondersteunt de verdere contacten die hieruit voortvloeien.

IRC-Vlaanderen voert deze activiteiten uit in het kader van een overeenkomst met de Europese Commissie, als onderdeel van de algemene dienstverlening binnen het IWT.

Het huidige contract loopt tot 31 maart 2004. In juli werd het voorstel voor het nieuwe contract ingediend, dat zal lopen van 1 april 2004 tot 31 maart 2008.

3.1.2 Werking

IRC-Vlaanderen's toegevoegde waarde berust op het vermogen om transnationale technologische samenwerking tot stand te brengen door middel van het netwerk van Europese IRC's.

- IRC-Vlaanderen helpt Vlaamse bedrijven bij de invulling van hun technologische behoeften en signaleert opportuniteiten vanuit de technologie of knowhow die via het netwerk van IRC's beschikbaar is.
- Vlaamse bedrijven, universiteiten en onderzoeksinstellingen kunnen hun aanbod aan of vraag naar technologie of knowhow door middel van IRC-Vlaanderen in het IRC-netwerk kenbaar maken, om zo geïnteresseerde bedrijven in Europa op te sporen.
- Een andere manier om een business partner te vinden is deelnemen aan events of missies. Binnen het IRC-netwerk worden op regelmatige basis dergelijke initiatieven genomen, ook vanuit IRC-Vlaanderen.

IRC-Vlaanderen ondersteunt de contacten die tot stand komen doorheen het volledige traject van technologieoverdracht. Als lid van het IRC-netwerk biedt IRC-Vlaanderen aan Vlaamse bedrijven en kenniscentra een bijzondere toegang tot Europese technologische samenwerking.

In 2003 werden door IRC-Vlaanderen 87 Vlaamse technologievragen en -aanbiedingen verspreid in het Europese netwerk via partnering events. Ongeveer 2.200 Europese profielen werden via de infoservice van de technologiemarkt verspreid in Vlaanderen.

In totaal resulteerden hieruit een 600-tal contacten, deels met een nuttige samenwerking tot gevolg, andere werden beschouwd als interessant op langere termijn. Zevenentwintig onderhandelingen werden opgestart in 2003. Tien technologische samenwerkingen werden beklonken met een formele overeenkomst.

De huidige dienstverlening van IRC-Vlaanderen wordt verder doorgetrokken in het nieuwe contractvoorstel. De voornaamste aandachtspunten voor het nieuwe contract (april 2004- 2008) zijn:

- het verbeteren van de communicatie naar onze (potentiële) klanten,
- het blijven leveren en continu verbeteren van hoog-kwalitatieve transnationale technologieoverdrachtdiensten aan onze klanten, hierbij optimaal gebruik makend van onze contacten in het IRC-netwerk,
- het beter benutten van synergieën met de andere diensten van IWT, lokale innovatieactoren en andere netwerken.

3.1.3 Partner Search voor technologieprofielen

Er werden 9 Vlaamse technologievragen en -aanbiedingen verspreid en gepromoot via de databank van het IRC-netwerk. Daarbuiten namen Vlaamse bedrijven ook deel aan in het netwerk georganiseerde brokerage events.

Om de Europese technologievragen en -aanbiedingen op efficiëntere wijze te kunnen verspreiden en een breder publiek te bereiken, ontwikkelde IRC-Vlaanderen de Technologiemarkt.

Via deze website zijn technologievragen en -aanbiedingen toegankelijk voor alle bedrijven en organisaties die dit wensen. Eens geregistreerd op deze site, kan een gebruiker online reageren, of desgewenst zelf een vraag of aanbod inbrengen. Geregistreerde gebruikers kunnen zich ook abonneren op een infoservice die hen per e-mail op regelmatige basis inlicht over nieuwe profielen die verschenen zijn in het door hun geselecteerde vakgebied.

Er zijn vandaag ca 500 gebruikers geregistreerd op de Technologiemarkt, waarvan ruim de helft gebruik maakt van de automatische infoservice.

Er werden 1.915 nieuwe technologieprofielen gepubliceerd op de Technologiemarkt in 2003. Via de automatische infoservice werden 2.200 technologieprofielen uit de databank verspreid onder de gebruikers.

In totaal werden voor de verspreide Europese en Vlaamse vragen en aanbiedingen 220 interessebetuigingen geregistreerd. Hiervan resulteerden er 154 in een contact tussen beide partijen.

3.1.4 De 'Selected Request Group' (SRG), voorheen 'Star Request Network'

De Selected Request Group (voorheen 'Star Request Network') is een sub-netwerk binnen het grotere IRC-netwerk dat door IRC-Vlaanderen gecoördineerd wordt: in eerste instantie startten we met dit initiatief (in 1997) om na te gaan hoe best kon worden ingespeeld op het grote aantal en de variabele kwaliteit van de technologie-opportunities die in het netwerk circuleren.

Momenteel zijn 7 IRC's aangesloten op dit netwerk. Deze groep heeft gaandeweg haar eigen methodologie en onderlinge afspraken voor het behandelen van technologietransfer projecten ontwikkeld. Centraal hierin staat het bewaken van de kwaliteit van de technologieprofielen. De groep vergadert drie maal per jaar en bezoekt bij die gelegenheden een aantal bedrijven uit de betreffende regio die hun technologieprofiel voorstellen: in het afgelopen jaar werden in Nederland, Beieren en Finland 18 bedrijven bezocht. In 2003 werd extra aandacht besteed aan het formaliseren van een engagementsovereenkomst tussen de leden onderling, en aan een optimaal gebruik van de informatie die we tijdens de hierboven vermelde bedrijfsbezoeken opdoen.

Bij het opstellen van de engagementsovereenkomst is gebleken dat twee organisaties niet langer konden voldoen aan de gemaakte afspraken: IRC-Portugal en IRC-Ierland hebben de groep dan ook verlaten, IRC-Oostenrijk is als nieuw lid toegetreden.

Om de SRG-vergaderingen en de daaraan gekoppelde bedrijfsbezoeken optimaal te laten renderen werden publicaties in de lokale pers voorzien: dit heeft sterk bijgedragen tot de bekendheid en het imago van het IRC-netwerk in de bezochte regio's.

Binnen de SRG werden tot op heden 138 technologieprofielen verspreid, waarvan 33 afkomstig uit Vlaanderen. In Vlaanderen geraakten acht bedrijven via dit netwerk betrokken in een samenwerkingsovereenkomst en drie andere zitten in een consortium van een Europees onderzoeksproject.

3.1.5 Thematische Groepen

Binnen het netwerk van de Europese IRC's bestaan een aantal thematische groepen met als doel de technologische samenwerking en uitwisseling binnen bepaalde domeinen extra te bevorderen. Vaak gebeurt dit door de organisatie van technologie-overdrachteenementen in deze sector (zie 3.1.8) of door gerichte uitwisseling van technologieprofielen.

De IRC-Vlaanderen activiteit op dit vlak in een notedop: de samenwerking tussen IRC-Vlaanderen en Flag in de aerospace sector werd verder gezet in het afgelopen jaar. IRC-Vlaanderen is actief lid van drie thematische groepen: Agrofood, Milieu en Biotechnologie.

Tevens worden de activiteiten in de thematische groepen IT, Textiel, Materialen en Hout eerder passief opgevolgd.

3.1.6 Netwerking

Het in 2000 gestarte overleg tussen de Belgische IRC's werd verder gezet. Tijdens de Belgische coördinatievergadering van september 2003 werden activiteitenkalenders uitgewisseld en een aantal concrete samenwerkingsafspraken gemaakt.

Op Europees vlak werkte IRC-Vlaanderen actief mee aan de verfijning van de interne werkprocedures binnen het IRC-netwerk, door deelname aan een aantal werkgroepen en trainingsessies. De eigen knowhow

rond de ontworpen tools werd ter beschikking gesteld op het IRC-netwerk intranet.

- 'Good practise training' i.v.m. eventorganisatie (Dijon, november 2003), IRC-Vlaanderen event tool en opvolgingsmethodiek;
- 'Good practise training' IPR & contracting (Lausanne, maart 2003), IRC-Vlaanderen begeleiding inzake IPR & 'contracting issues' bij TTT agreements;
- Werkgroep voor het vastleggen van performantie indicatoren voor het IRC-netwerk.

Deze activiteiten vergroten ook de naambekendheid van IRC-Vlaanderen binnen het netwerk, wat zeker een voordeel is bij het werken met technologie-transfer-profielen. Persoonlijke contacten zijn immers van groot belang bij het zoeken naar de juiste partners.

Met het oog op de nieuwe contractperiode werd ook gaandeweg de samenwerking met de lokale innovatie-actoren geïntensifieerd.

Er werd o.a. samengewerkt voor de campagne textiel en voor de Eurofinish Partnering Meetings. Waar mogelijk werden wederzijds initiatieven gepromoot en ondersteund. IRC-Vlaanderen startte ook overleg met de coördinatoren van de RIS-projecten en een aantal TIS-projecten om tot een meer structurele vorm van samenwerking te komen.

3.1.7 Campagnes

In het contract werd vooropgesteld om jaarlijks een bepaalde sector te bevragen rond technologie-transfer als bron van innovatie. Doel was sterktes en noden van deze sector m.b.t. internationale technologie-transfer te definiëren en potentiële IRC-klanten op te sporen.

Tot nu toe kwamen de milieusector, de houtverwerkende sector en de textielsector aan bod. Gezien de hoge investering qua tijd die deze aanpak vraagt, werd besloten dit initiatief niet verder te zetten tijdens het volgende IRC-contract.

In 2003 werden de resultaten van de textielcampagne gefinaliseerd.

De textielcampagne van IRC-Vlaanderen liep tijdens de zomer van 2002.

De aanpak deze keer was de combinatie van een algemene informatiemailing (700 bedrijven aangeschreven) met bezoeken aan een selectie van 130 bedrijven. De actie liep in samenwerking met GOM Oost-Vlaanderen, GOM West-Vlaanderen, Hogeschool Gent, CIS en Centexbel.

Algemene conclusie: de meeste bedrijven vinden samenwerkingspartners via persoonlijke netwerking. Het IRC kan een extra kanaal zijn om buiten de eigen netwerken te treden. Er is een voorkeur voor samenwerking met de buurlanden.

3.1.8 Technologietransfer evenementen

EUROFINISH Technology Partnering Meetings

Op 9 oktober 2003, tijdens de Eurofinish vakbeurs in Flanders Expo Gent, organiseerde IRC-Vlaanderen voor de eerste keer de EUROFINISH Technology Partnering Meetings: Een must voor wie op zoek was naar innovatieve business partners in de oppervlaktebehandelingssector.

Aan dit event ging een informatiecampagne vooraf die startte begin 2003. Er werd een speciale inspanning geleverd naar promotie in het IRC-netwerk toe, o.a. naar de leden van de thematische groep Materials. Voor de promotie van het event in Vlaanderen werd nauw samengewerkt met RIS Antwerpen, Limburg en Oost-Vlaanderen, de TA's Organic coatings, Laser technology, PVD & CVD coatings, Surface treatment en de TIS Textiel coatings.

IRC-Vlaanderen verzamelde vooraf 80 technologieprofielen uit 11 verschillende landen. Hierop volgden schreven zich een 120 tal deelnemers uit 13 landen in voor bilaterale afspraken op basis van deze profielen. Op 1 dag tijd hadden zij samen 385 afspraken.

Er waren bedrijven en onderzoeksinstellingen aanwezig uit gans België, Nederland, Oostenrijk, Engeland, Frankrijk, Spanje, Griekenland, Finland, Duitsland, Litouwen, Zwitserland, Luxemburg en Italië. De eerste

opgevangen geluiden waren positief. Ook bij de buitenlandse deelnemers, die hiervoor speciaal naar Gent gekomen waren.

De eerste evaluatieronde bevestigde dit: meer dan 95% van de deelnemers vond het event zeer geslaagd, en overweegt om bij een volgende gelegenheid opnieuw mee te doen. Van de geëvalueerde afspraken was 44% zeer interessant en wordt dus onmiddellijk opgevolgd. Nog eens 40% wordt niet prioritair opgevolgd, maar kan nuttig zijn op lange termijn.

Ook na het event ontving IRC-Vlaanderen nog diverse vragen van bedrijven die het gebeuren gemist hadden; zij werden in contact gebracht met de indieners van het profiel. De catalogus is trouwens nog steeds beschikbaar op www.iwt.be/ircevents.

In 2004 zal duidelijk worden hoeveel van deze contacten leiden tot een concrete samenwerking, nationaal of internationaal.

Andere technologietransfer opportuniteiten vanuit het IRC-netwerk

Vlaamse bedrijven kunnen ook deelnemen aan een aantal events georganiseerd binnen het IRC-netwerk. Onderstaande evenementen werden met succes door IRC-Vlaanderen gepromoot en de deelnemende bedrijven van kortbij opgevolgd.

- 'Brokerage event on Food technologies', 28 april 2003 te Murcia-Spanje.
Dit event werd ondersteund vanuit de thematische groep Agrofood.
- 'Hannover co-operation event', 10-11 april 2003 te Hannover-Duitsland.
Dit event werd ondersteund vanuit de thematische groep Materials.
- 'Emerging technologies in Non-Destructive testing', 26-27 mei 2003 te Thessaloniki-Griekenland.
- 'Meet for Business', 12-13 mei 2003 te Orebro-Zweden, een initiatief van GOM Oost-Vlaanderen waar IRC-Vlaanderen meewerkte aan de promotie.
- 'Partnering' tijdens 'Entsorga', 25-26 september 2003 te Keulen-Duitsland.
Dit event werd ondersteund vanuit de thematische groep Milieu.
- 'Match on Materials', 14 mei 2003 te Eindhoven-Nederland.
- 'Paris Air Show', 19-20 juni 2003 te Le Bourget-Frankrijk.
- 'Carrefour de la mesure en agro-alimentaire', 17-18 september 2003 te Montpellier-Frankrijk.

In totaal namen 28 Vlaamse bedrijven deel aan deze events. Samen hadden zij 170 meetings waar een mogelijke samenwerking werd besproken.

3.2 Rechtstreekse dienstverlening op vlak van intellectuele eigendom

De valorisatie van onderzoeksprojecten en vooral het voorafgaandelijk bedenken van mogelijke strategieën op dit vlak zijn topics die alsmaar meer bovenaan de innovatieagenda staan opgelijst. O.m. aspecten van intellectuele eigendom en financiering spelen hierbij een belangrijke rol en vormen ook de basis voor de rechtstreekse dienstverlening die het IWT ten behoeve van de innovatieve wereld ontwikkelt. Interne en externe informatieverspreiding, advisering en doorverwijzing blijven een noodzaak voor een goede rechtstreekse dienstverlening zowel op het vlak van intellectuele eigendom als op het vlak van financiering. Voor alle duidelijkheid vermelden we dat de dienstverlening die het IWT aanbiedt een complementair karakter heeft ten opzichte van wat andere actoren (octrooigemachtigden, business angels, intermediairen, andere overheden, enz.) in het veld doen en waarnaar desgevallend verder wordt verwezen.

De dienstverlening inzake aspecten van intellectuele eigendom situeert zich deels op juridisch en deels op strategisch vlak. Wat de juridische dienstverlening betreft, kan men bij het IWT terecht voor advies inzake overeenkomsten en depots tot geheimhouding, O&O-samenwerkingsovereenkomsten, aspecten van octrooirecht en van valorisatie van de intellectuele eigendom (gebruiksrechten, licenties, royalties) in het algemeen. In 2003 werden in samenwerking met intermediaire organisaties twee soorten trainingen voor de innoverende bedrijven en onderzoeksinstituten georganiseerd. Een eerste training over de "Datamining op gratis consulteerbare octrooidatabanken op het internet" ging maandelijks door, en had als doel op interactieve wijze zowel onderzoekers als personen uit het beleidsniveau de basisinzichten en een aantal praktische

technieken bij te brengen in verband met de opzoekingsmogelijkheden op de hogergenoemde octrooidatabanken (o.m. de Esp@cenet databank). Het perspectief van de opleiding is dat van een kleine of middelgrote innoverende onderneming die zelf niet werkt met octrooibescherming waarbij wij nagaan wat dergelijke onderneming noodzakelijkerwijze van de octrooi materie moet weten om te vermijden dat zij – eenmaal in exploitatiefase – inbreuk maakt op bestaande rechten van derden. Verder is het in deze tijd van duurzaam ondernemen ook meegenomen dubbele onderzoeksinvesteringen te vermijden en om dus zoveel mogelijk op bestaande innovaties voort te bouwen in plaats van alles zelf te willen "uitvinden". Ter illustratie geven we mee dat werd uitgerekend dat de Europese industrie jaarlijks € 20.000.000.000 spendeert aan het heruitvinden van bestaande uitvindingen, het uitdenken van producten die niet meer gecommmercialiseerd kunnen worden of het zoeken naar oplossingen van problemen die reeds opgelost zijn. Redenen genoeg om de bestaande octrooi-informatie voorafgaandelijk en op regelmatige basis te consulteren.

4. Coördinatie van innovatie-actoren

4.1 Algemene Coördinatie-opdracht

Het Innovatiedecreet voorzag voor het IWT in een Coördinatie-opdracht van de gesteunde innovatie-actoren. Vlaanderen heeft geopteerd om innovatiestimulering uit te bouwen volgens het 'samen-doen' principe. Hierbij worden actoren gesteund die verankerd zijn in samenwerkingsverbanden van bedrijven, in (sub)regionale verbanden of binnen bestaande onderzoekscentra. Deze optie vertoont ongetwijfeld heel wat voordelen t.o.v. een meer gecentraliseerd dienstenaanbod. Het komt er immers op aan om dit geheel aan innovatie-actoren afdoend te laten samenwerken en te laten doorverwijzen, ten bate van de uiteindelijke doelgroep: de ondernemingen en inzonderheid de KMO's.

Eind 2003 werden via TAD, TIS, RIS-projecten en de steun aan de universitaire interfacediensten een capaciteit gesteund van ca. 150 VTE, belast met taken van innovatiestimulering. Deze adviseurs vormen de kerngroep van de Coördinatie-opdracht van het IWT.

Verder onderscheiden we in het innovatielandschap nog organisaties zoals Flanders' Drive, Flanders' Mechatronics, het Vlaams Instituut van de Logistiek, het Vlaams Innovatiecentrum voor Grafische Communicatie, het GeoIncubatiepunt, ... die vanuit de Vlaamse overheid, en via het IWT steun ontvangen voor ondersteuning van de innovatie bij de Vlaamse bedrijven uit hun doelgroep. Ook hier gaat het om tientallen adviseurs.

Tot slot vermelden we in deze groep ook organisaties zoals VITO, IMEC, VIB, ... die vanuit de Vlaamse overheid middelen ontvangen voor ondersteuning van de technologische innovatie in Vlaanderen.

Het spreekt voor zich dat de Coördinatie-opdracht van het IWT zich niet met evenveel diepgang kan uitstrekken over dit complete landschap. Onder de hoofding 'Innovatiestimulering: Coördinatie-opdracht' worden dan ook die activiteiten geplaatst die gericht zijn op een efficiëntere inschakeling van de (voornamelijk) door IWT gesteunde innovatie-intermediären en de integratie van dit netwerk in het ruimere Vlaamse Innovatienetwerk.

Daarnaast dient op een minder structurele basis samenwerking nagestreefd te worden met de meest relevante overige actoren, afhankelijk van de beoogde acties.

De Coördinatie-opdracht heeft een ondersteunende rol. Het IWT zal hierbij niet in de plaats treden van de innovatie-actoren, noch een sterk sturende positie opnemen.

In het voorjaar 2003 werd een concreet actieplan door de Raad van Bestuur goedgekeurd.

De Raad van Bestuur heeft in deze omvangrijke Coördinatie-opdracht voor 2003-2004 prioriteiten gesteld:

- de bevordering van de samenwerking tussen de netwerkleden, door het organiseren van kennissessies en het verduidelijken van elkaars expertises, diensten en doelgroepen, zodat de toegevoegde waarde van het netwerk ook voor de netwerkleden overduidelijk is;

- de stimulering van de samenwerking met het IWT, via een verduidelijking van de positie en de rol van de coördinatie-cel, en het structureel organiseren van het overleg tussen de netwerkleden en het IWT via die coördinatie-cel;
- het ondersteunen van de communicatie tussen de leden van het netwerk onderling, met de IWT coördinatie-cel, en met het IWT (evaluatie en opvolging van de individuele projecten), zodat er een zo volledig mogelijke transparantie ontstaat;
- het bevorderen van de samenwerking tussen de netwerkleden op basis van concrete projecten.

De opvolging van de werkzaamheden van de Coördinatie-opdracht werd door de Raad van Bestuur aan de Centrale OverlegGroep toevertrouwd (zie 4.5).

Het overleg met de betrokken actoren gebeurde via een aantal werkgroepen en overlegplatformen.

In 2003 kwamen de TAD- en TIS-werkgroepen, bestaande uit een selectie van een 10-tal vertegenwoordigers, tweemaal samen, met als voornaamste agendapunten: de resultaatgerichte rapportering, gemeenschappelijke opleidingsnoden en communicatienoden. Deze werkgroepen hebben sterk bijgedragen tot een optimalisering en aanvaarding van de resultaatgerichte rapportering.

De RIS-werkgroep komt maandelijks samen. Op de agenda stond vooral het ontwikkelen van een gezamenlijke innovatie-audit. Recentelijk komen ook andere projectoverschrijdende zaken aan bod zoals gemeenschappelijke opleidingen, gemeenschappelijke communicatie, ...

De Interface-werkgroep besteedde vooral aandacht aan de implementatie van het reglementair besluit (vnl. verslaggeving en aanpassingen beleidsplannen), de voorbereiding A-nota's (bijv. OZM, auditverslag, formele aspecten samenwerking OZIs - industrie wat geleid heeft tot de oprichting van een subgroep). Deze laatstvernoemde subgroep bood de mogelijkheid tot uitwisseling van ervaringen i.v.m. interne organisatie en van de zienswijzen van de verschillende onderzoeksinstellingen i.v.m. de wetenschappelijke dienstverlening.

4.2 Innovatienetwerk

Het Innovatienetwerk is een internet-applicatie die moet toelaten om de beschikbare expertise rond technologische innovatie bij de intermediairen gemakkelijker aan te spreken en die daarnaast de communicatie tussen de verschillende intermediairen moet ondersteunen.

Het netwerk heeft een publiek toegankelijke module (<http://www.innovatienetwerk.be>) waar de bedrijven informatie kunnen vinden over het opzet van het netwerk, haar leden, een evenementenkalender en een faq-lijst. De bedrijven kunnen hier eveneens concrete vragen stellen rond technologische innovatie: deze vragen komen in eerste instantie bij het IWT terecht en worden pas aan het netwerk voorgelegd indien dit relevant blijkt. De publieke website heeft enkel een informatief en wervend karakter: het is de bedoeling dat bedrijven zo snel mogelijk worden doorverwezen naar de intermediair die hen het beste kan helpen (one-stop shop principe).

Voor de intermediairen zelf is er een webmodule die enkel mits gebruikersnaam en paswoord toegankelijk is: deze module wordt vooral als communicatietool voor de Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden gebruikt. Het aantal deelnemende organisaties en het aantal contactpersonen blijft een stijgende trend vertonen: eind 2003 telde het netwerk respectievelijk 73 organisaties en 292 contactpersonen.

In 2003 werden er een aantal incrementele verbeteringen doorgevoerd aan de webmodule voor de intermediairen: hierbij stond de gebruiksvriendelijkheid centraal. De leden worden nu bij het bezoeken van de webmodule onmiddellijk gewezen op eventueel nieuwe informatie voor hen of op plaatsen waar van hen nog informatie verwacht wordt. Daarnaast werden een aantal nieuwe functies toegevoegd: er is nu een zoekfunctie die alle informatie in het Innovatienetwerk betreft in de zoekacties, er is een chatroom en er is een mogelijkheid tot het opstellen van e-maillijsten van de netwerkleden, tot slot werd ook een link-pagina voorzien waarop de

leden nieuwe websites kunnen aanbrenge. Deze linklijst wordt geordend op basis van het aantal bezoeken.

Het gebruik van het netwerk nam in 2003 verder sterk toe: de onderstaande tabel geeft aan de hand van een aantal cijfers de evolutie over 2003 weer.

	Situatie eind 2002	Situatie eind 2003
aantal organisaties	58	73
aantal contactpersonen	175	292
aantal gestelde vragen	64	143
vragen volledig opgelost	27	60
vragen gedeeltelijk opgelost	2	11
vragen onopgelost	6	17
vragen nog in behandeling	29	55
gegeven antwoorden	223	597
aangekondigde evenementen	122	296
aantal geposte documenten	10	111

In de nabije toekomst zullen de inspanningen worden verder gezet om het Innovatienetwerk te laten uitgroeien tot een krachtig communicatiemiddel dat de onderlinge informatie-uitwisseling tussen innovatieactoren doelmatig kan ondersteunen en de bedrijven toelaat om de aanwezige expertise op een vlotte manier aan te boren.

4.3 Platformwerking

4.3.1 Milieutechnologieplatform

In 2002 werd het milieutechnologieplatform opgericht om een nuttige netwerkvorming te stimuleren tussen de kenniscentra, de bedrijven en de overheidsactoren op het domein van de milieugerichte innovatieprocessen. Vanaf eind 2003 werden de activiteiten van het milieutechnologieplatform opgeschort in afwachting van de uitbouw van een ruimer en breder initiatief (Innovatieplatform Milieutechnologie) als gevolg van de Ondernemingsconferentie van de Vlaamse regering van november 2003.

4.3.2 IT-KMO platform

Gelet op het toenemend strategisch belang van de informatietechnologie werden er in Vlaanderen een aantal initiatieven gestart die gericht zijn op de ondersteuning van IT bij de KMO. Hierbij denken we o.a. aan de IT-gerelateerde projecten die uitgevoerd worden in het kader van programma's zoals: de Thematische InnovatieStimulering, het Collectief Onderzoek, HOBUTETRA-Fonds, enz. Gezien de projecten uitgevoerd worden door verschillende organisaties werd het, conform de decretale Coördinatie-opdracht van het IWT, zinvol geacht om een overkoepelend IT-KMO-platform te organiseren om de netwerking tussen de verschillende actoren te bevorderen. In maart 2002 werd het voorstel m.b.t. IT-KMO-platform goedgekeurd door de Raad Van Bestuur van het IWT.

Het eerste werkjaar werd ingevuld door netwerking terwijl er in 2003 meer gewerkt werd op een specifiek thema. Uit een bevraging van de leden van het IT-platform bleek immers dat er interesse was m.b.t. een modulaire methodiek om, op een gestructureerde manier, de IT opportuniteiten te bepalen bij traditionele industriële KMO's. Samen met vijf leden van het KMO-IT platform werd dit concept in 2003 verder uitgewerkt. De activiteiten van deze ad-hoc werkgroep resulteerde in een project dat gekend is onder de acroniem KOMPAS. In oktober 2003 heeft de voogdijminister het IWT de opdracht gegeven om het project effectief te implementeren.

4.3.3 Coatingplatform

In 2003 werd het coatingplatform opgericht.

Coatingtechnologie in de brede zin van het woord, heeft zeker aan belang gewonnen gedurende de laatste jaren. Voorbeelden hiervan zijn zowel terug te vinden in corrosiebescherming, decoratieve aspecten, functionele deklagen voor optische en andere applicaties, e.a.

Het coatingplatform werd opgezet met als doel de informatie-uitwisseling en de samenwerking tussen al de Vlaamse actoren, die actief zijn in onderzoek, ontwikkeling of dienstverlening in coatingtechnologie, te bevorderen, inclusief de industriële wereld in Vlaanderen. Het heeft als doel gemeenschappelijke problematiek te identificeren en kan bijdrage leveren om verschillende initiatieven op elkaar af te stemmen.

De opkomst was voor elk van de meetings behoorlijk hoog. Er werden enerzijds discussiesessies opgezet rond gemeenschappelijke initiatieven en mogelijke synergie; anderzijds werden onderzoeksinstellingen, universiteiten, hogescholen en bedrijven uitgenodigd om hun expertise te positioneren. Een enquête bij de leden werd georganiseerd met o.a. de vraag naar concrete werking en mogelijke thema's voor werkgroepen. Hieruit is een initiatief ontstaan rond een werkgroep die een voorstel uitwerkt voor een virtueel loket "karakterisatie-infrastructuur voor coatings" ten behoeve van (in eerste instantie) de KMO. Daarnaast werden ook contacten gelegd voor verschillende gezamenlijke initiatieven, die bij het IWT ter financiering werden voorgelegd.

4.4 De VIS-jaarvergadering

Naar jaarlijkse traditie organiseert IWT zelf een netwerkingsinitiatief voor de uitvoerders van VIS-projecten. De zogenaamde jaarvergadering ging ook dit jaar door op 3 december, met als thema 'Innovatie door samenwerken'. Bijna 200 deelnemers namen aan dit evenement deel.

4.5 COG (Centrale OverlegGroep)

In het verleden fungeerde de zogenaamde KMO-stuurgroep als primair informatie- en overlegplatform tussen IWT en de voornaamste technologische intermediairen. Door de sterke toename van het aantal intermediairen kwam de overlegfunctie praktisch op de helling te staan. De KMO-stuurgroep werd daarom ook opgeschort in afwachting van nieuwe overlevormen.

In het bijzonder is de Coördinatie-opdracht gebaat bij een open overlegcultuur waarbij acties die vanuit de Coördinatie-opdracht worden geïnitieerd optimaal afgestemd zijn op de eigen acties van de netwerkleden. Ook voor het uitwerken van gemeenschappelijke acties is dit overleg onontbeerlijk.

Om voldoende draagvlak te creëren bij de innovatie-actoren werd een nieuw klankbord samengesteld van belangrijke en representatieve innovatie-intermediairen: de Centrale OverlegGroep (COG). Het is de bedoeling om de COG te betrekken bij de keuze van onderwerpen als prioritair te behandelen jaarthema's, de noden aan bijkomende acties, bijsturingen aan de coördinatie-agenda, de prioriteitsstelling en de invulling van ontwikkelingsprojecten, enz..

De COG is samengesteld uit 10 vertegenwoordigers van de grotere intermediairen en tien vertegenwoordigers van de kenniscentra. De COG heeft geen beslissingsbevoegdheid. Dit blijft het prerogatief van de Raad van Bestuur van het IWT. De verslagen van de vergaderingen van deze klankbordgroep worden mee gedeeld aan de Raad van Bestuur.

De COG is in 2003 tweemaal bijeengeroepen.

Op de eerste vergadering werd de doelstelling van de COG toegelicht en werden het actieplan van de Coördinatie-opdracht en de verschillende samenwerkingsprojecten voorgesteld. Bij de tweede vergadering werden 2 werkgroepen opgericht die zich meer specifiek moeten bezig houden met het uitwerken van een strategienota voor de communicatie van het netwerk, en met het voorbereiden van een studie over de juridische modaliteiten m.b.t. de samenwerking tussen kennisinstellingen en bedrijven.

4.6 Samenwerkingsprojecten

Een belangrijk instrument om de concrete samenwerking tussen intermediairen te bevorderen zijn de samenwerkingsprojecten. Deze projecten behandelen een organisatie/projectoverschrijdende thematiek en

worden voor/door een groep van actoren uitgevoerd. In een aantal gevallen kunnen deze initiatieven rekenen op bijkomende financiële ondersteuning.

In 2003 werden een aantal samenwerkingsprojecten opgestart:

- De ICT-KOMPAS-audit: vanuit het ICT-platform werd een project geformuleerd om een ICT-audit te ontwikkelen voor gebruik door eerstelijns innovatie-adviseurs. Dit project wordt uitgevoerd door WTCM, Innotek, GOM Oost-Vlaanderen, GOM West-Vlaanderen en KMO-IT. Eind 2003 werd het projectvoorstel finaal goedgekeurd en kon met de uitwerking gestart worden. Verwacht wordt dat tegen eind 2004 een prototype van ICT-audit klaar zal zijn. Dit project heeft nauwe banden met de algemene innovatie-audit.
- Vanuit de RIS-werkgroep werd de behoefte aan een gemeenschappelijke innovatie-audit geformuleerd. Deze audit heeft in eerste instantie tot doel een aantal innovatie-opportunities bij een bedrijf op te sporen en tevens een eerste aanzet te geven tot een innovatie-actieplan. In 2003 werd, onder begeleiding van een externe consultant, overeenstemming verkregen over het concept van de gewenste audit. Dit concept zal in 2004 verder uitgewerkt worden tot een gebruiksklare audit.
- De interface werkgroep formuleerde een projectvoorstel m.b.t. de modaliteiten van samenwerking tussen bedrijven en kenniscentra. Dit voorstel heeft in eerste instantie tot doel een inventarisatie te maken van de mogelijke samenwerkingsvormen tussen bedrijven en kenniscentra, en vervolgens om een aantal standaard samenwerkingsovereenkomsten voor te stellen. Eind 2003 werd een offerte-aanvraag voor deze studie uitgewerkt. In 2004 zal met de studie begonnen worden.
- In 2003 werden tal van organisaties die voor een groot deel van hun inkomsten afhankelijk zijn van IWT-subsidies geconfronteerd met de complexiteit van de BTW-wetgeving. Daarom werd aan Deloitte & Touche de opdracht gegeven deze problematiek in kaart te brengen en een aantal 'gedragslijnen' uit te werken m.b.t. de BTW-problematiek. Eind 2003 legde D&T een uitvoerig rapport voor. Deze studie resulteerde in enkele aanpassingen aan de IWT-overeenkomsten.

5. Internationale Netwerken en acties

5.1 Six Countries Programme (6CP)

Sinds 1993 maakt het IWT deel uit van het internationaal innovatienetwerk "Six Countries Programme" (opgericht in 1975). Dit is een forum gericht op kritische discussie en analyse van het internationaal gevoerde innovatiegebeuren en -beleid. Het netwerk verenigt diverse actoren afkomstig uit 10 landen (onderzoeksinstituten gericht op innovatiestudies, ministeries, subsidie-agentschappen, ...).

Het IWT is vertegenwoordigd in de Stuurgroep. Sedert medio 2002 is de Directievoorzitter van het IWT, Paul Zeeuwts, aangeduid tot Chairman van dit netwerk. Het secretariaat wordt waargenomen door het Nederlandse TNO-STB.

Elk jaar worden een tweetal seminars of (grotere) conferenties georganiseerd volgens een beurtrol tussen de deelnemende organisaties.

In 2003 kwamen aan bod:

- "Turning New Ideas into Wealth: SME's in the Era of Disruptive Technologies", 5 - 6 juni 2003, Vancouver (Canada);
- "Crossing Borders - Venturing into the European Research Area", Eisenstadt - Sopron (Oostenrijk en Hongarije), 30 - 31 oktober 2004.

Sedert de herdefinitie van de missie en de opdracht van het 6CP als internationaal innovatienetwerk, wordt actief werk gemaakt van de uitbreiding van het netwerk naar nieuwe organisaties en landen.

5.2 TAFTIE

IWT is lid van het Europese netwerk TAFTIE (The Association for Technology Implementation in Europe), dat overheidsinstellingen bijeenbrengt die het stimuleren van technologische innovatie tot taak hebben. In 2003 waren er 14 leden uit vrijwel alle landen die behoren tot de Europese Unie. De complete lijst van de leden staat op de TAFTIE-website (www.taftie.org).

Het wisselende voorzitterschap werd in 2003 uitgeoefend door FFF uit Oostenrijk. Eind 2003 werd het voorzitterschap doorgegeven aan SENTER uit Nederland.

De rol van TAFTIE is dubbel: een forum bieden voor de uitwisseling van ervaringen en 'best practices' tussen de leden, en een platform zijn voor het opstarten van internationale samenwerkingsprojecten tussen agentschappen. De ervaringsuitwisseling gebeurt hoofdzakelijk via projecten en specifieke netwerken. In 2003 ging veel aandacht naar de optimalisatie van indicatoren voor agentschappen en naar de verschillende aspecten van grensoverschrijdende projecten. Daarnaast komen meer beheerstechnische materies aan bod zoals kennismanagement en programma-evaluatie. De belangrijkste activiteit in 2003 betrof echter de gevolgen van de hertekening van de Europese Kaderprogramma's. Het meest concrete aspect was de bijdrage van TAFTIE tot het opzetten van ERA-projecten waar leden uit verschillende landen bij betrokken zijn. Anderzijds wil TAFTIE bijdragen tot de discussies over de organisatie en het beheer van de Europese Kaderprogramma's.

5.3 STRATA-MAP (www.map-network.net)

IWT is lid van een thematisch netwerk in het kader van het STRATA-Programma, een onderdeel van het 5de Kaderprogramma met oog voor de studie van overheidsprogramma's met meerdere actoren, die ook een bundeling van activiteiten omvatten, MAP's genoemd (Multi-Actors, Multi-Measures Programmes). In Vlaanderen beantwoorden het HOBU-Fonds, het VIS-Programma en het programma Strategisch Basis-Onderzoek aan de definitie van MAP.

Het hoofddoel van dit netwerk is MAP-programmamangers bijeen te brengen om ervaring uit te wisselen met betrekking tot de specifieke uitdagingen die gelieerd zijn met de complexiteit van dergelijke programma's.

In 2003 werd actief deelgenomen aan twee workshops: één rond monitoring aspecten van MAP's, en een andere rond evaluatie en 'impact assesment'. De kennis en ervaring opgedaan in deze workshops werd nuttig aangewend in de eigen acties in Vlaanderen, in het bijzonder in de bijsturing van het SBO-Programma en de ontwikkeling van monitoringsaspecten van het VIS-netwerk.

5.4 IRE-Netwerk

In de loop van 2001 heeft de Europese Commissie een 14-tal Thematische Netwerken gefinancierd met de bedoeling de kennistransfert omtrent maatregelen inzake innovatiestimulering tussen regionale overheden te bevorderen. Het IWT was actief lid van het netwerk STRINNOP: Strengthening the Regional Innovation Profile. Het project liep van 1 november 2001 tot 31 oktober 2003 (www.strinnop.net).

Om een regionaal innovatieprofiel op te bouwen werden een zestal deelaspecten uitgediept en besproken:

- identificatie van de sterktes en zwaktes van een regio;
- ontluiking van innovatie bij KMO's;
- clusters en thematische netwerken;
- financiering van innovatie;
- internationalisatie;
- marketing en promotie van een regio.

In 2003 gingen een tweetal workshops door rond de volgende aspecten:

- internationalisatie, globalisatie van innovatie, georganiseerd door Pest County Regionaal Agentschap (maart - Hongarije);
- marketing van een regio, georganiseerd door Bretagne Innovation, met actieve inbreng van de Dienst Investeren in Vlaanderen (juni - Rennes).

In oktober ging te Bremen de slotconferentie door omtrent het thema "Entrepreneurship en Business Incubators". Dit was een organisatie van de coördinator van het project Bremen Innovatie Agentschap. Bij deze conferentie had ook het VIB een actieve inbreng.

Het IWT heeft daarnaast nog een aantal andere manifestaties van het IRE-Netwerk actief ondersteund. Zo werd o.m. een bijdrage geleverd tot de slotconferentie van het INNOBA-netwerk met een voorstelling van het gedistribueerd model van innovatie-actoren in Vlaanderen.

5.5 Diverse vertegenwoordigingen

Vanuit zijn expertise aan kennis omtrent innovatie in brede zin wordt het IWT ook regelmatig gevraagd een bijdrage te leveren aan allerhande initiatieven.

Te vermelden zijn:

- een bijdrage tot de opvolging van de projecten die kaderen binnen de afspraken van de Nederlandse Taalunie (Corpus gesproken Nederlands, project NL-Translex);
- evaluatie-opdrachten voor de projecten die kaderen binnen het ondersteunen van het Ondernemerschap (zwaartepunt 3, doelstelling 3 van het programma binnen het Europees Sociaal Fonds);
- deelname aan en ondersteuning van de initiatieven die kaderen binnen het Grindfonds, Presti en BBT-EMIS.

Verder zijn er ook nog een hele reeks externe vertegenwoordigingen. Ter illustratie:

- deelname als waarnemer aan de statutaire organen van de collectieve en gelijkgestelde centra;
- deelname aan en ondersteuning van de acties van VLOOT. Dit is een forum waar een aantal onderzoekscentra in Vlaanderen, met name de collectieve en gelijkgestelde centra, IMEC, VITO en een aantal clusterinitiatieven hun activiteiten coördineren.

6. Infoloket

Het infoloket coördineert de vragen die gesteld worden over de steunmaatregelen van het IWT, en die niet gebonden zijn aan specifieke oproepen tot indiening van steunaanvragen, nl. het KMO-Programma en de O&O-bedrijfssubsidies.

Voor deze actielijnen organiseert het infoloket ook voorbesprekingen, waar potentiële aanvragers verduidelijking krijgen over procedurele en inhoudelijke aspecten. De meest gestelde vragen ("FAQs") werden gebundeld, en zijn te vinden op de IWT-website.

De informatieverstrekking situeert zich buiten het behandelingstraject van steunaanvragen, d.w.z. dat voor dossiers die in behandeling zijn of waar het gesteunde project in opvolging is, de behandelende adviseur instaat voor de contacten met de aanvrager.

Het infoloket is eveneens het centraal aanspreekpunt voor een algemene kennismaking met het IWT.

Naar aanleiding van de implementatie van het klachtendecreet werd de coördinatie van klachten met betrekking tot de behandeling van steunaanvragen en diensten, toevertrouwd aan het infoloket.

In 2003 werden 364 voorbesprekingen gehouden, waarvan 276 voor KMO's (76%), 65 voor grote ondernemingen (19%) en 23 op aanvraag van onderzoeksinstituten, universiteiten en verwante organisaties (6%). De gemiddelde doorlooptijd van deze voorbesprekingen bedroeg 11 werkdagen. (t.o.v. 10 in 2002). Figuur 28 schetst de evolutie van het aantal voorbesprekingen tijdens de laatste vijf jaar.

Van 105 voorbesprekingen werd nadien een steunaanvraag ingediend, waarvan 85 in het KMO-Programma en 20 in de actielijn O&O-bedrijfssubsidies.

Figuur 28:
Evolutie
voorbesprekingen

7. Externe Communicatie

De externe communicatie werkt aan de ruime bekendheid van het IWT en van zijn subsidie- en dienstenaanbod.

Als organisatie communiceert het IWT met veel verschillende doelgroepen, waaronder: O&O-actieve bedrijven, innovatie-intensieve bedrijven in het algemeen, traditionele KMO's met innovatiebehoeften, onderzoeksinstituten, bursalen en ex-bursalen, de externe arbeidsmarkt, innovatie-actoren en -intermediairen, het gehele maatschappelijke draagvlak voor het technologisch innovatiebeleid en voor de instelling in het bijzonder, de politieke en de sociaal-economische organisaties (stakeholders), de Administraties, IWT-homologen in binnen- en buitenland, potentiële partners in internationale samenwerkingsverbanden. Het is niet alleen noodzakelijk om binnen de bestaande doelgroepen, de nieuwe (potentiële) klanten te informeren over het IWT-aanbod, maar ook de bestaande klanten en de stakeholders moeten op continue basis op de hoogte gehouden worden van de snelle evolutie in de IWT-producten en -diensten.

De belangrijkste acties in 2003 waren gericht op:

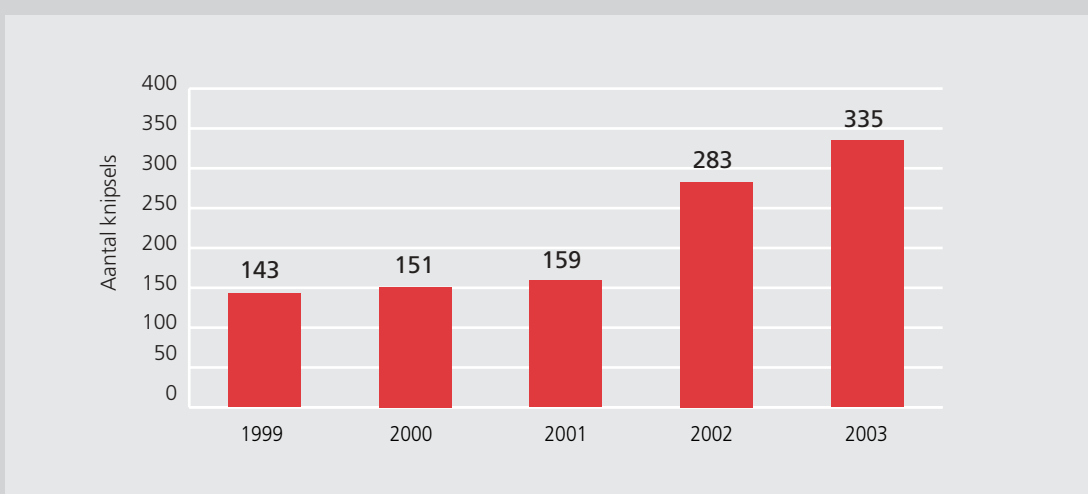
- de verdere uitbouw van de persrelaties;
- een vast concept voor De Innovatiekrant;
- de lancering van de 1e fase in de renovatie van de website;
- de imagoversterking van het IWT.

7.1 Uitbouw van de persrelaties

- Voor de verdere uitbouw van haar persrelaties bleef het IWT in 2003 samenwerken met het PR-bureau LUNA.

- Er werden 15 persberichten uitgestuurd naar de Nederlandstalige pers; 3 daarvan werden ook in het Frans verspreid, en 1 werd door het IRC-netwerk ook in het Engels uitgestuurd. Het ging om aankondigingen van programma's, besluiten, events, ... of om succesverhalen over gesteunde projecten. Persberichten vormen de ideale manier om een grote groep journalisten in één keer te bereiken. Afhankelijk van het onderwerp werd bekeken welke journalisten de informatie moest krijgen.
- Er werden 11 one-to-one interviews georganiseerd met de verantwoordelijke bij het IWT of met een klant. Interviews laten toe, naast de aankondiging ook het achtergrondverhaal van IWT te schetsen. Daarenboven kan het verhaal worden aangepast aan de interesse en de achtergrond van de journalist. Interviews geven ook aanleiding tot langere artikels dan persberichten, aangezien de informatie selectiever wordt overgebracht.
- Deze acties leidden in 2003 tot 335 knipsels uit dagbladen, week- en maandbladen en gespecialiseerde pers; 71 daarvan waren volledige artikels, 264 waren vermeldingen. Figuur 29 geeft het aantal knipsels over de laatste 5 jaren.

Figuur 29:
Aantal knipsels,
vergelijking van
1999-2003

Uit deze figuur blijkt dat er een exponentiële toename van het aantal knipsels wordt waargenomen over de 5 laatste jaren. Tussen 1999 en 2001 is er slechts een heel geringe stijging waar te nemen. De exponentiële toename situeert zich vanaf 2002, met een toename van 78% t.o.v. 2001, en in 2003 nogmaals een toename van om en bij de 20% t.o.v. 2002. De exponentiële stijging vanaf 2002, valt samen met de start van een actief persbeleid sinds midden 2002.

7.2 Een vast concept voor De Innovatiekrant

Het concept van De Innovatiekrant werd volledig vastgelegd.

Naar vorm is het een 8 pagina's (uitzonderlijk: 12 pagina's) tellend krantje in A4-formaat, en in de IWT-huisstijl. Er werd nog wat gesleuteld aan de papierkeuze en aan de verzendingsmodaliteit, om ook hier tot aanvaardbare compromissen te komen qua kwaliteit versus prijs.

Naar inhoud zijn er een aantal vaste rubrieken voorzien:

- Voorwoord: in relatie tot het hoofdthema van de editie;
- Casestudy: een getuigenis onder de vorm van een interview van een bedrijfsleider over een IWT-project;
- Actueel: laat 1 of meerdere IWT-medewerkers aan het woord over een actueel thema;
- Nieuwe oproepen: een rubriek die uiteraard wegvalt wanneer er geen oproepen zijn;
- IWT-nieuws: een rubriek met diverse kleine weetjes over de instelling;
- Agenda: de opsomming van events waaraan het IWT op één of andere manier meewerkt; voor de eigen evenementen wordt een afzonderlijk artikeltje voorzien.

In 2003 verschenen er 4 nummers, waarvan 1 extra editie (in mei) met de synthese van het Activiteitenverslag 2003. Het is de bedoeling om voortaan deze extra editie elk jaar uit te brengen. De verspreiding van de krant gebeurt op ca. 11.000 exemplaren.

7.3 Lancering 1e fase renovatie website

In de aanloop van:

- een inhoudelijke herstructurering,
- een technisch herdachte navigatiestructuur in het voordeel van een grotere gebruiksvriendelijkheid, en
- een grafische éénheid,

werden in 2003 reeds een aantal herschikkingen doorgevoerd die het geheel veel overzichtelijker maakten. In het verlengde hiervan zal de site-renovatie bekeken worden zowel vanuit het oogpunt van de externe communicatie, maar vooral ook vanuit de optiek van een doeltreffende productcommunicatie.

7.4 Imagoversterking van het IWT

Om de visibiliteit van de instelling te vergroten en mede daardoor het imago te versterken, werden in 2003 een aantal promotionele acties ondernomen, waarbij telkens opnieuw de Huisstijl als basis werd gebruikt voor de aanmaak van zowel logistieke als publicitaire producten.

Alle events die door het IWT zelf werden georganiseerd of waaraan het IWT meewerkte kregen de ondersteuning van de Externe Communicatie.

8. IWT-Observatorium

Het IWT-Observatorium ondersteunt de operationele en beleidsvoorbereidende functies van het IWT op het vlak van informatie- en kennismanagement en beleidsanalyse. Hiervoor worden databanken ontwikkeld en studies opgezet.

8.1 Innovatiemonitoring

Vanaf 2004 worden de bedrijfsenquêtes in verband met O&O en innovatie uitgevoerd door het Steunpunt O&O (KULeuven) dat ook zal instaan voor de rapportering van deze omgevingsindicatoren. In 2003 werd daarom het werk rond indicatoren meer geïntegreerd op interne ondersteuning. Het Observatorium beschikt over een unieke geïntegreerde databank van alle beschikbare innovatiegegevens op ondernemingsniveau.

Het IWT-Observatorium kreeg de opdracht om de voorbereiding van een MIS-Boordtabel voor het IWT te ondersteunen, als instrument voor performantie-evaluatie. Boordtabellen vormen een raamwerk voor geïntegreerde meting, maar vormen tevens een communicatie-middel en een methodiek om kwaliteitsverbeteringen door te voeren, en beoogt een aanloop te vormen naar de implementatie van een Balanced Scorecard. Het raamwerk van de Boordtabellen bestaat uit perspectieven, kritische succesfactoren (KSF) en kritische prestatie-indicatoren (KPI).

De toepassing van de MIS-Boordtabellen binnen het IWT is erop gericht om de voorspelbaarheid en de transparantie van de processen te bewerkstelligen, en een optimale inzetbaarheid van de ter beschikking gestelde middelen te bereiken. Deze boordtabellen worden door het IWT ingevoerd om een periodieke éénvormige rapportering van kerncijfers te kunnen hanteren, enerzijds naar de Raad van Bestuur toe, anderzijds om een nog duidelijker zicht op de eigen werking te verkrijgen. Dit laatste om tevens een efficiëntie-verhogend effect te kunnen resorteren, vooral door bottlenecks in de werking te helpen detecteren en te remediëren.

Het IWT-Observatorium blijft een rol vervullen in de ontwikkeling van de beleidsmonitoring, met name voor de implementatie van de 3%-norm, in het bijzonder wat betreft bedrijfsgegevens. Het Observatorium verte-

genwoordigt terzake de Vlaamse gemeenschap in de Belgische overlegstructuur CFS-Stat en verzorgt de omgevingsmonitoring voor het IWT. In 2003 werd een overzichtsstudie gepubliceerd over de evolutie van de O&O-inspanningen in de jaren 90 op sub-regionaal niveau (IWT-Studie 43). Ook werd een eerste rapport uitgebracht over de resultaten van de CIS Innovatie-enquête die in 2002 werd afgesloten (IWT-Studie 45).

De innovatiegegevens worden verzameld in de databank IO (Innovatieve Ondernemingen) waarvan de informatie-organisatie en informaticastructuur in de loop van 2003 verder werd gestroomlijnd (SQL). Er werden ook krantenartikels gekoppeld aan de bedrijfsdata. Dank zij dit instrument kan ondersteuning worden gegeven voor allerhande interne en externe informatievragen naar innovatiedata, lijsten van ondernemingen die aan bepaalde innovatiecriteria voldoen en specifieke analyses.

Op basis van deze informatieorganisatie en databankkennis werd ondersteuning gegeven bij de ontwikkeling van de "innovatieprofielen", een on-line registratiemodule voor RIS-adviseurs. Een ander belangrijk ondersteunend project was de ontwikkeling van een geautomatiseerd rapporteringsinstrument voor de financiële analyse van de IWT-bedrijfsdossiers.

8.2 Studies

Het Observatorium kreeg de opdracht om een studieproject op te zetten rond de evaluatie van de "additionaliteit" van de IWT-subsidies. Naast de verkenning van de effectiviteitsmeting via 'input' en 'output' additionaliteit, is ook veel aandacht gegaan naar de exploratie van de "gedragsadditionaliteit", vanuit de vaststelling dat de interactie tussen het IWT en zijn 'klanten' niet alleen effect kan hebben op de bankrekening maar ook op allerlei aspecten van het innovatiemanagement (portfoliosamenstelling, samenwerkingen, financieringsstrategieën). Dit is een relatief nieuw perspectief waarvoor een beroep werd gedaan op het internationaal netwerk binnen OESO-TIP. In 2003 werden twee TIP-workshops georganiseerd in Brussel waaraan experts uit diverse landen deelnamen. Er werd een studie uitbesteed aan Prof. Luke Georgiou (PREST) om een conceptueel kader en een surveymodel te ontwikkelen. Het IWT-Observatorium organiseerde daarna een proefproject o.l.v. Prof. Bart Clarysse voor het uittesten en uitwerken van dit model.

Binnen de OESO-TIP werkt het Observatorium ook mee aan een internationaal vergelijkende studie over de ontwikkeling van het horizontaal innovatiebeleid (MONIT). In oktober werd de tussentijdse workshop georganiseerd op het IWT, met drie eigen bijdragen (in samenwerking met derden): het profiel van het Vlaams InnovatieSysteem; de interactie tussen innovatie en duurzame ontwikkeling in Vlaanderen; de relatie tussen innovatie en transportbeleid in Vlaanderen.

Aanknoppend bij de ontwikkelde expertise waren er bijdragen aan internationale workshops i.v.m. het clusterbeleid van de EU-Trend Chart, het STRATA-project MAP en over gedragsadditionaliteit van het TAFTIE-netwerk.

Het IWT-Observatorium neemt voor het IWT deel aan diverse nationale en internationale netwerken. In Vlaanderen is er samenwerking met het Steunpunt O&O-Statistiek en het Steunpunt Ondernemerschap, Ondernemingen en Innovatie.

Verder werd ook een rapport gepubliceerd over de impact van de "intelligente omgeving" als gevolg van de convergentie van technologieën op het bedrijfsmodel van IMEC (IWT-Studie 44).

DEEL 5 FINANCIEEL EN ADMINISTRATIEF VERSLAG

Financieel en administratief verslag

1. Inkomsten

Het begrote krediet aan gewone ontvangsten voor de uitvoering van de beleidsdoelstellingen en de operationele taken van het instituut werd voor 2003 initieel vastgesteld op:

- K€ 10.656 aan werkingsmiddelen;
- K€ 72.822 aan dotatie voor de steunverlening aan O&O- en innovatieprojecten (de vroegere zogenoemde autonome functie).

Tevens werd het IWT ertoe gemachtigd om in het kader van de O&O-steun voor een totaal bedrag van K€ 88.873 nieuwe verbintenissen aan te gaan waarvan de vereffening deels in 2003 en deels in de eerstvolgende dienstjaren ten laste van de jaarlijkse overheidstoelage zal worden uitgevoerd:

- K€ 16.788 aan dotatie voor de steunverlening aan acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse regering;
 - het totaal aan beleidsmiddelen dat voor het technologisch innovatiebeleid van de Vlaamse regering werd voorzien bedroeg K€ 25.058 deels te vereffenen in 2003, deels in de volgende jaren;
- K€ 7.312 als dotatie voor de Innovatieve Mediaprojecten (e-VRT) gekoppeld aan K€ 7.982 beleidskrediet voor het aangaan van nieuwe verbintenissen;
- een bedrag van K€ 1.326 aan subsidies voor de Universitaire Interfacediensten;
- K€ 7.300 betalingskrediet voor het contractueel landbouwkundig onderzoek met een totaal van K€ 10.540 beleidskrediet voor het aangaan van nieuwe verbintenissen;
- K€ 18.470 aan subsidies voor het wetenschappelijk administratief en financieel beheer van de specialisatiebeurzen voor doctorandi aan de universiteiten van de Vlaamse Gemeenschap;
- K€ 4.200 speciale dotatie voor de bevordering en ondersteuning van technologisch onderzoek aan de hogescholen in Vlaanderen (HOBV) gekoppeld aan K€ 5.949 beleidskrediet;
- K€ 7.326 betalingskrediet voor het vereffenen van de verbintenissen die werden aangegaan in het kader van het vroegere programma Generisch BasisOnderzoek aan de Universiteiten (GBOU).
- K€ 16.840 als beleidskrediet voor het aangaan van nieuwe verbintenissen in het kader van het Strategisch BasisOnderzoek (SBO).

Naar aanleiding van de begrotingscontrole 2003:

- werd het budget werkingsmiddelen in het vooruitzicht van de intrestverrekening 2002 en na het in mindering brengen van het begrotingsoverschot 2002 vastgesteld op K€ 10.811 (incl. indexprovisie);
- werd het budget met de beleidskredieten in het domein van het technologisch innovatiebeleid als volgt verdeeld:
 - > De dotatie voor projecten op initiatief van bedrijven en innovatie samenwerkingsverbanden werd, na het gedeeltelijk in mindering brengen van het begrotingsoverschot 2002 ten belope van K€ 7.486, definitief vastgesteld op K€ 66.631. Tenslotte werd bij beslissing van de Raad van Bestuur van 16 oktober 2003 een bedrag van K€ 4.800, waarvan K€ 3.800 vanuit de lijn "Innovatieve Mediaprojecten" en K€ 1.000 vanuit de lijn "Acties van Technologische Innovatie vanwege de Vlaamse regering", getransfereerd en gevoegd bij de IWT-dotatie. Dit bracht het totaal op K€ 71.431 betalingskrediet gekoppeld aan K€ 88.873 vastleggingsmachtiging;
 - > De dotaties voor acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse regering werd verlaagd tot K€ 11.182 aan betalingskredieten met de mogelijkheid om voor K€ 21.141 aan nieuwe verbintenissen aan te gaan.
- werd het budget voor het toekennen van specialisatiebeurzen verlaagd tot K€ 17.786 met een voorafname van 2% of K€ 356 als vergoeding voor de beheerskosten;
- werd de speciale dotatie IWT voor onderzoek aan de hogescholen in Vlaanderen, na aanpassing en het in mindering brengen van het begrotingsoverschot 2002, verhoogd met K€ 1.748 tot K€ 5.941 waarvan K€ 5.762 (GOK) effectief aan het IWT werd overgemaakt, gekoppeld aan K€ 5.949 (GVK) vastleggingskrediet;

- werd het krediet "Generisch BasisOnderzoek aan de Universiteiten", na een vermindering met het begrotingsoverschot uit vorig dienstjaar, verhoogd tot K€ 10.379 waarvan K€ 9.510 effectief naar het IWT werd doorgestort. Het vastleggingskrediet bleef ongewijzigd vastgesteld op K€ 16.840;
- werd hoewel voor het nieuwe programma Strategisch BasisOnderzoek (SBO) aanvankelijk geen vereffeningskrediet was voorzien om de eerste betalingen te kunnen uitvoeren in functie van het voorziene beleidskrediet, alsnog een bedrag ingeschreven van K€ 1.263;
- werd het krediet voor wetenschappelijk en technologisch onderzoek met landbouwkundig doel, waarvoor in het kader van de uitvoering van het Lambermontakkoord een bedrag van K€ 7.300 (GOK) werd voorzien gekoppeld aan K€ 10.540 (GVK) beleidskrediet, gewijzigd in K€ 6.696 (GOK) en K€ 10.794 (GVK);
- bleef het krediet voor de universitaire interfacediensten ongewijzigd, vastgesteld op K€ 1.326.

Naast de voorziene kredieten voor de werking en de budgetten onder IWT-beheer waren er nog de ontvangsten uit Europese programma's, de inkomsten uit de terugbetalingen van teveel ontvangen steun door bedrijven, onderzoekers en onderzoekinstellingen, de inkomsten uit het gedeeltelijk doorverhuren van de vijfde verdieping, de terugstorting van vergoedingen en verzekeringspremies, de middelen voor de betaling van de EFRO-steun, de overdracht van de saldi vorige dienstjaren en de gelegenhedsontvangsten. Aldus bedroeg het totale beschikbare budget, door het IWT zelf te besteden voor 2003: K€ 163.345 tegenover K€ 154.740 in 2002.

	2002 (in K€)		2003 (in K€)	
	begroot	aangerekend	begroot	aangerekend
I. Ontvangsten werkingsmiddelen (*)	9.581	9.581	10.811	10.811
II. Dotatie O&O en innovatieprojecten	73.680	73.680	66.631	66.631
III. Dotatie voor steunverlening aan acties van technologische innovatie	17.197	17.197	12.182	12.182
IV. Innovatieve Mediaprojecten	---	---	10.955	10.955
V. Specialisatiebeurzen	18.265	18.265	17.786	17.786
VI. HOBUE-Fonds	4.732	4.635	5.941	5.762
VII. Generisch BasisOnderzoek (GBOU)	6.343	5.800	10.379	9.511
VIII. Strategisch BasisOnderzoek (SBO)	---	---	1.263	1.263
IX. Landbouwkundig onderzoek	2.316	2.316	6.696	6.495
X. Universitaire Interfacediensten	---	327	1.326	1.326
XI. EFRO	---	5	68	110
XII. Inkomsten uit het FFEU	---	---	3.500	3.500
Subtotaal	132.114	131.806	147.538	146.332
XIII. Ontvangsten uit EU gesteunde acties				
- IRC	431	333	149	151
- DISCOMAP	---	---	8	0
Subtotaal	431	333	157	151
XIV. Niet uitbetaalde steun vorige dienstjaren	2.378	3.077	0	231
XV. Terugbetaalde steun bedrijven	---	---	3.377	3.364
XVI. Inkomsten uit doorverhuur van de 5e verdieping	106	106	109	110
XVII. Terugvorderingen steun uit landbouwkundig onderzoek specialisatiebeurzen	---	7	162	205
XVIII. Overdracht saldi vorige dienstjaren				
- Werking	371	371	137	137
- O&O en innovatieprojecten	7.655	7.655	7.487	7.487
- Specialisatiebeurzen	92	92	559	559
- HOBUE-Fonds	1.177	1.177	8	8
- Acties van technologische innovatie	4.455	4.455	3.376	3.376
- GBOU	5.429	5.429	531	531
- Landbouw	---	---	600	600
- Europese acties	135	135	79	79
- EFRO	---	---	- 48	- 48
Subtotaal	21.798	22.504	16.377	16.639
XIX. Gelegenheidsontvangsten	89	97	202	223
Subtotaal	89	97	202	223
Algemeen Totaal	154.432	154.740	164.274	163.345

Tabel 30:
Inkomsten van het
IWT - Overzicht
van sluiting
2002 en 2003

(*) door loonindexering verhoogd met een aanvullende dotatie van K€ 59 uit een (centraal beheerd) provisioneel krediet.

2. Uitgaven volgens jaarrekening

De aangerekende betalingen op de inkomsten 2003 betreffen de:

- werkingskosten;
- uitgaven op de dotatie voor O&O- en innovatieprojecten;
- uitgaven voor acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse regering;
- uitgaven voor de innovatieve mediaprojecten;
- uitgaven voor de Universitaire Interfacediensten;
- uitgaven voor de GBOU-projecten;
- uitgaven in het kader van de actie ter bevordering en ondersteuning van het technologisch onderzoek aan de Hogescholen in Vlaanderen (HOBV);
- de specialisatiebeurzen;
- uitgaven voor acties in het kader van de Europese programma's (dienstverlening);
- uitgaven voor wetenschappelijk en technologisch onderzoek met landbouwkundig doel.

2.1 Werkingskosten

Deze omvatten zowel de personeels- en centrale beheerskosten gedekt door de werkingsdotatie als de loon- en werkingskosten van het contractueel wetenschappelijk en administratief personeel vergoed lastens de middelen die in het kader van de opdrachtstelling rond de deelname aan Europese programma's en het beheer van het specialisatiebeurzenstelsel aan het IWT werden toegekend. Voor de kosten verbonden aan de opdrachten in het kader van het netwerk van Europese IRC's (Innovation Relay Centres) en het beheer van de specialisatiebeurzen (SB) werd telkens een afzonderlijk krediet voorzien.

De totale uitgaven voor de organisatiemiddelen en werking van het instituut (K€ 11.479) bleven ruim-

Tabel 31:
Overzicht van de
geboekte uitgaven
op basis van de
voorlopig afgesloten
jaarrekening en
balans

	Uitgaven 2002		Uitgaven 2003	
	in K€	in %	in K€	in %
1. Dotatie werkingsmiddelen				
- Personeel	5.796	54,9	6.760	58,9
- Werkings- en uitrustingskosten	4.344	41,1	4.218	36,8
Subtotaal	10.140	96,0	10.978	95,7
2. IRC				
- Personeel	162	1,5	149	1,3
- Werkings- en uitrustingskosten	26	0,3	12	0,1
Subtotaal	188	1,8	161	1,4
3. Specialisatiebeurzen				
- Personeel	112	1,1	221	1,9
- Werkings- en uitrustingskosten	120	1,1	119	1,0
Subtotaal	232	2,2	340	2,9
Algemeen Totaal	10.560	100,0	11.479	100,0

schoots beneden het beschikbare budget van K€ 11.867 (K€ 10.811 dotatie + K€ 137 overgedragen saldo vorige dienstjaren + K€ 586 overdracht saldi Europese programma's naar werking + K€ 110 huurinkomsten + K€ 223 diverse ontvangsten + K€ 586 beheersvergoeding IRC en SB) en liggen circa K€ 919 hoger dan de uitgaven in 2002. Deze stijging wordt verklaard door het gecombineerd effect van:

- enerzijds de hogere personeelsuitgaven (+ K€ 1.060);
- anderzijds de verlaagde beheerskost ondanks een verhoging door indexatie van de huurprijs en de gestegen uitgaven voor externe studie- en expertiseopdrachten deels gecompenseerd door een verlaging van de uitgaven voor deelname aan beurzen en tentoonstellingen, deels door minder betaalde belastingen. Dankzij de verbeterde schuldpositie in 2002 lagen de aangerekende debetintresten in 2003 bovendien K€ 145,5 lager dan in 2002.

De uitgaven ten behoeve van de personeelskosten ten belope van K€ 7.130 stegen tegenover 2002 met K€ 1.060. De werkings- en uitrustingskosten daalden met K€ 141 tot K€ 4.349. Het aandeel van de personeelsuitgaven in het geheel van de werkingskosten bedroeg 62,11% tegenover 57,48% in 2002.

De werkings- en uitrustingskosten in 2003 bedroegen in totaal K€ 4.349 (in 2002: K€ 4.490). Deze daling met K€ 141 ten opzichte van vorig jaar is het gevolg van de midden vorig jaar genomen begrotingsmaatregel om een zekere rem te zetten op de uitgaven en op die manier de thesaurietoestand op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap terug in evenwicht te brengen.

De kosten voor de uitvoering van de opdrachten in het kader van het IRC-programma zijn t.o.v. vorig jaar met K€ 27 gedaald ingevolge de lagere personeelskosten. Dit in tegenstelling met de beheerskosten voor de specialisatiebeurzen die t.o.v. 2002 met K€ 108 zijn gestegen.

2.2 Uitgaven voor wetenschappelijk onderzoek met een economische finaliteit

De uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling omvatten specifiek de volgende actielijnen:

- O&O-projecten van bedrijven, ingediend op eigen initiatief, in alle industriële sectoren samen met de projecten van collectief onderzoek en van technologische dienstverlening en de postdoctorale onderzoeksmandaten;
- de acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse regering.

2.2.1 Uitgaven voor steun aan O&O- en innovatieprojecten

Het betreft de uitgaven die werden aangerekend lastens het krediet (Pr. 71.3 - b.a. 99.12 en 41.01) dat de middelen groepeerd die volgens art. 5 van het Innovatiedecreet worden toegekend aan de Raad van Bestuur van het IWT binnen de reglementaire krijtlijnen zoals bepaald door de Vlaamse regering.

Het bedrag dat hiervoor in het aangepaste begrotingsdecreet werd voorzien bedroeg K€ 66.631. Dit bedrag dient alsnog verhoogd met het niet aangewend saldo van vorig dienstjaar t.b.v. K€ 7.486, de K€ 3.126 aan terugstortingen plus een kredietoverdracht van K€ 4.800 vanuit de kredietlijn Vlaamse regering en Innovatieve Mediaprojecten, samen K€ 82.043.

Hierbij werd voor een totaal van K€ 101.501 aan nieuwe verbintenissen aangegaan waarvan de vereffening deels in 2003 deels in de eerstvolgende dienstjaren ten laste van de jaarlijkse overheidstoelage zal worden uitgevoerd.

	2002	2003
Steun aan industrieel basisonderzoek (BO)	6.364.938	5.822.428
Steun aan prototype onderzoek (PO)	3.626.014	9.265.639
Steun aan gemengd onderzoek (GO)	25.429.104	33.491.345
Steun aan KMO-Innovatiestudies (IS)	41.041	13.275
Steun aan KMO-Innovatieprojecten (IP)	733.597	321.811
Onderzoeksmandatarissen (OZM)	821.684	1.215.895
Collectieve centra	2.687.621	897.732
ITA (Actieprogramma InformatieTechnologie)	1.170.872	1.107.954
VLIET (Impulsprogramma EnergieTechnologie)	104.265	162.535
EUREKA	21.119.987	9.122.206
VAL (Actieprogramma Luchtvaart)	1.440.417	245.157
Multimedia	35.586	----
Medialab	21.140	----
KIV	316.588	166.736
KMO-Studies		589.495
KMO-Innovatieprojecten		2.809.469
Achtergestelde leningen		2.592.063
VIS-projecten	1.342.025	7.686.490
Andere (vroegere FIOV-steun, Proef- en Groenteteelt, ...)	6.657.720	6.266.818
Totaal	71.912.599	81.777.047

Tabel 32:
Vergelijkend overzicht van de aangerekende betalingen volgens aard van de toegekende steun voor 2002 en 2003 (€)

Uit dit overzicht blijkt dat de IWT-uitgaven in termen van betalingen t.o.v. 2002 met circa 14% zijn gestegen. Dit wordt onder meer verklaard door:

- het effect van het nieuwe financieringsbesluit dat op basis van het Innovatiedecreet van 18 mei 1999 de steun regelt voor bedrijfsprojecten van Onderzoek en Ontwikkeling. De hierin opgenomen nieuwe regels voorzien o.m. in een belangrijke administratieve vereenvoudiging waardoor de toegekende steun sneller aan bedrijven kon worden uitbetaald.
- de KMO-projecten die tot in 2004 konden gesteund worden vanuit de provisionele vastlegging eind 2000 (ca. 20 miljoen euro ten laste van de kredietlijn Vlaamse regering), maar sinds maart 2003 verder op deze kredietlijn ten laste worden genomen.
- de uitgaven voor de VIS-projecten met de projecttypes (Regionale InnovatieStimulering; Thematische InnovatieStimulering; het Collectief Onderzoek en de Thematische Dienstverlening van Collectieve Centra binnen de 3C/4C context).

Naast de betaling van de projecten waarvan het inhoudelijk en administratief beheer door het IWT wordt waargenomen waren er ook de betalingen van de dossiers waarvan het inhoudelijk beheer omwille van de continuïteit in dossierbehandeling door andere diensten dan het IWT wordt verzekerd (EFRO- en Interreg cofinancieringsdossiers, proeftuinen landbouw). De betalingsopdrachten m.b.t. deze dossiers worden op instructie van de beherende administratieve diensten door het IWT uitgevoerd.

2.2.2 Uitgaven voor acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse regering

Deze actielijn omvat de uitgaven voor acties die sinds midden 2000 binnen het kader van het Innovatiedecreet door de Vlaamse regering worden beslist en waarvan het administratief en financieel beheer aan het IWT werd toevertrouwd (Pr. 71.3 - b.a. 99.11 en 41.02).

De rol van het IWT in dit kader verschilt van actie tot actie. Afhankelijk van de opdracht blijft de rol van het IWT beperkt tot ofwel een opvolgings- en kassiersfunctie ofwel beheert het de volledige actie met inbegrip van de selectie, de opvolging en de evaluatie van de individuele projecten.

De uitgaven ten belope van K€ 14.513 werden aangerekend op de hiervoor voorziene begrotingsmiddelen ten bedrage van K€ 12.182 verhoogd met de K€ 469 teruggestorte steun en de K€ 3.376 begrotingsoverschot vorig dienstjaar die aan de dotatie werden toegevoegd tot samen K€ 16.021. Na overdracht van K€ 1.000 naar de IWT-budgetlijn voor steun aan bedrijven en innovatieve samenwerkingsverbanden werd het beschikbaar krediet finaal verlaagd tot K€ 15.027.

Van het hieraan gekoppelde krediet van K€ 21.141 aan machtigingen werd in eerste instantie K€ 10.093 overgedragen naar de IWT-kredietlijn voor O&O-steun aan bedrijfsprojecten (Pr. 71.3 - b.a. 41.01). Van het resterend bedrag van K€ 10.948 werd uiteindelijk voor een totaal van K€ 10.840 aan nieuwe verbintenissen aangegaan te vereffenen deels in 2003, deels in de eerstvolgende dienstjaren.

Tabel 33:
Vergelijkend
overzicht van de
aangerekende
betalingen
in 2002 en 2003 (€)

Acties	2002	2003
Clusters en gelijkwaardige initiatieven	548.296	----
Collectieve Centra	879.534	163.720
KMO-Programma	6.670.195	6.600.938
Innovatieve mediaprojecten	9.834.290	----
iDTV	----	1.102.877
Diverse (Epigoon - Proeftuinen - Landbouw)	2.846.263	1.756.972
GBOU	----	1.216.598
VIS-projecten	2.254.090	3.133.973
Achtergestelde leningen	255.087	538.243
Totaal	23.287.755	14.513.321

Na de eerste betalingen in 2000 van de dossiers die in het kader van de economische netwerkvorming en de collectieve centra hetzelfde jaar waren goedgekeurd volgden in 2001 de eerste vereffeningsdossiers van het nieuwe KMO-Programma, de innovatieve mediaprojecten en van een aantal kleinere specifieke acties die in de loop van 2001 door de Vlaamse regering positief werden beslist. In 2002 werden ook de eerste betalingen geboekt voor de VIS-projecten en de achtergestelde leningen als voorfinanciering van de verwachte projectkosten bij KMO's. Vanaf 2003 werden de subsidies voor e-VRT en de innovatieve mediaprojecten via een aparte kredietlijn (Pr. 71.3 - b.a. 41.04) uitbetaald. Daarnaast hechtte de Vlaamse regering op 18 juli 2003 haar goedkeuring aan het project "Vlaanderen Interactief: Onderzoek en Ontwikkeling interactieve Digitale Televisie Vlaanderen (iDTV)". Het project loopt over 17 maanden en beoogt de ontwikkeling van een prototype van een open en gemeenschappelijk platform voor interactieve digitale televisie. Wat de financiering van dit project betreft werd de totale steun bepaald op K€ 12.387 waarvan K€ 6.712 ten laste van het FFEU, het saldo van K€ 5.675 ten laste van de kredietlijn Vlaamse regering. Vanuit het FFEU werd K€ 3.500 ter beschikking gesteld voor de eerste betalingen 2003.

2.2.3 Innovatieve Mediaprojecten (e-VRT)

IWT beheert ten behoeve van de Vlaamse regering de middelen toegewezen aan de VRT voor het project e-VRT, zijnde het onderzoeks- en ontwikkelingsforum dat gericht is op het organiseren, begeleiden, verspreiden en opvolgen van nieuwe activiteiten op het vlak van de media.

Met de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT 2002 - 2006 verbond de Vlaamse Gemeenschap zich ertoe om drie e-VRT-projecten en de algemene werking van e-VRT te steunen. Het gaat om het proefproject Digitaal Thuisplatform, het onderzoeksprogramma MPEG voor de Vlaamse audiovisuele sector en het project oprichting van een ASP voor de Vlaamse audiovisuele sector.

Twee e-VRT-projecten zijn sinds het afsluiten van de Overeenkomst Innovatieve Mediaprojecten reeds afgevoerd. Het proefproject Digitaal Thuisplatform werd afgerond op 30 juni 2003, terwijl het MPEG-project op 30 september 2003 met goede resultaten kon worden afgesloten. Inmiddels werd een nieuw project voorbereid dat logisch aansluit bij het MPEG-project: @MEDIA-project (Advanced Media), Project voor geavanceerde media in België.

De financiering van zowel de algemene werking e-VRT als de vergoeding van de e-VRT-projecten gebeurt vanuit de begrotingslijn "Innovatieve Mediaprojecten" waarvoor in de initiële begroting 2003 een budget van K€ 7.982 werd voorzien om nieuwe verbintenissen aan te gaan. Ingevolge het geamendeerd financieel plan 2002 - 2006 werd het noodzakelijke krediet voor 2003 met K€ 2.537 verlaagd tot K€ 5.445. Van het aangepaste subsidiebedrag van K€ 10.955 werd K€ 3.800 overgeheveld naar de IWT-kredietlijn voor O&O-steun aan bedrijfsprojecten.

Met het saldobedrag van K€ 7.155 werden volgende betalingen (€) uitgevoerd:

	Afrekening 31/12/2002	Jan.-feb. 2003	Mrt.-apr. 2003	Mei-juni 2003	Juli-aug. 2003	Sept.-okt. 2003
Algemene werking e-VRT	537.166	557.833	557.833	557.833	557.833	557.833
DTP	- 124.540	229.911	761.590	347.830	0	0
MPEG	398.865	114.093	124.853	145.656	63.358	327.149
ASP	1.253.584	485.398	88.482	- 698.806	4.180	2.255
@MEDIA	0	0	0	0	0	24.876
Totaal	2.065.075	1.387.235	1.532.758	352.513	625.371	912.113

2.2.4 Universitaire interfacediensten

Met ingang van 1 oktober 2002 werd de vroegere ad-hoc regeling van de interface-activiteiten vervangen door het reglementair besluit van 13 september 2002 waarin het IWT wordt belast met de uitbetaling van de voorziene steun.

Het subsidiebedrag (€) dat voor de subsidiëring van de interface-activiteiten in 2003 werd voorzien bedroeg K€ 1.326 waarvan de betaling als volgt is verspreid:

	Vereffend in 2002 (€)	Eerste schijf van 80% te vereffenen in 2003	Te vereffenen Saldo in 2004
KUBrussel	2.190	7.107	1.776
KULeuven	135.378	439.171	109.792
Limburgs Universitair Centrum	11.052	35.855	8.963
Universiteit Antwerpen	44.472	144.268	36.067
Universiteit Gent	95.418	309.541	77.385
VUBrussel	38.487	124.856	31.214
Totaal	327.000	1.060.798	265.197

Mede ingevolge de indiening van een vijfjarig beleidsplan door elk van de betrokken diensten waarvan het onderzoek midden 2003 is gestart en de begrotingsrichtlijn "Betere afstemming van ontvangsten en uitgaven" van eind juli 2003, kon de subsidie in 2003 pas begin 2004 effectief uitbetaald worden.

2.3 Strategisch en beleidsgericht onderzoek

In de initiatieven ter ondersteuning van het Strategisch beleidsgericht onderzoek zijn onder meer begrepen:

- het programma Strategisch BasisOnderzoek (SBO);
- de actie ter ondersteuning van het onderzoek aan Hogescholen (HOBu);
- de specialisatiebeurzen voor doctoraatsstudenten;
- het wetenschappelijk en technologisch onderzoek met landbouwkundig doel.

2.3.1 Strategisch BasisOnderzoek (SBO)

Op 13 december 2002 hechtte de Vlaamse regering haar goedkeuring aan de invoering van een nieuw financieringskanaal voor Strategisch BasisOnderzoek. De voorloper van dit nieuwe financieringsinstrument was het vroegere GBOU-Programma (Generisch Basisonderzoek aan de Universiteiten). De belangrijkste nieuwigheden in vergelijking met het vorige (GBOU) programma hebben betrekking op:

- de verruimde indieningsmogelijkheden waarbij naast universiteiten voortaan ook bedrijven projecten kunnen indienen;
- de voorziene incentives bij organisatieoverschrijdende samenwerking.

Het beheer van dit nieuwe financieringskanaal werd toevertrouwd aan het IWT. Verder werd ervoor geopteerd om de eerste SBO-oproep 2002-2003 te beperken tot wetenschappelijk-technologische projecten met een economische of maatschappelijke finaliteit. Dit beantwoordt in een eerste fase aan een continuïteit met het GBOU-Programma.

Om aan deze basisdoelstelling te kunnen voldoen werd voor de uitvoering ervan in 2003 een budgettaire enveloppe voorzien van K€ 35.000 aan steunmogelijkheden waarvan K€ 16.840 op de kredietlijn SBO (Pr. 71.3 - b.a. 12.30) en K€ 18.160 op de kredietlijn Vlaamse regering (Pr. 71.3 - b.a. 99.11) met hieraan gekoppeld een vereffeningskrediet van K€ 1.263.

Na het openstellen van de oproep 2003 werden de meest gunstig gerangschikte projecten geselecteerd voor het volledige steunbedrag van K€ 35.000. Voor de betaling van de projecten uit het vroegere GBOU-Programma werd een apart krediet van K€ 10.496 voorzien waarvan een totaal van K€ 8.821 effectief werd uitbetaald.

	Vereffend in 2000	Vereffend in 2001	Vereffend in 2002	Vereffend in 2003
KUL	2.528.237	2.650.905	5.778.724	4.944.112
RUCA	162.907	375.736	721.220	133.393
UGent	980.555	1.322.455	2.175.030	1.540.730
VUB	817.156	828.889	1.271.645	1.745.733
Tropische geneeskunde	264.419	176.280	176.280	88.140
LUC	206.577	206.577	575.737	369.160
	4.959.851	5.560.842	10.698.636	8.821.268

Deze verlaging van de uitgaven ten opzichte van 2002 houdt rechtstreeks verband met de algemene begrotingsrichtlijn van juli 2003 waarmee bij de diensten van de Vlaamse Gemeenschap een betere afstemming werd beoogd van de algemene ontvangsten en uitgaven.

2.3.2 HOBU

Sinds 1997 loopt deze actie voor de bevordering en ondersteuning van technologisch onderzoek aan de Hogescholen in Vlaanderen (het HOBU-Fonds). Het doel van dit initiatief was, zoals eerder aangegeven, het opwaarderen van technologisch onderzoek aan de Vlaamse hogescholen en anderzijds het bevorderen van de verspreiding van technologiekennis via de hogescholen naar Vlaamse bedrijven en KMO's in het bijzonder.

Het beheer van dit HOBU-Fonds werd toegewezen aan het IWT dat ook de modaliteiten voor het organiseren van de oproepen en de selectie van de projectvoorstellen uitwerkte.

Het beschikbaar budget voor de actie bedroeg voor elk van de begrotingsjaren:

	Gesplitst VastleggingsKrediet (GVK)	Gesplitst OrdonnanceringsKrediet (GOK)
1996	2.479	1.239
1997	2.479	1.239
1998	4.214	4.090
1999	4.214	4.090
2000	5.934	4.303
2001	5.949	6.951
2002	5.949	4.732
2003	5.949	5.941

Sinds de oprichting van het HOBU-Fonds werden 7 "calls for proposals" gelanceerd nl. in januari 1997, februari en november 1998, december 1999 en november 2000, 2001 en 2002. Voor de eerste 3 calls stelde de Vlaamse regering jaarlijks K€ 4.214 ter beschikking van dit programma.

Vanaf de vierde oproep eind 1999 (portfolio 2000) was K€ 5.934 voorzien en voor de volgende oproepen telkens K€ 5.949.

In die jaren werden respectievelijk 86, 46, 49, 61, 59 en 69 dossiers ingediend waarvan er door het IWT uiteindelijk telkens 20 werden geselecteerd in '97 en '98, 18 in 1999, 26 in 2000, 24 in 2001 en 26 in 2002.

Voor de oproep 2003 werd een bedrag van K€ 5.949 (GVK) aan betoelagingsmogelijkheden en K€ 5.941 aan betalingsmiddelen (GOK) voorzien. Dit resulteerde in 25 geselecteerde projecten voor een totaal van K€ 5.949 toegezegde financiële steun.

Met het vereffeningskrediet ten belope van K€ 5.941 + K€ 8 overgedragen saldo 2002 samen K€ 5.949 werd, met inachtnaam van de begrotingsrichtlijn van midden 2003 voor een beter evenwicht tussen de uitgaven en de ontvangsten, voor een totaal van K€ 4.145 aan steun uitbetaald zodat de rekening met een begrotingsoverschot van K€ 1.624 kon worden afgesloten.

2.3.3 Specialisatiebeurzen

Onder de voorwaarden bepaald in het Besluit van de Vlaamse regering van 26 januari 1994 is het IWT sinds 1 oktober 1994 belast met het wetenschappelijk, administratief en financieel beheer van het stelsel van de specialisatiebeurzen voor doctorandi aan de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap.

Voor het bekostigen van deze beurzen werd in de begroting 2003 van de Vlaamse Gemeenschap een bedrag ingeschreven van K€ 17.786. Dit bedrag verhoogd met het saldo 2002 ten bedrage van K€ 559, plus K€ 87 teruggestorte steun geeft samen: K€ 18.432.

Op basis van:

- het besluit van de Vlaamse regering betreffende de toekenning van de specialisatiebeurzen door het IWT en de wijziging van dit Besluit goedgekeurd door de Vlaamse regering op 29.06.1994;
- het reglement voor het toekennen van de specialisatiebeurzen;
- de adviezen van de commissies van externe deskundigen;
- de toepassing van de rangschikkings- en selectieprocedure voor kandidaatbursalen zoals goedgekeurd door de Raad van Bestuur van het IWT;

bedraagt het totaal van de aangerekende betalingen op dit krediet (inclusief beheerskosten) K€ 18.214. Het begrotingsoverschot 2003 voor de specialisatiebeurzen bedroeg aldus K€ 218.

2.3.4 Het wetenschappelijk en technologisch onderzoek met landbouwkundig doel

Bij de overheveling van de landbouwbevoegdheden in het kader van het Lambermontakkoord werd in 2001 het contractueel landbouwkundig onderzoek door de Vlaamse regering toegewezen aan het Beleidsdomein Wetenschappen en Technologische Innovatie. Het beheer en de opvolging van het contractueel landbouwkundig onderzoek werd opgedragen aan het IWT.

Het onderzoek heeft tot doel de productiviteit, het concurrentievermogen, de kwaliteit en de duurzaamheid in de land- en tuinbouw te stimuleren. De onderzoeksprojecten hebben een collectief karakter omdat ze gericht zijn op de bevordering van de sector en niet op het oplossen van problemen van individuele land- en tuinbouwbedrijven. De projecten worden uitgevoerd door onderzoeksploegen van Vlaamse instellingen van hoger onderwijs, onderzoeksinstellingen en proefcentra.

Op 23 mei 2003 heeft de Vlaamse regering haar goedkeuring gehecht aan de selectie van de projectvoorstellen ingediend in het kader van de oproep 2003 van het contractueel landbouwkundig onderzoek. Er werden 70 projectaanvragen ingediend voor in totaal K€ 25.997 aan gevraagde steun. Met de beschikbare budgettaire enveloppe van K€ 9.265 kon steun verleend worden aan de verlenging van 15 lopende projecten voor een bedrag van K€ 5.063 en aan 11 nieuwe projectaanvragen voor een bedrag van K€ 4.188 samen K€ 9.251. Samen met de vergoeding van de projecten uit de vorige oproepen werd voor een totaal van K€ 5.026 steun aan landbouwkundige projecten uitbetaald.

2.4 Ondersteunen van innovatie en valorisatie: IRC-Vlaanderen

IRC (Innovation Relay Centres) is een initiatief ter stimulering van de verspreiding en de exploitatie van O&O-resultaten en nieuwe technologie in de Europese Unie, waarbij het IWT optreedt als Vlaams knooppunt in het IRC-netwerk. Enkele belangrijke aandachtspunten hierbij zijn:

- stimuleren van meer KMO's tot internationale samenwerking en bepaling van hun noden op het vlak van innovatie;
- gebruik van technologie-import om de Vlaamse industrie te versterken en promotie van de Vlaamse onderzoeksresultaten en technologie in het buitenland;
- groeiende samenwerking met de bestaande actoren in het Vlaamse innovatielandschap teneinde het aantal Europees samenwerkende bedrijven te vergroten.

De hieruit voorkomende kosten worden gedekt door een vergoeding vanwege de Europese Gemeenschap.

De beheerskost van deze actie bedroeg in 2003: K€ 161. De aanrekening gebeurde lastens de vergoeding (K€ 230) die in 2003 en vorige jaren door de Europese Gemeenschap aan het IWT werd toegekend.

2.5 Samenvattend overzicht van de totale uitgaven volgens jaarrekening 2002 – 2003

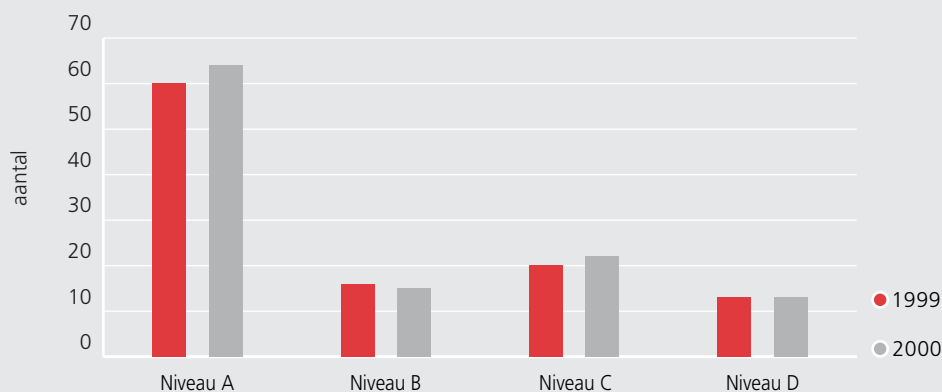
	2002 (in K€)	2003 (in K€)
I. Wedden en vergoedingen		
- Statutair en contractueel personeel	5.796	6.760
- IRC	162	149
- Specialisatiebeurzen	112	221
- Andere vergoedingen (RvB)	15	14
Subtotaal	6.085	7.144
II. Werkingskosten		
- Decretale opdrachten	4.136	3.997
- IRC	26	12
- Specialisatiebeurzen	120	119
Subtotaal	4.282	4.128
III. Investeringskosten		
- Meubelen en kantoormachines	23	59
- Informatica (hard- en software)	110	75
- Dienstvoertuigen	24	---
- Inrichting kantoren	36	74
Subtotaal	193	208
IV. Uitgaven voor steun aan projecten op initiatief van bedrijven en innovatie samenwerkingsverbanden		
- Steun aan industrieel basisonderzoek (BO)	6.365	5.822
- Steun aan prototype onderzoek (PO)	3.626	9.266
- Steun aan gemengd onderzoek (GO)	25.429	33.491
- Steun aan KMO-Haalbaarheidsstudiestudies	41	13
- Steun aan KMO-Innovatieprojecten	733	322
- Onderzoeksmantatarissen (OZM)	822	1.216
- Collectieve centra	2.688	898
- ITA (Actieprogramma InformatieTechnologie)	1.171	1.108
- VLIET (Impulsprogramma EnergieTechnologie)	104	163
- EUREKA	21.120	9.122
- VAL / LuRu	1.440	245
- Multimedia	36	---
- Medialab	21	---
- KIV	317	167
- KMO-InnovatieStudies (IS)	---	589
- KMO-InnovatieProjecten (IP)	---	2.809
- Achtergestelde leningen	---	2.593
- VIS-projecten	1.342	7.686
- Andere (vroegere FIOV-steun, Proef- en Groenteteelt,...)	6.658	6.267
Subtotaal	71.913	81.777
V. Uitgaven voor acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse regering	23.288	14.513
VI. Universitaire interfaces	327	---
VII. Innovatieve Mediaprojecten	---	6.848
VIII. Uitgaven voor de bevordering en ondersteuning van technologisch onderzoek aan de Hogescholen in Vlaanderen (HOBV)	5.811	4.146
IX. Uitgaven voor de financiering van het Generisch Basisonderzoek aan de Universiteiten (STWW/ GBOU)	10.699	8.821
X. Specialisatiebeurzen	17.565	17.874
XI. Wetenschappelijk en Technologisch onderzoek met landbouwkundig doel	1.716	5.026
XII. Uitgaven in het kader van Europese programma's: JIIS	79	---
XIII. EFRO-toeslag	53	62
XIV. Uitgaven met FFEU-middelen	---	3.500
Algemeen Totaal	142.011	154.047

3. Personeel en prestaties

3.1 Personeelseffectief per 31.12.2003

	2002	2003
Niveau A	60	64
Directie	5	4
Adviseur	51	56
Directeur	1	1
Adjunct van de directeur	3	3
Niveau B	16	15
Niveau C	20	22
Niveau D	13	13
Totaal	109	114

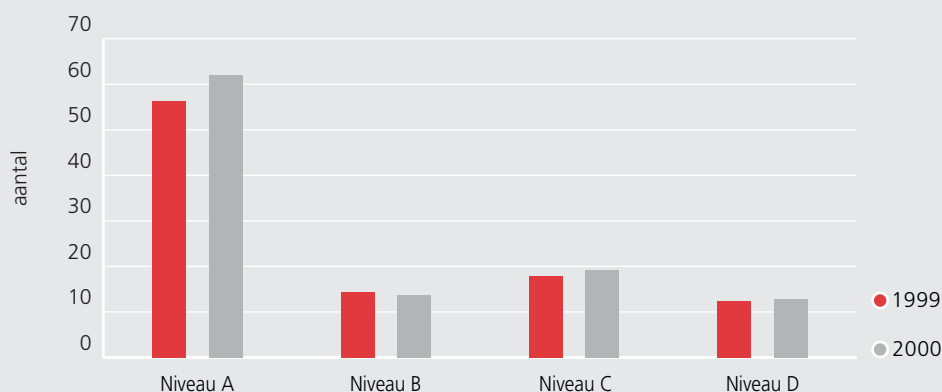
Personeelseffectief
op 31.12.2003

3.2 Evolutie van het beschikbaar effectief in VTE (stand op 31.12.2003)

	2002	2003
Niveau A	56,41	62,13
Directie	4,00	4,00
Adviseur	48,41	54,13
Directeur	1,00	1,00
Adjunct van de directeur	3,00	3,00
Niveau B	14,36	13,66
Niveau C	17,82	19,21
Niveau D	12,50	12,74
Totaal	101,09	107,74

Beschikbaar effectief
in VTE
op 31.12.2003

3.3 Evolutie van het personeelsbestand in 2003

3.3.1 Nieuwe personeelsleden in dienst gekomen 2003

Contractuelen		Statutairen		Totaal	
Voltijds	Deeltijds	Voltijds	Deeltijds	Voltijds	Deeltijds
6	0	7	0	13	0

Het betrof 7 adviseurs, 2 andere universitaires en 4 administratieve medewerkers: 6 vrouwen en 7 mannen.

3.3.2 Personeelsleden uit dienst gegaan in 2003

Contractuelen		Statutairen		Totaal	
Voltijds	Deeltijds	Voltijds	Deeltijds	Voltijds	Deeltijds
5	0	1	0	6	0

Het betrof 4 personen van niveau A, 1 van niveau C en 1 van niveau D, of anders ingedeeld: 1 vrouw en 5 mannen. 3 personen hiervan gingen uit dienst na gecontingenteerd verlof voor de duur van de proeftijd.

3.4. Naamlijst van de medewerkers die in 2003 prestaties leverden

Deze lijst vermeldt de naam van de personen, ongeacht of hun tewerkstelling voltijds of deeltijds was, voor zover zij presteerden in 2003.

3.4.1 Directiecomité

ZEEUWTS Paul	Directievoorzitter
DE POTTER Bernard	Directeur Innovatiestimulering
VAN DE LOOCK Leo	Directeur Evaluatie en Opvolging
VANDERMEULEN Michel	Directeur Personeel en Juridische Zaken

3.4.2 Adviseurs

ALLEWIJN Kristel	DEMESMAEKER Els
ARENTS Inge (in op 17.11.2003)	DEZITTERE Dries
BAETEMAN Monique	FAIGNET Stephane
BILSEN Greet	GOOSSENS Karel
BORGERS Jozef	GORIS Kathleen
BRUYNSEELS Ria	KREKELS Bruno
CALLENS Mia	LAROSSE Jan
CARCHON Donald	LEGERMANN Barbara
CAUWENBERG Veerle	LUCAS Carine
COUCKE Peter	MASYN Yvon
DE BUYSER Luc	MENTEN Patricia
DE CAESEMAEKER Bart	MICHIELS Johan (in op 01.01.2003)
DE DONCKER Lieve	OTTE Dirk
DE MAEYER Annelies (in op 01.03.2003)	PARENT Magali
DE REZE Gil	POLLET Marc
DE ROECK Tania	RENDERS Annie
DE WILDE Willy	SCHREURS Paul
DELANGHE Henri (uit 15.01.2003)	SILEGHEM Maarten
DELEENER Alain	SLEECKX Eric

SOORS Ferdi (in op 01.01.2003)
 STASSIJNS François
 STEEMAN Herman
 STEVENS Rudi
 THEVISSSEN Peter
 VAN BAUWEL Herman (in op 01.01.2003)
 VAN DEN BOSCH Anne
 VAN DER AUWERA Geert

3.4.3 Ander universitair personeel

COLLIER Jochen
 GRIETEN Bart (in op 17.11.2003)
 LOOSVELT Micheline (in op 01.01.2003)
 MAECKELBERGHE Dirk
 MAES Jan
 POLLET Hans (in op 01.07.2003)
 POLLEUNIS Ludo
 VAN WALLEGHEM Wouter (uit op 16.12.2003*)
 VANDE VYVERE Danny

3.4.4 Administratieve medewerkers

BAEYENS Liesbeth
 BAUWENS Patrick
 BRUYLANDT Deborah
 BUGGENHOUDT Karen
 CHRISTIAENS Geert (uit op 31.03.2003)
 DE GREVE Karine (in op 01.05.2003)
 DE LIL Niko (uit op 30.06.2003)
 DE MAESSCHALCK Ria
 DE MARREZ Philip
 DE SMEDT Kurt
 DE VOS Christine
 DERUYTTERE Astrid
 DEVOLDERE Nathalie
 DRIEGHE Karlien
 EECKHOUT Sabine (in op 15.08.2003)
 FRANCO Herlinda
 GHYS Nand
 GIES Luc
 GOOVAERTS Gerlinde
 HAULOTTE Marleen
 JANSSENS Jan
 JORIS Ann
 LIETAERT Rik
 MERCKX Gerda

3.4.5 Onderhoudspersoneel

AMMARTI Fatima
 DE RIDDER Jacqueline
 MEIRLEVEDE Luc
 SIDALI Brahim
 VANDE BORNE Fabienne

VAN GASTEL Marc (in op 01.07.2003)
 VAN ISACKER Filip
 VAN RANSBEECK Bart
 VAN STEENKISTE Danny
 VAN WASSENHOVE Fredy
 VANWASSENHOVE Luc
 VERSTRAETEN Peter
 VOET Marnix (in op 01.12.2003)

MIGO Mohamed
 MORET Erwin
 PIOT Wim
 PODEVYN Gerthy
 RAES Marleen
 ROSVELDS Marcel
 SCHELFHOUT Els
 SCHOOF Nancy
 SERNEELS Ingrid
 TORSIN Jan
 VAN DE VELDE Conny
 VAN DEN BREMT Ann
 VAN DEN BREMT Sandra (in op 14.04.2003)
 VAN IMPE Koen
 VAN MOL Evi
 VANDE BERGH Monique
 VANDERSTRAETEN Suzy
 VERMEIR Annemie
 VERVOORT Carmen
 VOETS Ann
 WATTEZ Katty
 WIJNS Fabienne

* einddatum verlof voor de duur van de proeftijd

3.5 Personeelsleden zonder prestaties in 2003

CLAUS Christine: gecontingenteerd verlof voor de duur van de proeftijd (uit dienst 23.07.03)

COSAERT Donaat: verlof in opdracht bij het VIWTA.

VAN DEN BOSSCHE Lutgarde: voltijdse loopbaanonderbreking

VANDEVENNE Johan: gecontingenteerd verlof voor de duur van de proeftijd (uit dienst 31.12.03)

3.6 Situatie op 31.12.03 volgens prestatiestelsel

	Voltijdse prestaties	Deeltijdse prestaties ^o	Voltijdse loopbaanonderbreking*
Niveau A	57	7	
Niveau B	13	2	1
Niveau C	11	11	
Niveau D	11	2	
Totaal	92	22	1

^o inclusief gecontingenteerd verlof (20 d/j)

* niet meegeteld in tabel 3.1

3.7 Situatie van de personeelsbezetting in VTE over het jaar volgens niveau en geslacht

	Man	Man Niv. A	Vrouw Niv. B tot E	Vrouw Niv. A	Totaal Niv. B tot E
Jan	43,50	17,00	15,22	27,35	103,07
Feb	43,00	17,00	15,25	27,60	102,85
Mrt	43,00	17,00	17,05	27,43	104,48
Apr	43,00	15,77	16,73	28,48	103,98
Mei	43,00	16,00	17,00	29,45	105,45
Jun	42,10	16,00	17,19	29,44	104,73
Jul	42,87	14,78	16,00	29,22	102,87
Aug	41,65	14,76	14,62	29,74	100,77
Sep	43,50	15,00	16,73	31,09	106,32
Okt	43,43	14,57	16,09	29,91	104,00
Nov	43,40	15,75	17,56	30,10	106,81
Dec	44,74	15,43	17,39	30,17	107,73

3.8 Tewerkstelling volgens juridische grondslag (situatie per 31.12.2003)

	Statutair ^o	Contr* Onb. Duur	Totaal
Niv A	40	24	64
Niv B	13	2	15
Niv C	18	4	22
Niv D	8	5	13
Totaal	79	35	114

^o excl. voltijdse loopbaanonderbrekers en gecontingenteerd verlof voor proefperiode

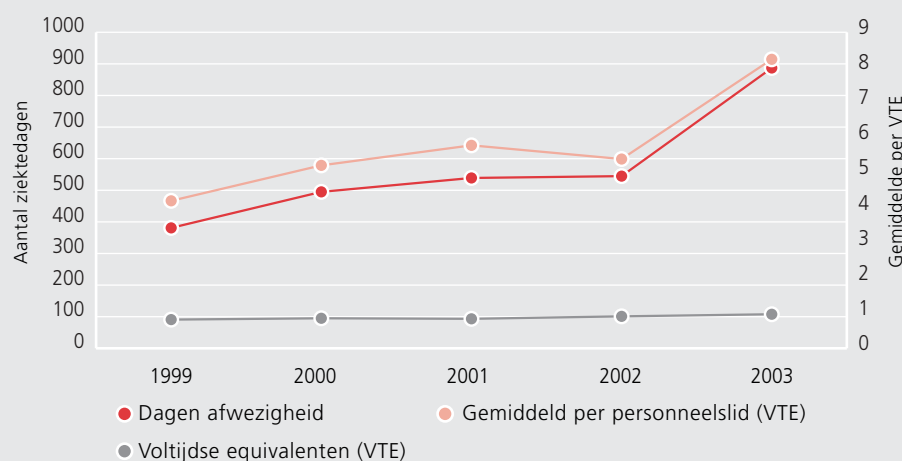
* in niv. A inclusief de opstartformatie die een vaste betrekking in de personeelsformatie bezetten

3.9 Afwezigheid wegens ziekte

	1999	2000	2001	2002	2003
Dagen afwezigheid*	381	495	539	544,8	887
Voltijdse equivalenten (VTE)	90,8	95	93,3	101,09	107,73
Gemiddeld per personeelslid (VTE)	4,20	5,21	5,78	5,39	8,23

* de afwezigheid ingevolge ziekenhuisopname, zwangerschap of arbeidsongeval niet meegerekend maar inclusief deeltijdse werkherhvatting om gezondheidsredenen

Afwezigheden
wegens ziekte

De arbeidsongeschiktheid is gestegen van 5,4 dagen naar 8,2 dagen per VTE. De stijging deed zich voor op een ogenblik dat het IWT, na overheidsopdracht, een volledig en samenhangend systeem van regelmatige controle bij afwezigheid wegens ziekte heeft geïmplementeerd bij het begin van het jaar. Ondanks deze voorzorg is het verzuimcijfer sterk gestegen. Mogelijke redenen zijn de werkdruk en de opvallende stijging van het aantal heelkundige ingrepen. De hospitalisatie zelf zit niet in de cijfers van het verzuim, de revalidatie wel. Tot slot moet worden vastgesteld dat het verzuimcijfer van het A-personeel voor het eerst sinds het bestaan van het IWT het verzuimcijfer van het niet-A-personeel heeft ingehaald. Daarnaast moet ook worden vastgesteld dat bij het niet-A-personeel de stijging ook het gevolg is van regimes van deeltijdse werkherhvatting in het raam van een aangepast revalidatietraject van personeelsleden met psychosociale symptomen.

Indien men het ziektecijfer in dagen plaatst tegenover de netto VTE-inzet (gemiddeld 85,67 VTE), komt men op een verzuimpercentage van 4,88%, wat licht hoger ligt dan het vergelijkbaar cijfer voor alle werknemers in België (4,10%).

4. Vorming

4.1 Algemene cijfers

Overzicht van de
opleidingsinspanning

	Aantal betrokken werknemers	Aantal gevolgde opleidingsuren	Kosten voor het IWT (€)
Contractuelen	30	1.328	28.130
mannen	20	870	20.103
vrouwen	10	458	8.027
Statutairen	58	1.772	29.319
mannen	34	1.084	19.347
vrouwen	24	688	9.972
Totaal	Personen 84	3.100	57.449

De vormingsinspanning wordt geduid aan de hand van begrotingsuitgaven en het formeel geregistreerde aantal opleiding en vorming. De uitgaven voor vorming bedroegen in 2003 € 57.449. Dit bedrag ligt 21% lager dan in 2002, en 42% lager dan in 2001.

Het aantal uren vorming en opleiding bedroeg 3.100 uren of ongeveer 408 dagequivalenten.

4.2 Toelichting

Volgende berekeningen betreffen de momenten van formele vormingsregistratie (betalend, door het IWT besteld of tegen betaling afgenomen bij derden). Dit is een vrij formeel beeld van de vormingsinspanning, maar ook de gemakkelijkste vorm voor de presentatie ervan. Overigens blijkt uit de activiteitenregistratie van IWT adviseurs (niveau A) dat de formele registratie zo'n 50% is van de totale vormingstijd. Die totale vormingstijd omvat dan ook de tijd voor vakliteratuur, externe kosteloze seminaries, vakbeurzen, e.a. De trendanalyse gebeurt hier dus alleen op de formele vormingactiviteiten (zoals vorige jaren).

In deze cijfers zit niet het statutaire vormingsverlof, te weten maximum 120 uur per jaar voor individuele trajecten.

Omschrijving	Besteed bedrag (€) ^o		Dagen vorming	
	2002	2003	2002	2003
Individuele opleidingsinitiatieven	18.506	28.942	117,5	172,5
Collectieve opleidingsinitiatieven	26.809	18.044	110	163,5
Seminaries/studiedagen buitenland	7.116	3.725	47	25,0
Seminaries/studiedagen binnenland	19.876	6.737	104	47,0
Totaal	72.307	57.449	378,5	408,0

^odirecte extra kost

*Individuele of
collectieve
opleidingen
/ opleidingen
binnen-
of buitenland*

De meest uitgesproken verschillen met 2002 betreffen individuele opleidingen (gestegen), collectieve opleidingen (gedaald) en seminaries en studiedagen in het buitenland. De daling van het budget "collectieve opleiding" is geheel voor rekening van de door het IWT zelf georganiseerde vormingssessies (middagpresentaties over nieuwe initiatieven inzake innovatiesteun, stafvergaderingen): het betreft hier vormingsmomenten die eigenlijk geen directe financiële kost hebben voor het IWT.

Het aantal dagen vorming is toegenomen t.o.v. 2002. Dit wordt voor een groot gedeelte verklaard door de stijging van het aantal individuele opleidingsinitiatieven. Deze houdt verband met een ommekeer in het vormingsbeleid: er bestaat nagenoeg geen gestuurde programmatie meer. Indien de duur opnieuw stijgend is (2002: 378,5 dagen), dan is dat relatief: gezien het aantal gestegen personeelsleden nominaal van 109 naar 114 is de vormingsinspanning nagenoeg status quo gebleven tegenover 2002 en dus 36% lager dan in 2001.

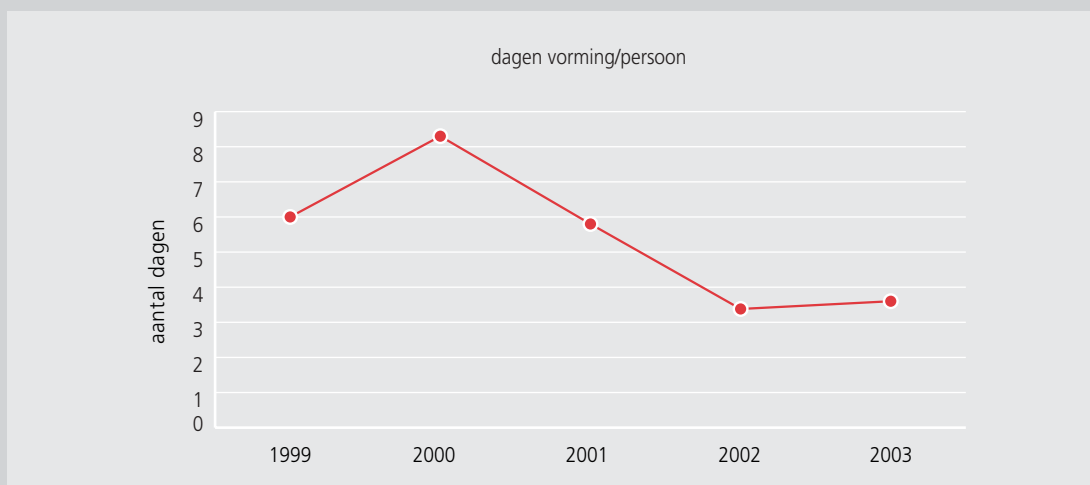
Jaar	Uitgave (€)	Dagen	Kost (€) ^o /dag	Dagen/pers
1999	97.667	580	169	6
2000	90.395	876	103	8,3
2001	97.914	591	166	5,8
2002	72.307	378,5	191	3,38
2003	57.449	408	141	3,6

^o directe extra kost

*Evolutie over
langere periode*

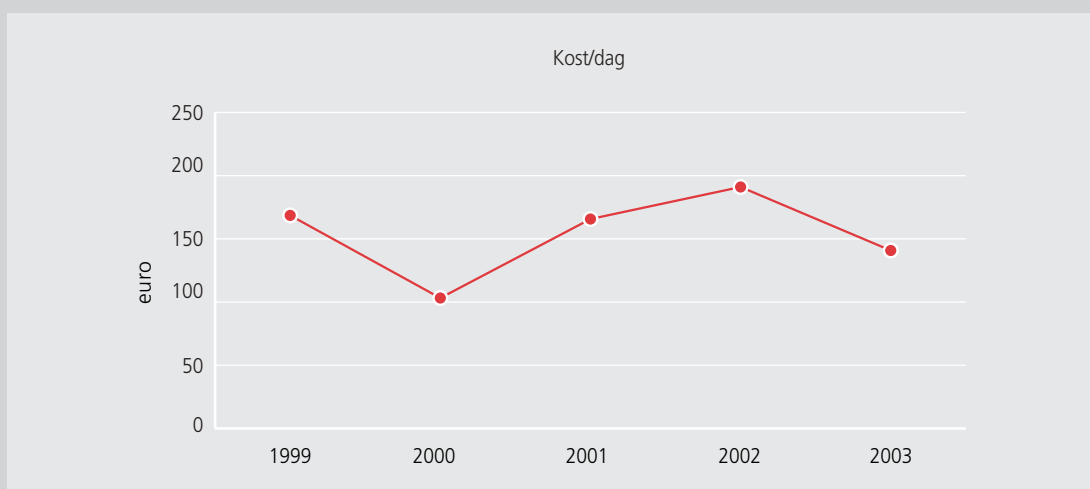

Het aantal dagen
per persoon

Er moet opnieuw worden vastgesteld dat in vergelijking met vorige periodes het aantal formele uren vorming laag blijft. Het aantal vormingsdagen per persoon is nu opnieuw ongeveer 3, zoals in 2002. De doelstelling van de directie was bij de uittekening van het nieuwe personeelsplan via de PRO-PER-analyse (Proces en Personeel) om minstens 5% expliciete IWT-vorming gemiddeld te voorzien per personeelslid. Dit objectief is dus ondanks de personeelsstijging ook in 2003 niet bereikt. De uitleg hiervoor kan worden gevonden in de blijvende druk van de gestegen werkbelasting.

Directe kost
per dag

De daling van de kosten zelf voor georganiseerde opleiding blijkt op zich geen goede indicatie van de vormingsinspanning: in 2003 daalde die uitgave in belangrijke mate, maar bleef het aantal uren per personeelslid praktisch ongewijzigd.

4.3 Externen die in 2003 meewerkten aan vorming en opleiding

Onderwerp	Docent	Organisatie
MBTI-Traject	Hilde Gerené	Zelfstandige
Excel	Winke Wiers	CIO
Gesprekstechnieken	Jannette Jongmsma	Focus Consulting
Productontwikkeling	Paul Verhaert	Verhaert D&D Kruikeke

5. Toelichting bij de HRM-aspecten

5.1 Invulling van de personeelsformatie

Sinds begin 2002 beschikt het IWT over een goedgekeurd personeelsplan, met volgende inhoud:

	A3	A2	A1	B	C	D
algemene leiding	2					
directie*		2*				
adviseur		51,7**				
directeur		2				
informaticabeheerder		1				
applicatie- en databeheerder			2			
adjunct van de directeur			2			
documentalist			1			
deskundigen				16,5		
secretariaatsmedewerkers					17,8	
logistiek medewerker						7
onderhoudsmedewerker						5***
Totaal per niveau	2	56,7	5	16,5	17,8	12
Algemeen totaal			110			

* 3de functie ingevuld door een directeur
 ** inclusief interne controller en externe communicatie, en 1 adviseur landbouw die het federaal takenpakket landbouw volgde, dat door de Vlaamse regering aan het IWT werd toevertrouwd.
 *** ingevolge uitbreiding vloerbezetting

Dit plan was gesteund op proces- en takenanalyses, situatie 2000-2001.

Effectieve bezetting (contractueel en statutair personeel in VTE) per 31.12.2003

	A3	A2	A1	B	C	D/E
algemene leiding	1					
directie		2				
adviseur		51,1				
directeur		2*				
informaticabeheerder		1				
applicatie- en databeheerder			2			
adjunct van de directeur			2			
documentalist			1			
deskundigen				15,66		
secretariaatsmedewerkers					18,22	0,91
logistiek medewerker						6,87
onderhoudsmedewerker						4,96
algemene leiding						
Totaal per niveau	1	56,1	5	15,66	18,22	12,74
Algemeen totaal			108,72			

* waarvan 1 directielid

5.2 Loopbanen

Mevr. C. Claus, Directeur-generaal en co-leidend ambtenaar van het IWT keerde niet terug naar het IWT, en nam het nieuwe mandaat niet op met ingang van 23.07.2003.

Na de goedkeuring in 2002 van de herziene personeelsformatie en de examenprocedures voor statutaire invulling (waarvan het grootste deel in 2002 gebeurde met uitlopers naar 2003) konden, na de reglementaire stages, alle personeelsleden vastbenoemd worden. Het aantal statutaire personeelsleden bedraagt op 31.12.03 79 (op 114) of bijna 70% (op 31.12.02: 65%, op 31.12.01: 33%).

Voor een beperkte groep (6) adviseurs is de statutaire aanstelling pas mogelijk na goedkeuring door de Vlaamse regering van het gewijzigd Personeelsstatuut.

Daarnaast voorzag het reeds voormelde personeelsplan voor het eerst ook de mogelijkheid om bevorderingen binnen het niveau D2, C2 en B2 toe te kennen aan statutaire personeelsleden.

De directie besliste tot aanstelling in C2 en B2 van 4 personeelsleden op basis van vakantverklaring van: 2 betrekkingen in niveau B2 en 2 in niveau C2. De 5 kandidaten werden gescreend op basis van hun competenties en ervaring met zwaardere functietaken. Ze konden dus worden bevorderd met ingang van 01.04.03. Dit was de eerste bevorderingsronde binnen een niveau sinds de oprichting van het IWT in 1991. Een personeelslid van niveau B dat in 2002 slaagde voor de overgang naar niveau A werd bij die gelegenheid (en gezien het gebrek aan vacaturemogelijkheid in niveau A) bevorderd naar niveau B2.

5.3 Syndicale relaties

Het syndicaal BasisOverlegComité (BOC) vergaderde 7 maal. D.w.z. dat er naast de traditionele 3-maandelijke vergadering, 3 extra vergaderingen waren. De vergaderingen behandelden onder meer:

- de concrete uitvoering van de invulling van de personeelsformatie, enerzijds via de benoeming van geslaagden uit bestaande statutaire werfreserves en anderzijds via bevorderingen;
- de opvolging van de bezetting van de personeelsformatie met het oog op vervangingswervingen en contractuele aanwervingen in functie van bijkomende externe opdrachten;
- diverse reglementen en procedures rond deze aanwervingen en bevorderingen (IVA-rp en gevolgen voor personeel);
- de toekomst van het IWT, gegeven de beslissingen van Beter Bestuurlijk Beleid (diverse procedures in 2003 en 2004);
- het opstellen en bespreken van een nieuw IWT-personeelsstatuut in functie van de reglementering van het stambesluit van de Vlaamse Openbare Instellingen (finalisatie in 2004);
- stand van zaken i.v.m. pensioenregeling voor de ambtenaren van het IWT (gerealiseerd begin 2004);
- het opstellen per 1 juli 2003 van een arbeidsreglement en overleg m.b.t. aanpassingen hiervan (bijvoorbeeld inzake werktijdregeling en dienstvrijstellingen, richtlijnen ingeval van ziekte);
- het vormingsbeleid bij het IWT.

5.4 Veiligheid en preventiebeleid

Voor de praktische voorbereiding en gecoördineerde uitvoering van het veiligheids- en preventiebeleid werd beslist tot oprichting van een Interne PreventieCommissie. Dit is een gemeenschappelijk werkorgaan van de directie, vakverenigingen en interne preventieadviseur

Als voornaamste acties kunnen worden vermeld:

- de invoering en opvolging van het rookbeleid, met inbegrip van een aanbod tot begeleid stoppen met roken;
- de realisatie van een (meerjaren)actieplan inzake preventie en welzijn met als eerste prioriteit het opstellen van een evacuatieboek bij noodgevallen;
- de keuze van de nieuwe vloerbekleding van de lokalen;
- een grondige evaluatie, opvolging en controle van de luchtkwaliteit in het gebouw;
- jaarverslag Federale OverheidsDienst (FOD) Arbeid en tewerkstelling over de werkzaamheden in 2002.

5.5 Evaluatiegebeuren

De jaarlijkse evaluatie werd normaal afgewerkt. Er waren geen beslissingen tot vertraging of onvoldoende.

5.6 Emancipatie en diversiteitsbeleid

De interne begeleidingscommissie vergaderde in 2003 7 maal, met als belangrijkste agendapunten:

- samenwerking binnen IWT tussen Emancipatiezaken en HRM;
- werkklimaat, tevredenheid en pesten;
- vergaderingscultuur (in samenwerking met emancipatiedienst Vlaamse overheid);
- hernegotiering van de garanties inzake opvang van zieke kinderen gedekt via de polis bij ACCOR;
- het definiëren van een nieuwe actie met het oog op het zoeken en aanbieden van vrouwelijke experts voor de colleges van deskundigen die in het IWT mee oordelen over het toekennen van innovatiesteun;
- invalshoeken inzake work-life balans voor het project "Anders werken - werken op afstand" van de directie.

Het aantal vrouwen in niveau A bedraagt nu 18 of blijft op het peil van 2002, nl. 28% van het totale aantal in dienst.

Het aantal allochtone Belgen bedraagt 3 (ongewijzigd).

5.7 Vriendenkring

Het bestuur van de Vriendenkring kwam tijdens het voorbije jaar 7 keer samen om hun activiteiten voor te bereiden.

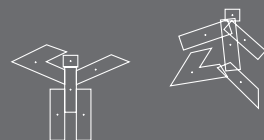
Naast de klassiekers zoals de fuif, de daguitstap, het Sinterklaasfeest en de hobby-kerstmarkt waren er, als reactie op de resultaten van de enquête van vorig jaar heel wat korte activiteiten: ontbijt, lunches, dessertbuffet,

In het kader van de actie "Broodje Brussel", gelanceerd door de toeristendienst "Onthaal en Promotie Brussel" (OPB), werd door de Vriendenkring elke week een actie "gepromoot". Op die manier werd ook een "ander" publiek dan de gewone getrouwen aangesproken.

5.8 Sociale Dienst

Het IWT is zoals in 2002 lid van de vzw Sociale Dienst van de Vlaamse Gemeenschap. Naast juridisch advies betekent dit voor het personeel ook toegang tot culturele activiteiten en evenementen tegen verlaagde kostprijs, en tot financiële ondersteuning, wanneer nuttig en nodig.

DEEL 7 BIJLAGEN

Bijlage 1: Onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten van bedrijven

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
ALCATEL BELL NV <i>10G IP Routing with NP Technology</i>	996.575	
ALCATEL BELL NV <i>10GB Line Termination Board</i>	814.723	
AVEVE Zuivel NV <i>Aanrijking van aroma in melkvetmatrices: studie van technologie, invloed van procescondities en matrixeffecten</i> UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Levensmiddelentechnologie en Voeding Afd. Technologie, Chemie en Microbiologie van de Levensmiddelen	299.481	
INNOGENETICS NV <i>ABIN: Characterisation of ABIN and ABIN-interacting proteins and their potential application in the inflammatory signalling pathway</i> VIB-Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie Departement Moleculaire Biologie	852.118	
TENNECO AUTOMOTIVE EUROPE NV <i>ACSAS: Geavanceerde controllers voor semi-actieve en actieve ophangingen</i> KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Werktuigkunde Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering - PMA	106.290	
INNOGENETICS NV <i>AD non-CSF: Proteins and protein metabolites related to APP processing in blood and CSF: identification and use as biomarkers in neurodegenerative diseases</i>	1.076.068	
CROPDESIGN NV <i>AGROS: Applied Genomics for Resistance against Osmotic Stress</i>	2.465.811	KMO
ASCO INDUSTRIES NV <i>Alternatieve materiaalkeuze voor de heugel-tandwielaandrijving van slats</i> VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Metallurgie, Elektrochemie & Materiaalkennis (META)	741.764	LuRu
ALCATEL BELL NV <i>ARGUS: Architecture for reliable and guaranteed network services</i> UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Telecommunicatie en Informatieverwerking Afd. Stochastische Modelling en Analyse van Communicatiesystemen (SMACS)	2.046.667	
CNH BELGIUM NV <i>Automatische regeling van het reinigingsproces in maaidorsers</i> E.I.A. ELECTRONICS NV KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Dept Agrotechniek en -Economie Lab voor Landbouwwerktuigkunde	658.606	KMO
RECTICEL NV <i>BEST PUR: Biomimetically enhanced 'soft touch' PUR</i> Max Planck Institut für Metals Research Evolutionary Biomaterials Group	972.735	
INNOGENETICS NV <i>BioPRIDE: Polymer Replication Interdigitated electrodes for nucleic acid testing</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW Microsystems, Components & Packaging (MCP)	963.785	
BARCO NV Projection Division Media & Entertainment <i>BOON: High Brightness and High resolution Wide aspect ratio projector platform</i> BARCO Ltd.	984.852	
deVGen NV <i>C. elegans as a model organism for ion channels and drug discovery</i>	2.430.000	KMO
BARCO NV BarcoView <i>CheckUp!</i>	600.667	

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
AMI Semiconductor Belgium BVBA <i>COMPOSE: Characterisation, optimisation and modelling of integrated power semiconductor devices</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW ELIS Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW Silicon Technology & Device Integration (STDI) KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Elektrotechniek (ESAT) Afd. ESAT-TELEMIC Limburg Universitair Centrum Instituut voor Materiaalonderzoek IMOMECE	2.326.914	
SCIENTIFIC-ATLANTA EUROPE NV <i>Content on Demand Platform</i>	1.239.526	
BARRIER THERAPEUTICS NV <i>Creation and validation of a technology platform for accurate selection and faster development of new dermatologic medications</i> MAIA SCIENTIFIC NV	1.801.850	
HOSTIT NV <i>Customer Intelligence</i>	242.828	
DECEUNINCK NV <i>CYCLEFOAM: Onderzoek en ontwikkeling t.b.v. de productie en toepassingsmogelijkheden van PVC-foaming op basis van post-consumer PVC-afval</i>	510.771	DTO
ANDROME NV <i>DAMAGE: Digital Asset Management for Animated Global Entertainment</i> LUC, Faculteit Wetenschappen Dept Wiskunde-Natuurkunde-Informatica (WNI) Expertise Centrum Digitale Media	732.412	KMO, EFRO
DW Plastics NV <i>De ontwikkeling van een plastic pallet voor de beveragesector, voor de stockage van kratten en biervaten</i>	121.915	
TIENSE SUIKERRAFFINADERIJ NV <i>De prebiotische effecten van inuline en oligofruuctose in visvoer</i> JOOSEN-LUYCKX AQUA BIO NV KULeuven, Faculteit Wetenschappen Dept Biologie Afd. Syst. & Ecol. Dieren/Lab voor Aquatische Ecologie	401.100	KMO
EUROMOLD NV <i>De uitbreiding van de cold shrink technologie voor verbindingstukken en de elastische slip-on eindaansluitingen uit het middenspanningsgebied naar het eerste deel van het hoogspanningsgebied</i>	127.166	
UMICORE NV Electro-Optic Materials <i>Developing an Economically and Environmentally-Friendly Process for High-Quality InP Substrates</i>	659.508	DTO
INALFA NV <i>Dieptrekken van partieel verwarmd aluminium</i> CORUS ALUMINIUM NV	304.504	
MATERIALISE NV <i>DIGICAD: Digitale CAD voor design automatisatie</i>	1.435.225	KMO
DEGUSSA ANTWERPEN NV <i>Dismutation of trichlorosilane to monosilane for the production of polycrystalline silicon based photovoltaic cells</i> DEGUSSA AG	293.788	DTO
REDUCT NV <i>DUCTRUNNER DR 50-2000/10 & 40-2000/10</i> VERHAERT NEW PRODUCTS AND SERVICES NV	390.851	KMO
BEKAERT NV - BTC <i>EASI: Energy Absorbing Safety Integrity</i> KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Metaalkunde & Toegepaste Materiaalkunde - MTM Afd. Mechanische Materiaalkunde	622.729	EUREKA
ABLYNX NV <i>Efficiënte selectie van enkel-domein camelid antilichamen geschikt voor het ontwerpen van tweede generatie peptide geneesmiddelen</i> ALGONOMICS NV	352.896	KMO

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
ALCATEL BELL NV <i>ELISA: End-to-end Multi-technology Infrastructure for SLA Management</i>	1.497.773	
EGEMIN NV <i>EPIA: ontwikkeling van een software suite bestaande uit een engineering-studio en een universeel framework</i> KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Computerwetenschappen Afd. Informatica	851.154	
ABLYNX NV <i>Evaluatie van een nieuwe klasse van therapeutica gebaseerd op Cameloïde single-domein anitlichaamfragmenten</i> VUB, Faculteit Wetenschappen Vakgroep Toegepaste Biologische Wetenschappen Onderzoeksgroep Ultrastructuur (ULTR)(V.I.B.)	2.093.988	KMO
INNOGENETICS NV <i>FibMar: Identification of predictive and theranostic markers for the characterisation of liver fibrosis</i>	1.287.988	
ALCATEL BELL NV <i>FLASH: Flexible, Advanced Services and High bandwidth DSLAM</i>	1.748.925	
MELEXIS NV <i>FLIPTech 2: Miniaturiseren en robuuster maken van druksensoren in de automotive omgeving</i>	90.107	EUREKA
UMICORE NV UMICORE Electro-Optic Materials <i>GeAs: Development of performant, high-frequency GaAs based electronic components on Ge wafers</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW Microsystems, Components & Packaging (MCP)	191.873	
BETA-CELL NV <i>Gebruik van insuline-producerende foetale varkens beta-cellen voor behandeling van diabetes</i> UGent, Faculteit Diergeneeskunde Vakgroep Geneeskunde en Klinische Biologie van de Kleine Huisdieren Université Catholique de Louvain, Faculté de Médecine Département de chirurgie Unité de Chirurgie Expérimentale VUB, Faculteit Geneeskunde en Farmaceutische Wetenschappen Vakgroep Preklinische Wetenschappen Onderzoeksgroep Pathologische Biochemie en Fysiologie (MEBO)	2.237.456	KMO
deVGen NV <i>Genomic and Genetic Pharmacology: Deorphanization of "orphan" drugs using a C. elegans based approach and validation of the corresponding human targets identified using mammalian cell assays</i>	1.851.660	KMO
CUSTODIX NV <i>HAPPY: Health and Privacy Protection for You</i>	171.413	KMO
INNOGENETICS NV <i>HYBTECH: Improving the reverse hybridisation technology for SNP and mutation detection</i>	331.528	
SES-EUROPE NV <i>Identificatie, karakterisatie en introgressie van Rhizoctonia solani en Cercospora beticola resistentie in commerciële suikerbiet</i> KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Dept Toegepaste Plantwetenschappen Centrum voor Microbiële en Plantengenetica	387.779	
IPA NV <i>IMPRONAFI: Accessibility and reactivity of natural fibres for materials with improved mechanical and physical performance</i> DEPOORTERE NV KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Metaalkunde & Toegepaste Materiaalkunde - MTM Afd. Mechanische Materiaalkunde PLA-MA BELGIUM NV PROFILLIN NV STAVELSE METAALBOUW NV TEX-DEM BVBA UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Bos- en Waterbeheer UNILIN NV	432.308	KMO, DTO
DEMEYERE NV <i>INCAF: Innovatief toepassen van deklagen in metaalomvormen</i> CULOBEL NV	444.359	KMO, EUREKA

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
INALFA NV		
JAGA NV		
OCAS NV		
PARTS & COMPONENTS NV		
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Pool 10 - Oppervlaktebehandeling		
MICROFIBRES EUROPE NV	179.440	
<i>Innovatieve differentiatie van synthetische poolweefsels voor de penetratie van nieuwe markten</i>		
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid Divisie Gent		
ALCATEL BELL NV	281.859	
<i>Innovative Test strategy for IP data products</i>		
OCAS NV	154.609	
<i>In-Process behaviour and mechanical properties of hydroformed tailored double blanks</i>		
PETERSIME NV	193.461	
<i>Integratie van on-line bioresponsmeting tijdens het incubatieproces</i>		
KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Dept Agrotechniek en -Economie Lab voor Agrarische Bouwkunde		
R.E.D. LABORATORIES NV	165.731	KMO
<i>Interferon pathway dysregulations in automimmune diseases and their implications for diagnosis and therapy</i>		
ALCATEL BELL NV	4.675.828	
<i>IPCC Blue Book 2003</i>		
ALCATEL BELL NV	473.108	EUREKA
<i>ITEA 02024 TBONES: Transparent backbone optical network simulator</i>		
Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW INTEC		
XTREME-INTEGRATIONS NV	1.108.107	KMO, EUREKA
<i>ITEA 02027 LASCOT: LArge Scale COllaborative decision support Technology</i>		
CAPVIDIA BVBA		
VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Stromingsmechanica (STRO)		
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV Philips Innovative Applications BRUGGE	893.919	
<i>JAGUAR: digitaal programmeerbaar platform voor digitale tv en realisatie van een prototype</i>		
REMY INDUSTRIES NV	384.276	
<i>Karakterisering van rijstproteïnen als basis voor een valorisatieproject</i>		
KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Dept Levensmiddelen- en Microbiële Technologie Lab voor Levensmiddelenchemie		
BARCO NV Projection Division Media & Entertainment	1.234.104	
<i>Large-area direct view displays</i>		
INTEL Corporation - USA		
RiTdisplay Corporation		
SARNOFF Corporation		
TYCO ELECTRONICS/RAYCHEM NV	1.130.810	
<i>LIAM: Hoogperformante Low cost Interconnectie componenten voor een nieuwe generatie Access netwerk producten, aangemaakt met nieuwe micro-optische fabricatietechnologiën</i>		
Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW INTEC		
VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Toegepaste Natuurkunde en Fotonica (TONA)		
ETAP NV	134.111	DTO
<i>Lichtregelsystemen 'DALI' op armatuurniveau</i>		
RECTICEL NV	181.593	DTO
<i>LIGHTBACK: Development of a lightweight backing panel material with a TorHex Honeycomb core and polyurethane resins for automotive interior applications</i>		
KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Metaalkunde & Toegepaste Materiaalkunde - MTM Afd. Mechanische Materiaalkunde		
KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Werktuigkunde Afd. Productietechnieken, Machinebouw en Automatisering - PMA		

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
AGILENT TECHNOLOGIES Belgium NV Sirius Mobile Research & Design <i>MEDEA+ A107: 4G-RADIO: A Silicon Application Platform for Radio Communications</i>	856.773	
AMI Semiconductor Belgium BVBA <i>MEDEA+ A404: SSAE: Silicon systems for automotive electronics</i>	1.584.144	EUREKA
PITS NV <i>MEDEA+ T123: CRESCENDO II</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW Silicon Technology & Device Integration (STDI)	1.932.274	EUREKA
SARNOFF EUROPE BVBA <i>MEDEA+ T206: ERIAS: ESD research and innovation for advanced SOI</i>	561.114	EUREKA
PITS NV <i>MEDEA+ T207: 65 nm CMOS300: 65 nm CMOS process in 300 mm wafers</i> ASM België NV Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW Silicon Process & Device Technology (SPDT)	4.362.073	EUREKA
PITS NV <i>MEDEA+ T406: EXCITE: Extreme UV Consortium for Imaging Technology</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW Silicon Process & Device Technology (SPDT)	928.497	EUREKA
BARCO NV Projection Division Media & Entertainment <i>Media application framework</i>	554.951	
VIVACTIS NV <i>MeDiCal: Microplate differential calorimetry</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW AA/TC KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Dept Interfasechemie Centrum voor Oppervlaktechemie en Katalyse	387.852	KMO
LMS INTERNATIONAL NV <i>MeshMorphing: Empowerment of aircraft pre-development with Mesh Modification tools</i>	277.724	
SWEDISH MATCH CIGARS NV <i>Meting en optimalisatie van de verlijmbaarheid van tabaksbladeren</i> KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Dept Agrotechniek en -Economie Lab voor Naoogsttechnologie	54.044	
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV Philips Innovative Applications Turnhout <i>Mini 20W-Project: New platform for miniaturised and energy-efficient 20W CDM lamps</i>	416.708	DTO
LVD COMPANY NV <i>MonALaC: Monitoring for adaptive laser cutting</i> KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Werktuigkunde Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering - PMA XenICs NV	321.042	KMO
ALCATEL BELL NV <i>MOSAIC: Integrating service value enablers in the mosaic of access and edge network environments</i> VUB, Faculteit Wetenschappen Vakgroep Informatica en Toegepaste Informatica (DINF) Onderzoeksgroep Systeem- en Software-Engineering (SSEL)	1.415.660	
ALCATEL BELL NV <i>MOVE: Multi-user Online Virtual Environment</i> LUC, Faculteit Wetenschappen Dept Wiskunde-Natuurkunde-Informatica (WNI) Expertise Centrum Digitale Media UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Informatietechnologie (INTEC) Afd. Breedband-Communicatienetwerken	1.004.356	
TELINDUS NV <i>Multiservice Concentrator voor SHDSL en ADSL Access</i>	245.564	
INVE TECHNOLOGIES NV <i>N & H: Voeding en diergezondheid</i>	111.053	
RECTICEL NV <i>New ceramic foams for a catalytic diesel soot filter (DieFoam)</i> Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) Materiaaltechnologie	231.628	

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
BEKAERT NV - BTC <i>Next DLC: Next generation DLC technology</i> KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Metaalkunde & Toegepaste Materiaalkunde - MTM Afd. Chemische Materiaalkunde	398.368	
DENYS NV <i>Nieuw wrijvingslasprocédé voor het automatisch lassen van pijpleidingen</i> Belgisch Instituut voor Lastechniek UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Mechanische Constructie en Productie	959.407	DTO
TENNECO AUTOMOTIVE EUROPE NV <i>Nitrocarburisation of shock absorber piston rods</i>	73.560	DTO, EUREKA
VYNCOLIT NV <i>Onderzoek en ontwikkeling i.v.m. de productie en toepassingsmogelijkheden van met koolstofvezel versterkte fenolharscomposieten voor het spuitgieten van technische werkstukken</i>	524.954	
ENPROTECH BVBA <i>Onderzoek naar de inzetbaarheid van een interne membraanbioreactor voor hergebruik van afvalwater in de rouwerij-sector</i> SEE:WATER BVBA SOBELGRA NV Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) Milieutechnologie	211.677	KMO, DTO
AnaXis NV <i>Onderzoek naar en ontwikkeling van rijke klantapplicaties in een server-gebaseerde en peer-to-peer opzet over internet met toepassingen in de socio-culturele sector</i>	58.070	
DESSO DLW SPORT SYSTEMS NV <i>Onderzoek naar hoog-performant kunstgras voor voetbaltoepassingen</i> UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Textielkunde Afd. (Textiel)chemie en Oppervlaktebehandeling (Plasma)	652.478	
AGILENT TECHNOLOGIES Belgium NV EEs of EDA <i>Onderzoek naar modelleringstechnologieën voor de integratie van planaire elektromagnetische simulaties in het ontwerp van communicatiesystemen</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW INTEC	330.180	
TOXI-TEST NV <i>Onderzoek naar mycotoxinediagnostica</i> UGent, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen Vakgroep Bioanalyse Lab Bromatologie	304.094	KMO
MÖBIUS Business Redesign NV <i>Ontwerp en bouw van een Contact Centre Suite</i>	297.159	KMO
reMYND NV <i>Ontwerp, optimalisatie, implementatie en validering van innovatieve cellulaire screeningsystemen voor de identificatie van moleculaire targets en van chemische compounds actief in en tegen proteïne-aggregatie in neurodegeneratieve ziekten</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde Dept Menselijke Erfelijkheid	856.318	KMO
METRIS NV <i>Ontwikkeling van een 3D laser scanner voor het meten van specifieke kenmerken</i>	611.710	KMO
APPLITEK NV <i>Ontwikkeling van een elektrochemische sensor voor de bepaling van benzeen, (chloor)fenolen, dioxines en PCB's</i> UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Textielkunde UGent, Faculteit Wetenschappen Vakgroep Analytische Chemie Afd. Elektrochemische Analysemethoden	222.978	KMO
PROCTER & GAMBLE EUROCOR NV <i>Ontwikkeling van een generische depositietechnologie met een langdurige afgifte van de actieve bestanddelen met toepassing op wasmiddelen</i> KULeuven, Faculteit Wetenschappen Dept Chemie Afd. Organische Synthese	730.418	
NITTO EUROPE NV <i>Ontwikkeling van een verwijderbare dubbelzijdige tape voor recycledoelinden</i> Limburgs Universitair Centrum Instituut voor Materiaalonderzoek	482.898	DTO

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
MICHEL VAN DE WIELE NV <i>Ontwikkeling van een weefmachine voor het meerkleurig weven</i>	308.464	
THROMB-X NV <i>Ontwikkeling van nieuwe antitrombotica gebaseerd op gehumaniseerde antilichaamfragmenten die interfereren met de collageen-von Willebrand Factor-plaatjes glycoproteïne Ib as.</i> KULeuven, Campus Kortrijk Interdisciplinair Research Centrum (IRC) Lab voor Trombose-onderzoek	947.901	KMO
OMNICHEM NV <i>Ontwikkeling van nieuwe azidereagentia voor de synthese van fijnchemicaliën</i>	212.880	
HistoGeneX NV <i>Ontwikkeling van nieuwe fixerende entiteiten (NFE's) en weefseldoorwerkingsmethoden voor nucleïnezuur- en eiwitapplicaties</i> UA, Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen Dept Farmaceutische Wetenschappen Onderzoeksgroep Medische Biochemie	460.001	KMO
ECOSYNTH BVBA <i>Optimalisatie van innovatieve milieuvriendelijke reactiecondities</i>	217.041	DTO
SIEMENS NV <i>OSGP: Open Services Gateway Platform</i>	449.019	
ACUNIA NV <i>OTF-2: Open Telematics Framework Project 2</i>	659.474	KMO
ESKO-Graphics NV <i>PDF/IDF-based workflow system for the graphic arts market</i>	963.840	
EUROPLASMA NV <i>PLASMA-COLOUR: onderzoek naar de mogelijkheden om plasmabehandelingen te gebruiken als etsproces op geverfde textielweefsels met als doel heel diepe kleurtinten te bekomen</i> UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Textielkunde Afd. Verfkunde	239.349	KMO
BIODYNAMICS NV <i>Prenylflavonoiden in hop: basis voor ontwikkeling van een fytotherapeuticum voor behandeling van symptomen en ziekten, geassocieerd aan de menopauze</i> UGent, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen Vakgroep Geneesmiddelenleer Lab voor Farmacognosie en Fytochemie	423.867	KMO, EFRO
INNOGENETICS NV <i>Prophylactic vaccine research for HCV</i>	875.413	
FILLFACTORY NV <i>Reductie van donkerstroom in CMOS actieve pixel beeldsensoren</i>	94.473	KMO
XPEQT NV <i>ROCI: Reliability of Copper Interconnects</i> Limburg Universitair Centrum Instituut voor Materiaalonderzoek IMOMEC	586.182	KMO, EFRO
HYPERTRUST NV <i>Send2</i>	512.948	KMO
TELEVIC NV <i>SMS4PA: Sound Management System for Public Address systems</i> KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Elektrotechniek (ESAT) Afd. SCD-SISTA VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Electronica en Informatieverwerking (ETRO) Onderzoekseenheid Digital Signal and Speech Processing (DSSP)	408.739	KMO
ALCATEL BELL NV <i>SOLIDT: Solutions for xDSL interoperability, deployment and new technologies</i> KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Elektrotechniek (ESAT) Afd. SCD-SISTA VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Elektriciteit (ELEC)	924.771	
REAL SOFTWARE NV Retail Division <i>STORENET: Ontwikkelen van een geïntegreerde suite van producten voor de automatisering van de retail industry</i>	99.532	
MASUREEL Veredeling NV <i>Studie met betrekking tot het gebruik van basaltvezels in technisch textiel</i>	129.957	

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
4 AZA Bioscience NV <i>Synthesis, identification and characterization of new heterocyclic compounds with immuno-modulating activity</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde Dept Ontwikkelingsbiologie Afd. Experimentele Geneeskunde-Endocrinologie	1.134.758	KMO
BEKAERT NV - BTC <i>The development of steel reinforced thermoplastic tapes as reinforcement for large diameter thermoplastic pipes for onshore and sub sea oil & gas pipelines</i>	315.777	EUREKA
FRANTSCHACH BELCOAT NV <i>THERMHEX: a fundamental knowledge base for the production and use of thermoplastic folded honeycomb cores</i> JOHNSON CONTROLS NV KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Metaalkunde & Toegepaste Materiaalkunde - MTM Afd. Mechanische Materiaalkunde KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Werktuigkunde Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering - PMA LIBELTEX NV POLYVISION NV TOYOTA MOTOR EUROPE NV	446.494	EUREKA
BEKAERT VDS NV <i>Uniformity control in Large Area Coating (LAC)</i>	253.331	
ETAP YACHTING NV <i>Vacuüminjectie van grote polyesterrompen voor jachten</i> Nederlandse Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek (TNO) Centrum voor Lichtgewicht Constructies	98.884	DTO
COCHLEAR TECHNOLOGY CENTRE EUROPE <i>Verbeteren van de performantie van cochleaire implantaten door innovatieve spraakverwerkingsalgoritmes</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde Dept Neurowetenschappen en Psychiatrie Afd. Experimentele Oto-rhino-laryngologie KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Elektrotechniek (ESAT) Afd. SCD-SISTA	371.176	
UMICORE NV UMICORE Electro-Optic Materials <i>VIRGINES: Virtuele Germanium substraten voor innovatieve elektronica en zonnecelstructuren</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW Microsystems, Components & Packaging (MCP)	274.812	
REAL SOFTWARE NV <i>Vooranalyse van ruwe data door structuuranalyse en de toepassingen ervan op IVS</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde Dept Neurowetenschappen en Psychiatrie Afd. Neurofysiologie	442.837	
ZF Getriebe NV <i>VT 1+: Ontwikkeling van een gebruiks- en gebruiksvriendelijke CVT die 210 Nm motorkoppel aankan</i>	396.160	DTO
LMS INTERNATIONAL NV <i>WINDY: Flow induced noise and vibration modelling in the transportation industry</i> KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Werktuigkunde Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering - PMA	385.511	EUREKA
PAUWELS TRAF0 BELGIUM NV <i>WINDY: Ontwikkeling van een nieuwe generatie step up transformatoren voor de windenergie</i>	266.783	DTO
ACUNIA NV <i>WONKA-project</i>	396.083	KMO
ACUNIA NV <i>XINGU Generation 2</i>	978.699	KMO
PICANOL NV <i>Zelflerende machinesnelheid voor luchtstraalweefmachines: een concept- en haalbaarheidsstudie</i> UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Textielkunde Afd. Spinkunde	429.569	

Bijlage 2: KMO-Programma

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
IDEAXIS NV <i>"Customer- en Channel-intelligence" in de verzekeringssector</i>	25.051	EFRO
HOSTIT NV LUC, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen Dept Bedrijfskunde Onderzoeksgroep Data Aanalyse en Modelling		
DIGITAL CELL IMAGING LABS BVBA <i>(Studie voor) de ontwikkeling van een universeel microscopisch digitaal scanningsplatform</i>	20.000	
MAGWEL NV <i>Acceleratie-analyse voor electromagnetische simulatiesoftware</i>	26.179	
Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW Silicon Process & Device Technology (SPDT)		
CAD SYSTEMS NV <i>ACCELERATOR</i>	97.389	
SOMATI NV <i>ACORSERV - Anti Corrosie Service</i>	20.000	
E.I.A. ELECTRONICS NV <i>Agronaut - The agricultural Isobus Console</i>	20.000	
BUTTIENS COMMERCIAL COMPANY BVBA <i>Automatisatie van de Spirotome</i>	7.500	EFRO
Hogeschool Limburg Industriële Wetenschappen en Technologie Electromechanica		
TRICOLAST NV <i>Automatisatie van het breiproces van op maat gemaakte drukkleedij</i>	11.523	
Van Dessel Automatisatie NV <i>Automatische Kasdakreiniger</i>	32.600	DTO
Bakkerij DE KEERSMAEKER BVBA <i>Automatisering en mechanisering van een ambachtelijke bakkerij</i>	20.118	
PARTICIPATIUM BV VAN DER SCHOOT PROJECT TECHNIEK BV		
CORDATEC BVBA <i>A-view kathether voor cardiovasculaire chirurgie</i>	174.948	
ANDOCOR NV Isala Klinieken Locatie Weezelanden KULeuven, Faculteit Geneeskunde Dept Heelkundige en Anesthesiologische Wetenschappen Afd. Anesthesiologie O.L.V. Ziekenhuis Aalst		
ROMED NV Universiteit Utrecht, Universitair Medisch Centrum Anesthesiologie-Kamer 03.511 Peri-Operatieve Zorg, Anesthesie en Pijnbestrijding		
TELEVIC NV <i>B4neTs (Breedband Backbone netwerk voor Trein systemen)</i>	159.117	
UGent, Rectoraat		
VAN DOMMELE ENGINEERING NV <i>Bastvezelverwerkingslijn voor de verwerking van 10 ton/uur</i>	117.665	
DELTRACON BVBA <i>Bedrukken van vlasweefsels</i>	24.461	
APTEC DIAGNOSTICS NV <i>Bepaling van IGG subklassen in humaan bloed met turbidimetrie</i>	28.112	

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
DEVAN CHEMICALS NV <i>Bindertechnologie en evaluatiemethodes bij de applicatie van micro-encapsulatie op textiel</i> Hogeschool Gent, Campus BME/CTL Departement Industriële Wetenschappen Textiel	29.970	
MOONS NV <i>Biologisch-chemische behandeling met energieopwekking van organisch belaste concentraten</i> Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) Promotie- en Demonstratiecentrum voor Milieuvriendelijke Technologieën	6.000	
ECOVER Belgium NV <i>Biosurfactant synthesis and application in domestic laundry and cleaning agents</i>	129.392	DTO
LAMPE FINISHING BVBA <i>Bioticking</i> LAMPE TAPE WEAVING NV Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid Divisie Gent	358.213	DTO
BITOS NV <i>Bitras</i>	52.855	
MECOPOL BVBA <i>Bouw en optimalisatie van een halsrolmachine</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Departement Industrieel Ingenieur Onderwijseenheid IW&T, Electro-mechanica	73.665	EFRO
AVINCI BVBA <i>Bouwen van een multi-channel data distribution system via XML</i>	99.564	
MIR BVBA <i>Brandwerende afsluitingen in horizontale en verticale toepassing/variante met een officieel geteste brandweerstand (RF) van 2 uren</i>	91.987	
STIP NV <i>Brandwerende Poort voor de Toekomst</i>	20.000	
LOXIS BVBA <i>CANALOG 2.0</i> ROBONETICS NV	120.184	
I.D. FOS RESEARCH EEIG <i>CAROS: Carbon Reinforced Optical Sensing</i> FOS&S BVBA	11.822	
EUROQUEEN INDUSTRIES NV <i>Centraal stofzuigsysteem met lage geluidsproductie en elektronische controle en bediening op de handgreep</i> Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende, Campus KIHVV Departement Industriële Wetenschappen en Technologie Elektriciteit - Elektronica	58.050	
OPTION NV <i>CHILLI</i>	394.137	
DOUELOU NV <i>Collaboratief Platform voor Mto (Made-to-order) - Mtm (Made-to-measure) kleding</i> Nederlandse Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek (TNO)	307.849	EFRO
PLANOFURN NV <i>Concept van een sanitaire cel voor ziekenhuizen en R.V.T.'s</i>	20.000	
SPAAS KAARSEN NV <i>CONEX - continu extrusieproces voor kaarsen</i>	107.377	
PEC Products NV <i>Configureerbaar MES systeem</i>	19.607	
VAN LERBERGHE A. NV <i>De aanmaak van Non-Ferro Metaalpigmenten gebruik makend van de "Physical Vapour Deposition"</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Pool 10 - Oppervlaktebehandeling	6.000	

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
HANNECARD NV <i>De ontwikkeling en 'in house productie' van siliconenmengels met klant-eigen specificaties</i>	95.366	
OPRINS PLANT NV <i>De ontwikkeling van efficiënte vermeerdering van elite bamboes door middel van somatische embryogenese</i>	134.400	
ECODIS <i>De verbetering van een cel voor elektrochemische katalyse</i> KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Metaalkunde & Toegepaste Materiaalkunde - MTM Afd. Chemische Materiaalkunde Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Pool 1 - Methodes en technologie voor productontwikkeling	35.000	DTO
DENTECH BVBA <i>Design-peptiden voor het beschermen van tanden bij patiënten met orale kanker en bij gezonde mensen</i> VUB, Faculteit Geneeskunde en Farmaceutische Wetenschappen Vakgroep Tandheelkundige Wetenschappen Onderzoeksgroep Conserverende en Prothetische Tandheelkunde (COPR)	21.644	
OPTIZEN BVBA <i>DICP: Digitaal interactief communicatieplatform</i>	124.530	
KOBA VISION BVBA <i>Digitale video in low vision</i> Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC Departement Industriële Wetenschappen en Technologie Electriciteit	31.890	EFRO
DAMMAN-CROES NV <i>Directe trilling op het productiebed bij betonnen gewelven. Geluidsvermindering met behoud van trillingsefficiëntie</i>	39.201	
HOEBEEK NV <i>Doden van insecten in hout door microgolfoven</i> Microwave Energy Applications Consult NV I & I KULeuven	195.663	DTO
DEMAKO NV <i>Dresseerlijn</i> CLUSTA VZW	35.441	
VERNIBOUW BVBA <i>Driedelig metalen kassement</i> ERIBEL NV	30.060	
REWAH NV <i>Droogreiniging door Peeling - Evaluatie van geschikte grondstoffen en technieken voor het efficiënt reinigen van buitenmuren en kunstwerken</i>	21.852	
ETROTEX NV <i>Dubbelstuk fluweel jacquard voor de privé en contractmarkt</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid Divisie Gent	101.865	
VERO DUCO NV <i>DUCOSUN F - Statisch zonweringsysteem met geïndividualiseerde hoekinstelling van de lamellen</i> ALUPROCO CVA	87.314	DTO, EFRO
VERO DUCO NV <i>DUCOTWIN - Geïntegreerd systeem voor natuurlijke raamventilatie en zonwering</i> KESTELYN NV	131.089	DTO, EFRO
FLEXMET BVBA <i>Dunne buisvormige breisels met veranderlijke vorm</i>	19.890	
RecoMatics NV <i>EasyForm.WEB</i>	120.778	
STOKOTA NV <i>Ecocycle Combi - De ontwikkeling van een prototype rioolreinigingsvoertuig met waterrecyclage</i>	48.732	DTO
MICHELIS NV <i>Een nieuw concept voor ondergrondse opslag tanks</i> METALogic A.I. Technologies & Engineering NV	30.000	

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
SEPTENTRIO NV <i>Een ontvanger voor GLONASS-M satelliet navigatiesignalen met applicatie-specifieke interface</i>	83.929	
ELEKTROMAT CVA <i>Elektromat manual tool software</i>	80.407	
METALogic A.I. Technologies & Engineering NV <i>Elektronische ruis voor het opvolgen van atmosferische corrosie</i>	19.648	
TALES SYSTEMS CVBA <i>e-Select</i> Inter Office Select NV	89.161	
SIMEC NV <i>Evaluatie van het gebruik van laserlassen bij de assemblage van aluminium schrijnwerk</i> Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) Procestechnologie	25.000	
DENIS-PLANTS BVBA <i>Evaluatie van intra- en interspecifieke kruisingsmogelijkheden bij Calathea sp.</i> Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek - Gent Departement voor Plantengenetica en -veredeling	30.000	
DV-Consulting BVBA <i>Flex-net</i> International Automotive Associates (Automotive Services) BVBA	20.000	
RESIPLAST NV <i>Flirt: Flexibele inbedding voor rails van trambanen</i> Katholieke Industriële Hogeschool De Nayer Bouwmaterialen en expertises	23.333	DTO
PRESSTECH NV <i>Flow Rate Control Device (FRCd) - De ontwikkeling en validatie van een theoretisch model van een drukcontrolesysteem en de uitbreiding ervan naar nieuwe toepassingen</i> KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Werktuigkunde Afd. Toegepaste Mechanica & Energieconversie - TME	399.990	DTO
TRAFICON NV <i>Gebruik van bestaande CCTV systemen voor verkeersmonitoring via beeldverwerking</i>	141.148	
DIMACO KNITTING NV <i>Gecoate afstandbreisels voor beschermkledij</i> SIOEN COATING NV SIOEN NV Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid Divisie Gent	134.869	
LANGUAGE & COMPUTING NV <i>Grafische Omgeving voor de cOnfiguratie van SEmantische processen (GOOSE)</i>	389.279	
JAMECO BVBA <i>Haalbaarheid van klantgerichte schepbakken voor grondwerken</i> CLUSTA VZW Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Departement Industrieel Ingenieur Onderwijseenheid IW&T, Electro-mechanica	5.844	
G.I.M. - GEOGRAPHIC INFORMATION MANAGEMENT NV <i>Haalbaarheidsanalyse van de orthografische correctie van Zeer Hoge Resolutie (ZHR) satellietbeelden</i>	19.398	
CREATIVE PRODUCTS BVBA <i>Haalbaarheidsonderzoek voor de combinatie van bedrijfspuntopimalisatie en procesbijregeling op basis van drukmeting aan de machineneus of via binnendruk in de matrijs</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Departement Industrieel Ingenieur Onderwijseenheid IW&T, Electro-mechanica	29.340	
DEMASURE GEBROEDERS BVBA <i>Haalbaarheidsstudie: ontwerp van een innovatief verandaconcept</i> DJS CONSULTING BVBA	30.000	

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
Plast-O-Form NV <i>Haalbaarheidsstudie voor een AFT-injectie prototype machine</i>	19.974	
FLEN PHARMA NV <i>Haalbaarheidsstudie voor het gebruiken van genetische methodes voor klassificatie van bacteriën geïsoleerd uit wonden ter verbetering van het inzicht in de werkingsmechanismen van Flen Pharma bestaande en/of nieuwe producten</i> Universität Kaiserslautern, Fachbereich Biologie Lehrbereich Genetik	23.900	
KEYPACK TECHNOLOGY NV <i>Hechtvaste metallisatie van LCP-folies</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Chemisch en Biochemisch Onderzoekscentrum KIHO	29.970	
LABO-ECO NV <i>Het behandelen van stoomketelwater ter bestrijding van kalkafzetting en corrosie met milieuvriendelijke additieven</i>	17.826	
Transport Infrastructure and Telematics NV <i>Het gebruik van GSM tracking in het verzamelen en verspreiden van verkeersinformatie in reële tijd</i>	16.200	
SWINKELS TEXTILES NV <i>Het ontwikkelen van een "groene" brandvertragende finish voor pigmentbedrukte TREVIRA CS-interieurstoffen</i> Hogeschool Gent, Campus BME/CTL Departement Biotechnologische Wetenschappen, Landschapsbeheer en Landbouw Afdeling Landbouw/Tuinbouw	29.540	
INNO-MOULD NV <i>Het ontwikkelen van een bolkraan zonder dode ruimte</i>	24.663	
STEWAL NV <i>Het ontwikkelen van een cel voor het dynamisch en hogesnelheidsfrozen van precieze kleine onderdelen</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Productietechnologie door materiaalafname	123.685	
DEMEERE VLAGGEN BVBA <i>Het ontwikkelen van een zelfklevend DP-bedrukt PES-doek voor publiciteitsdoeleinden als goedkoper alternatief voor de zelfklevende folies</i> Hogeschool Gent, Campus BME/CTL Departement Biotechnologische Wetenschappen, Landschapsbeheer en Landbouw Afdeling Landbouw/Tuinbouw	29.540	
HulpMiddelenCentrale NV <i>Hindernisdetectie voor rolwagens</i> UA, Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen Dept Farmaceutische Wetenschappen Centrum Technologie voor Gehandicapte mensen	43.771	
PEC Products NV <i>HMI - Industrial Thin Client</i>	146.440	
ICMS Group NV <i>Hoe van het TINK platform een totaal kennisplatform maken</i>	20.000	
LBG Invest & Consulting NV <i>Hoge-druk CO2 pasteurisatie van vloeibare ei producten</i> Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) Procestechologie	20.094	
LUMINEX LIGHTING CONTROL EQUIPMENT <i>Hummingbrid - Ontwerpen van lichtconsole</i>	207.064	
LED DESIGN INNOVATION NV <i>Hyperion - De ontwikkeling van een thermisch geoptimaliseerde LED-lamp met universele, van op afstand adresseerbare, geschakelde stroombron met feedback controle logica en bijhorende intelligente, programmeerbare controle-eenheid</i> KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Werktuigkunde Afd. Toegepaste Mechanica & Energieconversie - TME	344.180	
FOTOSTUDIO VAN DEN BOSCH BVBA <i>Implementatie 3D modellen van voertuigen met locatiefotografie, gecombineerd met HDR-sferische opnames van de omgeving</i>	33.898	
INSIDE COMMUNICATIONS BVBA <i>Implementatie Nieuwe Interfacing/Communicatiestandaarden</i>	20.000	

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
SKYSCAN NV <i>Implementatie van nieuwe methoden, algoritmen en technologie ter optimalisatie en verhoging van de resolutie voor computer microtomografie systemen</i>	130.861	
L&D Jet Techniek NV <i>Industrieel toepassen van waterstraal snijden op extreem hoge druk</i>	39.635	DTO
GONDELLA NV <i>Innovatie van een winkelrek met stapelmogelijkheid boven het rek</i> UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Bouwkundige Constructies	30.000	
't Eirbissemhof BVBA <i>Innovatief klimatiseringssysteem voor serres</i>	101.328	DTO
MEP APPLICATIONS BVBA <i>Innovatief verstevigde kunststofbakken</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Departement Industrieel Ingenieur Onderwijseenheid IW&T, Electro-mechanica	33.300	EFRO
CLUMA ENGINEERING NV <i>Innovatiestudie betreffende het concept van rolbrugkokers</i> Belgisch Instituut voor Lastechniek Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Gieterijcentrum	28.440	
B&T TEXTILIA NV <i>Innovatieve meubelstoffen met nieuwe garenetting</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid Divisie Gent	14.958	
LIMEPARTS NV <i>Innovatieve oppervlaktebehandeling van gereedschap voor het persen van verstek in plaatmetaal</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Pool 10 - Oppervlaktebehandeling	7.500	EFRO
WEVERIJ BULCKAERT NV <i>Integraal onderzoek naar mechanische en akoestische eigenschappen van geweven tapijten met diverse rugafwerkingen</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid Divisie Gent Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf Proefstation	110.985	
ComIT NV <i>Integratie overwakingssysteem</i>	100.877	
L.D. CONSULTING NV <i>Integratie van Document Faciliteiten in het JaFWI framework</i>	42.128	
ESDACO BVBA <i>Intelligente BIO druk- en temperatuursensor</i> Sels Instruments nv	16.740	
OPEN SCROLLING TECHNOLOGY NV <i>Intelligente Controller met Edge-Connector voor scrolling mechanisme</i>	159.178	
VEMACO ELECTRONICS NV <i>In-Vehicle Real-time OBD Wireless Monitoring Concept</i> Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) Energietechnologie en Voertuigtechniek	30.000	
JOOSEN-LUYCKX AQUA BIO NV <i>Involed van brak water-houderij systeem op de ionenhuishouding van Acipenser baeri (Siberische steur) gekoppeld aan organoleptische testen op steurvlees en kaviaar</i>	17.386	
ARGEX BVBA <i>Inzet van vliegassen in de kleigranulaatproductie</i> IBU-TEC GmbH	23.045	
BELDOR NV <i>Inzetbaarheid van nieuwe edelmetaallagen voor de juwelenindustrie</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Chemisch en Biochemisch Onderzoekscentrum KIH0	28.440	

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
ADVANCED PRODUCTS NV <i>Karakterisatie van kunststof voor implementatie binnen EEM software</i> ABAQUS BENELUX BV KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Metaalkunde & Toegepaste Materiaalkunde - MTM Afd. Mechanische Materiaalkunde	19.811	
PHIBO INDUSTRIES BVBA <i>Kennisverwerving over pneumatisch recuperatiesysteem</i> KAVEMA Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Gewestelijke diensten van het WTCM-Vlaanderen	25.200	
CLOCK-O-MATIC NV <i>Klanksynthese voor luidklokken en beiaarden</i>	20.000	
ROBBERECHTS NV <i>Kostenreductie en doorlooptijdverkortung bij productontwikkeling van kleine spuitgietstukken door vernieuwende integratie van matrijsontwerp, gebruik van een moedermatrijs en rapid tooling technieken voor vorminserts</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Pool 3 - Engineering van materialen	20.263	
VYNCKE Energietechniek NV <i>Kwaliteitscontrole van structuren vervaardigd uit moeilijk lasbare materialen</i> METALogic A.I. Technologies & Engineering NV	30.000	
LUCIAD NV <i>LuciadMap-ARINC</i>	67.090	
LUDY MACHINERY NV <i>Machinaal produceren van fineerparket</i> ENDESYS NV	25.731	
DEVOS Plaatbewerking NV <i>Machine voor de recuperatie van land- en tuinbouwfolie (aardbeienteelt)</i> ACE BVBA DEVOS AGRI BVBA	190.542	DTO
EMERSON & CUMING MICROWAVE PRODUCTS NV <i>Metallisatie van speciale kunststoffen voor shielding</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Chemisch en Biochemisch Onderzoekscentrum KIHO	29.952	
ART-i-GLASS BVBA <i>Metallische deklagen voor glazen inductiekookpotten</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Pool 10 - Oppervlaktebehandeling	7.500	EFRO
DEGRAMEC BVBA <i>Mobiele modulaire half-automatische verspeenrobot</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven Administratieve hoofdzetel	27.897	
Plast-O-Form NV <i>MonoMatrijs - De ontwikkeling van een prototype van een matrijs voor het spuitgieten van plunjers voor medische spuiten in één onderdeel</i>	105.163	
DE CLERCQ ENGINEERING BVBA <i>Multi-Agenten Raamwerk voor Productieautomatisering</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Departement Industrieel Ingenieur Onderwijseenheid Informatietechnologie	387.086	
Design Engineering and System Integration NV <i>Multi-Application Chipcard Terminal (Contact & Contactless)</i>	174.994	
GB BOUCHERIE NV <i>MultiBrush - De ontwikkeling van een prototype van een universele en eenvoudig omstelbare borstelmachine met een modulaire opbouw</i>	174.996	
SOMATI EQUIPMENT NV <i>Multifunctioneel brandweervoertuig voor inzet binnen stedelijk gebied</i>	20.000	

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
Design Engineering and System Integration NV <i>Multifunctioneel Multimedia Platform voor Publieke Informatie Displays en Systemen</i>	110.042	
ISOLATIE & CONSTRUCTIE NV <i>Naadloos gespoten akoestische isolatie</i>	23.117	
ISOMO NV <i>Neo-baso: voorstudie naar een geschikt materiaal voor de geluidsisolatie van woningen in sterk belastende geluidsomgevingen</i>	18.676	DTO
INTEGRI NV <i>New INQ platform</i>	398.344	
PACKING CREATIVE SYSTEMS NV <i>Nieuw concept voor accumulatie-transport van (eind-)verpakkingen</i>	54.559	
Weverij Vandeginste & Co NV <i>Nieuwe weefsels met chenillegarens</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid Divisie Gent	24.860	
INJEXTRU PLASTICS NV <i>Onderzoek en ontwikkeling ten behoeve van de productie van kunststof planken voor buitenterassen op basis van houtextrusie</i>	104.058	DTO
CALCUTTA NV <i>Onderzoek en ontwikkeling van duurzaam buitenzonweringsdoek op basis van een gecoat polyester-filamentweefsel</i> Hogeschool Gent, Campus BME/CTL Departement Industriële Wetenschappen Textiel Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid Divisie Gent	124.958	
SOBINCO NV <i>Onderzoek en uitwerking van de INVISITOP (verdektliggend beslag voor een opperluchtraam)</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Pool 12 - Gieterijtechnieken	143.839	
BRUGGEMAN & DESOUTER NV <i>Onderzoek naar de creatie en productie van intelligente grafische verpakkingen en documenten, als onderdeel van een geïntegreerd grafisch proces</i> KMO-IT-Centrum vzw (ITC) Vlaams Innovatiecentrum voor Grafische Communicatie vzw	5.998	
IZEN NV <i>Onderzoek naar de haalbaarheid van het ontwerpen en ontwikkelen van een thermische zonlichtcollector voor de Europese markt</i> Studiebureau E-concept	26.653	DTO
COMmeto BVBA <i>Onderzoek naar de hardware en softwarecomponenten voor de integratie van domoticasystemen in Wan-ondersteunde diensten</i> JOHAN PEETERS BVBA	32.316	EFRO
ACTONOMY NV <i>Onderzoek naar de mogelijkheid om een universeel en generieke elektronische markt te ontwikkelen voor trading en informatie verzameling</i>	20.000	
EXPERTS UNITED BVBA <i>Onderzoek naar de technologische mogelijkheden voor het gebruik van draadloze technologie bij de automatisatie van grote gebouwen (immotica)</i>	19.008	
10 P's BVBA <i>Onderzoek naar de verbetering van de gevoeligheid van het signaaldetectiesysteem en het objectiveren en optimaliseren van primersets voor een toekomstige HPV-micro-array</i> AZ Sint-Elisabeth Pathologie Anatomie-Pathologie	29.446	
ADAMAS DIAMOND TOOLS NV <i>Onderzoek naar een verbeterde/alternatieve testmethode voor inductief hardgesoldeerde diamantgereedschappen en naar het verhogen van de hardgesoldeerde verbindingen</i> Belgisch Instituut voor Lastechniek	5.400	

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
FINANCIAL ARCHITECTS NV <i>Onderzoek naar en ontwikkeling van een generische & modulaire oplossing voor de verwerking van kredietrisico's onder het nieuwe Bazel II akkoord</i>	118.109	
INDURUB NV <i>Onderzoeks- en ontwikkelingsproject Synthetische kurken</i> BEKINA NV	110.495	
DIAMOND SPRING COMPANY NV <i>Ontwerp en prototypebouw van een matrassen assemblage automaat</i>	115.665	DTO, EUREKA
DIAMOND SPRING COMPANY NV <i>Ontwerp van een meet- en productiesysteem voor een matras op maat</i>	94.096	
WELDERS FILTRATION TECHNOLOGY NV <i>Ontwerp, bouw en evaluatie van een elektromembraanfilterpers op pilotschaal</i> UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Toegepaste Analytische en Fysische Chemie Afd. Deeltjes- en Grensvlaktechnologie	71.431	
TECHNISCHE ORTHOPEDIE BELGIE NV <i>Ontwikkelen van een computergestuurde motorunit te monteren op een individuele orthese, bruikbaar bij mobilisatie en/of posttraumatische revalidatie van diverse anatomische gewrichten</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde Dept Heelkundige en Anesthesiologische Wetenschappen Afd. Orthopedie	60.643	
UFC Flexibles BVBA <i>Ontwikkelen van een continue proces voor lasergraveren van metallische laagjes aangebracht op kunststofdragers</i> Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) Materiaaltechnologie	35.000	DTO
FTB RESTORATION BVBA <i>Ontwikkelen van een reinigingssysteem voor het droog en stofvrij reinigen van gevels</i> Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium PHIBO INDUSTRIES BVBA	29.820	
Research Institute for Chromatography BVBA <i>Ontwikkelen van monstername- en analysemethoden voor de bepaling van organische verbindingen in de binnenhuis-atmosfeer</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid Divisie Gent	159.764	
ASNONG BVBA <i>Ontwikkeling Inert-molen</i>	41.737	
GENICAP CORPORATION NV <i>Ontwikkeling van compacte 3D-Modeler op basis van de Superformule</i> Hogeschool Antwerpen, Hoger Instituut voor Integrale Productontwikkeling Departement Ontwerpwetenschappen	142.345	
DEPOORTERE NV <i>Ontwikkeling van een 2-rijige vlasoprolpers</i>	153.128	
FYTOLAB CVBA <i>Ontwikkeling van een analyseprocédé voor de residu-analyse van pesticiden op bioteelten</i>	50.747	
SAPIM NV <i>Ontwikkeling van een anti-rotatie spaak</i>	21.377	
HANSENS SPANTEN NV <i>Ontwikkeling van een innovatief bouwsysteem op basis van houten FJl-liggers</i> ARCHITECTENBUREAU EQUILIBRIUM CENERGIE CVBA isoproC PASSIEFHUIS-PLATFORM VZW VANHOUT NV WOODPROJECTS MARC CUYVERS BVBA	34.514	DTO
CONSTRUCTIEWERKHUIZEN R. DEWULF NV <i>Ontwikkeling van een multifunctionele zelfrijdende reiniging- en laadinstallatie voor pas gerooide landbouwproducten (wortelen, schorseneren, aardappelen, ...)</i>	143.745	

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
OYSTERSHELL NV <i>Ontwikkeling van een nieuw type van mondhygiëneproduct gebaseerd op 1) antibiofilm eigenschappen van bepaalde plantenextracten en/of 2) de promotie van probiotische mondbacteriën</i> THT sa UA, Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen Dept Farmaceutische Wetenschappen Onderzoeksgroep Farmacognosie en Fytochemie UGent, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen Vakgroep Farmaceutische Analyse Lab Farmaceutische Microbiologie UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen Vakgroep Tandheelkunde	134.958	
TRAFICON NV <i>Ontwikkeling van een nieuwe generatie beeldverwerkingsmodules voor de automatische bewaking van tunnels en autosnelwegen</i>	165.284	
METALogic A.I. Technologies & Engineering NV <i>Ontwikkeling van een sensor voor het continu opvolgen van de corrosietoestand van ondergrondse opslagtanks</i>	81.000	DTO
IC & S NV <i>Ontwikkeling van grill machine voor vleeswaren gebruik makend van IR straling op basis van gas</i> UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Landbouweconomie Afd. Agro-Marketing UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Levensmiddelentechnologie en Voeding	87.326	DTO, EFRO
Q-STAR TEST NV <i>Ontwikkeling van Innovatieve Stroommeetmodules ter Ondersteuning van het IC-testproces; ISMM-Project</i>	91.389	
GRAFITYP SELFADHESIVE PRODUCTS NV <i>Ontwikkeling van milieuvriendelijke printmedia voor digitale inktjet systemen a.d.h.v. de resultaten bekomen uit de analyse met de dynamische contacthoekmeting met dynamische dosering (piëzo technologie)</i>	63.144	EFRO
SENSOTEC NV <i>Ontwikkeling van multifunctionele draagbare eenheden voor personen met visuele en/of communicatieve beperkingen</i> TECHNOLOGIE & INTEGRATIE BVBA	175.000	
S&V Management Consultants NV <i>Ontwikkeling van supply chain scanner technologie en methodologie voor proces- en semi-proces industrieën</i>	175.000	
COVESS NV <i>Ontwikkeling van thermoplastische composiet deksel voor drukvat in de transportsector</i>	60.662	EFRO
CROPDESIGN NV <i>Ontwikkeling van werkinstrumenten voor efficiënte transformatie van rijst</i>	400.000	
BOSS PAINTS <i>Ontwikkeling watergedragen "decoratieve" grondverf voor hout</i>	37.454	DTO
KRYPTON ELECTRONIC ENGINEERING NV <i>Ontwikkelingen en toepassingen van een draadloze Space Probe voor K600</i>	159.611	LuRu
R2 CVBA <i>Optimalisatie en verder prototyping van een robot cavia - GUPI</i> ROBOTICS NV	104.320	
COMPEREX NV <i>Optimalisatie van crew schedules</i> KULeuven, Faculteit Economische en Toegepaste Economische Wetenschappen Dept Toegepaste Economische Wetenschappen	6.000	
VONDELMOLEN NV <i>Optimalisatie van de rustdeegrijping tijdens de bereiding van peperkoek</i> UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Levensmiddelentechnologie en Voeding	6.000	
HEMMIS NV <i>Optimalisatie van het WEST R - platform voor toepassing binnen de modellering en simulatie van complexe watersystemen</i> UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Toegepaste Wiskunde, Biometrie en Procesregeling Afd. Toegepaste Wiskunde, Biometrie en Procesregeling	188.594	DTO

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
RSScan INTERNATIONAL NV <i>Optimaliseren van de meetnauwkeurigheid van het RSScan drukmeetsysteem door de ontwikkeling van een nieuw drukgevoelig polymeer</i> UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen Vakgroep Bewegings- en Sportwetenschappen Afd. Bewegingsleer en Motorische Controle	63.112	
DAIRY NUTRIENTS MARKETING DIVISION NV <i>Opzuivering van polaire lipiden uit verschillende zuivelstromen</i> UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Levensmiddelentechnologie en Voeding	6.000	
ALLINOX CENTER NV <i>PIG-bare groentepomp</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven Administratieve hoofdzetel	29.685	
ZAPWARE NV <i>PITA : Platform voor Interactieve Televisie Applicaties</i>	164.997	EFRO
INSIDE COMMUNICATIONS BVBA <i>Planningssysteem voor tapijtbedrijven</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid Divisie Gent Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Gewestelijke diensten van het WTCM-Vlaanderen	25.500	
UNIBIND MANUFACTURING EUROPE NV <i>Project U888</i> VERHAERT NEW PRODUCTS AND SERVICES NV	29.000	
BRUTSAERT TRADING BVBA <i>Prostor - P3</i> BRUSTOR SUNPROTECTION NV VERHAERT NEW PRODUCTS AND SERVICES NV	19.478	
INTESI GROUP Belgium NV <i>Public Key Security System (PKSS)</i>	114.849	
PS TESTWARE NV <i>Quality Management eXpert (QMX)</i>	88.275	
Creative Research Solutions BVBA <i>Quartz crystal microbalances als een niet-structuur-afhankelijke analysemethode in vroeg preklinisch onderzoek naar nieuwe geneesmiddelen</i>	20.000	
TRANSICS NV <i>QUATTRO III: de ontwikkeling van een prototype van een multifunctionele en gebruiksvriendelijke boordcomputer</i>	175.000	
COVESS NV <i>Realisatie van flexibele lasmachine voor aanmaak van thermoplastische composiet drukvaten</i>	39.697	EFRO
ENGINEERING DE WIT NV <i>Reductie van de draadvormende populatie in een actief slib en slibdesintegratie d.m.v. ultrasone bestraling</i> ALPHA BVBA	30.565	DTO
SOMATI NV <i>Remote Monitoring en Technisch Beheer Branddetectie centrales</i>	37.938	
SOMATI NV <i>SAM - Security Alarm Manager</i>	14.189	
ENGINEERED PRESSURE SYSTEMS INTERNATIONAL NV <i>Snelsluitsysteem voor vaten onder zeer hoge druk</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Departement Industrieel Ingenieur Onderwijsseenheid IW&T, Electro-mechanica	28.794	
VERHAERT DESIGN & DEVELOPMENT NV <i>Studie 1: Conceptdefinitie van Ultralight Remote Sensing Payloads voor UAV-Hale</i> QINETIQ LTD	30.000	

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
Chocolaterie Camargue NV <i>Studie en optimalisatie van energieverbruik bij productie van fijne pralines</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Departement Industrieel Ingenieur Onderwijseenheid IW&T, Electro-mechanica	5.700	
MODULUS BVBA <i>Studie en realisatie van verbeteringen aan bestaande Modulus-woning. Ontwikkeling van een verplaatsbare productie-unit voor het produceren project van deze Modulus-woning op de werf</i>	79.791	
INARAS NV <i>Studie naar betere beveiligingstechnieken voor het internet boekhoudpakket Octopus TM</i>	20.000	
WOLTERS NV <i>Studie naar dampvrije oppervlakken voor verkeersspiegels</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Pool 10 - Oppervlaktebehandeling	6.000	
CoEnCo BVBA <i>Studie naar de haalbaarheid van PVD coatingproces op verlaagde temperatuur</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Pool 10 - Oppervlaktebehandeling	30.000	
HUDSON-SHARP MACHINE COMPANY NV <i>Studie naar de optimale parameters nodig voor het ontwikkelen van een machine voor het maken van plasticzakken</i> B&R Industriële Automatisering BV Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Pool 4 - Productinnovatie in mechanica en elektronica	25.940	
LEENDERS NV <i>Studie naar de optimale parameters voor het ontwikkelen van een koeler van gebakken producten te gebruiken in de voedingsindustrie</i> MAGNATECH BVBA UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Mechanica van Strooming, Warmte en Verbranding Afd. Stroomingstechniek	20.604	
B-Construct BVBA <i>Studie naar de optimale parameters voor het ontwikkelen van een vijzel voor het transport van vloeistoffen</i> Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende, Campus KIHWW Departement Industriële Wetenschappen en Technologie Electromechanica	33.565	EFRO
Zetelfabriek DURLET NV <i>Studie naar nieuwe concepten voor ergonomisch wentelmechanisme in een relax fauteuil</i> CREAX NV HAELVOET NV	29.861	
AVECOM NV <i>Studie naar productontwikkeling voor een verbeterde slibbezinking én ontwatering</i> UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Biochemische en Microbiële Technologie Afdeling voor Microbiële Ecologie en Technologie	34.703	DTO
FRANSSEN NV <i>Studie nanogestructureerde deklagen op gereedschappen voor houtbewerking</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Pool 10 - Oppervlaktebehandeling	36.563	EFRO
GALTUBE NV <i>Studie over de oppervlaktebehandeling van sendzimir buis - Anti corrosieve behandeling van sendzimir buis</i>	220.876	DTO
LBG Invest & Consulting NV <i>Studie rond additieven</i> LODEWIJCKX NV	12.330	
BELGIAN SEWING THREAD NV <i>Studie van de haalbaarheid van innovatie in de productie van high tenacity continuefilamentnaaigarens uit polyester en polyamide</i>	20.000	

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
DEBAILLIE FILIP NV <i>Studie van de inzetbaarheid van alginaten bij het verwerken van verkleind vlees tot gebruiksklare vleesproducten</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Departement Industrieel Ingenieur Afdeling Chemie-Biochemie	30.000	
RENSON NV <i>Studie van de luchtstroming rond permanente buitenzonweringsystemen opgebouwd uit lamellen en van hun stabiliteit onder windbelasting</i> Von Karman Institute for Fluid Dynamics (VKI)	26.877	
REMANUFACURING BEERSE <i>Studie van een geautomatiseerde en multifunctionele testopstelling voor hydraulische servoventielen</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Departement Industrieel Ingenieur Onderwijseenheid IW&T, Electro-mechanica	5.940	
HAELVOET NV <i>Studie van een ziekenhuisbed met telescopische hoogteregeling en nieuwe onrusthekkens</i>	15.870	
SURTECHNO ST NV <i>Studie van shotpeenen en microstralen in relatie tot toepassingen waar kunststof en rubber verwerkt worden</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Pool 10 - Oppervlaktebehandeling	36.563	EFRO
ROBBERECHTS NV <i>Sturing en optimalisatie van Power & Free-systeem d.m.v. geoptimaliseerde planningstechnieken, night-shiftsortering, communicatie-software en digitale simulatie</i>	73.040	
DEKIMO NV <i>Tarantula</i>	112.782	
LUTS PLASTIC PRODUCTION NV <i>Technische en economische haalbaarheid van biodegradeerbare bloempotten</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Departement Industrieel Ingenieur Onderwijseenheid IW&T, Electro-mechanica	34.113	DTO
METES NV <i>Technologisch onderzoek geldcontainer</i>	16.667	
INTEGRI NV <i>Technology Plan for a new INQ platform</i>	17.783	
CEGEKA Healthcare Systems NV <i>Therapiegericht geïntegreerd medicatievoorschrift via een tablet-pc</i>	144.537	EFRO
STRUCTO NV <i>Toepasbaarheid van prefab voorgespannen liggers in zelfverdichtend beton met hoge sterkte strengen</i> UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Bouwkundige Constructies Lab Magnel voor Betononderzoek	30.255	
VYNCKE Energietechniek NV <i>Toepassingsvormen van nieuwe materialen in biomassaverbrandingsinstallaties</i> METALogic A.I. Technologies & Engineering NV	35.000	DTO
CONSOLUS BVBA <i>Transgene huisdieren met verbeterde kenmerken</i>	20.000	
BELDOS NV <i>Universeel, mobiel zelftrekkend en compact liftstelsel in de voedingsector en aanverwante sectoren met dezelfde normen inzake hygiëne en veiligheid</i> EMBRIO ONTWERPBURO BVBA	19.954	
L.E.T. NV <i>Universele gedigitaliseerde meetstand voor koplamp inspectie systemen</i>	113.815	
BELJET BVBA <i>Validatie van inktjet technologie voor het 'printen' van levende cellen in hoog visceuze dragers aan een hoge dichtheid op dragers in microtiterplaat formaat</i>	20.000	
AVERCON NV <i>Varabele hoge-snelheid-trayopzetmachine voor grote formaatrange</i>	47.133	EFRO

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
FIMA AIR TECHNIC NV <i>Ventilator optimalisatie</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Departement Industrieel Ingenieur Onderwijseenheid IW&T, Electro-mechanica	28.422	
METALogic A.I. Technologies & Engineering NV <i>Verbeteren van een bestaand concept van elektrodehousings, gebruikt voor de in-situ bodemsanering van met kwik verontreinigde bodems</i>	18.375	DTO
STUVEX INTERNATIONAL NV <i>Verbetering van de efficiëntie van het bestaande systeem voor explosie-onderdrukking (merk 'FLASH')</i>	149.770	
SELECT DELFORGE NV <i>Verhoging van kruisings- en selectie-efficiëntie voor de ontwikkeling van een nieuw rozengamma</i> Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek - Gent Departement voor Plantengenetica en -veredeling	57.470	
ADVANCED ENGINEERING COMPONENTS NV <i>Vernieuwde procesvoering voor het aanbrengen van fotoresist</i> KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Metaalkunde & Toegepaste Materiaalkunde - MTM Afd. Chemische Materiaalkunde	11.288	
LED DESIGN INNOVATION NV <i>Vervangingsmogelijkheden van klassieke LED's door vermogen LED's in kleine verlichtingstoestellen</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Departement KIHO Electriciteit	5.197	
FLANDRIEN NV <i>Verwerken van leder</i> DIBOTEX NV Gyselbrecht Martine	20.000	
LIBECO-LAGAE NV <i>Vochtigheid en het verwerken van vlasgarens</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid Divisie Gent	29.933	
STULTIENS LANDBOUWTECHNIEKEN NV <i>Volautomatische preirooimachine</i> VANHOUCKE MACHINEBOUW	46.165	
V.A. CLAESSENS NV <i>Voorbereidende studie voor de implementatie van alkydschildersdoeken</i> UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Textielkunde	21.000	
REPUTEC NV <i>Voorstudie "Thermogran Bouwblok": thermisch isolerend bouwblok op basis van gerecycleerd polyurethaan</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf Maatschappelijke Zetel	24.715	DTO, EFRO
Vanden Broele Grafische Groep <i>Voorstudie tot de haalbaarheid van een configureerbaar, multifunctioneel en performant generisch applicatieplatform</i>	19.958	
VINCENT SHEPPARD NV <i>Voorstudie tot het bepalen van een weersresistente finish voor tuinmeubelen vervaardigd uit "geweven papier"</i> Hogeschool Gent, Textiel Opleidings- & Ontwikkelingscentrum CTO/TO2C	29.550	
BEXCO FIBRES NV <i>Voorstudie voor de kwaliteitsverhoging van PP lint voor geotextiel. Reductie van de kruip en optimalisatie van de modulus</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid Divisie Gent	28.868	
MICROBIOTESTS NV <i>Voorstudie voor de ontwikkeling van een 'mariene' Algaltokkit microbiotest</i>	19.962	
BUSSCHAERT ENGINEERING NV <i>Voorstudie voor het ontwikkelen van een flexibele bi-component extrusielijn voor continu filament garens</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid Divisie Gent	28.505	

<u>AANVRAGER/Projecttitel/Partners</u>	<u>Steun (€)</u>	<u>Extra steun</u>
MVT NV <i>Waterkringloop sluiten door recirculatie zonder extra energieverbruik</i> ECOVISION BVBA Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Pool 10 - Oppervlaktebehandeling	31.013	DTO, EFRO
HYDROKO NV <i>Watermeteropstelling in kunststof</i> Belgian Research Centre for Pipes and Fittings vzw	137.508	
INVENSO BVBA <i>XBI400 - De ontwikkeling van XB.NET componenten</i>	38.846	
INVENTIVE DESIGNERS NV <i>XSL-FO Formatter met gestandaardiseerde extensies</i>	164.569	

Bijlage 3: SBO-Programma

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)
LUC, Faculteit Wetenschappen Dept Scheikunde-Biologie-Geologie (SBG) Onderzoeksgroep Organische en Polymere Scheikunde <i>NANOSOLAR: Novel Nanostructured Hybrid Material Systems and Integration in Innovative Photovoltaic Concepts</i> UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Elektronica en Informatiesystemen (ELIS) KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Elektrotechniek (ESAT) Afd. ESAT-INSYS UA, Faculteit Wetenschappen Dept Natuurkunde Onderzoeksgroep Experimentele Fysica van de Gecondenseerde Materie	3.496.473
Limburgs Universitair Centrum Instituut voor Materiaalonderzoek <i>CVD Diamond: a novel multifunctional material for high temperature electronics, high power/high frequency electronics and bioelectronics</i> LUC, Faculteit Geneeskunde Vakgroep Medische Basiswetenschappen (MBW) Onderzoeksgroep Fysiologie UGent, Faculteit Wetenschappen Vakgroep Vaste-stofwetenschappen KULeuven, Faculteit Wetenschappen Dept Natuurkunde en Sterrenkunde Afd. Vastestoffysica en Magnetisme IMEC-IMOMECE VZW	2.807.221
KULeuven, Faculteit Geneeskunde Dept Microbiologie en Immunologie Afd. Klinische en Epidemiologische Virologie <i>Development and non-invasive monitoring of new animal models based on local, somatic transgenesis for a better diagnosis and therapy of neurodegenerative diseases</i> KULeuven, Faculteit Wetenschappen Dept Biologie Afd. Dierenfysiologie en Neurobiologie/Lab voor Neuroplasticiteit en Neuroproteomics UA, Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige wetenschappen Dept Biomedische Wetenschappen Bio-Imaging Lab VUB, Faculteit Geneeskunde en Farmaceutische Wetenschappen Vakgroep Klinische Wetenschappen Onderzoeksgroep Medische Beeldvorming en Fysische Wetenschappen (BEFY) KULeuven, Faculteit Geneeskunde Dept Neurowetenschappen en Psychiatrie Afd. Experimentele Neurochirurgie en Neuroanatomie KULeuven, Faculteit Geneeskunde Dept Morfologie en Medische Beeldvorming Afd. Nucleaire Geneeskunde KULeuven, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen Dept Farmaceutische Wetenschappen Lab voor Radiofarmaceutische Chemie KULeuven, Campus Kortrijk Interdisciplinair Research Centrum Lab voor Biocolloïden	3.774.535
KULeuven, Faculteit Wetenschappen Dept Chemie Afd. Biochemie <i>Fluorescence correlation spectroscopy for evaluation and valorisation of drug-target interactions in the living cell</i> KULeuven, Faculteit Wetenschappen Dept Biologie Afd. Moleculaire Microbiologie en Biotechnologie/Lab voor Moleculaire Celbiologie KULeuven, Faculteit Geneeskunde Dept Microbiologie en Immunologie Afd. Klinische en Epidemiologische Virologie KULeuven, Faculteit Geneeskunde Dept Neurowetenschappen en Psychiatrie Afd. Experimentele Neurochirurgie en Neuroanatomie	1.781.157
KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Burgerlijke Bouwkunde Afd. Bouwmechanica <i>Structural damage due to dynamic excitations: a multi-disciplinary approach</i> KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Burgerlijke Bouwkunde Afd. Bouwfysica UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Civiele Techniek Lab voor Grondmechanica Koninklijke Militaire School Technische Universiteit Delft, Faculteit der Civiele Techniek en Geowetenschappen Numerieke Mechanica	2.296.895

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)
KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Computerwetenschappen Afd. Informatica <i>SoBeNeT: Software Security for Network Applications</i> UBIZEN NV KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Elektrotechniek (ESAT) Afd. SCD-COSIC	2.619.700
LUC, Faculteit Wetenschappen Dept Wiskunde-Natuurkunde-Informatica (WNI) Expertise Centrum Digitale Media <i>VR-DeMo: Virtual Reality: conceptual Descriptions and Models for the realization of Virtual Environments</i> VUB, Faculteit Wetenschappen Vakgroep Informatica en Toegepaste Informatica (DINF) Onderzoeksgroep Web & Information Systems Engineering	1.495.599
KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Dept Interfasechemie Centrum voor Oppervlaktechnie en Katalyse <i>BIPOM: Design of Bimodal Porous Materials for Catalysis and Sorption</i> UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Chemische Proceskunde & Technische Chemie Lab voor Petrochemische Techniek UA, Faculteit Wetenschappen Dept Natuurkunde Onderzoeksgroep Elektronenmicroscopie voor Materiaalonderzoek (EMAT) UGent, Faculteit Wetenschappen Vakgroep Subatomaire en Stralingsfysica Afd. Theoretische Fysica Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) Procestechologie VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Chemische Ingenieurstechniek en Industriële Scheikunde Technische Universiteit Delft, Faculteit der Technische Natuurkunde Afdeling Scheikundige Technologie (DELFTCHEMTECH)	3.489.097
KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Werktuigkunde Afd. Productietechnieken, Machinebouw en Automatisering - PMA <i>Microsystems for power generation "powerMEMS"</i> KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Elektrotechniek (ESAT) Afd. ESAT-MICAS Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) vzw Microsystems, Components & Packaging (MCP) Von Karman Institute for Fluid Dynamics (VKI) Dept of Turbomachinery KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Werktuigkunde Afd. Toegepaste Mechanica & Energieconversie - TME Koninklijke Militaire School KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Elektrotechniek (ESAT) Afd. ESAT-ELECTA	5.910.632
KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Werktuigkunde Afd. Productietechnieken, Machinebouw en Automatisering - PMA <i>Sheet Metal Oriented Prototyping and Rapid Manufacturing "SEMPER"</i> VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Mechanica van Materialen en Constructies (MEMC) KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Metaalkunde & Toegepaste Materiaalkunde - MTM Afd. Mechanische Materiaalkunde Université de Liège - Dép. Mécanique des Matériaux et Structures	2.301.629
VUB, Faculteit Wetenschappen Vakgroep Toegepaste Biologische Wetenschappen Onderzoeksgroep Industriële Microbiologie en Downstream Processing (IMDO) <i>New Strategy for the Development of Functional and Performant Starter Cultures for Foods in Function of "Food Qualitomics"</i> Applied Maths BVBA VIB-Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie Departement Micro Array Facility UGent, Faculteit Wetenschappen Vakgroep Biochemie, Fysiologie en Microbiologie	2.513.508
KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Computerwetenschappen Afd. Informatica <i>Context-Driven Adaptation of Mobile Services (CoDAMoS)</i> LUC, Faculteit Wetenschappen Dept Wiskunde-Natuurkunde-Informatica (WNI) Expertise Centrum Digitale Media VUB, Faculteit Wetenschappen Vakgroep Informatica en Toegepaste Informatica (DINF) Onderzoeksgroep Programmeerkunde (PROG) UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Elektronica en Informatiesystemen (ELIS)	2.513.508

Bijlage 4: Onderzoeksmandaten

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)
Colle Didier <i>Techno-economische toepasbaarheidsstudie van geavanceerde optische netwerktechnologieën</i> ALCATEL BELL NV UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Informatietechnologie (INTEC) Afd. Breedband-Communicatienetwerken	92.338
Delbeke Danaë <i>Diffractioneel (sub)golflengteschaalstructuren voor hoogvermogen laseroptiek</i> UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Informatietechnologie (INTEC) Afd. Opto-elektronica / OCS VDM LASER OPTICS NV	92.338
Vercauteren Isabel <i>Vaccinatie van runderen tegen de lebmaagnematode <i>Ostertagia ostertagi</i> met natief en recombinant OPA, een <i>Ostertagia polyproteïne</i> allergeen</i> JANSSEN ANIMAL HEALTH BVBA UGent, Faculteit Diergeneeskunde Vakgroep Virologie, Parasitologie en Immunologie Lab Parasitologie en Parasitaire Ziekten	92.338
Demeester Nathalie <i>Vergelijkende studie van de HDL lipoproteïnen, in het cerebrospinaal vocht en in plasma, en hun relatie tot de Alzheimer pathologie</i> INNOGENETICS NV UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen Vakgroep Biochemie Lab voor Fysiologische Scheikunde (V.I.B.) UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen Vakgroep Biochemie Lab voor Medische Proteïnechemie	89.121
Wuyts Jan <i>In silico studie van functionele evolutie van proteïnen na genduplicatie</i> ALGONOMICS NV UGent, Faculteit Wetenschappen Vakgroep Moleculaire Genetica Afd. Bio-Informatica	96.954
Waelput Wim <i>Studie van de M-cel ontwikkeling door middel van een in vitro model systeem</i> HistoGeneX NV UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen Vakgroep Inwendige Ziekten UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen Vakgroep Pathologische Anatomie	92.338
Van Overbeke Ingrid <i>Dierengezondheid en voedselveiligheid bij biologische vleeskuikenproductie</i> HENDRIX NV UGent, Faculteit Diergeneeskunde Vakgroep Pathologie, Bacteriologie en Pluimveeziekten Afdeling voor Pluimvee en Bijzondere Diersoorten	92.338
Geebelen Wouter <i>Onderzoek naar de mogelijkheden van commerciële natriumsilicaten als bodemadditief voor de immobilisatie van zware metalen in gecontamineerde bodems</i> LUC, Faculteit Wetenschappen Dept Scheikunde-Biologie-Geologie (SBG) Onderzoeksgroep Anorganische en Fysische Scheikunde LUC, Faculteit Wetenschappen Dept Scheikunde-Biologie-Geologie (SBG) Onderzoeksgroep Milieubiologie SILMACO NV	92.338
Saelens Dirk <i>Optimalisatie van de energieprestatie van actieve gevelsystemen</i> BELGOMETAL NV KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Burgerlijke Bouwkunde Afd. Bouwfysica	92.338

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)
Moens David <i>Validatie en uitbreiding van de interval eindige-elementenmethode voor structureel dynamische analyse</i> KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Werktuigkunde Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering - PMA LMS INTERNATIONAL NV	92.338
Bierau Horst <i>Elaboration of biophysical methods for the characterisation and QC of hepatitis C virus envelope protein</i> INNOGENETICS NV KULeuven, Faculteit Wetenschappen Dept Chemie Afd. Biochemie	38.474
Dewulf Wim <i>Verfijnen en toepassen van de pro-actieve ecodesign methode 'Eco-PaS' met bijzondere aandacht voor het werken met onzekerheden</i> ATLAS COPCO AIRPOWER NV KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Werktuigkunde Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering - PMA	92.338
Schotsmans Wendy <i>Relatie tussen histologische eigenschappen, gastransport en bewaarpotentieel in hardfruit</i> BETTER3FRUIT NV KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Dept Agrotechniek en -Economie Lab voor Naoogsttechnologie	92.338
Vandekerckhove Linos <i>Validatie van nieuwe therapeutische doelwitten voor de inhibitie van HIV-1 replicatie via lentivirale vectoren en RNA interferentie</i> GALAPAGOS GENOMICS NV KULeuven, Faculteit Geneeskunde Dept Microbiologie en Immunologie Afd. Klinische en Epidemiologische Virologie KULeuven, Faculteit Geneeskunde Dept Microbiologie en Immunologie Afd. Virologie en Chemotherapie	92.338
Baert Kris V. <i>Ontwikkeling van een florfenicol drinkwaterformulatie en farmacokinetische analyse van het antibioticum bij het vleesvarken en de vleeskip</i> JANSSEN ANIMAL HEALTH BVBA UGent, Faculteit Diergeneeskunde Vakgroep Farmacologie, Farmacie en Toxicologie UGent, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen Vakgroep Geneesmiddelenleer	92.338
Vervaeke Ine <i>In vitro bestuiving en bevruchting bij Bromeliaceae</i> DEROOSE PLANTS bvba KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Dept Toegepaste Plantwetenschappen Lab voor Plantenteelt	92.338
François Isabelle <i>Identificatie van nieuwe antifungale componenten die interageren met schimmelspecifieke membraancomponenten</i> BARRIER THERAPEUTICS NV KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Dept Toegepaste Plantwetenschappen Centrum voor Microbiële en Plantengenetica	96.955
Vandesompele Joke <i>Genexpressieprofielbepaling in neuroblastoom: selectie van een minimale subset van genen voor diagnostisch-prognostische classificatie en identificatie van nieuwe moleculaire doelwitten voor farmacologische interventie</i> ALGONOMICS NV UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen Vakgroep Pediatrie en Genetica Lab Medische Genetica	92.338
Voet Thierry <i>Ontwikkeling van chromosomale vector (CV) transfersystemen en optimalisering van de CV-technologie voor transgenese in eukaryote cellijnen en dieren</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde Dept Menselijke Erfelijkheid Afd. Centrum Menselijke Erfelijkheid - Moleculaire Genetica THROMB-X NV	92.338

Bijlage 5: Specialisatiebeurzen

Bursaal	Univ	Titel doctoraatsproject
Adriaensen Lesley	UA	Secundaire Ionen MassaSpectrometrie als analyse techniek voor het verkrijgen van moleculaire informatie op en in organische materialen
Aelbrecht Thierry	UGent	Isolatie en karakterisering van genen betrokken bij RNA silencing in <i>Arabidopsis thaliana</i>
Aerts An	KULeuven	Studie van het werkingsmechanisme van antifungale plantdefensinen en vergelijking met zoogdierdefensinen
Anckaert Bertrand	UGent	Watermerken van software
Anné Wim	KULeuven	Structurele remodellering van de atria tijdens voorkamerfibrillatie
Audiffret Ruben	UGent	Rol van het glyoxalase systeem en zijn substraat methylglyoxal in de regulatie van de celcyclus en de inductie van apoptose bij groeifactordepletie
Baeyens Luc	VUB	Neogenese van insuline-producerende β -cellen in culturen van exocrien pancreas-epitheel onder invloed van groeifactoren
Barbarien Joeri	VUB	Geavanceerde bewegingsestimatie en -compensatie voor wavelet videocodering
Barbé Sofie	KULeuven	Modulatie van genexpressie en eiwitsecretie ter optimalisatie van het <i>Clostridium</i> -gedieerde transfersysteem van therapeutische proteïnen naar tumoren
Baute Joke	UGent	Het herstel van G:T mismatches in planten
Belien Tim	KULeuven	Studie van moleculaire interacties tussen xylanase en xylanase-inhibitor met behulp van faagdisplay en mutagenese
Blanckaert Tim	UGent	UML en waretijds-UML: een formele aanpak
Boeykens Steven	KULeuven	Ontwikkeling van SiC/GaN bipolaire componenten voor hoogefficiënt elektrisch vermogenbeheer op ruimtezonnecelpanelen
Boiy Annelies	KULeuven	Onderzoek naar hypericine als fotodynamisch antipsoriaticum
Bonroy Kristien	KULeuven	De optimalisatie van biosensor-systemen voor de detectie van analieten met een laag moleculair gewicht
Borgions Filip	KULeuven	Synthese en karakterisering van dsDNA-bindende moleculen
Borloo Jimmy	UGent	Respiratie van metaaloxiden door <i>Shewanella oneidensis</i> MR-1: ontrafeling van een bijzondere elektronentransportketen
Boussu Katleen	KULeuven	Invloed van membraaneigenschappen op vervuiling bij nanofiltratie
Brackenier Anouk	UGent	Functionele analyse van caspase-homologen in <i>Arabidopsis thaliana</i>
Braeckman Tessa	VUB	Analyse van T-cel kruis-reactiviteit door de Library DNA release assay
Braeken Dries	KULeuven	Ontwikkeling van een moleculair-biologische signaallaag voor een chemisch-elektrische transducer: een interface tussen neuronen en elektronica
Braeken Leen	KULeuven	Invloed van vervuiling door opgeloste organische componenten op de performantie van nanofiltratie
Breesch Liesbeth	KULeuven	Reconstructie van de fluïdamigratie en diagenese in de plooi- en breukgordel van het Oman gebergte in de Verenigde Arabische Emiraten: implicaties voor aardolie- en gasaccumulaties
Buckinx Roeland	LUC	Primaire cultuur van oligodendrocyt-progenitorcellen uit rattenhersenen: elektrofysiologische eigenschappen en effect van ischemische factoren

Bursaal	Univ	Titel doctoraatsproject
Buytaert Dries	UGent	Efficiente profilering van geheugentoeegangen in Java door hybriede instrumentatie
Careghi Christine	KULeuven	Kwaliteit van het opgezette ééndagskuiken als scharnierpunt tussen broeierij en kuikenopfok: effect van voedertijdstip en voedersamenstelling
Carnel Lodewijk	KULeuven	Efficiente en goedkope zonnecellen op basis van dunne lagen kristallijn silicium en silicium-germanium met hoge absorptantie en laagactieve korrelgrenzen
Casteleyn Griet	UGent	Reproductieve, genetische en fenotypische variatiepatronen in relatie tot toxiciteit binnen het <i>Pseudo-nitzschia pungens/multiseriis</i> complex
Catry Boudewijn	UGent	Verspreiding en persistentie van tetracycline-resistentie van faecale <i>E. coli</i> en respiratoire <i>Pasteurella</i> spp. bij kalveren
Ceelen Liesbeth	UGent	<i>Helicobacter pullorum</i> als oorzaak van enterohepatische ziekten bij mens en pluimvee
Claessens Sven	UGent	Synthese van fysiologisch actieve, natuurlijk voorkomende pyranonaftochinonen, 2-aza-antrachinonen, 3,5,8-(2H)-isochinolinetrienen en gerelateerde natuurproducten
Clerckx Tom	VUB	Schaalbare wavelet video codering met controleerbare tijdsvertraging
Cnudde Veerle	UGent	Monitoring van verweringsprocessen en restauratie van natuurlijke bouwstenen met computergestuurde X-stralen micro-tomografie op niet-destructieve wijze
Coddens Annelies	UGent	Interactie van F18 fimbriae met hun receptor en rol in opname en transport doorheen darmepitheelcellen van biggen
Cools Nathalie	UA	Ontwikkeling van een dendritische cel gebaseerd vaccin tegen humaan papillomavirus-geïnduceerd cervixcarcinoom
Cornelis Frederique	KULeuven	Identificatie van Smad5 interagerende proteïnen in het muisembryo
Croonenborghs Tom	KULeuven	Geïnfomeerd reinforcement leren
Daenen Luk	KULeuven	Gistautolyse en beta-glucosidase-activiteit: karakterisatie en invloed op glycosiden
De Bodt Stefanie	UGent	Comparatieve analyse van grote genfamilies van transcriptiefactoren betrokken in plantontwikkeling
De Boeck Hans	UA	Mechanismen van koolstofopslag in grasland-ecosystemen: invloed van klimaatsopwarming en diversiteitsverlies
De Brabander Sang	VUB	Het effect van basale processen op gletsjerbeweging: ontwikkeling en toepassing van een geïntegreerd model van ijsvloei, subglaciale hydrologie en sedimentdeformatie
De Ceuninck Pieter	KULeuven	Dynamisch parallelle multirooster algoritmes voor de numerieke simulatie van ruimteweer
De Clercq Annelies	UGent	Studie van de regulatie van CDK-inhibitoren tijdens de celcyclus in planten
De Coninck Filip	KULeuven	Lineaire en niet-lineaire modellen voor rolgeluid bij personenwagens met inbegrip van actieve controlestrategieën
De Laender Frederik	UGent	Dynamische modellering van de effecten van toxicanten op aquatische ecosystemen
De Meyer Simon	KULeuven	Gentherapie als een mogelijke behandeling van de ziekte van von Willebrand
De Mondt Roel	UA	Statische SIMS studie van de intermoleculaire interacties in een organisch multicomponentsysteem met relevantie in de thermografie

Bursaal	Univ	Titel doctoraatsproject
De Muer Tom	UGent	Beleidsondersteunende instrumenten voor evaluatie en predictie van het aspect geluid binnen leefbaarheid
De Palma Randy	KULeuven	Integratie van biosensor-interfasen en magneto-elektronica voor de detectie van proteïnen in serum
De Rijck Jan	KULeuven	De centrale polypurine tract van HIV als doelwit voor gentherapie van AIDS
De Roeck Els	KULeuven	Ecologische conditie van hydrologisch verschillende tijdelijke wetlands in de Westelijke Kaapregio
De Ruyck Natalie	UGent	Karakterisering van de schakelfunctie van I-TRAF/TANK tussen TNF-signalisatie en het actinecelskelet
De Rycke Leen	UGent	Reumatoïde Artritis: identificatie van biologische risicomerkers (autoantistoffen, HLA allelen en merkers ter hoogte van de synoviale membraan) voor de progressie van anatomische schade
De Smedt Tim	UGent	Neurofarmacologie in experimentele diermodellen voor epilepsie
De Smet Frederik	KULeuven	Angiogenese en neurogenese: een nieuwe link en gemeenschappelijke genetische code, bestudeerd met functional genomics in zebrafish, muis en mens
De Smet Ive	UGent	De studie van moleculaire controlemechanismen tijdens zijwortelontwikkeling in <i>Arabidopsis thaliana</i>
De Sutter Valerie	UGent	Opheldering van de signaaltransductie cascades volgend op jasmonaatelicatie van tabakscellen
De Vlaminck Iwijn	KULeuven	GHz micromechanische resonatoren met hoge kwaliteitsfactor
De Vleeschouwer Kristel	KULeuven	Kinetica van acrylamidevorming tijdens thermische behandeling van voedingsmiddelen
De Vleeschouwer David	UGent	Duurzame bestrijding van rijstpathogenen door middel van geïnduceerde resistentie
De Volder Michael	KULeuven	Ontwikkeling van een lineaire hydraulische microactuator
De Wever Aaike	UGent	Klimaatsschommelingen, productiviteit en voedselwebstructuur in het Tanganyikameer
Deblauwe Nico	VUB	Resolutieverhogende lokalisatietechnieken voor navigatie
Deckers Daphne	KULeuven	Functionele analyse van de lysozyme inhibitor Ivy in <i>E. coli</i> MG1655
Declercq Nico	UGent	Efficiënte niet-destructieve karakterisering van gelaagde orthotrope materialen met behulp van ultrasone polaire scans
Deconinck Eric	VUB	De combinatie van chromatografische en moleculaire descriptoren voor het voorspellen van de membraanpassage van geneesmiddelen
Decroos Karel	UGent	Microbiële onderbouwing van sojakiempoeder als functioneel voedingsmiddel
Dedecker Andy	UGent	Ontwikkeling van neurale netwerk modellen voor de voorspelling van macro-invertebratengemeenschappen voor toepassing in rivierbeheer
Defoirdt Tom	UGent	Interferentie met quorum sensing ter preventie en bestrijding van infecties in de aquacultuur
Deforche Koen	KULeuven	Kennis ontdekking in relationele databanken met HIV gegevens
Dehaeck Sam	UGent	Ontwikkeling van een nieuwe optische meettechniek voor de simultane bepaling van deeltjesgrootte en snelheid in een gas-vloeistofmengsel
Delanote Veerle	UGent	Nucleo-cytoplasmatische trajectiek van de actine bundelende eiwitten T-plastine en L-plastine, en hun rol in tumorgeassocieerde processen (invasiviteit)

Bursaal	Univ	Titel doctoraatsproject
Delmulle Lies	UGent	Fyto-oestrogenen uit Hop als 'Natuurlijke' Selectieve Oestrogeenreceptor-modulatoren (SERM's) in Relatie tot Goedaardige Prostaatvergroting en Prostaatkanker
Delvaeye Mieke	UGent	Onderzoek naar de moleculaire basis van de communicatie tussen cadherines en het cytoskelet tijdens de morfogenese van <i>Xenopus</i>
Den Herder Griet	UGent	Srchi24, een chitinase homoloog zonder hydrolytische activiteit: wat is de rol bij nodule- en wortelontwikkeling?
Denayer Sarah	VUB	Gebruik van pyocinen als alternatieve anti-pseudomonasdrug
Depreiter Davy	UGent	Migratie en expulsie van fluïda ter hoogte van de accretiewig ten westen van Marokko: een seismisch-structurele en petrologische benadering
Desimpel Chris	UGent	Studie van diffractie in vloeibare kristallen
Desmet Tom	UGent	Liganden voor O-glycosyl hydrolasen/transferasen: onderzoek naar het reactiemechanisme
Desmet Veerle	UGent	Systematisch ontwerp van voorspellingstechnieken voor microprocessors
Devos Andy	KULeuven	Kwantificatie en classificatie voor in-vivo korte echotijd proton Magnetische Resonantie Spectroscopie
Dewerchin Hannah	UGent	Ophelderen van potentieel immuno-evasie mechanisme van het felien infectieus peritonitis virus met het oog op de ontwikkeling van een nieuw vaccin
Deweever Ben	KULeuven	Diagenese en fluïda-evolutie in de reservoirgesteenten tijdens de vorming van de Siciliaanse voorland plooi- en overschuivingsgordel
D'Havé Helga	UA	Effect-evaluatie van pollutanten bij de Europese egel (<i>Erinaceus europaeus</i> L.) aan de hand van niet-destructieve biomarkers en populatie-ecologische parameters
D'heygere Tom	UGent	Toepassing en ontwikkeling van evolutionaire algoritmen in Artificiële Neurale Netwerken voor de voorspelling van macro-invertebraten in rivieren
Dierick Ines	UA	Moleculair genetisch onderzoek van distale hereditaire motorische neuropathieën (distale HMN)
D'Oosterlinck Wouter	UGent	Nieuwe concepten en componenten voor optische regeneratie bij ultrahoge bitsnelheden
Dornez Emmie	KULeuven	Xylanasen, xylanase-inhibitoren en arabinoxylanen in tarwebloem: inzicht in variabiliteit en impact op functionaliteit
Ebraert Peter	VUB	Dynamisch onderhoud van kritieke applicaties door middel van een reflectief raamwerk
Engelen Kristof	KULeuven	Evaluatie van algoritmische methoden voor de analyse van microroostergegevens en de inferentie van genetische netwerken
Faes Philippe	UGent	Een object-georiënteerde shared-memory omgeving voor herconfigureerbare hardware
Fauvart Maarten	KULeuven	Functionele karakterisering van het Rhizobium etli type III secretoom
Fias Pascal	KULeuven	Infrarood luminescentie door lanthanidequinolinaten
Fieremans Els	UGent	Sequentieontwerp in diffusietensor magnetische-resonantiebeeldvorming
Fierens Ellen	KULeuven	Isolering, karakterisering en toepassingsmogelijkheden van een nieuw type endoxylanase-inhibitoren in granen
Francis Isolde	UGent	Studie naar de invasie factoren van <i>Rhodococcus fascians</i> tijdens de fytopathogene interactie met gastheerplanten
Gaublomme Eva	UGent	Onderzoek naar ecologische en genetische effecten van urbanisatie op ongewervelden: loopkevers in Brabantse bossen

Bursaal	Univ	Titel doctoraatsproject
Gea An	UGent	Synthese van serineprotease-activiteit via combinatorische chemie
Geelen Bert	KULeuven	Architectuur-exploratie voor Laag-vermogen, Parallele implementaties in Heterogene omgevingen van stilstaande beeld, 3D en video Applicaties gebaseerd op Wavelets
Gelaude Frederik	KULeuven	Intelligente geïntegreerde ontwerp- en productieomgeving voor gepersonaliseerde titaan-membranen ter correctie van (grote) botdefecten
Geraerts Martine	KULeuven	Optimalisatie van lentivirale vectortechnologie voor gentransfer in proefdierhersen
Gevers Lieven	KULeuven	Nanofiltratie via hybride solventresistente membranen gekoppeld met katalyse
Gillard Jeroen	UGent	Identificatie en karakterisering van de genen die gemoduleerd worden tijdens de seksuele reproductie van diatomeeën
Goderis Sofie	VUB	Gebruik van Declaratief Meta Programmeren ter Realisatie van Scheiding van Bekommernissen voor User Interfaces
Goetgeluk Sylvie	UGent	Van dataclusters tot causale besluiten: nieuwe methodologie met analyse van een tweelingenregister
Goolaerts Stijn	KULeuven	De Ammonieten uit het Laat-Krijt van Tunesie : chronologie en oorzaken van hun uitsterven en extrapolatie naar andere gebieden
Gorissen Marleen	UA	Onderzoek naar de invloed van seksuele selectie en interspecifieke competitie op de grootte en samenstelling van het pimpelmeesangerepertoire
Gzil Piotr	VUB	Computational Fluid Dynamics-studie voor de beschrijving en de optimalisering van bestaande en nieuwe chromatografische scheidingsmethoden
Hallez Hans	UGent	Incorporatie van anisotropie in het realistisch hoofdmodel voor EEG-bronlokalisatie
Hayez Valérie	VUB	Gebruik van Raman spectroscopie voor de chemische identificatie van corrosieproducten gevormd ten gevolge van atmosferische corrosie van brons
Heijl Jan	UGent	Ontwerp van stimulusresponsieve microgelen voor de ontwikkeling van snelle responssystemen
Heirman Ingeborg	UGent	Positieve en negatieve regulatie van tumorgroei door reactieve zuurstofintermediären
Hendrix Wim	UGent	Ontwerp van low-power, high-voltage driver chips voor bi-stabiele LCD's
Henrotay Caroline	VUB	Een algemeen bruikbaar bouwsysteem voor huisvesting en infrastructuur in noodsituaties
Heuvelmans Griet	KULeuven	Watermodellering als onderdeel van landgebruikimpact in LCA
Heyninck Jan	VUB	Analyse van de top quark eigenschappen met de CMS detector
Himpe Pieter	KULeuven	Statische momenten van Al-isotopen op de rand van het 'eiland van inversie'
Holvoet Servaas	UGent	Studie van bio-interactieve biodegradeerbare polymere materialen voor biomedische toepassingen
Horckmans Karolien	KULeuven	Magmatische differentiatieprocessen, op microschaal bestudeerd door middel van Laser Ablation-Inductively Coupled Plasma-Mass Spectrometry (LA-ICP-MS)
Hostyn Steven	UA	Synthese van Aminoalkylamino Gesubstitueerde Neocryptolepine Analogen: Valorisatie van de Cryptolepine Alkaloiden als Antimalariaverbindingen
Houthoofd Wouter	UGent	Vergelijkende studie van de embryonale ontwikkeling bij nematoden
Huang Lieven	VUB	Generatie en functionele karakterisatie van internaliserende en EGF-receptor modulerende nanobodies voor toepassing in kankertherapie

Bursaal	Univ	Titel doctoraatsproject
Husson Steven	KULeuven	Peptidomics bij <i>Caenorhabditis elegans</i>
Hutsebaut Didier	UGent	Optimalisatie van micro-Raman spectroscopie en chemometrische methoden voor de identificatie van bacteriën
Huybrechts Ward	KULeuven	Ontwikkeling van een "high-throughput" multitubulaire reactoropstelling en toepassing in de studie van structuur/selectiviteitsrelaties in skeletisomerisatie van lange n-alkanen over bifunctionele zeoliet-katalysatoren
Huysmans Toon	UA	Globale vormkarakterisatie van 3D-oppervlakken
Jacobs Pieter	UGent	Optimalisatie van <i>Pichia pastoris</i> als expressiesysteem van verschillende glycovormen van eenzelfde eiwit
Jansen Bart	VUB	Visual Event Recognition
Janssen Dimitri	KULeuven	Zelf-assemblerende systemen voor organische dunne-film transistoren
Joossens Jurgen	UA	Bereiding en biologische evaluatie van metalloproteïnase en urokinase inhibitoren als potentiële inhibitoren van het angiogenese- en metastase proces
Keil Dorien	UA	Endocriene verstoring bij de zebrafish <i>Danio rerio</i> : relatie tussen toxicogenomics, gameetfysiologie en reproductiekenmerken
Kellens Andy	VUB	Geavanceerde Ondersteuning van Software Ontwikkeling en Evolutie door middel van Leertechnieken
Kempeneers Veerle	KULeuven	Herkenning door enzymen van cyclohexeennucleosiden en -oligonucleotiden
Klaasse Gerrit	KULeuven	Ontwikkeling van efficiënte actuatoren voor RF-MEMS
Knapen Dries	UA	Onderzoek naar lokale genetische adaptaties aan metaalverontreiniging bij riviergrondels (<i>Gobio gobio</i>) uit het Netebekken
Knapen Elke	KULeuven	Modellering van de microstructuuroopbouw bij polymeer gemodificeerde cementmortel en -beton
Kyndt Tina	UGent	Moleculair genetische verwantschapsstudie van de genera <i>Carica</i> en <i>Vasconcellea</i>
Laga Mathias	UGent	Identificatie en studie van specifieke methylglyoxaal-afgeleide "advanced glycation end products" die een rol spelen in endotheliale disfunctie bij diabetische hyperglycemie
Lagrain Bert	KULeuven	De rol van de proteïnematrix in de broodveroudering
Lambaerts Marc	LUC	Moleculaire aspecten van de adaptieve metaaltolerantie van de ectomycorrhiza fungus <i>Suillus luteus</i>
Landuyt Bart	KULeuven	Onderzoek naar de basis van resistentiemechanismen bij maligne tumoren
Laroy Reinhard	UGent	Nieuwe concepten voor golflengte-afstembare laserdiodes voor WDM-netwerken
Latré Benoît	UGent	Ontwikkeling van betrouwbare en energie-efficiënte netwerkprotocollen voor een Body Area Network (BAN)
Lefebvre Pierre	KULeuven	Ontwikkeling van een operatieplanningssysteem voor het multi-assig frezen van complex gevormde werkstukken
Lemaître Cedric	VUB	Ontwikkeling van nieuwe technologieën voor borstkankerdiagnose door middel van Positron Emissie Tomografie
Lenaerts Philip	KULeuven	Covalente koppeling van europium(III)complexen aan polysiloxanen via 5-gesubstitueerde 1,10-fenantrolines
Leroy Jo	UGent	Een onderzoek naar de kwaliteit van follikels, eicellen en embryo's bij hoogproductieve melkkoeien

Bursaal	Univ	Titel doctoraatsproject
Leyman Shirley	UGent	De in vivo interactie met PIP2 als regulatiemechanisme voor cofiline, een essentieel eiwit in actinedynamica
Lievens Joke	KULeuven	Evaluatie van het effect van apolipoproteïne A-I of lecithine: cholesterol acyltransferase gentransfer op de regressie en stabilisatie van atherosclerotische letsels in konijnen
Linten Dimitri	VUB	Evaluatie van diep-subkwartmicrometer-CMOS-technologie in radiofrequent ontwerp voor draadloze toepassingen
Lippens Gunther	UGent	Oplossing van de vergelijkingen van Maxwell door combinatie van de Finite Difference Time Domain methode met Reduced Order Modelling toegepast op on-chip interconnecties en verpakkingen
Lippens Stefaan	UGent	Geavanceerde technieken voor het rasteren van beelden
Londers Elsje	KULeuven	Teeltcondities voor de productie van <i>Aechmea</i> 's in serres
Louette Gerald	KULeuven	De invloed van lokale versus regionale factoren tijdens de kolonisatie van nieuwe poelen door zoöplankton
Maertens Inge	UGent	Identificatie van kandidaatgenen voor ziekte tolerantie bij populier
Maertens Karen	UA	Klinische en gedragsmatige correlaten van biologische merkers van dementie en mild cognitive impairment
Maes Ann	UGent	De ontwikkeling van een in situ bioremediatietechniek voor grondwater gecontamineerd met 1,2-dichloorethaan en vinylchloride
Mahieu Tina	UGent	Cloning en toepassing van de dominante anti-inflammatoire genen van <i>Mus spretus</i>
Mangelinckx Sven	UGent	Nieuwe toetredingen tot beta-aminozuren
Marsboom Glenn	KULeuven	Endotheel Progenitor Cellen in Pathogenese en Behandeling van Pulmonale Hypertensie
Masco Liesbeth	UGent	Moleculaire karakterisering van bifidobacteriën uit probiotische producten met het oog op een grotere veiligheid en functionaliteit
Matthijs Nele	VUB	Computer-ondersteunde methodenontwikkeling toegepast op chirale scheiding van stoffen met farmaceutisch belang
Meeus Ivan	UGent	Massaspectrometrische identificatie van LTBR afhankelijke differentiatie factoren voor de ontwikkeling van natural killer T lymfocyten
Meijsmans Nancy	KULeuven	De effectiviteit van het nieuwe ruimtelijke orderingsbeleid in Vlaanderen. Aanbevelingen vanuit een twee-sporen onderzoek in confrontatie met de feitelijke ontwikkelingen
Merckx Vincent	KULeuven	Burmanniaceae (Dioscoreales): moleculaire systematiek, pollen-morfologie en fylogenie
Mertens Inge	KULeuven	Ontwezing van weesreceptoren bij <i>Drosophila melanogaster</i> met behulp van omgekeerde farmacologische technieken
Mertens Pascal	KULeuven	Nano-Au in redoxkatalyse
Michiels Philippe	UA	Gebruik van Statistische Analyse voor XML-Query optimalisatie
Missiaen Pieter	UGent	Subeng (Binnen-Mongolië, China): een nieuwe laat-Paleocene zoö-dierfauna en mogelijke sleutel tot de moderne zoogdieren
Naudet Joris	VUB	Efficiënte formulering van de bewegingsvergelijkingen van multibody- en robotmechanismen, gebaseerd op canonische momentoides
Neyts Erik	UA	Wiskundige simulatie van de depositie van diamond-like-carbon (DLC) filmen
Norman Frederik	KULeuven	De invloed van procescondities op de zelfontstekingstemperatuur van gasmengsels

Bursaal	Univ	Titel doctoraatsproject
Ovaere Petra	UGent	Onderzoek naar het moleculair actiemechanisme van caspase-14 en geprogrammeerde celdood in de epidermis
Pacco Antoine	KULeuven	Complexvorming van metallakroonverbindingen met driewaardige lanthanide-ionen
Paeshuysen Jan	KULeuven	Studie van het werkingsmechanisme van nieuwe, krachtige en selectieve inhibitoren van het Bovine Viral Diarrhea Virus
Pappaert Kris	VUB	Gedetailleerde analyse en wiskundige modellering van de diffusie-gedreven en convectie-gedreven DNA hybridisatie-arrays
Pauwels Bram	UGent	Inperken van EE2-verspreiding in het milieu via microbiologische en fysicochemische technologieën
Pauwels Kris	VUB	Structuur/functie-relatie van het lipase-chaperonecomplex van <i>Burkholderia glumae</i>
Peeters Ester	KULeuven	Optimalisatie van het aanpassingsvermogen van vleesvarkens voor en tijdens transport
Peeters Liesbet	KULeuven	Kinetica als basis voor ontwerp en optimalisatie van de hoge druk behandeling voor producten op basis van tomaten
Peeters Maarten	VUB	Gedistribueerde reinforcement leertechnieken voor multi-actor multi-toestand beslissingsproblemen
Pellis Mireille	VUB	Intracellulaire antigeen bindende enkel domein antilichaam fragmenten
Piessens Katrien	KULeuven	De invloed van fragmentatie op de diversiteit van heidegebieden
Plummers Bert	KULeuven	Ontwikkeling van een golfgebaseerde modelleringstechniek voor vibro-akoestische afstralingsberekeningen
Puype Bart	UGent	Ontwikkeling van multilayer traffic engineering strategieën voor volgende generatie breedbandnetwerken
Rabijns Daan	VUB	Measurement and characterization of analog-digital converters
Ragaert Peter	UGent	Invloed van microbiologische en fysiologische processen op de kwaliteit van verpakt fruit en minimaal behandelde groenten tijdens bewaring in consumentenverpakkingen
Ramon Matthew	KULeuven	Karakterisatie van nieuwe trehalose biosynthese genen en het gebruik van AtTPS1 als selectieve merker in <i>Arabidopsis thaliana</i>
Reymen Yves	KULeuven	Aeroakoestische analyse van subsone stromingen in turbomachines
Robbens Steven	UGent	Van Alg tot <i>Arabidopsis</i> : comparatieve studie van genoomcomplexiteit
Rossi Evi	UA	Ontwikkeling van een voorspellingskader voor invasieve planten
Ryckaert Wouter	UGent	Vermogenskwaliteit in elektrische netten door het aanwenden van geoptimaliseerde verbruikers
Sabbe Maarten	UGent	Kinetische modellering van industriële radicalaire reacties
Saerens Dirk	VUB	Isolatie, karakterisering en optimalisering van kameel antilichaam fragmenten tegen verschillende antigenen met het oog op gebruik in diagnostica
Saerens Sofie	KULeuven	Biochemische achtergrond en beheersing van de ethylestersynthese in de brouwersgist <i>Saccharomyces cerevisiae</i>
Sandra Koen	UGent	Ontwikkeling, Evaluatie en Automatisatie van Druk- en Elektrogedreven Micro Scheidingsmethoden in Combinatie met Fluorescentie Detectie en Massaspectrometrie voor de Karakterisatie van Glycoproteïnen
Schauwaers Kris	KULeuven	Rol van specifieke DNA-herkenning in androgeen-selectieve controle van gen-expressie: studie door in vivo mutagenese van het androgeenreceptor-gen

Bursaal	Univ	Titel doctoraatsproject
Scheerlinck Stijn	UGent	Nano-imprintlithografie voor nanofotonische componenten
Scheers Hans	UA	Overleving en reproductief succes bij de lacertide hagedis <i>Gallotia galloti</i> : wisselwerking tussen natuurlijke en seksuele selectie
Schepens Bert	UGent	Onderzoek naar IRES-gemedieerde initiatie van translatie tijdens cellulaire stress
Scherpereel Nele	KULeuven	Ontwikkeling van een zebravismodel voor de studie van de pathogenese en behandeling van amyotrofische laterale sclerose
Schols Yves	KULeuven	Toepassing van de integraalvergelijkingsmethode voor de modellering van een 'cilindrisch dielektricum'
Sels Jan	KULeuven	Functionele analyse van plantdefensiegenen in <i>Arabidopsis thaliana</i>
Sercu Bram	UGent	Microbiële gemeenschappen als indicator voor het degradatiepotentieel en de functionele karakteristieken van een biofilter
Simillion Cedric	UGent	Grootschalige genduplicaties en de structurele en evolutieve gevolgen voor plantgenomen
Simoens Frederik	UGent	Iteratieve (turbo) estimatie en detectie in de context van mobiele digitale communicatie tussen meerdere gebruikers over kanalen met meerdere in- en uitgangen
Smans Gert	UGent	Bijdrage tot de totaalsynthese van (+)-Peloruside A, een nieuw antimitoticum met potentiële antitumoreigenschappen
Soens Charlotte	VUB	Systeemsoftware modellering van de degradatie van de analoge en RF performantie door substraatruis in single-chip radio's
Staelens Steven	UGent	Reconstructie en kwantificatie van SPECT-beelden
Sterken Roel	UGent	Multifactoriële analyse van biomassa in <i>Arabidopsis thaliana</i> ; verwerving van kennis over het onderliggend genetisch netwerk
Straetman Lieven	VUB	3 T's: Telomerase als Tool en Target
Stragier Bart	VUB	In vivo karakterisatie van de interactie tussen angiotensine fragmenten met de centrale neurotransmitter systemen
Struyf Eric	UA	Rol van een zoetwaterschor in de siliciumcyclus in het Schelde-estuarium
Suvéé Davy	VUB	FuseJ: Een geünificeerde architectuur voor aspecten en componenten
Tack Nicolaas	KULeuven	Platform onafhankelijke performantie metrieken voor 3D Terminal Quality of Service
Taideman Jasmien	UGent	Studie van de rol van leptine in het mucosale immuunsysteem van de darm
ter Heerdt Peter	UA	Karakterisatie van hoge-spin transitiemetaalverbindingen met behulp van gesofisticeerde EPR-technieken bij hoge microgolffrequentie
Thomas Alexander	KULeuven	Herkennen van voorwerpsklassen in een complexe omgeving
Tonesi Cristina	UGent	Meetkunden met incidentiegetal 2
Troffaes Arne	VUB	Crosstalk in Metallic Access Networks: A Spectral Approach
Truyen Els	KULeuven	Studie naar het voorkomen en de rol van regulatoire cellen in de astmatische luchtweg bij de mens
Tuytten Robin	UA	Ontwikkeling van nieuwe analysemethoden voor de detectie van urinaire nucleosiden en nucleoside mono-, di-, en trifosfaten met behulp van geminiaturiseerde HPLC ES-Tandem MS
Tysmans Daisy	VUB	Ontwikkeling en toepassing van een nieuwe methode voor vormbepaling van kleine sedimentdeeltjes
Ulrichs peter	UGent	Ontwikkeling van Cytokine Hypersensytieve Cellijnen en hun Toepassing in Bioassays en een Virus Receptor Cloneringsysteem

Bursaal	Univ	Titel doctoraatsproject
Vaeck Elke	UGent	De moleculaire karakterisering van temperatuursensitieve groeimutanten van <i>Arabidopsis thaliana</i>
Van Assche Anneleen	KULeuven	Data mining op basis van meerdere modellen: verbeteringen op het gebied van diversiteit, interpreteerbaarheid, efficiëntie en ruisbestendigheid
van Besien Tine	KULeuven	Hydrofobering van gescheurde bouwmaterialen. Analyse van transportprocessen, visualisatietechnieken en beoordelingsmethoden
Van Breusegem Erik	UGent	Service kwaliteit en schaalbaarheid in optische burst geschakelde netwerken
Van Caenegem Ruth	UGent	Ontwerp van netwerkarchitecturen voor optische pakketgeschakelde netwerken met volledige optische headerverwerking
Van Calster Hans	KULeuven	Gevolgen van veranderingen in verstoringsregimes op de samenstelling en dynamiek van bosplantengemeenschappen in voedselrijke bossen
Van Campenhout Ann	UA	Factoren die de oxidant-antioxidant balans verstoren bij diabetes mellitus: Rol van ijzer
Van de Velde Sam	KULeuven	Karakterisatie van de suiker-geactiveerde G-proteïne gekoppelde receptor Gpr1 in <i>Saccharomyces cerevisiae</i>
Van de Vijver Wim	KULeuven	Ontwikkeling van een ultrastijf, ultraprecies aandrijfsysteem met een stappende en resonante werkingsmode
Van de Wouwer Marlies	KULeuven	Trombomoduline: een multidomein eiwit met verscheidene functies. Evaluatie van de rol van trombomoduline in inflammatie
Van den Abeele Filip	UGent	Numerieke modellering van het gedrag onder stootbelasting van een nieuwsoortig hybride composiet
Van Den Bogaert Ann	UA	Onderzoek naar de identificatie van een gen voor bipolaire affectieve aandoening in chromosoomregio 8q24
Van den Bogaert Tim	KULeuven	Binaurale signaalverwerking voor hoorapparaten en cochleaire implantaten
Van den Driessche Bart	UA	Onderzoek naar de "in vivo" interactie van melphalan en DNA met behulp van geminiaturiseerde vloeistofchromatografie, gekoppeld met electrospray-massaspectrometrie
Van den Eeden Lena	UA	Differentiatie van embryonale cellen tot neurale celtypes d.m.v. elektroporatie van mRNA coderend voor neurale sleutelregulatoren
Van Dijck Gert	KULeuven	Karakterisatie van Corrosieprocessen op Koolstofstaal en Roestvast Staal door Fusie van Signalen en Signaalverwerkingstechnieken
Van Dorpe Pol	KULeuven	Spininjectie in halfgeleiders
Van Driessen Reinhilde	UGent	Ontwikkelen van metabolomics gereedschappen: MALDI-MS voor kleine moleculen
Van Eylen David	KULeuven	Het effect van processing op het anticarcinogene vermogen van Brassicaceae
Van Gerven Nani	VUB	Ontwikkeling en evaluatie van geattenuerde vaccins op basis van fimbriële adhesinen
Van Gompel Gert	UA	Nieuwe reconstructiemethoden voor ROI MICRO-CT
Van Gulck Ellen	UA	Menselijke dendritische cellen opgeladen met gag mRNA van HIV quasiespecies voor de ontwikkeling van een cellulair anti-HIV vaccin
Van Haecke Jo	UGent	Europiumgedoteerde fosformaterialen voor foto- en elektroluminescentie
Van Hemelrijck Wendy	KULeuven	Karakterisatie van <i>Arabidopsis thaliana</i> mutanten voor het opsporen van resistentiefactoren tegen de belangrijkste schimmelpathogenen van banaan (<i>Musa</i> sp.)
Van Hoey Gert	UGent	Spatio-temporele variabiliteit en populatie dynamica van de <i>Abra alba</i> – <i>Mysella bidentata</i> gemeenschap op het Belgisch Continentaal Plat

Bursaal	Univ	Titel doctoraatsproject
Van Hoorick Diane	UA	Moleculaire en functionele analyse van de interactie tussen spanningsgevoelige K ⁺ kanalen en β -subeenheden
Van Laethem An	KULeuven	Pro-apoptotische signalisatie van p38MAPK in UVB bestraalde keratinocyten en zijn protectieve rol in fotocarcinogenese van de huid
Van Leeuwen Tom	UGent	Ontwikkeling van een handover protocol voor draadloze breedband communicatie in voertuigen
Van Mele Tom	VUB	Intelligente Kinetische Vormactieve Schaar-Membraanconstructies en hun Toepassing in de Architectuur
Van Overschelde Michel	UGent	Ontwikkeling van nieuwe homochirale liganden voor asymmetrische transitiemetaal katalyse
Van Quickenborne Frederic	UGent	Algoritmen en protocollen voor dynamische traffic engineering ter ondersteuning van mobiele gebruikers
Van Renterghem Koen	UGent	Analyse en ontwerp van variabele digitale filters met vooropgestelde doorlooptijd
Van Steirteghem Jan	VUB	Een bijdrage tot de optimalisatie van constructies in de architectuur en de civiele techniek
Van Thuyne Wouter	UGent	Functionele analyse van parasitisme genen van de cystennematode <i>Heterodera schachtii</i>
Van Tricht Ilse	UGent	Biomechanica van vaattoegang bij hemodialyse
Van Vlierberghe Sandra	UGent	Bio-interactieve hydrogelen op basis van biopolymeren
van Waterschoot Toon	KULeuven	Ontwerp en evaluatie van digitale signaalverwerkingsalgoritmen voor feedbackonderdrukking in 'Public Address'-systemen
Van Yper Stefan	UGent	Probabilistische Modellen voor het afleiden van Genetische Netwerken uit Heterogene Data
Van Zeveren Annelies	UGent	Macrocyclische lactone-resistentie in de runderlebmaag-nematode <i>Ostertagia ostertagi</i>
Vanacker Gerolf	KULeuven	Intelligente rolstoelsturing: onderzoek naar gebruikersgerichte adaptatie in systemen met gedeelde autonomie
Vanbeneden Nele	KULeuven	Beheersing van feruloyl esterase en ferulinezuur decarboxylase tijdens de productie van bier
Vanbroekhoven Peter	KULeuven	Dynamische enkelvoudige toekenning en wijzerconversie
Vande Sijpe Thomas	UGent	Onderzoek naar de werking van een anaërobe membraan bioreactor
Vande Voorde John	UGent	Numerieke Stromingssimulatie in Roterende Zuigercompressoren
Vandemeulebroucke An	VUB	Studie van de mechanistische principes van nucleoside hydrolasen als opstap voor prodrug design
Vanden Bussche Eline	UGent	Chemische optimalisatie van monomeer/polymeer geldosimetrie voor de preklinische verificatie van hoge-precisie-radiotherapie
Vandepoele Karl	UGent	Structuur-functie analyse van een nieuwe genfamilie van vermeende tumor-suppressor-genen
Vandepoele Klaas	UGent	Comparatieve genoom analyse van celcyclus genen in planten, dieren en fungi
Vandersypen Klaartje	KULeuven	Beslissingsondersteunende hulpmiddelen voor watergebruikers en beheerders in collectieve irrigatieprojecten. Een gevalstudie in het Office du Niger irrigatieproject (Mali)
Vanhaute Hilde	KULeuven	Toepassing van het turboprincipe in de signaalverwerkingsalgoritmen voor ADSL/VDSL-modems
Vanschoenwinkel Bram	VUB	Kritische Evaluatie van Support Vector Machines met Toepassing op Tekst Mining

Bursaal	Univ	Titel doctoraatsproject
Vanspeybrouck Wim	UA	Bijdrage tot de studie van transitiedipool-transitiedipool interactie in de vloeistoffase
Verbeeck Benjamin	VUB	Gebruik van nieuwe algoritmes bij de optimalisatie van constructies tijdens het voorontwerp
Verbist Bie	KULeuven	Intramoleculaire cycloaddities van 2(1H)pyrazinonen met verankerde olefinezijketen en verdere uitbouw tot dipeptide-structuren met farmacologisch belang
Vercammen Roel	UA	Update faciliteiten voor XML views van relationele databases
Vercruyse Lieselot	UGent	ACE en ACE-inhibitorische peptiden in insecten
Vercruyse Steven	UGent	Bladontwikkeling in <i>Arabidopsis</i> : bouw van een beschrijvend model, en ontwikkeling van methodologie voor identificatie van regulatorische componenten en hun interacties
Vereecken Wim	KULeuven	CMOS Implementatie van Ultra-Wideband Systemen
Verfaillie Els	UGent	Opstelling en validering van een ruimtelijk verspreidingsmodel van mariene habitats ter ondersteuning van het ecologisch waarderen van de zeebodem
Verhaert Griet	KULeuven	Gebruik van carbonaatprecipitaten in neotektonisch onderzoek : een gevallenstudie in het noordwesten van de Ispartahoek (SW Turkije)
Verlent Isabel	KULeuven	Relatie tussen enzymgekatalyseerde substraatconversies en wijzigingen in de rheologie van tomaten na thermische en/of hogedrukbehandeling
Verlinde Hannes	UGent	Geautomatiseerde hulpmiddelen voor calculationeel redeneren
Verspurten Sam	UGent	Signaalmonitoring op basis van niet-lineaire optische versterkers voor hoge bitrate glasvezelnetwerken
Vets Nathalie	KULeuven	De synthese van gesubstitueerde pentacenen en hun toepassingen in de productie van organische-dunne-film transistoren
Villez Kris	UGent	Computergeïntegreerd procesbeheer voor duurzame biologische waterzuiveringssystemen
Vlaeminck Bruno	UGent	Ontwikkeling van melktesten voor optimalisering van de voederbenutting
Vlieghe Kobe	UGent	Genoomwijde analyse van E2Fa/DPa-gereguleerde genen in <i>Arabidopsis thaliana</i>
Volckaert Bruno	UGent	Beheer van geheugen-, reken- en netwerkresources voor Grid-computing
Vos Karen	KULeuven	De rol van peptiden in de symbiose tussen <i>Rhizobium etli</i> en zijn gastheerplant <i>Phaseolus vulgaris</i>
Wirix-Speetjens Roel	KULeuven	Integrated magnetic sensors for biomedical applications
Wullaert Andy	UGent	Studie van de moleculaire actiemechanismen van de cellulaire inhibitor van NF-kappaB activering, ABIN-1
Wuyts Cindy	UA	Evaluatie van Nieuwe Materialen voor Blauwe OLEDs: Graftcopolymeren versus Blends
Wuyts Nathalie	KULeuven	Bestrijding van plantenparasitaire nematoden door middel van metabolic engineering
Wyseur Brecht	KULeuven	Softwarebeveiliging: White-box cryptografie

Bijlage 6: Contractueel Landbouwkundig Onderzoek

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)
PCF-Koninklijk Opzoekingsstation van Gorsem <i>Optimalisering van het bankerplantsysteem voor de biologische bestrijding van de roze appelluis <i>Dysaphis plantaginea</i> met zijn natuurlijke parasitoïde <i>Ephedrus persicae</i> Froggatt</i>	153.445
KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Dept Agrotechniek en -Economie Lab voor Naoogsttechnologie <i>Ontwikkeling van geavanceerde statistische technieken voor de analyse van interne en externe kwaliteit van tomaten</i> Provinciaal Proefcentrum voor de Groenteteelt vzw Proefbedrijf der Noorderkempen vzw Proefstation voor Groenteteelt vzw	626.201
Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek - Gent Dept Dierenvoeding en Veehouderij Rundvee- en varkenshouderij <i>Studie van het energieopnameremmend effect van ruw vezelrijke voeders voor ad libitum voeding van drachtige zeugen</i>	392.785
UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Dierlijke Productie Afd. Karkas- en Vleeskwaliteit <i>Evaluatie en praktische bruikbaarheid van melkparameters ter ondersteuning van een nutriëntgerichte en emissiebeperkende rantsoenformulering</i>	258.866
KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Dept Dierproductie Lab voor Fysiologie en Immunologie der Huisdieren <i>Selectie naar een compromis tussen intrinsieke vleeskwaliteit en -kwantiteit bij varkens door middel van genetische markers</i> UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Dierlijke Productie Afd. Karkas- en Vleeskwaliteit	402.269
Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek - Gent Dept Mechanisatie, Arbeid, Gebouwen, Dierenwelzijn & Milieubeveiliging <i>Continue bewaking van melksystemen voor een duurzame melkwinning</i>	329.397
ProefCentrum voor Sierteelt <i>Temperatuurintegratie bij roos: onderzoek naar een strategie voor energiebewuste klimaatsturing in de sierteelt</i>	340.710
KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Dept Agrotechniek en -Economie Lab voor Landbouwwerktuigkunde <i>Plaatspecifieke bestrijding van aardappelopslag en distels in suikerbieten</i> Koninklijk Belgisch Instituut tot Verbetering van de Biet	487.713
VIB-Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie Dept Genetica <i>Genen en signalen betrokken bij nodule senescentie in <i>Medicago truncatula</i>: onderzoek naar strategieën voor het verhogen van de opbrengst van legumineuze landbouwgewassen</i>	437.400
VIB-Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie Dept Genetica <i>Identificatie van transcriptie-gebaseerde markers die voorspellend zijn voor heterosis in <i>Arabidopsis</i>, en toetsing van de bekomen markers als voorspellers van heterosis in populier</i>	546.320
VIB-Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie Dept Genetica <i>Rol van H₂O₂ en de oxidatieve burst in de resistentie tegen necrotrofe pathogenen</i>	244.200
Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek - Gent Dept voor Plantengenetica en -veredeling <i>Reproductie- en zelfincompatibiliteitsonderzoek bij raaigras</i>	264.068
UGent, Faculteit Diergeneeskunde Vakgroep Verloskunde, Voortplanting en Bedrijfsdiergeneeskunde Lab In Vitro Technologie <i>Diepe intra-uteriene inseminatie bij het rund met een nieuwe inseminatiepipet</i>	174.916
PCF-Koninklijk Opzoekingsstation van Gorsem <i>Ontwikkelen van een milieuvriendelijke strategie om bacterievuur onder controle te houden</i>	152.074

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)	Extra steun
PCF-Koninklijk Opzoekingsstation van Gorsem <i>Milieuvriendelijke productiemethoden binnen de geïntegreerde fruitproductie</i>		382.481
PCF-Koninklijk Opzoekingsstation van Gorsem <i>Innovatieve ontwikkelingen in de afhankelijkheidsreductie van fungiciden in de geïntegreerde fruitproductie</i>		738.765
Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek - Gent Dept Zeevisserij <i>Populatiodynamiek en exploitatiepatroon van commerciële crustacea</i>		359.271
Proefbedrijf der Noorderkempen vzw <i>Optimalisatie van een sneltest voor het bepalen van de dormantie bij aardbeiplanten / Verbetering van het productiepotentieel en bloemkwaliteit door standaardisatie van opkweektechnieken bij aardbeiplantmateriaal</i>		238.576
Koninklijk Belgisch Instituut tot Verbetering van de Biet <i>De bietycystennematoden: moleculaire kwantificering van Heterodera schachtii en Heterodera betae</i> Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek - Gent Dept Gewasbescherming		318.689
Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek - Gent Dept voor Plantengenetica en -veredeling <i>Uitwerken van een cryopreservatieprotocol en een langzame-groei-strategie in vitro voor vegetatief vermeerderde houtachtige siergewassen: azalea en boomkwekerijgewassen</i> UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Plantaardige Productie Afd. Tuinbouwplantenteelt		269.094
Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek - Gent Dept voor Plantengenetica en -veredeling <i>Karakterisering van resistentie bij roos tegenover sterroetdauw en echte meeldauw</i> UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Gewasbescherming Lab voor Fytopathologie		295.588
UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Bodembeheer en -hygiëne <i>Oogstresten van groenten: modellering van de N vrijstelling, optimalisatie en synchronisatie van N (her)gebruik door aanwending van on- en off-farm organische reststoffen en nitrificatieremmers</i> Provinciaal Proefcentrum voor de Groenteteelt vzw		340.954
Bodemkundige Dienst België vzw <i>Ontwikkeling van een beslissingsondersteunend instrument voor fruitteeltbedrijven (hardfruit)</i> PCF-Koninklijk Opzoekingsstation van Gorsem		307.214
UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Dierlijke Productie Afd. Karkas- en Vleeskwaliteit <i>Merkerprofielen voor functioneel vlees</i>		449.639
Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw Provincie West-Vlaanderen <i>Koudebewaring van aardappelen als alternatief voor chemische kiemremming</i> KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Dept Toegepaste Plantwetenschappen Lab voor Plantenteelt		173.613
UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Gewas- bescherming Lab voor Fytopathologie <i>Bestrijding van Verticillium bij bloemkool door middel van oogstresten gecombineerd met microbiële antagonisten</i>		267.307
KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Dept Agrotechniek en -Economie Lab voor Landbouwwerktuigkunde <i>Optimalisatie plaats specifieke mestinjectie door nutriëntendosering</i>		315.328
KULeuven, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Dept Agrotechniek en -Economie Lab voor Landbouwwerktuigkunde <i>Onderzoek naar en ontwikkeling van een methodologie voor de optimalisatie van mechanische onkruidbestrijdingstechnieken</i>		226.503
Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek - Gent Dept voor Plantengenetica en -veredeling <i>Opsporen van moleculaire merkers gekoppeld met polygene duurzame resistentie tegen preiroest met het oog op de ontwikkeling van merker gestuurde selectieprogramma's bij prei</i>		242.346
UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Landbouweconomie <i>Geïntegreerd systeem voor evaluatie van landbouw- en agromilieupolitiek</i> Centrum voor Landbouweconomie		397.780

Bijlage 7: VIS/Technologische Dienstverlening

AANVRAGER/Projecttitel	Steun (€)
Algemeen Verbond van de Belgische Siertelers <i>Stimuleren van minder gebruik van pesticiden door geleide bestrijding in de sierteelt</i>	657.666
Belgische Federatie van de uitrusting voor de Landbouw, de Tuinbouw, de Veeteelt en de Tuin <i>AgroMech</i>	305.739
BETONPLATFORM <i>Duurzame en innovatieve cementgebonden materialen</i>	677.610
CLUSTA vzw <i>Materiaalselectie en corrosie</i>	589.891
Consortium Vlaamse Brouwerijen <i>Brouwerij - Innovatie</i>	485.957
CoRI - COATINGS RESEARCH INSTITUTE <i>Organische deklagen</i>	268.171
KMO-IT-Centrum vzw (ITC) <i>ICT basisinfrastructuur en Netwerken voor de KMO</i>	431.855
Koninklijke Belgische Vereniging van de Chocolade-, Praline-, Biscuit- en Suikergoedindustrie vzw <i>Aanpassen en verbeteren van de samenstelling van zoetwaren via experimentele formuleringstechnieken</i>	349.044
Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw <i>Recyclage en milieuzorg als weg naar duurzame wegenbouw</i>	176.027
SYMBIOS vzw <i>FarmCOMPOST</i>	455.619
VLAAMS ELEKTRO INNOVATIECENTRUM vzw <i>Elektro-installatiebedrijven</i>	531.601
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid <i>Garen engineering</i>	396.049
<i>Textielveredeling</i>	301.195
<i>Vlastechnologie</i>	142.640
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid <i>Aanwending van innovatieve metallische materialen in het bijzonder drukapparaten</i>	376.630
<i>Composieten</i>	177.632
<i>Innovatieve Materialen en Nieuwe technieken in Verwerking van Kunststoffen</i>	367.155
<i>Materialen & warmtebehandeling</i>	457.562
<i>Nieuwe verspaningstechnieken</i>	653.965
<i>Oppervlaktetechnologie</i>	426.429
<i>PVD en CVD Deklagen</i>	422.262
<i>Technologie voor het aansturen van het productieproces</i>	398.904
Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf <i>Bouwakoestiek</i>	258.033
<i>Herstellen van beton</i>	376.238
<i>Ontwerp en uitvoering van bedrijfsvloeren</i>	172.364
Wetenschappelijk en Technisch Onderzoekscentrum voor Diamant <i>Sierdiamantnijverheid</i>	414.594

Bijlage 8: VIS/Collectief Onderzoek

AANVRAGER/Projecttitel	Steun (€)
BEST-select	
<i>Interspecifieke hybridisatie bij sierboomkwekerijgewassen</i>	111.166
CoRI - COATINGS RESEARCH INSTITUTE	
<i>Nanogestructureerde verven op waterbasis voor hout</i>	211.050
Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw	
<i>Nieuwe types bestratingen voor het bufferen en infiltreren van neerslag en het ontlasten van rioleringsstelsels</i>	513.683
Verbond van Belgische Tuinbouwveilingen vzw	
<i>Modelgebaseerd ontwerp van gewijzigde atmosfeerverpakkingen voor groenten en fruit onder superatmosferische zuurstofcondities</i>	324.214
Vlaams KunststofCentrum vzw	
<i>Gas Assisted Thin Wall Injection Moulding</i>	323.018
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	
<i>Delignificatie van ligno-cellulose materialen - in casu vlas - via enzymen</i>	666.104
<i>Extrusie van bicomponent garens</i>	323.262
<i>Functionaliseren van textiel met chitine/chitosan voor toepassing in hygiëne en verzorgingsproducten</i>	288.111
<i>OPTIFLUX: Optimaliseren van de waterhuishouding in de textielindustrie door het selectief behandelen en hergebruiken van deelstromen</i>	308.438
<i>Smelt-extrusie met NANO-additieven als innovatieve route naar textielproducten met verhoogde performantie</i>	373.772
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid	
<i>Bewerken van harde en geharde materialen</i>	394.585
<i>Configuratiebeheer van productgegevens tijdens productontwikkeling en productie op maat van de KMO</i>	276.639
<i>Convergent interfacebeheer voor mechanisch ontwerpen</i>	304.657
<i>Het multi-assig verspanen: mogelijkheden en beperkingen</i>	316.093
<i>Rapid manufacturing of ceramic and metal parts based on paste polymerisation</i>	405.541
<i>Real-time communicatie in complexe mechatronische systemen</i>	336.608
<i>Toepassingen van het transformatiehardend dmv hoogvermogen diodelasers</i>	245.084
<i>Value Stream Analysis and Design Techniques</i>	278.186
<i>Verspaningstechnologie ten dienste van micro- en precisiebewerken</i>	283.693
Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf	
<i>E-collaboration in de bouw</i>	180.431
<i>Fotokatalyse: nieuwe technologie voor zelfreinigende en milieuvriendelijke bouw</i>	307.635

Bijlage 9: HOBU-Fonds

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)
Karel de Grote-Hogeschool, Campus KIHA Departement Industriële Wetenschappen en Technologie Electromechanica <i>'Visie', een bron van productie-informatie voor KMO's</i> AGRI-FOODS BVBA BOPACK SYSTEMS NV Data@vision Belux EGEMIN NV Geveke Industrial Belgium Karel de Grote-Hogeschool Administratieve hoofdzetel KEYENCE METRIS NV NATIONAL INSTRUMENTS NIKO NV ORDAL BVBA Pluma Sails International UA, Faculteit Wetenschappen Dept Natuurkunde Onderzoeksgroep Visie-Natuurkunde	92.568
Hogeschool Gent, Campus BME/CTL Departement Biotechnologische Wetenschappen, Landschapsbeheer en Landbouw Afdeling Landbouw/Tuinbouw <i>Reductie van fusarium mycotoxinen in de productie- en afzetkolom van graan en maïs</i> ACATRIS BELGIUM NV ALLTECH NETHERLANDS BV AVEVE NV BASF BELGIUM BU CROP PROTECTION BAYER NV Crop Protection BIOGNOST CAPO vzw CLOVIS MATTON NV Hogeschool Gent Administratieve hoofdzetel ID-Nutrition INVE België NV LANDBOUWCENTRUM VOOR GRANEN LANDBOUWCENTRUM VOOR VOEDERGEWASSEN Molens Dedobbeleer NV MOLENS VAN DER VELPEN PHILIP SEEDS NV Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw Provincie West-Vlaanderen ROCHE VITAMINS NV SANAC NV Sanluc International NV SYNGENTA CP BELGIUM TOXI-TEST NV UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Gewasbescherming UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Organische Chemie UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Plantaardige Productie Afd. Plantenteelt en Plantenveredeling VOEDERS HUON NV ZELFMENGENERS VZW	241.856

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)
Karel de Grote-Hogeschool, Campus KIHA Departement Industriële Wetenschappen en Technologie Electromechanica <i>Integratie van industriële IT/MES in KMO, toegepast op niet merkuniforme PLC- en robotbesturingen</i> Communication & Information Technologies NV FANUC Robotics Benelux Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen Getronics GNA GROUP NDLE AUTOMATION Hansa Mertens nv INTEGAN NV Sector kabeltelevisie Karel de Grote-Hogeschool Administratieve hoofdzetel KUKA Automatisering en Robots NV Multiprox PEC Products NV PHARMACIA NV PICS BVBA T&T Solutions NV TECHNI-COAT INTERNATIONAL NV TRACE IT UA, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen Dept. Milieu, Technologie & Technologiemanagement UA, Faculteit Wetenschappen Dept Wiskunde-Informatica Onderzoeksgroep Algebra Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Pool 4 - Productinnovatie in mechanica en elektronica	226.601
Karel de Grote-Hogeschool, Campus KIHA Departement Industriële Wetenschappen en Technologie Chemie <i>Behandeling van concentraten van membraanprocessen (ingezet in het kader van het hergebruik van afvalwater) via Advanced Oxidation Processes (AOP's)</i> AAQUA NV ANTWERP DISTRIBUTION & PRODUCT OPERATIONS NV Antwerp Tank Cleaning NV Aquavia ASTP BREENDONK CONTAINER SERVICES NV DESOTEC NV HOYER BELGIE NV INTER CLEANING SERVICE NV Karel de Grote-Hogeschool Administratieve hoofdzetel Katoen Natie Truck & Trailer Service SANOTEC NV Scientia Terrae vzw SEE:WATER BVBA Seghers-Keppel Technology Group TANKTERMINAL NV TRANSPORT COULIER NV TRANSPORT MERVELDE NV TREVI NV TRUCK- EN TANKCLEANING TACK TWZ nv UNIDET NV WATERLEAU GLOBAL WATER TECHNOLOGY NV Wedeco Water Technology	270.517

Hogeschool Limburg Departement Handelswetenschappen en Bedrijfskunde Toegepaste Informatica 263.549*Gedistribueerd mobiliteitssysteem gebruik makend van JXTA en J2ME*

ACUNIA NV

ANDROME NV

Centrum voor positieve aanwending (CPA) vzw - TAXISTOP

ESSEC Telecom Center NV

Formal & Knowlegde Systems BVBA

Hogeschool Limburg Administratieve hoofdzetel

IT OMNI NV

LUC, Faculteit Wetenschappen Dept Wiskunde-Natuurkunde-Informatica (WNI) Expertise Centrum Digitale Media

ORDINA EUREGIO TTI NV

Professional Interactive Media Centre NV

TENNECO AUTOMOTIVE EUROPE NV

Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende, Campus KIHVV Departement Industriële Wetenschappen en Technologie Chemie 259.911*Microbieel ureolytisch gedreven fosfaatprecipitatie uit afvalwater*

AGRISTO NV

Ardovries (Groentenbedrijf E. Haspeslagh) nv

AVECOM NV

BEGRO NV

Belgische Aardappelhandel en verwerking

CLAREBOUT - POTATOES NV

D'ARTA NV

DEJAEGHERE NV

DICOGEL NV

Dujardin Kortemark

EUROFREEZ NV

HORAFROST NV

Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende Administratieve hoofdzetel

La Corbeille Industrie NV Hulshout-Westmeerbeek

PASFROST NV

PINGUIN NV

SCANA NOLIKO NV

UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Biochemische en Microbiële Technologie

UNIFROST NV

Verbond van Groenteverwerkende Bedrijven vzw

WEST WASTE TREATMENT

WESTFRO NV

Hogeschool Gent, Campus BME/CTL Departement Industriële Wetenschappen Textiel 218.026*Toepassingsmogelijkheden van weefselsimulaties op basis van beelden van garens bij weefselcreatie en probleemanalyse*

AVS SPINNING NV

BARCO NV BarcoVision

BEKAERT DECORATION TEXTILES NV

CALCUTTA NV

DOMO GENT NV

Hogeschool Gent Administratieve hoofdzetel

Lawson-Hemphill Inc.

LIBECO-LAGAE NV

Nedgraphics Textile & Apparel BV

PICANOL NV

Ridobel NV	
SOPHIS SYSTEMS NV	
TBL Textilbedarf Langen GMBH & Co KG	
TECOS NV	
Tissage de Kalken	
UCO Yarns	
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid Divisie Gent	
Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Chemisch en Biochemisch	220.493
Onderzoekscentrum KIH0	
<i>Sensortechnologie en GC-MS profilering voor objectieve aromakaracterisering en kwaliteitsevaluatie van wijn en voor procesevaluatie van de wijnproductie</i>	
Caves de France BVBA	
COOVI	
DE PALLET NV	
Delhaize "De Leeuw" NV Verkoop en Marketing	
EUROCORK NV	
Interprofessionele Hagelandse Wijnbouwers vzw	
Katholieke Hogeschool Sint-Lieven Administratieve hoofdzetel	
Monteberg	
RABOTVINS NV	
UGent, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen Vakgroep Bioanalyse	
VAN DEN BUSSCHE NV	
VAN HENDE NV	
Wijnkasteel GENOELS-ELDEREN BVBA	
Hogeschool Gent, Campus BME/CTL Departement Industriële Wetenschappen Chemie	271.177
<i>Onderzoek naar de implementatie van een energie- en kostenefficiënte behandeling van gemengde metaalhoudende effluënten door combinatie van duurzame technologieën (COMBITECH)</i>	
BEKAERT NV - BTC	
BELCROOM NV	
CRANSKENS JÜRGEN	
GALVANI BVBA	
Hogeschool Gent Administratieve hoofdzetel	
Limburgse Galvanisatie NV	
PACKO INOX NV - Branch Zedelgem	
Provost Chemical Automation NV	
STC - SURFACE TREATMENT COMPANY NV	
TECHFORM TECHNOLOGY BVBA	
UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Metallurgie en Materiaalkunde Afd. Non-Ferrometallurgie	
Arteveldehogeschool Opleiding Grafische Bedrijven	198.027
<i>Kleuruitbreiding tot meer dan 4 kleuren binnen de traditionele druktechnieken. Optimalisatie van de meerkleurendruktoepassingen bij grafische bedrijven in Vlaanderen</i>	
ACCENT NV	
ALBE nv	
Arteveldehogeschool Administratieve hoofdzetel	
Artwork Systems NV	
Cartonage Soenen NV	
CONTILABEL NV	
Deckers Druk NV	
ESKO-GRAPHICS NV	
Hostmann-Steinberg NV	
Komori NV	

MAN Roland Belgium NV	
Miller Graphics NV	
Plantin NV	
SEGERS & BALCAEN NV	
Stora Enso Lumipaper NV	
VANDEWEGHE Flexo Printing NV	
Vlaams Innovatiecentrum voor Grafische Communicatie vzw	
Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Departement KIHO Electriciteit	164.027
<i>Optimalisatie van autonome fotonvoltaïsche systemen</i>	
3E NV	
ALL 4 ONE BVBA	
BEKAERT NV - BTC	
BOL-ART NV	
BTI NV	
CIRIS ELECTRONIC SYSTEMS NV	
D'HAENENS & C°	
Katholieke Hogeschool Sint-Lieven Administratieve hoofdzetel	
KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Elektrotechniek (ESAT) Afd. ESAT-ELECTA	
LED DESIGN INNOVATION NV	
LEDLITE NV	
LENOIR SOLAIR BVBA	
LUMINI BVBA	
MASSIVE NV	
NIKO NV	
SOLTECH NV	
UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Elektronica en Informatiesystemen (ELIS)	
Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Rabot Departement KIHO Electriciteit	242.543
<i>Optische karakterisatie van materialen versus visuele waarneming</i>	
ARPLAM NV	
BEKAERT VDS NV	
COIL NV	
DAIDALOS Bouwfysisch Ingenieursbureau BVBA	
ELSCOLAB NV	
ETAP NV	
HELIOSCREEN	
Katholieke Hogeschool Sint-Lieven Administratieve hoofdzetel	
KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Metaalkunde & Toegepaste Materiaalkunde - MTM Afd. Mechanische Materiaalkunde	
LIPPENS W. NV	
MORO FINISHING	
NEW JEV SCREEN NV	
OCAS NV	
PANDORA NV	
RECTICEL NV	
TOPLIGHT NV	
VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Metallurgie, Electrochemie & Materiaalkennis (META)	
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Pool 10 - Oppervlaktebehandeling	
Hogeschool Gent, Campus Mercator Departement Vertaalkunde Mercator	234.879
<i>LARSA (Language-based Automatic Retrieval of Semantic relations and Anaphora): een kennismangementmethode met behulp van elektronische ontsluiting van intratekstuele relaties in meertalige documenten</i>	
ARCO INFORMATION NV	

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)
A TEK BVBA BARCO NV Corporate Headquarters Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij Oost-Vlaanderen Hogeschool Gent Administratieve hoofdzetel MÖBIUS Research and Consulting NV UGent, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte Vakgroep Wijsbegeerte en Moraalwetenschappen Lab voor Zuivere en Toegepaste Epistemologie VARTEC NV	
Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer Departement Industriële Wetenschappen en Technologie Electriciteit <i>Multifunctioneel embedded digital camerasysteem</i>	247.438
A.T.A. BVBA C-Cam Technologies DSP Valley EXYS BVBA FILLFACTORY NV Hogeschool voor Wetenschap en Kunst Administratieve hoofdzetel KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Elektrotechniek (ESAT) Afd. ESAT-MI2 MIND NV PHILIPS INDUSTRIAL ACTIVITIES NV PHILIPS DIGITAL SYSTEMS LAB. (PDSL) TRAFICON NV UA, Faculteit Wetenschappen Dept Natuurkunde Onderzoeksgroep Visie-Natuurkunde	
Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer Departement Industriële Wetenschappen en Technologie Chemie <i>Optimalisering van de biologische controle van wortelziekten, veroorzaakt door Pythium spp. en Phytophthora spp., bij de substraatteelt van tomaat</i>	283.614
ALSON BVBA Borregaard Lignotech South Africa DE CEUSTER Grondveredeling NV DE CEUSTER Meststoffen NV Hogeschool voor Wetenschap en Kunst Administratieve hoofdzetel Katholieke Hogeschool Kempen Administratieve hoofdzetel Katholieke Hogeschool Kempen, Campus Geel Departement Industrieel Ingenieur en Biotechniek Tuinbouw Logistieke en Administratieve Veilingassociatie CV Lycopersicon Flanders Horticultural Consultancy vzw MAIS Automatisering NV PITOMA BVBA Proefbedrijf der Noorderkempen vzw Proefstation voor Groententeelt vzw Saint-Gobain Cultilène BV Scientia Terrae vzw SYNGENTA CP BELGIUM	
Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Campus De Nayer Departement Industriële Wetenschappen en Technologie Mechanica <i>Verbeteren van standtijd, nauwkeurigheid en oppervlaktekwaliteit van rapid tooling matrijzen</i>	256.404
ARBURG NV BODYCOTE BELGIUM NV D-M-E- BELGIUM CVBA GEVAPLAST NV HATRACOM BVBA Hogeschool Gent Administratieve hoofdzetel	

Hogeschool Gent, Campus BME/CTL Departement Industriële Wetenschappen Electromechanica
 Hogeschool voor Wetenschap en Kunst Administratieve hoofdzetel
 JST EUROPE NV
 KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Werktuigkunde Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering - PMA
 MATERIALISE NV
 Novalati NV
 PEDEO TECHNIEK NV
 PILIPILI PRODUCTONTWERP BVBA
 REYNAERS ALUMINIUM NV
 STEWAL NV
 Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Metaalverwerkende Nijverheid Gewestelijke diensten van het CRIF-WALLONIE

Hogeschool West-Vlaanderen Departement PIH Milieukunde **234.608**

Alternatieve verwerking van dierlijke bijproducten afkomstig van varkens- en pluimveeslachthuizen

Aspiravi
 Belgische Federatie van de Vleesindustrie
 Beroepsvereniging voor de Kalfsvleessector vzw
 COVAVEE CVBA
 Electrabel NV
 Exportslachthuis De Coster NV
 Exportslachthuis Tielt NV
 G. Van Landschoot & Zonen
 Hogeschool West-Vlaanderen Administratieve hoofdzetel
 JOHAN VANACKER BVBA
 Nationaal Verbond van Slachthuizen en Vleesuitsnijderijen
 Omnicasing NV
 Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest
 UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Biochemische en Microbiële Technologie Lab voor Microbiële Ecologie en Technologie
 Vlaamse Compostorganisatie
 WESTVLEES NV

Hogeschool Antwerpen, Campus Paardenmarkt Departement Industriële Wetenschappen en Technologie Electronica **233.835**

Wireless LAN Ideas (Wireless LAN Inventory, Dissemination, Expertise And Security)

AGFA-GEVAERT NV
 AGILENT TECHNOLOGIES Belgium NV Sirius Mobile Research & Design
 ALCATEL BELL NV
 Cetecom Benelux BVBA
 CISCO SYSTEMS NV
 Hogeschool Antwerpen Administratieve hoofdzetel
 Ingenium NV Exploitatiezetel
 MOBILE ACCESS NV
 OPTION NV
 SIEMENS NV
 SwitchLink NV
 TELEPOLIS ANTWERPEN
 UA, Faculteit Wetenschappen Dept Wiskunde-Informatica Onderzoeksgroep Prestatieanalyse van Telecommunicatiesystemen (PATS)
 VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Informatica en Telecommunicatie (INFO) Onderzoeksgroep Telecommunicatie
 XYLOS

AANVRAGER/Projecttitel/Partners	Steun (€)
Hogeschool Antwerpen, Koninklijke Academie voor Schone Kunsten Dept Audiovisuele en Beeldende Kunst Conservatie/Restauratie <i>Study of Advanced Lasertechniques for Uncovering polychromed works of ArT (SALUT)</i> ALTRI TEMPI NV Art Innovation (AI) Bauhaus-Universität Weimar (BUW) Professur Bauchemie BFi Optilas (BFI) C.M.V.D. STAR Delmotte B.J. BVBA Hogeschool Antwerpen Administratieve hoofdzetel Laserclean (LC) MODERN RENOVATION TECHNICS NV Profiel cvba Sarah De Smedt UA, Faculteit Wetenschappen Dept Scheikunde Lab voor Micro- en Sporenanalyse / Onderzoeksgroep 3 (MITAC 3) UGent, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Vakgroep Elektronica en Informatiesystemen (ELIS) Onderzoeksgroep Dunne-Filmcomponent UGent, Faculteit Wetenschappen Vakgroep Analytische Chemie Van Dijk Linda VDM LASER OPTICS NV Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf Proefstation	235.793
Hogeschool Antwerpen, Campus Paardenmarkt Departement Industriële Wetenschappen en Technologie Bouw <i>Onderzoek naar de compatibiliteit van bindmiddelen bij gebruik van asfaltpuingranulaat</i> ASWEBO NV BENELUX BITUME BVA vzw Colpin-De Meester Algemene Ondernemingen NV DECKX Algemene Ondernemingen NV Grizaco NV Hogeschool Antwerpen Administratieve hoofdzetel Hoogmartens Wegenbouw NV Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap Departement Leefmilieu en Infrastructuur Adm. Wegen & Verkeer/Afd. Wegen en Verkeer Antwerpen Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap Departement Leefmilieu en Infrastructuur Adm. Wegen & Verkeer/Afd. Wegenbouwkunde NYNAS NV Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw Administratie Stadsbader-Flamand NV	255.217
Katholieke Hogeschool Kempen, Campus Geel Departement Gezondheidszorg en Chemie <i>Ontwikkeling van de membraanfiltratietechniek voor hergebruik van water in de carwash, met inbegrip van de biologische behandeling van het concentraat</i> A.C.S. Pro-Wash NV Car-Wash Stubbe BVBA CTP NV De Lijn Centrale Diensten DIBO CARWASH EN TRUCKWASH Equipment, Fluids & Services Katholieke Hogeschool Kempen Administratieve hoofdzetel KULeuven, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Chemische Ingenieurstechnieken - CIT Afd. Toegepaste Fysische Scheikunde en Milieutechnologie SANOTEC NV	231.958

STABO v.o.d. CV

Vecom NV

Karel de Grote-Hogeschool, Campus KIHA Departement Industriële Wetenschappen en Technologie Chemie**260.813***HAGAR - Hoogwaardige Alternatieve Grondstoffen uit Afval Recyclage*

Anvas BVBA

Cargill NV

Econet CVBA

Ecopower CVBA

ECOVER Belgium NV

FUJI OIL EUROPE NV

Karel de Grote-Hogeschool Administratieve hoofdzetel

OLEON NV

Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest

Solco NV

UA, Faculteit Wetenschappen Dept Biologie Onderzoeksgroep Plantenfysiologie

UA, Faculteit Wetenschappen Dept Scheikunde Lab voor Micro- en Sporenanalyse / Onderzoeksgroep 2 (MITAC 2)

Unipro NV

Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) Procestechologie

Hogeschool Gent, Campus BME/CTL Departement Biotechnologische Wetenschappen, Landschapsbeheer en Landbouw Afdeling Landbouw/Tuinbouw**254.649***De toepassing van flowcytometrie als een snelle microbiële analysetechniek in de levensmiddelenindustrie*

ACATRIS BELGIUM NV

ALGIST BRUGGEMAN NV

BEGRO NV

BELGOMILK CVBA

BROUWERIJ MARTENS NV

Brouwerij Van Honsebrouck NV

Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek - Gent Dept Dierlijke Productie en Transformatie

D'ARTA NV

Hogeschool Gent Administratieve hoofdzetel

IMPERIAL MEAT PRODUCTS NV

INZA CVBA

Melkinrichting Kruishoutem NV

OLYMPIA NV

PASFROST NV

UGent, Faculteit Landbouwkundige en Toegepaste Biologische Wetenschappen Vakgroep Levensmiddelentechnologie en Voeding Afd. Levensmiddelenmicrobiologie en -Conserving

VEOS NV

YAKULT BELGIUM NV Science Department

Katholieke Hogeschool Mechelen, Campus Vijfhoek Departement Handelswetenschappen en Bedrijfskunde Onderzoeksgroep Memori**154.857***Van Stedelijke Website naar Digitale Stad*

AnaXis NV

ARCO INFORMATION NV

End2End Solutions

i-Merge Brussels NV

Katholieke Hogeschool Mechelen, Campus De Ham Departement Handelswetenschappen en Bedrijfskunde

Kortom

KULeuven, Faculteit Sociale Wetenschappen Dept Communicatiewetenschap Centrum voor Publieksonderzoek

KUNSTMAAN NV

AANVRAGER/Projecttitel/Partners

Steun (€)

LCP BVBA

Strategisch Plan Arrondissement Mechelen (SPAM)

TELENET OPERATIES NV

TELEPOLIS ANTWERPEN

TELINDUS NV

Vereniging van Vlaamse Steden & Gemeenten

VOKA-Kamer van Koophandel Mechelen

Erasmushogeschool Brussel, Campus IHB Departement Industriële Wetenschappen en Technologie Electriciteit**234.529***Gebruik van Reconfigurable Computing Technieken (Dynamische herconfiguratie) voor de Optimalisatie van Rekenintensieve- en Vermogenkritische Applicaties*

AGILENT TECHNOLOGIES Belgium NV Sirius Mobile Research & Design

Erasmushogeschool Brussel Administratieve hoofdzetel

EXYS BVBA

Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum (IMEC) VZW DEsign technology for integrated Information and Communication Systems (DESICS)

MIND NV

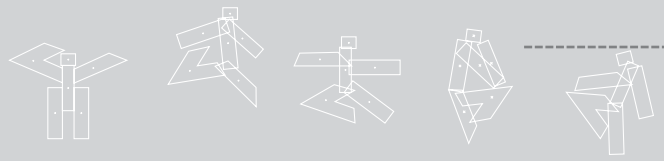
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV PTCL / Design Competence Centre

TRAFICON NV

VUB, Faculteit Toegepaste Wetenschappen Dept Informatica en Telecommunicatie (INFO) Onderzoeksgroep Parallel Processing

XILINX Benelux BVBA

Trefwoordenregister

Coatingplatform	71,72
Collectief Onderzoek	19, 39, 42, 43, 52, 53, 62, 63, 71, 84, 85, 145
Landbouwkundig Onderzoek	35, 36, 81, 89, 142
Coördinatie-opdracht	4, 7, 13, 14, 69, 70, 71, 72
CRAFT	62
Duurzame Technologische Ontwikkeling	5, 22, 24, 43
EFRO	5, 15, 16, 24, 57, 82, 85, 90
Emancipatie- en diversiteitsbeleid	100
ERA-net	14, 59, 63
EUREKA	5, 14, 19, 22, 24, 25, 26, 59, 64
Europees Sociaal Fonds	75
e-VRT	15, 49, 50, 81, 86
Excellentiecentra	11, 12
Externe Communicatie	76, 78, 98
Flanders' Mechatronics Technology Centre	12, 52
Flanders' Drive	53, 54, 69
Globale Steunvolume	16
HOBU-Fonds	12, 16, 39, 41, 44, 74, 82, 88, 146
HRM-aspecten	98
IBBT	12, 49, 54
Incubatiepunt Geo-informatie	12, 52, 53
Infoloket	5, 75
Inkomsten	53, 73, 81, 82, 83
Innovatiekrant	5, 76, 77
Innovatiemonitoring	5, 78
Innovatienetwerk	5, 14, 39, 69, 70, 71, 73
Intellectuele Eigendom	68
Interface	5, 63, 73
IRC-Vlaanderen	5, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 89
IRE-Netwerk	74, 75
ITEA	25, 26
IT-KMO platform	71
IWT-Observatorium	5, 17, 59, 78, 79
KMO-Programma	15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 75, 76, 85, 86, 111
Lucht- en Ruimtevaart	24
MEDEA	25, 26
Milieutechnologieplatform	71
National Contact Point	59, 60
O&O-Besluit	18, 23
O&O-projecten	5, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 84
Onderzoeksmandaten	5, 12, 13, 16, 19, 21, 30, 46, 84, 128
Partner Search	4, 60, 61, 65
Personeelseffectief	91
PIDEA	25, 26
Port Community Services portal	55

Selected Request Group	66
Six Countries Programme	14, 73
Specialisatiebeurzen	5, 15, 16, 19, 20, 21, 31, 81, 82, 83, 84, 87, 89, 90, 130
STRATA-MAP	74
Strategisch BasisOnderzoek	5, 13, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 28, 29, 30, 41, 74, 81, 82, 87, 126
STWW	13, 19, 28, 29, 90
(sub)Regionale InnovatieStimulering	14, 39, 42
TAFTIE	14, 74, 79
Technologietransfer	4, 56, 65, 66, 67, 68
Technologische Dienstverlening	14, 39, 84, 144
TETRA-Fonds	5, 12, 15, 16, 39, 44, 71
Thematische InnovatieStimulering	14, 39, 40, 41, 71, 85
Uitgaven volgens jaarrekening	83, 90
Vlaams Contactpunt Europees Kaderprogramma	59
Vlaams Instituut voor de Logistiek	12, 49, 51, 52
Vlaamse InnovatieSamenwerkings- verbanden	5, 14, 22, 39, 40, 42, 43, 59, 63, 70, 72, 74, 84, 85, 86, 90, 144, 145
Vlaanderen Interactief	12, 49, 50, 54 86
VLOOT	63, 75
Vorming	49, 95, 96, 97, 99
Vriendenkring	100
Werkingskosten	42, 83, 84, 90
Zesde Kaderprogramma	14, 59, 63

Lijst met afkortingen

APKB	Koninklijk Besluit voor de Algemene Principes van het overheidspersoneel
AWI	Administratie Wetenschap en Innovatie
BRP	Bruto Regionaal Product
CFS	Commissie Federale Samenwerking
CIS	Commissie Internationale Samenwerking
CO	Collectief Onderzoek
CRAFT	European Cooperative Research Action For Technology
CREST	Comité de la REcherche Scientifique et Technologique
DTO	Duurzame Technologische Ontwikkeling
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
ERA	European Research Area (Europese Onderzoeksruijme)
EURIMUS	Eureka Industrial Initiative for Microsystems Uses
FFEU	FinancieringsFonds voor Eénmalige Uitgaven
GBOU	Generisch BasisOnderzoek aan de Universiteiten
GOK	Gesplitst OrdonnanceringsKrediet
GVK	Gesplitst VastleggingsKrediet
HOBu	Hoger Onderwijs Buiten de Universiteit
IBBT	Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie
IMEC	Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum
IPC	Interne Preventie Commissie
IRC's	Innovation Relay Centres
ITEA	Information Technology for European Advancement
KMO	Klein en Middelgrote Onderneming
LuRu	Lucht- en Ruimtevaart
MEDEA	Micro-Electronics Development for European Applications
MIS	Management Information System
NCP	National Contact Point
OZM	OnderZoeksMandaten
PIDEA	Packaging and Interconnection Development for European Applications
PMV	Participatie Maatschappij Vlaanderen
RIS	(sub)Regionale InnovatieSamenwerkingsverbanden
SB	SpecialisatieBeurzen
SBO	Strategisch BasisOnderzoek
SRG	Selected Request Group
SQL	Structured Query Language
STWW	Strategische Technologieën voor Welzijn en Welvaart
TAD	Technologische AdviseerDienst
TAFTIE	The Association For Technology Implementation in Europe
TD	Technologische Dienstverlening
TETRA	TEchnologie TRAnsfer
TIS	Thematische InnovatieSamenwerkingsverbanden
VAL	Vlaams Actieprogramma Luchtvaart
VCP	Vlaams ContactPunt
VETC	Vlaams Engineering en Test Centrum
VIB	Vlaams Interuniversitair instituut voor Biotechnologie
VIS	Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VLOOT	VLaamse Overkoepelende Organisatie voor Technologieverstreckers
VTE	VoTijds Equivalenten

colofon

redactie

IWT
Bischoffsheimlaan 25
B-1000 Brussel
T. +32 (0)2 209 09 00
F. +32 (0)2 223 11 81
E. info@iwt.be
WEB www.iwt.be

vormgeving en opmaak

N'LIL, Brussel

druk

JONA, Affligem

depotnummer

D/2004/7037/5
Verschenen in juni 2004.

IWT

Bischoffsheimlaan 25

B-1000 Brussel

T. +32 (0)2 209 09 00

F. +32 (0)2 223 11 81

E. info@iwt.be

WEB www.iwt.be

03